

§ 170

Dnr 2017/KS 0317 10

Socialnämndens anhållan om tillåtet underskott

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Ett underskott med 36 300 tkr (varav flyktingmottagande 13 500 tkr) för individ- och familjeomsorgen tillåts för 2017 inom socialnämndens verksamhet.

Anita Mattsson (S), Kristjan Vaigur (S) och Mats Lindblom (L) deltar inte i beslut.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden föreslog i sitt ärende för delår 2 2017 att kommunstyrelsen skulle föreslå kommunfullmäktige besluta att ett underskott med 28 132 tkr (varav flyktingmottagande 10 6660 tkr) för individ- och familjeomsorgen, 1733 för Omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt 3623 tkr för äldreomsorgen tillåts.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 3 oktober 2017 fick socialnämnden i uppdrag att under första kvartalet 2018 redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans, och att planen ska redovisas till kommunstyrelsen kvartalsvis till dess att den är genomförd. Kommunstyrelsen tog dock inte vid sammanträdet ställning till socialnämndens förslag om att tillåta underskott.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att tillåta ett underskott med 36 300 tkr (varav flyktingmottagande 13 500 tkr) för individ- och familjeomsorgen för 2017 inom socialnämndens verksamhet.

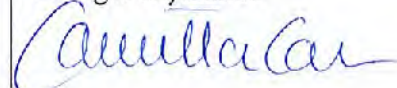
Ordförandeförslag

Ordförande Fredrik Saweståhl (M) föreslår att kommunledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att tillåta ett

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

underskott med 36 300 tkr (varav flyktingmottagande 13 500 tkr) för individ- och familjeomsorgen för 2017 inom socialnämndens verksamhet.

Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar avslag till ordförandeförslaget med motiveringen att socialnämnden istället får inkomma med förslag om tilläggsanslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om kommunledningsutskottet bifaller ordförandeförslaget. Ordföranden ställer frågan om kommunledningsutskottet bifaller Marie Åkesdotters (MP) yrkande. Kommunledningsutskottet bifaller ordförandeförslaget.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Delårsrapport 2 2017 för Tyresö kommun socialnämnden.pdf
Kommunstyrelsen protokollsutdrag 2017-10-03 §172.pdf
Socialnämndens protokollsutdrag 2017-09-27 § 1077.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind
Ekonomichef
08-5782 93 70
petra.andersson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-10-04

1 (4)

Diarienummer
2017/KS 0317 10

Kommunledningsutskottet

Delårsrapport 2 2017 för Tyresö kommun Socialnämnden

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Ett underskott med 36 300 tkr (varav flyktingmottagande 13 500 tkr) för individ- och familjeomsorgen tillåts för 2017 inom socialnämndens verksamhet.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Torstein Tysklind
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden hade i sin behandling av delårsrapport 2 för socialnämndens verksamhet (DNR 2017/SN0067 10), lagt ett förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen kunna yttra sig i alla ärenden som beretts av övriga nämnder innan de tas upp i

fullmäktige. Det normala är att kommunstyrelsens förslag är huvudförslag till beslut i kommunfullmäktige. Då ärendet från socialnämnden inkommit sent i processen hade ingen tjänsteskrivelse upprättats som tog hänsyn till socialnämndens förslag. På så sätt har inte kommunstyrelsen yttrat sig i ärendet.

Socialnämndens förslag är att ”Ett underskott med 28 132 tkr (varav flyktingmottagande 10 660 tkr) för individ- och familjeomsorgen, 1733 för Omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt 3623 tkr för äldreomsorgen tillåts.”

Socialnämndens förslag innebär om det antas av kommunfullmäktige att man tillåter det underskott som upparbetats inom socialnämndens verksamhet fram till delårsbokslutet 2017-08-31. Totalt belopp för socialnämndens tillåtna underskott skulle bli 33 488 tkr. Socialnämnden har prognosticerat ett underskott på 44 600 tkr för helåret. En konsekvens av beslutet är att en del av det prognosticerade underskottet som förväntas uppstå under perioden september – december 2017 (11 112 tkr) inte tillåts.

Tjänstemannabedömning av förslaget

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ett tillsynsansvar för nämndernas verksamhet. I det ligger att följa nämndernas rapportering, och att ge nämnderna uppdrag att vidta åtgärder vid avvikelser. I kommunfullmäktiges ansvarsprövning av kommunstyrelsen ingår att pröva hur styrelsen utfört sitt tillsynsansvar.

Utifrån detta har kommunstyrelsen 2017-05-30 § 104 punkt 10 gett socialnämnden i uppdrag att skicka ekonomiska rapporter för verksamhetsområdet individ och familjeomsorg till kommunstyrelsen efter varje nämndsammanträde.

Vid sammanträdet 2017-10-03 fick socialnämnden i uppdrag att under första kvartal 2018 redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans, och att planen ska redovisas till kommunstyrelsen kvartalsvis till dess att den är genomförd. Kommunstyrelsen tog dock inte vid sammanträdet 2017-10-03 ställning till socialnämndens förslag.

Normalt prövar fullmäktige frågan om nämndernas förvaltning när ansvarsprövningen sker vid behandlingen av årsredovisningen.

Socialnämndens ekonomiska avvikelse i utfall och prognos i delårsrapporten för tertial 2 är så pass kraftig att det är lämpligt att kommunfullmäktige prövar denna. Fullmäktige kan i ärendet antingen besluta att ge socialnämnden en utökad ekonomisk ram för 2017, eller besluta att en viss ekonomisk avvikelse är acceptabel (enlig socialnämndens förslag) eller till sist besluta att inte acceptera socialnämndens avvikelse.

För tjänstemannabedömningen av socialnämndens förslag föreslås att en bedömning görs av om nämndens ekonomiska avvikelse beror på faktorer som socialnämnden har haft möjlighet att påverka eller på externa faktorer. Om avvikelsen beror på externa faktorer bör underskott tillåtas.

Avvikelserna inom individ- och familjeomsorgen är till stor del beroende på faktorer som socialnämnden inte råår över. Det rör sig på flyktingområdet om omställningar till nya kostnadsnivåer när staten ensidigt valde att säga upp avtalet och sänka ersättningen för mottagande av ensamkommande flyktingbarn. På detta område har nämnden en plan för att komma till rätta med överkostnaderna under årets sista fyra månader, så att nämnden ska gå in i 2018 med en verksamhet som är inom den ekonomiska ramen i början av 2018. På övriga delar av individ- och familjeomsorgen rör det sig om placeringskostnader för barn och unga vilket är ett resultat av en mycket kraftig ökning av antalet orosanmälningar som gäller barn. Det är inte möjligt för nämnden under årets fyra senaste månader att påverka kostnaderna på dessa områden. Om kommunfullmäktige ska besluta om en acceptabel nivå på ekonomiska avvikelser bör även de prognosticerade avvikelserna för årets fyra sista månader inkluderas. Det betyder att den avvikelse som tillåts inom individ- och familjeomsorgen skulle bli 36 300 tkr varav 13 500 tkr inom området flyktingmottagande.

När det gäller avvikelserna inom äldreomsorgen berör detta avvikelser inom äldreomsorg i egen regi. Detta är verksamhet där nämnden har haft stor möjlighet att påverka verksamhetens utformning och kostnadsnivå. På samma sätt görs bedömningen att nämnden har haft möjlighet att påverka

kostnadsnivån inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Utifrån detta bör kommunfullmäktige inte redan nu besluta att acceptera den aviserade ekonomiska avvikelsen, utan avstå med att pröva denna fråga till dess att ansvarsprövningen sker vid behandlingen av årsredovisningen 2017.

§ 172

Dnr 2017/KS 0317 10

Delårsrapport för Tyresö kommun per augusti 2017

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för Tyresö kommun med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
2. Kommundirektören får i uppdrag att säkerställa att samtliga förvaltningar vidtar fortsatta åtgärder under kvartal 4 2017 för att förbättra det ekonomiska utfallet.
3. Socialnämnden får i uppdrag att redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans.
4. Planen ska redovisas till kommunstyrelsen under första kvartalet 2018.
5. Till dess att planen är genomförd, ska kommunstyrelsen varje kvartal få en rapport.

Särskilt yttrande

Anita Mattsson (S) lämnar särskilt yttrande för de socialdemokratiska ledamöternas räkning (bilaga).

Marie Åkesdotter (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga).

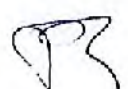
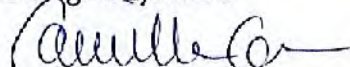
Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för Tyresö kommun. Delårsrapporten innehåller en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys redovisat per verksamhetsområde. Delårsrapporten beslutas slutgiltigt av kommunfullmäktige den 26 oktober 2017.

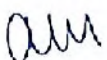

Nämndernas delårsbeslut bifogas ärendet för kännedom.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Delårsrapport 2 2017 för Tyresö kommun.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Delårsrapport 2 2017 Tyresö kommun.pdf
 Kommunledningsutskottet protokollsutdrag 2017-09-21 §153.pdf
 Barn- och utbildningsnämnden protokollsutdrag 2017-09-20 § 70.pdf
 Protokollsutdrag gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 20170919 § 49 Delår
 2.pdf
 Socialnämndens protokollsutdrag 2017-09-27 § 1077.pdf
 Byggnadsnämndens protokollsutdrag 2017-09-19 § 66.pdf
 Kultur- och fritidsnämnden protokollsutdrag 2017-10-03 §60.pdf
 Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet Protokollsutdrag 20170925 §114.pdf.pdf
 Delårsrapport 2 2017 Gemensam verksamhet Näringsliv.pdf
 Delårsrapport 2 2017 tekniska kontoret.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2017-10-05

§ 172 Delårsrapport för Tyresö kommun per augusti 2017

Delårsrapporten för januari – augusti 2017 visar även denna gång att kommunen inte når de finansiella mål som kommunfullmäktige har fastställt för god ekonomisk hushållning. För att kunna möta de utmaningar som kommunen ställs inför finns ett strategiskt mål om att resultaten ska uppgå till minst två procent. Detta mål har inte uppnåtts sedan 2011. Under många års tid har kommunen genom den moderatledda alliansens slapphänta politik, levt över sina tillgångar. Istället för att bedriva en ansvarsfull politik idag vältras ansvaret över på morgondagens Tyresöbor, då kompensationen för alla dessa år av slapphet kommer att leda till att överskottet framöver måste öka till tre procent för att långsiktigt klara den ekonomiska balansen.

Kommunens prognostiserade resultat avviker bara marginellt mot budgeten i nuläget. Däremot är det prognostiserade resultatet för nämnderna extremt, med ett underskott på totalt 51,4 miljoner kronor. Värst är situationen på socialnämnden, som prognostiserar ett underskott på 44,6 miljoner kronor för helåret.

Orsaken uppges vara att Tyresö har en stor ökning av placeringar av barn och unga och att den kommunala äldreomsorgen inte kan bedriva sin verksamhet inom sin budget. Kommunen måste också göra omställningar till de nya bidragsreglerna för ensamkommande flyktingbarn.

Vad gäller de ökade placeringarna har vi socialdemokrater länge flaggat för att de sländiga besparingarna kommer att få kostsamma konsekvenser, både i kronor och i personligt lidande. En anorektisk organisation kan inte spara sig ur sina problem genom att ta bort all förebyggande verksamhet. Vi har i våra budgetförslag istället valt att förstärka IFO, för att kunna jobba mer med hemmaplanslösningar och förebyggande arbete utan biståndsbeslut. Idag finns bara utrymme att jobba med det som är lagstadgat. Vi har varnat för att dessa besparingar kommer att bli dyra, så tyvärr är vi inte överraskade av den ekonomiska utvecklingen på socialförvaltningen inom IFO.

Vad som däremot förvånar oss är beskrivningen av underskottet som hänförs till de nya bidragsreglerna för ensamkommande flyktingbarn, och att dessa nu plötsligt återfinns som en betydande minuspost. Redan för över ett år sedan kände kommunen till dessa, då de rapporterades i varje månadsuppföljning till kommunstyrelsen. Det rapporterades också att nivån skulle sänkas. Ersättningen från staten har tidigare varit en överkompensation, där kommunen gjort stora vinster. Nu är ersättningarna från staten på en nivå som mer motsvarar kommunernas kostnader. Trots detta har alltså den moderatledda alliansen valt att räkna med denna överkompensation i budgeten för socialnämnden. Underskottet som redovisas idag beror alltså inte stora kostnader, då dessa i stort sett överensstämmer med intäkterna, utan är enbart resultatet av överoptimistisk felbudgetering.

PS
au

Den ekonomiska krisen på socialförvaltningen kommer inte att lösas genom att byta ut ordförande i nämnden, det är inte i grunden en personfråga. Det handlar mer om vilka ekonomiska ramar som den moderatledda alliansen ger förvaltningen. Om vi vill komma till rätta med problemen på socialförvaltningen så är det politiken som måste bytas ut.

Flera av målen som är uppsatta av kommunfullmäktige är svåra att bedöma huruvida dessa kommer att nås eller inte. Vad som tyvärr är alltför uppenbart är att kommunens arbete med att minska sjukskrivningarna måste prioriteras högre. Sjukfrånvaron som 2016 var 7,42 %. Den är nu på 7,46 % och det betyder, att målet på 4 % fortfarande ligger långt borta och att utvecklingen går i fel riktning. Det finns kommuner som på ett mycket tydligt sätt har haft stora problem men har lyckats vända trenden. Det krävs dock ett stort politiskt engagemang i frågan, vilket vi saknar från den moderatledda alliansen i Tyresö.

I övrigt hänvisar vi till det särskilda yttrandet och reservationen som gjorts i barn- och utbildningsnämnden respektive socialnämnden.

För den socialdemokratiska kommunstyrelsegruppen

Anita Mattsson

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 3 oktober 2017

§ 172 Delårsrapport för Tyresö kommun per aug 2017

Ambitionen är att Tyresö kommun ska ha en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att kunna möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden gentemot våra medarbetare. Enligt prognosen klaras inte detta 2017. Det var många år sedan alliansen levererade en långsiktigt hållbar ekonomi, där våra finansiella mål nås, mål som vi gemensamt beslutat om.

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Målet om att sjukfrånvaron ska understiga 4% nås inte på långa vägar och har heller inte gjorts på flera år. Sjukfrånvaron är dubbelt så hög som målet och ännu högre i vissa verksamheter. Personalen är kommunens viktigaste resurs och högre sjukskrivningstal är inget vi kan stödja.

Den ekonomiska uppföljningen visar på ett ekonomiskt utfall på +47,5 miljoner kronor (mkr) för kommunen, ett positivt resultat som i hög grad beror på exploateringsintäkter och högre skatteintäkter än beräknat. Verksamheten gör ett underskott för helåret på 51,4 mkr, gentemot budget och Socialnämnden är det stora sorgebarnet med ett underskott på hela 44,6 mkr.

I tjänsteskrivelsen står *"Kommunen har en god verksamhet som till stor del uppskattas av medborgarna. Det är tydligt att kommunen har en ambition att leverera service och kvalitet till sina medborgare och företagare, och att kommunen till stor del lyckas med denna ambition."*

Miljöpartiet ser stora brister i kommunen gentemot medborgarna, framförallt inom socialnämndens verksamhet. Det är bara att fråga de äldre som inte kan bo kvar i kommunen pga bristande planering och byggande av äldreboende. Än större problem finns inom individ- och familjeomsorg som både drabbar hjälpsökande och personal.

Miljöpartiet anser att socialnämndens verksamhet är underfinansierad och har så varit i många år. Verksamheten har missköts, förebyggande verksamhet har fått stå tillbaka, med konsekvenser som; fler barn och unga får illa, personal har slutat, dyra konsulter har tagits in, fler dyra externa placeringar etc. Socialförvaltningen har gjort Lex Maria-anmälningar och Tyresö kommun har ett flertal ggr fått betala viten, pga brister i att leva upp till lagstiftningen. Allt detta har urholkat ekonomin och förlorare är de som behöver stöd, anhöriga och personal.

BJ
AM

Besparingsåtgärderna i socialnämnden presenteras utan konsekvensanalyser för brukare och personal. Hur påverkas de av åtgärderna? Gällande flyktingverksamheten, har kommunen tidigare gått med överskott, då ersättningen från staten varit högre än kommunens kostnader. För att förtydliga så ser det ut som att kommunen inte gör ett underskott i flyktingverksamheten, utan +/-0.

Miljöpartiet anser att alliansen saknar fokus på förebyggande insatser, att deras politik har lett till en ytterst svår arbetssituation inom socialtjänsten, samt att alliansens fokus på konkurrensutsättning är ett mål som oroande nog går före allt annat. Situationen inom utredningsenheten hos socialtjänsten med brist på socialsekreterare och hög omsättning av personal är ett resultat av alliansens politik.

Miljöpartiet hade en egen kommunplan med ett eget budgetförslag, där socialnämnden gavs helt andra förutsättningar – med stora resursförstärkningar, andra mål och uppdrag. Vi anser att det enda rimliga vore att socialnämnden nu får ett ekonomiskt tilläggsanslag från kommunstyrelsen, för att få budgeten i balans.

Miljöpartiet har inte alla lösningar, men vill bidra till långsiktig hållbarhet i kommunen, ekologisk, socialt och ekonomisk. Det kräver ansvarstagande, söka hitta lösningar på problemen och inte sticka huvudet i sanden.

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

PS
aw

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind
Ekonomichef
08-5782 93 70
petra.andersson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-09-28

1 (2)

Diarienummer
2017/KS 031710

Kommunstyrelseförvaltningen

Delårsrapport 2 2017 för Tyresö kommun

Förslag till beslut

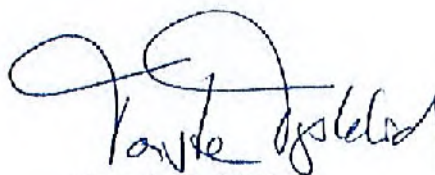
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för Tyresö kommun med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
2. Kommundirektören får i uppdrag att säkerställa att samtliga förvaltningar vidtar fortsatta åtgärder under kvartal 4 2017 för att förbättra det ekonomiska utfallet.
3. Socialnämnden bör få i uppdrag att redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans.
4. Planen ska redovisas till kommunstyrelsen under första kvartalet 2018.
5. Till dess att planen är genomfört, ska kommunstyrelsen varje kvartal få en rapport.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Rehnman
Kommundirektör

Torstein Tysklind
Ekonomichef

tyresö kommun

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för Tyresö kommun. Delårsrapporten innehåller en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys redovisat per verksamhetsområde.

Uppföljning av mål och särskilda uppdrag

Kommunen har en god verksamhet som till stor del uppskattas av medborgarna. Det är tydligt att kommunen har en ambition att leverera service och kvalitet till sina medborgare och företagare, och att kommunen till stor del lyckas med denna ambition. Kommunen bedöms uppnå samtliga strategiska mål som fullmäktiga har ställt upp som riktar sig direkt mot medborgarna. När det gäller de strategiska mål som kommunen har om att vara en attraktiv arbetsgivare finns det fortsatta utvecklingsområden, där flera pågående åtgärder väntas få effekt det kommande året. Resultaten för de ekonomiska målen, både de strategiska och de finansiella pekar på ytterligare tuffa utmaningar för kommunen.

Den sammanfattande bedömningen är därmed att kommunen inte uppnår de av fullmäktige uppställda målen i dagsläget. Kommunen levererar en god verksamhet, men klarar inte att göra det inom de ekonomiska ramar som fullmäktige ställt upp.

Kravet på god ekonomisk hushållning innebär att kommunen ska leverera en verksamhet med god kvalitet till en rimlig kostnad. Den samlade bedömningen är att kommunen inte uppfyller kravet på en god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk uppföljning

Kommunen har ett starkt resultat för perioden januari till augusti 2017, med ett överskott på 112,5 mnkr. Resultatet är präglad av säsongvariationer, och för helåret prognosticeras ett resultat på 47,5 mnkr. Prognosen avviker marginellt mot årsbudget.

Utfallet för verksamheterna visar på ett överskott på 4,1 mnkr för perioden, men för helåret prognosticeras en negativ avvikelse på 51,4 mnkr. Att

kommunen som helhet följer budget beror dels på demografibufferten, dels på höjda skatteintäkter och dels på exploateringsvinster.

Den nämnd som har den mest betydande avvikelsen är socialnämnden, som prognosticerar ett underskott mot budget på 44,6 mnkr för året. Huvudorsaken till detta är en stor ökning av placeringarna av barn på IFO och att äldreomsorg i egen regi inte lyckas hålla sin budget. Dessutom har kommunen omställningskostnader när verksamheten ska anpassas till de nya bidragsnivåerna som regeringen har beslutat för ensamkommande flyktingbarn.

Åtgärder som bör vidtas vid avvikelser

Problemen inom socialnämnden beror på faktorer som är svåra att lösa på kort sikt. Fokus bör vara på att finna långsiktiga åtgärder som gör att förvaltningen varaktigt får kontroll över sina kostnader. Det arbetet har redan påbörjats under den nya förvaltningschefen och bör fortsätta med ökad intensitet.

Socialnämnden bör få i uppdrag att redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna. Planen bör innehålla åtgärder för hur IFO på sikt kan sänka behovet av externa placeringar och öka förmågan till hemmaplanslösningar. Åtgärder bör även redovisas för hur äldreomsorg i egen regi kan bedriva en verksamhet i ekonomisk balans. I planen ska även ingå en karläggning och utvärdering av hur åtgärder som tidigare beslutat inom nämndens verksamhetsområde under mandatperioden har genomförts och vilka effekter dessa gett. Nämnden har redan i uppdrag att anpassa verksamheten för ensamkommande flyktingbarn till de nya avgiftsnivåerna.

För att gemensamt bidra till att starka kommunens ekonomiska situation bör kommundirektören få i uppdrag att säkerställa att samtliga förvaltningar vidtar fortsatta åtgärder under kvartal 4 2017 för att förbättra det ekonomiska utfallet.

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

tyresö kommun

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017	3
1 Omvärldsanalys	3
2 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi	4
3 Framtidsbedömning	5
4 Viktiga händelser	5
5 Vision för Tyresö kommun 2030.....	7
Strategiskt målområde - Livskvalitet - den attraktiva kommunen.....	8
Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum.....	10
Blomstrande näringsliv.....	12
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	14
6 Kommunens personal	19
7 Finansiell analys och räkenskaper	22
8 Finansiell uppföljning och riskhantering.....	28
9 Driftredovisning	29
10 Investeringsredovisning	33
11 Finansiella sammanställningar	35
12 Bilaga.....	55

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017

Delårsrapporten är en del av kommunens verksamhetsuppföljning och omfattar perioden januari-augusti 2017. Rapporten är kommunstyrelsens uppföljning till fullmäktige och redovisar utfallet under årets åtta första månader och förväntat utfall för hela 2017 avseende verksamhet och ekonomi.

Delårsrapporten innehåller en kort omvärldsanalys, viktiga händelser under perioden samt mål och resultat. Den innehåller också en personal- och finansiell analys av kommun och koncern.

Bedömning av måluppfyllelse och ekonomiska prognoser bygger i allt väsentligt på uppgifter som nämnderna redovisat.

Kommunstyrelsens uppföljning till fullmäktige sker genom delårsrapporter och årsredovisning.

Delårsrapporterna görs var fjärde månad per den 30 april och den 31 augusti. De ska innehålla utfall för drifts- och investeringsbudget och ekonomisk prognos för driftbudgeten samt redovisa måluppfyllelse för de strategiska målen. Årsredovisning görs vid varje årsskifte.

1 Omvärldsanalys

Befolkningen ökar

Befolkningen i Sverige har passerat 10 miljoner invånare. Om knappt tio år beräknas folkmängden ha ökat med ytterligare 1 miljon och befolkningen i Sverige passerar elva miljoner. Sedan några år tillbaka ökar antalet yngre och antalet äldre i befolkningen förhållandevis snabbt. Det gör att behoven av kommunernas verksamhet tenderar att växa. Tyresö befolkning ökade under första halvåret 2017 med 103 personer till 47 206 invånare.

Svensk ekonomi - Kommunsektorns ekonomiska läge¹

SKL:s tredje skatteunderlagsprognos för året pekade på en något starkare ekonomi än väntat. Den positiva utvecklingen är främst en följd av de kraftigt expansiva byggnadsinvesteringarna, som innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget växt i relativt snabb takt.

Arbetslösheten bedöms minska ytterligare under året till cirka 6,5 procent, men löneutvecklingen kommer att vara fortsatt dämpad. Svensk ekonomi bedöms försvagas något under resterande del av året. BNP-ökningen förväntas att landa på 3,1 procent för år 2017 och 2,1 procent för nästa år. Skatteunderlaget förväntas öka med över 4 procent både i år och nästa år.

Satsning på socialtjänsten

Med bland annat anledning av den kraftiga ökningen av ensamkommande flyktingbarn har regeringen under året också beslutat om ytterligare stimulansmedel för socialtjänsten. Det innebär att totalt får kommunerna 360 miljoner i år till att anställa fler socialsekreterare, assistenter och arbetsledare. 40 miljoner är avsedda för andra kvalitetshöjande insatser. I Tyresö kommun råder inte längre någon akut brist på socionomer.

¹ SKL:s prognos

2 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Verksamhet

Kommunen har en god verksamhet som till stor del uppskattas av medborgarna. Det är tydligt att kommunen har en ambition att leverera service och kvalitet till sina medborgare och företagare, och att kommunen till stor del lyckas med denna ambition. Kommunen bedöms uppnå samtliga strategiska mål som fullmäktiga har ställt upp som riktar sig direkt mot medborgarna.

När det gäller de strategiska mål som är riktad mot kommunens personalförsörjning finns det fortsatta utvecklingsområden, där flera pågående åtgärder väntas få effekt det kommande året. Resultaten för de ekonomiska målen, både de strategiska och de finansiella pekar på ytterligare tuffa utmaningar för kommunen.

Ekonomi

Kommunen har ett starkt resultat för perioden januari till augusti 2017, med ett överskott på 112,5 mkr. Resultatet är präglad av säsongvariationer, och för helåret prognosticeras ett resultat på 47,5 mkr. Prognosen avviker marginellt mot årsbudget.

Utfallet för verksamheterna visar på ett överskott på 4,1 mkr för perioden, men för helåret prognosticeras en negativ avvikelse på 51,4 mkr. Att kommunen som helhet följer budget beror dels på demografibufferten, dels på höjda skatteintäkter och dels på exploateringsvinster.

Den nämnd som har den mest betydande avvikelsen är socialnämnden, som prognosticerar ett underskott mot budget på 44,6 mkr för året. Huvudorsaken till detta är en stor ökning av placeringarna av barn på IFO och att äldreomsorg i egen regi inte lyckas hålla sin budget. Dessutom har kommunen omställningskostnader när verksamheten ska anpassas till de nya bidragsnivåerna som regeringen har beslutat för ensamkommande flyktingbarn.

Sammanfattande bedömning

Kommunen uppnår i dagsläget inte de av fullmäktige uppställda målen. Kommunen levererar en god verksamhet, men klarar inte att göra det inom de ekonomiska ramar som fullmäktige ställt upp.

Kravet på god ekonomisk hushållning innebär att kommunen ska leverera en verksamhet med god kvalitet till en rimlig kostnad. Den samlade bedömningen är att kommunen inte uppfyller kravet på en god ekonomisk hushållning.

3 Framtidsbedömning

Kommunen har under mandatperioden levererat en verksamhet med en service och kvalitet som lever upp till de förväntningar medborgare och företagare har. Däremot har kommunen inte i lika stor grad lyckats med att göra detta till en kostnad som är förenlig med kommunens ekonomiska utrymme.

Kommunens ambition att växa bedöms bidra till en hög investeringstakt de kommande åren, vilket kommer att påverka kommunens verksamheter framöver. Den höga investeringstakten ställer ökade krav på ekonomiska resultat för att begränsa behovet av att lånefinansiera investeringar. En långsiktig ekonomisk analys har visat att kommunen över tid behöver ha ett årligt ekonomiskt resultat på minst 3 % för att behålla den ekonomiska balansen. Samtidig kommer verksamheterna att möta en ökad efterfrågan i takt med att antalet medborgare växer.

Kommunen påverkas även av utvecklingen i omvärlden. Ett plötsligt omslag i den ekonomiska konjunkturen kan innebära både höjda kostnader och sänkta intäkter. Detta understryker nödvändigheten av att ha överskott i kommunens budget, så att en ekonomisk vändning inte direkt innebär problem för kommunens kortsiktiga åtaganden. Dessutom väntas Tyresö kommun möta samma demografiska utmaningar, med växande antal äldre och yngre som övriga kommuner. Detta innebär ett växande behov av kommunens verksamheter. Kommunen måste ständigt arbeta för att de resurser kommunen har till förfogande används på ett så effektivt sätt som möjligt. Verksamheterna måste möta dagens och morgondagens utmaningar med att hitta nya sätt att klara välfärdsuppdragen både vad gäller kvalitet i verksamheterna och ekonomi.

Sammantaget kommer det bl.a. att kräva en bättre budgetföljksamhet från verksamheterna men även att de politiska ambitionerna anpassas efter den ekonomiska målsättningen. Mer verksamhet är inte alltid bättre, precis som en mer kostnadseffektiv verksamhet inte behöver innebära att kvalitén sänks.

För att lyckas i framtiden behöver kommunen fokusera på att bygga en långsiktigt hållbar verksamhet, med fokus på bibehållen/högre kvalitet till rimlig kostnad för att möta både medborgarna och företagens förväntningar.

4 Viktiga händelser

Ny översiktsplan med fokus på hållbart, mänskligt, grönt och blått

Översiktsplanen Tyresö 2035 är nu antagen av kommunfullmäktige. Tyresöbor, intresseföreningar och företagare har varit med och bidragit till den slutliga versionen av översiktsplanen. Den nya planen ersätter den tidigare från 2008 och är mer visionär i sin karaktär.

Översiktsplanen Tyresö 2035 utgår från en tillväxttakt på i snitt 300 lägenheter per år. Den visar hur en förtätning kan ske utan att viktiga naturvärden hotas. En strategi är att förtäta vid tydliga kommundelcentrum som får god närservice och blir trygga mötesplatser. Förtätning kommer också att ske längs tydliga stråk som binder samman kommundelarna. De rekreativa och gröna stråken ska utvecklas och tillgängligheten till natur och vatten stärkas.

Trygghet och säkerhet

Tyresö kommun ligger på plats 51 av landets 290 kommuner vad gäller trygghet och säkerhet. Enligt SKI:s senaste rapport är Tyresö den kommun i landet där "samhällers kostnader för olyckor är näst lägst", nämligen 4 500 kr/invånare. Kommunen ligger i trafiksäkerhetstoppen, men även övriga personskador ligger lågt.

Tyresö kommun har sedan flera år en samverkansöverenskommelse med polisen och arbetade under 2016 även fram ett medborgarlöfte med polisen. Samarbetet har fortsatt under 2017. Syftet är att minska brott och öka tryggheten i kommunen. Medborgarlöftet bygger på medborgarnas upplevelser om vad som är otryggt i kommunen och togs fram bland annat genom medborgardialog. Utifrån detta fokuseras på tre områden i Tyresö: knutpunkter (busstorg), trafik och i övrigt otrygga platser (belysning och vegetation). Till dessa fokusområden knyts aktiviteter, bland annat utökad polisär närvaro och insatser från kommunens sida.

Flyktingmottagande

Antalet asylsökanden till Sverige är aningen mindre än motsvarande period 2016. Under 2017 har Tyresö kommun hittills tagit emot 96 flyktingar som anvisats av Migrationsverket enligt den bosättningslag som trädde i kraft förra året. 35 av de mottagna har varit barn. Förutom dessa, så kallade ABOS (anvisade enligt bosättningslagen) har 30 EBOS (de som hittar boende på egen hand) flyttat till kommunen, totalt blir det 126 personer. Bosättningslagen fördelar personer med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd till kommuner utifrån olika kriterier, som till exempel situationen på arbetsmarknaden. Tyresö kommun tar emot anvisade personer så fort det finns färdigställda bostäder.

Tyresö kommuns centrum för arbete och integration har en väl inarbetad metodik för att ta emot nyanlända. De hjälper till att iordningsställa bostäder och informerar om skötsel, ordningsregler med mera. De bistår också vid kontakter med skola och barnomsorg, vårdcentral, svenska för invandrare och annan vuxenutbildning, arbetsförmedling och försäkringskassa och hjälper till att gå igenom ekonomin.

Näringsliv

Tyresö kommun rankas högt i Svenskt Näringslivs senaste ranking av företagsklimat. Från förra mätningen då kommunen hamnade på plats 62 till årets plats 18. Tyresö blev därmed årets klättrare i Stockholms Län och fick fortsatt bäst ranking av Södertörnskommunerna. Tyresös ranking har förbättrats i samtliga faktabaserade delar utom marknadsförsörjning. Nyföretagsamhet, andel i arbete, kommunalskatt, företagande och entreprenader.

Tyresö nominerad till Sveriges kvalitetskommun

Tyresö är nominerad till Sveriges kvalitetskommun 2017, en tävling där man utvärderar deltagarnas kvalitet på en kommunövergripande nivå. Utmärkelsen delas ut för åttonde gången den 14 november 2017. Det sket vid en ceremoni i samband med Kvalitetsmässans invigningsgala.

Till Sveriges kvalitetskommun utses den kommun som har lyckats bäst med att utveckla och förbättra demokrati, verksamheter, arbetsmiljö och samhällsbyggande. Tyresö kommun har de senaste åren målmedvetet arbetat med kvalitetsarbete både som arbetsgivare och när det gäller verksamheternas utveckling.

Långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö

Det har påbörjats ett arbete med att ta fram en långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö. Utvecklingsstrategins mål ska vara att kommunens samlade resultat uppgår till i genomsnitt 3 procent under mandatperioden 2019-2022, med verksamheter som bedrivs med hög kvalitet och oförändrad skattesats. Uppdraget har lämnats av Kommunstyrelsen.

5 Vision för Tyresö kommun 2030

Den politiska ledningen har en vision för år 2030; Tyresö ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen.

Sammanfattning av visionen

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

Strategiskt målområde - Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål - Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Kvalitetsresultaten ligger över eller i nivå med genomsnitt i jämförelse med andra kommuner. Arbetet i verksamheterna inriktas på att utveckla kommunen som attraktiv boendekommun.

Begränsad klimatpåverkan och giftfri miljö

Tyresö kommun klättrar från 98:e plats till plats 47 i årets kommunranking Miljöbarometern. Undersökningen är en del i underlag för Sveriges ekokommuner.

Tyresö kommun har uppnått målet på 30 % ekologiska inköp, arbetet fortsätter nu med att se över inköp för mer medvetna och hållbara val.

I Albyområdet pågår arbete för att stärka den biologiska mångfalden i naturreservatet.

Inom renhållningsområdet har det genomförts en rad åtgärder för att öka medvetenhet och kunskap om miljöarbete, från barnböcker och skolinformation till matavfallskampanjer.

Fler nya bostäder

I maj antogs översiktsplanen, Tyresö 2035, som lägger grunden för den långsiktiga utvecklingen av Tyresö. Nya bostadsprojekt är igång och i juni invigdes flera projekt i Bollmora. Arbetet med att planera kommunens nya stadsdel Norra Tyresö Centrum pågår. Vid Wättingestråket kommer 800 bostäder att byggas och under hösten genomförs en markanvisningstävling.

Trafikmiljö

En rad aktiviteter har genomförts för att förbättra standarden i trafikmiljön. Det har bland annat resulterat i fler gång- och cykelvägar som håller barmarksstandard året runt.

Ny informationsteknik utvecklas i snabb takt. Mobilapplikationer som använder GPS och kartfunktioner ställer högre krav på exakt placering av exempelvis hastighetsskyltar. För att möta de nya kraven har Tyresös lokala trafikföreskrifter fått en genomlysning och justerats.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Tyresös placering i tidningen Fokus ranking	35	28	24	31	Lägre placering
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen	26 %	28 %	30 %	30 %	30 %
Miljö och trafik - andel miljöbilar i den kommunala organisationen	43,20%	42,30%	44,40%	-	ökning

Strategiskt mål- Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt vara uppfyllt i hög grad.

Arbetet i verksamheterna inriktas mot målen med utgångspunkt från tillgängliga resultat.

Förskola

94 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, trenden är uppåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus.

Grundskola

Tyresö innehar plats nummer 48 av Sveriges 290 skolkommuner i SKL:s ranking Öppna jämförelser 2016. Sedan 2015 är vi en av de 50 bästa skolkommunerna i landet. Grundskolan uppvisar fortsatt höga kunskapsresultat. Meritvärde samt andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökade hösten 2016. Andelen elever med fullständiga betyg minskade dock svagt. Eleverna är i hög grad nöjda med sin skola. Områdena delaktighet och trygghet visar svagt minskade resultat. Analys av de senaste resultaten från läsåret 16/17 redovisas i nämnd i september.

Tyresö gymnasium

Lsåret 16/17 ändrade Tyresö gymnasium sin profil mot yrkesgymnasium. Ett nära samarbete sker med branscher kopplade till yrkesprogrammen. Det säkerställer att skolans yrkesutbildning uppfyller de krav som branschen kräver. Eleverna går i stor utsträckning ut i arbete efter avslutad gymnasieutbildning. Tyresö gymnasium har infört lärlingsutbildning genom att arbeta fram Tyresömodellen för APL (arbetsplatsförlagt lärande), som innebär att eleverna är ute på arbetsplatserna mer än 50 procent under sitt sista år.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2018
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola" (föräldraenkät)		91,0%	90,0%	94,0%	Ökning
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking ÖJ (U15428)	Plats 113	Plats 49	Plats 48	Ingen ny ranking	Plats 50
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (N17457)	-	79,6 %	76,9 %	-	ökning

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål - Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

De övergripande resultaten från brukarundersökningar ligger över genomsnittet i jämförelse med landets övriga kommuner.

Tyresö ligger bra till inom de allra flesta verksamheter när det gäller brukarnöjdhet. För att få en stabil ökning av resultaten och nå visionen om toppresultat behövs noggrann analys, tydliga mål och åtgärder som möter resultatet.

Utbudet av digitala tjänster ökar för medborgarna genom nya och förbättrade e-tjänster och ny webbplats. Utvecklingen av digitala tjänster och möjligheten till individanpassade lösningar ligger till grund för hela designen av den nya webbplatsen.

Arbetet med att utveckla servicecenter har gett goda effekter i form av bättre och snabbare service. För att följa kundnöjdheten tillfrågas medborgare som har varit i kontakt med kommunen. Över 700 Tyresöbor har svarat och de flesta är nöjda med bemötande och service.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index) (U00401)	61	0	59	-	ökning
KKiK - Delaktighetsindex (U00416)	54 %	54 %	56 %	-	ökning
KKiK - Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna? (U00415)	89,7%	90,9%	87,0%	-	ökning

Strategiskt mål - Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	↗

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Kommunen har övergripande resultat inom delaktighet och påverkan över genomsnittet i jämförelse med övriga kommuner.

Medborgardialogen ökar

Tyresö ligger över genomsnittet i undersökningen Kommunens kvalitet i korthet när det gäller medborgarnas delaktighet.

Införandet av medborgarförslag, Tyresö initiativet har ökat Tyresöbornas möjlighet att påverka kommunens verksamhet. Hittills i år har 26 förslag publicerats. 13 förslag har behandlats av nämnd. 9 förslag fick inte tillräckligt antal röster (50) under röstningsperioden.

Den nya översiktsplanen för Tyresö kommun visar på hur Tyresö kan utvecklas fram till år 2035. Arbetet med att ta fram planen "Tyresö 2035" har pågått i fyra år i nära dialog med medborgare, föreningar och företagare.

Brukardialog - ett utvecklingsområde

Brucarundersökningar och kvalitetsgranskningar visar att former för brukardialog kan utvecklas ytterligare inom flera av kommunens verksamheter för att öka delaktigheten.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index) (U00408)	45	0	47	0	Ökning

Blomstrande näringsliv

Strategiskt mål- Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt som i hög grad uppfyllt.

Tyresö väntas hamna bland de 25 bästa kommunerna även i årets ranking av företagsklimatet.

Den årliga enkätundersökningen om företagsklimatet i Sverige från Svenskt näringsliv publicerades. Resultatet för 2016 är något lägre än året innan. Enkätsvaren utgörs till två tredjedelar underlag för kommunrankingen av företagsklimatet. En tredjedel består av statistiskt underlag som nyföretagsamhet och andel invånare i arbete. Kommunrankingen publiceras i slutet av september 2017.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	43	62	18	Resultat den 26 september	25

Strategiskt mål - Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	→

Målet bedöms fortsatt i hög grad uppfyllt.

Resultatet från SKL:s Nöjd Kund Index för företagares bedömning av service och bemötande är stort sett oförändrat jämfört med tidigare år. Brandförsvaret uppvisar ett markant förbättrat resultat med NKI på 86 jämfört med 69 året innan. För några myndighetsområden är svarsfrekvensen bland företagarna låg och resultatet är därmed osäkert.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Så uppfattar företagare kommunens den service de fått från kommunen - SBA Servicemätning (SKL)	69	68	69	-	75

Strategiskt mål - Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	→

Målet bedöms vara helt uppfyllt.

Arbetslösheten i Tyresö är mycket låg jämfört med både Stockholm och riket i övrigt. De som fortfarande har svårt att komma ut i arbete är personer med funktionsnedsättning och nyanlända personer.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Arbetslösa i kommunen i åldern 16-24 år - andel av invånarna (N00928)	4,00 %	3,10 %	3,20 %	-	
Arbetslösa i kommunen i åldern 18-64 år - andel av invånarna (N00919)	3,50 %	3,20 %	3,20 %	-	

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål - Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	↗

Målet är inte uppfyllt.

Detta mål bedöms endast på skalan uppfyllt eller inte uppfyllt. Utfallet per augusti uppfyller målet, men för helåret ligger prognosen på 1,5 %. Årsprognosen är bättre än tidigare års resultat, och på så sätt glädjande. För att uppnå målet för mandatperioden hade ett utfall på långt över 2 % varit nödvändigt, dock siktar budget för 2017 på 2 %.

Kommunens verksamheter lämnar en prognos som är kraftigt negativ för 2017, medan intäkter från skatter och utjämningsystemet väger upp detta underskott.

Indikator

Titel	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Prognos 2017	Mål 2017
Ekonomi - årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	0,70 %	1,20 %	6,10 %	1,5 %	2 %

Strategiskt mål - Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	↗

Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Hittills under året har samtliga investeringsutgifter finansierats med egna medel. Den totala belåningen har sänkts något under de två första tertialen. Målet bedöms som delvis uppfyllt, då prognosen gör att det är tveksamt om målet uppnås för helåret 2017. För mandatperioden är det mycket tveksamt om målet kan uppnås. Resultaten från 2015 och 2016 kommer sannolikt inte kunna uppvägas 2017 och 2018 med tanke på kommunens investeringsprogram för perioden.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel nettoinvesteringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	87,3 %	68,3 %	54,9 %	148,6 %	100 %

Strategiskt mål - Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
Ej uppfyllt	→

Målet är inte uppfyllt.

Verksamheterna redovisar ett resultat per augusti på ca +4 mkr. Den sammanlagda prognosen för helåret är ett underskott i verksamheterna på 48,4 mkr. Största underskottet lämnas av socialnämnden. Indikator ekonomiskt resultat är positiv, trots att målet ej är uppfyllt.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Prognos 2017	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	5 729	14 761	27 000	112 501	47 478	49 400

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål - Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	→

Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Vid medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 var det 51 procent av medarbetarna som rekommenderade Tyresö kommun som arbetsgivare. Det resultatet är inte jämförbart med motsvarande resultat året innan eftersom svartsalternativen gjorts om.

För att fler medarbetare ska rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare krävs att fler blir nöjda med sin arbetssituation. Medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 visar på att 59 procent är "motiverade". Det innebär att man både är engagerad i sitt arbete och nöjd med sin arbetssituation. 30 procent av våra medarbetare är "frustrerade" vilket innebär att man är engagerad i sitt arbete men inte nöjd med sin arbetssituation. Kommunen som arbetsgivare behöver arbeta aktivt stärka ledarskap och medarbetarskap.

För att fånga upp åsikter från medarbetare som slutar i kommunen kommer en avslutningsenkät automatiskt gå ut till de som slutat på egen begäran.

Ledarskapsprogrammet har startats genom att en kulturmätning genomförts i hela organisationen.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare		81 %	51 %* * ny mätmetod	-	ökning

Strategiskt mål - Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning	Trend
Ej uppfyllt	→

Målet är inte uppfyllt.

Sjukfrånvaron för perioden januari - juli har ökat med en 0,2 procent jämfört med samma period 2016. Utfallet för perioden var 7,61 procent vilket är högre än målet på 4,0 procent. Den kommun i Sverige som hade lägst sjukfrånvaro under 2016 hade en frånvaro på 4,4 procent.

56 procent av sjukfrånvaron är relaterad till personer som är sjukskrivna 60 dagar eller mer. Den långa sjukfrånvaron ökar medan den korta minskar. Ett långsiktigt arbete har inletts för att minska den långa sjukfrånvaron.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Den totala sjukfrånvaron (%) i hela kommunen	7,36 %	7,60 %	7,55 %	7,61 %	4,00 %
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)		3,65 %	3,50 %	3,33 %	
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)		4,01 %	4,05 %	4,28 %	

Strategiskt mål - Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Bedömning	Trend
Helt uppfyllt	→

Målet bedöms helt uppfyllt.

Vid medarbetarundersökningen som gjordes hösten 2016 var det 89 procent av medarbetarna som angav att de har den sysselsättning de önskar. Vidare kan det konstateras att såväl den genomsnittliga sysselsättningsgraden som andelen anställda med heltidssysselsättning ökar för medarbetare inom Tyresö kommun.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för månadsavlönad medarbetare var i juni 2017 94,7 procent av heltid, vilket kan jämföras med 93,6 procent av heltid i juni 2016. Vad gäller andelen

anställda med heltidssysselsättning uppgick denna för kommunen i sin helhet till 81,7 procent i juni 2017 medan motsvarande siffra var 77,1 procent i juni 2016.

Av de 11 procent av medarbetarna som anger att de inte har den sysselsättningsgrad de önskar vill 37 procent arbeta mindre och 63 procent arbeta mer.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	MÅL 2017
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål		90 %	89 %		100,00%

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Drygt 30 procent av kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnderna som ska genomföras under mandatperioden rapporteras ha genomförts. Merparten av resterade uppdrag är pågående, ett par är försenade eller är inte aktuell längre. För en mer detaljerad redovisning se bilaga.

6 Kommunens personal

Personalvolym

Följande siffror är en jämförelse mellan perioderna januari till och med juli 2017 och 2016.

Antal månadsanställda i kommunen 2017 var för perioden 2583 personer jämfört med 2646 personer 2016. Omräknat till årsarbetare (antal heltidsanställningar) var det 2463 år 2017 och 2486 år 2016. En minskning med 23 årsarbetare.

78,1 procent av kommunens anställda är kvinnor. En marginell ökning med 0,9 procent från föregående år då andelen kvinnor låg på 77,2 procent.

Medelåldern hos kommunens anställda ligger på 44,9 år, en marginell minskning med 0,7 år jämfört med föregående år.

Kompetensförsörjning

Vi har även fortsättningsvis svårrekryterade yrkesgrupper. Det är främst ingenjörer inom stadsbyggnadsområdet där konkurrensen är hård med både andra kommuner och den privata sektorn. Socialsekreterare, lärare inom naturvetenskapliga ämnen, fritidspedagoger och förskollärare är också svårrekryterade grupper.

Som en del av målnområdet – attraktiv arbetsgivare har vi under våren 2017 deltagit i på två rekryteringsmässor, Skoljobbmässan och Framtidsmässan. Valet av dessa mässor grundades utifrån målgruppen våra mest svårrekryterade tjänster. På Framtidsmässan hade vi representanter från alla kommunens förvaltningar. Totalt tog vi emot 89 intresseanmälningar och på Skoljobbmässan fick vi totalt in 72 intresseanmälningar.

Chefs- och ledarprogrammet fortsätter med interna utbildningar för chefer kring arbetsgivarrollen och nu även starten av ledarutveckling i den del av programmet som kallas "Chefen som ledare". Syftet med programmet är att det ska stödja och stärka cheferna i deras roll som chefer och ledare och utveckla den kultur som stödjer att vi når våra mål och klarar våra utmaningar.

Upphandlingen av samarbetspartner för ledarutveckling avslutades under våren 2017.

Konsultföretaget Indea vann upphandlingen och ett intensivt samarbete pågår nu för att designa innehåll och metod. Ledarutvecklingen sker genom ledningsgruppsutveckling och individuell utveckling, med start i kommunledningsgruppen som påbörjade sitt utvecklingsarbete i juni.

Som en gemensam utgångspunkt av ledarutvecklingen fick alla anställda under augusti inbjudan till en mätning om vad som kännetecknar vår organisationskultur. Resultatet av mätningen väntas i slutet av september, och kommer tillsammans med vår nyligen framtagna ledarfilosofi och beskrivning av chefens uppdrag att ligga som grund för ledarutvecklingen. Mätningens resultat kommer också att integreras i det uppdrag om medarbetarskap som kommundirektörens ledningsgrupp givit HR-avdelningen i juni 2017. Uppdraget innefattar att ta fram ett förslag om hur kommunens medarbetarskap kan definieras och utvecklas.

Chefsförsörjning

Från januari till och med augusti 2017 har 30 chefer påbörjat sin anställning, varav sex var interna sökande. Fyra av de interna sökande hade rollen som tillförordnad innan. Hälften av rekryteringarna tillsattes i slutet av 2016.

Förvaltning	Chefer som påbörjat sin anställning 2017, T2
Socialförvaltningen	10
Barn- och utbildningsförvaltningen	9
Utvecklingsförvaltningen	4
Stadsbyggnadsförvaltningen	0
Kommunstyrelseförvaltningen	7

Generellt får vi kvalificerade sökande till våra chefsrekryteringar, dock har vi en utmaning att attrahera kvalificerade chefer till socialförvaltning. Den största utmaningen är bland myndighetschefer. För att lösa våra behov har vi använt oss av externt rekryteringsstöd där tyngdpunkten ligger i uppsökande av icke aktivt sökande kandidater.

Medarbetar- och chefsenkäten 2016

I september 2016 genomfördes en medarbetarundersökning i kommunen. Enkäten bestod av sjuttio frågor inklusive 9 frågor från SKL om Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Resultatet av enkäten presenterades för personalen under december 2016 och januari 2017. Efter det har chef och personal diskuterat resultatet och detta har lett fram till aktiviteter som ska genomföras för att förbättra arbetsmiljön. Aktiviteterna kommer nu att läggas in i Bestyr för att sedan följas upp.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har totalt ökat med 0,4 procent jämfört med samma period 2016.

Under 2016 avstannade ökningen av sjukfrånvaron som pågått sedan 2011. Det var främst inom socialförvaltningen äldreboende och individ- och familjeomsorg som minskningen skedde. IFO fortsätter att minska medan Äldreomsorg boende uppvisar en ökning med 1,3 procent jämfört med samma period 2016. Biståndsavdelningen har minskat sin sjukfrånvaro medan den ökat för VKR. Totalt för socialförvaltningen har en ökning med drygt 1 procent skett.

Kommunstyrelseförvaltningen har ökat sin sjukfrånvaromed närmare 1 procent medan Barn-och utbildningsförvaltningen bara uppvisar en marginell ökning, främst för grundskolan.

Stadsbyggnadsförvaltningen har vänt sin uppåtgående trend och minskat sin sjukfrånvaro med 0,5 procent.

Utvecklingsförvaltningen ligger kvar på en låg nivå men har ökat en halv procent sedan föregående år.

Arbetsmiljön

Tyresö kommun deltar i ett forskningsprojekt, tillsammans med 20 andra kommuner och Uppsala universitet, för att pröva en metod för att arbeta strukturerat med arbetsmiljö. Projektet heter STAMINA (Strukturerat och tidseffektivt arbetssätt genom metoder för ett inkluderande arbetsliv) och det kommer att pågå under två år och startade i januari 2017.

Projektet kommer att pågå under två år och omfattar alla förskolor i kommunen samt några ytterligare verksamheter inom äldreomsorgen samt hela kost- och måltidsverksamheten. Metoden betonar det egna ansvaret och att fokusera på frågor som du själv kan bidra till att lösa. Andra frågor adresseras till rätt ställe i organisationen. Målet är att metoden ska leda fram till ökad arbetsglädje och minskad sjukfrånvaro.

Vart tredje år erbjuds alla anställda att göra en hälsoprofil. I hälsoprofilen ingår blodprover och en lättare konditionstest i samband med ett hälsosamtal. Vid avvikande prover får den anställde en tid till företagsläkare eller sköterska.

I chefsutvecklingsprogrammet ingår utbildningar för chefer i både arbetsmiljö och rehabilitering. Vår arbetsmiljöhandbok och rehabiliteringshandbok ingår som kurslitteratur

Efter översynen av SMART 2015 beslutades av ersätta SMART med "Årlig utredning" som kommer att vara en del i Tyresö kommuns arbetsmiljöhandbok. Handboken samlar kommunens dokument och rutiner om arbetsmiljö för att ge chefer stöd i arbetsmiljöarbetet. Handboken kommer utgöra kursdokumentation vid kommunens chefsutbildning gällande arbetsmiljö.

Löneöversynen 2017

I samband med 2017 års löneöversyn fastställdes inga särskilda prioriterade grupper. Löneöversynen genomfördes enligt dialogmodellen och nya löner fastställdes efter lönegrundande medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare. För kommunen som helhet landade utfallet i löneöversyn 2017 på en löneökning om 2,42 procent. Den faktiska lönekostnadsutvecklingen är dock högre då löneglidningseffekter tillkommer. Löneglidningen har särskilt ökat inom de mer svårrekryterade medarbetargrupperna, såsom bland annat lärare, förskollärare och socialsekreterare.

För att fortsatt utveckla och stärka kommunens arbete med lönebildning och genomförande av löneöversyn har två särskilda områden identifierats. Dels att förvalta modellen "lönesättning i dialog" genom än högre kvalitet på lönesamtal och prestationsbedömning, dels förtydliga de olika chefsnivåernas ansvar och roll inom lönebildningsarbetet. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer HR-avdelningen införa riktade utbildningsinsatser inom området med start hösten 2017.

7 Finansiell analys och räkenskaper

Kommunala bolag

Tyresö Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1964. De redovisar ett resultat efter finansiella poster på 23,2 mkr. Det prognosticerade resultatet för helåret är 21,1 mkr.

Tyresö Vindkraft AB är ett helägt dotterbolag till Tyresö kommun. Bolaget uteslutar ut vindkraftsproduktion till Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB. Fullmäktige har i september 2017 beslutat att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda effekterna av en försäljning, alternativt likvidering av Tyresö Vindkraft AB.

Tyresö Näringslivsaktiebolag är ett bolag som har till uppgift att köpa förvalta och sälja mark, samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Tyresö Näringslivsbolag redovisar ett resultat efter finansiella poster på 18 tkr.

Finansiell analys av Tyresö Kommun

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga finansiella aspekter. Aspekterna är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målet är att utifrån dessa fyra aspekter kunna fastställa om kommunen har en god ekonomisk hushållning. I den här rapporten redovisas ett urval av dessa nyckeltal.

mkr	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Verksamhetens intäkter	350,1	414,9	678,3	402,4	i.u.
Verksamhetens kostnader	-1698,6	-1809,8	-2006,8	-1883,1	i.u.
Avskrivningar	-64,1	-66,4	-101,5	-69,0	i.u.
Jämförelsestörande	14,0	-9,8	-10,5		0,0
Verksamhetens nettokostnad	-1398,6	-1471,1	-2320,5	-1549,7	-2441,6

Resultat och kapacitet

Verksamhetens intäkter har minskat med cirka 13 mkr eller 3 % jämfört med samma period år 2016. Det beror bland annat på lägre ersättning från Försäkringskassan avseende personlig assistans samt på lägre ersättningar från Migrationsverket.

Verksamhetens kostnader var 73,3 miljoner eller 4,1 procent högre än motsvarande period föregående år. Framst bestod kostnadsökningen av köp av verksamhet (29 miljoner högre än 2016), lönekostnader (+14 miljoner), samt nedskrivning på exploateringsfastighet med 6 mkr.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Skatteintäktsutveckling	5,5%	5,3%	5,7%	5,9%	5,4%
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	4,4%	5,7%	6,2%	6,7%	6,0%
Nettokostnadsutveckling	4,4%	5,2%	5,9%	5,3%	5,2%

En positiv resultatutveckling är beroende av att nettokostnadsutvecklingen är lägre än utvecklingen för skatter och generella statsbidrag. I tillägg i år ökar skatte och utjämningsintäkterna 6,7 % medan verksamheternas nettokostnader ökade 5,3 %. För helåret prognostiseras ett resultat på 6,0 % respektive 5,2 %. Det är positivt att vi även i helårsprognosen har ett positivt förhållande.

Årets resultat och jämförelsestörande poster

mkr	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Årets resultat exklusive jämförelsestörande	56,1	95,9	37,5	112,5	47,5
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	4,8%	5,5%	1,6%	6,8%	1,9%

Resultatutvecklingen i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har varit positiv under perioden jan-aug under de senaste tre åren, dock brukar resultatet falla tillbaka när årsbokslutet görs. Denna utvecklingen förväntas även 2017.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är ett överskott om minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär för Tyresös del att resultatet borde uppgå till omkring 50 miljoner för att nå målet. Överskottet behövs för att kunna finansiera investeringar med skatter istället för lån.

Driftkostnadsandel

Andel av skatte- och utjämningsintäkter %	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnad (ex avskrivningar)	91,6%	89,6%	94,1%	89,2%	i.u.
Avskrivningar	4,4%	4,3%	4,3%	4,2%	i.u.
Driftkostnadsandel	95,2%	94,5%	88,8%	93,2%	98,1%

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som gått till löpande driftkostnader. För att anses ha en god ekonomisk hushållning bör kommunen ha en driftkostnadsandel på maximalt 97–98 procent. Den relativt sett stora skillnad mellan utfallet per sista augusti jämfört med helårssiffran från föregående årsbokslut och prognosen för det kommande, beror på en periodiseringseffekt av semesterlöneskulden, samt att mer resurser beräknas bli förbrukat under året.

Periodens investeringar

	2015-08-31	2016-08-31	2016-12-31	2017-08-31	prognos 2017-12-31
Investeringar netto	69,1	136,4	244,2	122,1	i.u.
Investeringsvolym netto/nettokostnader (%)	6,4%	9,3%	10,5%	7,9%	i.u.

Investeringsnivån ligger ungefär i samma härad som tidigare år. Investeringar har bland annat skett i omvandlingsområden i östra Tyresö, fruktansläggningar, grundskola och i verksamhetslokaler.

Skattefinansieringsgraden av investeringar

Investeringarna har hittills i år finansieras utan nyupplåning. Investeringstakten resten av året är avgörande för om nya lån behöver tas upp.

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditeten ger genom att relatera kommunens omsättningsstillgångar till kortfristiga skulder ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Likviditeten är ytterst sällan ett bekymmer för kommunen, annat än vid extrema händelser, exempelvis den vid finanskrisen, då det var svårt med refinansiering. Likviditeten varierar över tiden beroende på hur in- och utbetalningar av pengar infaller under kalenderåret.

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Kassalikviditet (%)	88	95	88	i.u.

Soliditet enligt balansräkningen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten ökar om ökningstakten av eget kapital är snabbare än ökningstakten av värdet på kommunens balansräkning (balansomslurning).

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser som infjänts före 1998 (%)	38,7	36,6	40,7	i.u.

Soliditeten har stigit sedan årsskiftet 2016/2017. Dels har kommunen ett bra ekonomiskt resultat för perioden (+112,5 mnkr), dels har investeringstakten inte varit så hög i jämförelse med budgeterade investeringar. Skulderna har minskat med 127,3 mnkr sedan årsskiftet, samtidigt som balansomslutningen enbart ökat med 3,9 mnkr. Prognosen för årets sista fyra månader visar på ett resultat på 47,5 mnkr, dvs ett lägre resultat än per sista augusti. Soliditeten kommer med största sannolikhet att vara lägre vid utgången av 2017 jämfört med sista augusti.

Pensionsförpliktelser

mkr, inklusive särskild löneskatt	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	193,0	219,3	238,0	240,7
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	845,0	812,3	805,3	794,5
Total pensionsförpliktelse	1 038,6	1031,6	1043,3	1035,2

Kommunens pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt uppgick 2017-08-31 till 1 043,3 mkr, vilket är en ökning med 11,7 mkr sedan årsskiftet. När pensionsförpliktelserna intjänade före 1998 betalas ut ersätts de succesivt av pensionsförpliktelser intjänade efter 1998. Framöver kommer tillkommande pensionsförpliktelser komma att öka, dels som en effekt av höjda lönenivåer, men även som en effekt av att förändringar av regelverket för pensionsberäkningar där arbetsgivarna tar över mer ansvar för höginkomsttagarnas pensioner. Detta kommer innebära betydande kostnadshöjningar för kommunen.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser

Det finns ett utredningsförslag som innebär att de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som idag ligger utanför balansräkningen, i framtiden ska lyftas in i balansräkningen. Det kommer att innebära att kommunernas soliditet sänks. Därför redovisas soliditet även enligt detta mått.

	2015-12-31	2016-12-31	2017-08-31	Prognos 2017-12-31
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 (%)	4,6	6,4	10,9	i.u.

Med pensionsförpliktelserna inlagd har vi en något ökande trend. Pensionsförpliktelserna som ligger utanför balansräkningen minskar vilket bidrar till ökande soliditet. Även detta soliditetsmått påverkas av säsongseffekter.

Kommunalskatt

Den kommunala skattesatsen uppgår till 19,50 kronor per intjänade etthundra kronor. I jämförelse med länsnittet i Stockholms är skattesatsen i Tyresö cirka en krona högre.

Skattesats

	2015	2016	2017
Tyresö	19,48	19,50	19,50
Stockholms län	18,43	18,62	18,49
Skillnad	1,21	0,98	1,01

Sammanfattande kommentar

Resultatet för delåret på 112,5 mkr kan synas tillfredsställande men är påverkat av säsongeffekter. Prognosen för resultat för den reguljära verksamheten (exklusive exploateringsintäkter) på 36,8 mkr motsvarar endast 1,5 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Prognosen skulle innebära en förbättring jämfört med resultaten 2015 och 2016 men ger inte kommunen det tillskott av eget kapital som behövs för att finansiera den planerade investeringstakten.

Under året fram till augusti har kommunens investeringar kunnat finansieras genom det positiva kassaflöde som periodens resultat och avskrivningar innebär. Detta är ett trendbrott från de senaste åren, då investeringar till en stor del har fått finansieras med lån. Hur resultatet blir för helåret är beroende dels av resultatutvecklingen för resten av året dels av investeringstakten under samma period. Man kan inte förvänta sig att årets trendbrott kommer vara bestående, tagit kommunens investeringsplaner. Detta kommer att innebära att låneskulden kommer att öka framöver. Den ökade låneskulden innebär också att kommunen kommer vara mer exponerad för framtida effekter av räntehöjningar, men även att avskrivningarnas tar en större andel av driftsbudgeten.

God ekonomisk hushållning och balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna (det så kallade balanskravet). Tyresö kommun har formulerat dessa mål för god ekonomisk hushållning:

1. *Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden. Utfallet för augusti ligger långt över målet, men prognosen för helåret ligger på ett resultat i den reguljära verksamheten på 36,8 mkr, vilket motsvarar 1,5% av samlade skatteintäkter och statsbidrag. De senaste åren har kommunen inte nått upp till målet.*
2. *Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten. Nyupplåning har ej skett under året.*
3. *Värje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Den sammanlagda prognosen för helåret är ett underskott i verksamheterna på 51,4 mkr. Största underskottet lämnas av socialnämnden.*

Balanskravet

Vid en bedömning av om kommunen uppfyller balanskravet ska man även beakta realisationsvinster och eventuellt tidigare underskott. Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet per 2017-08-31.

	2017-08-31	2017-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	112,5	47,5
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-1,3	-1,3
- Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
- Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
- Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
- Justering för återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	111,2	46,2

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att tills vidare inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

8 Finansiell uppföljning och riskhantering

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick per 2017-08-31 till 720 mkr, vilket är 100 mkr mindre än vid årsskiftet. Räntebindningstiderna i förhållande till policyn förhåller sig enligt nedan:

Räntebindningstid	2017-08-31		2016-12-31		Enligt policy		
	mkr	Procent	mkr	Procent	Normal	Min	Max
0-1 år	300	42%	300	37%	40%	30	50
1-2 år	210	29%	160	20%	20%	12,5	27,5
2-3 år	70	10%	220	27%	20	12,5	27,5
3-4 år	100	14%	100	12%	10	5	15
4-5 år	40	6%	40	5%	10	5	15
5-6 år					0		10
7-8 år					0		10
8-9 år					0		10
9-10 år					0		10
10 år -					0		10
SUMMA:	720		820				

Lånens räntebindningstider låg i princip inom finanspolicyns ramar på balansdagen. Ekonomichefen har enligt policyn rätt att besluta om de smärre avvikelserna gentemot policyns intervallen som kommer uppstå under löpande verksamhetsår. Syftet med upplåningens räntebindningsintervaller är att minska ränteriskerna för upplåningen.

Den genomsnittliga räntan på kommunens län på 720 mkr var på balansdagen 0,49 % vilket måste betecknas som mycket lågt. En del av kommunens upplåning sker numera till negativ ränta. Riksbankens senaste prognos innebär att räntan börjar höjas i mitten av 2018. Kommunens relativt omfattande investeringsprogram de närmaste åren behöver sannolikt till en stor del lånefinansieras. En betydande skuldökning kombinerat med ett stigande ränteläge kommer innebära att en allt högre andel av kommunens skatteintäkter går till att betala räntor. Det i sin tur kan tvinga fram nedskärningar alternativt skattehöjningar.

9 Driftredovisning

Resultatet per augusti uppgick till +112,5 (+86,1 år 2016) miljoner. Verksamhetens nettokostnader uppgick till -1 549,7 (-1 471,1) miljoner. Verksamhetens intäkter är 402,4 (414,9) miljoner och verksamhetens kostnader är 1 883,1 (1 819,6) miljoner. Avskrivningar uppgick till 67,0 (66,4) miljoner. Skatteintäkter, utjämningsystem och statsbidrag uppgick under perioden till 1 660,7 (1 556,7) miljoner. Finansnettot var +11,8 (+10,6) miljoner, vilket förklarats av lägre finansiella kostnader och utdelning från Kommuninvest. Resultatet uppgick till 6,8 (5,5) procent av skatter och statsbidrag.

Det starka resultatet beror bland annat på att semesterkulden vid den här tidpunkten på året är som lägst. Vid utgången av augusti har skulden minskat med ca 37 miljoner, vilket ger en resultatförbättring med motsvarande belopp. Vid årets slut beräknas skulden åter ha ökat.

Resultatet för 2017 prognostiseras till +47,5 miljoner, vilket är 0,8 miljoner högre än budgeterat resultat. Skatteintäkter, fastighetsavgift och utjämningsystem prognostiseras bli 18,7 miljoner högre än budget. I prognosen ingår inte ev intäkt från Boverket för "byggbonus".

Finansnettot beräknas ge ett överskott på 6,0 miljoner. Övrig finansförvaltning beräknar ett överskott på 27,5 miljoner. Detta trots att pensionskostnaderna beräknas överstiga budget med 7,0 miljoner. Huvudsakligen beror det på exploateringsvinster och beräknat överskott i demografibufferten.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för prognosen 2017.

De verksamhetsområden som ligger under **Kommunstyrelsen** prognosticerar ett negativt resultat på 3,0 miljoner. Gemensam verksamhet samt Plan och exploatering beräknar underskott medan väghållning och park prognostiserar ett överskott.

Byggnadsnämnden redovisar ett resultat på -0,4 miljoner tom aug månad jämfört med budget. Helårsprognosen är också negativ, -0,7 miljoner.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde prognosticerar ett underskott på 0,9 miljoner. Det egna gymnasiet fortsätter att gå med underskott, vilket också gäller för flyktingverksamheten. Detta uppvägs nästan av överskott från beställarsidan på verksamhetsområde gymnasium.

Kultur och Fritidsnämnden har ett resultat per augusti på +5,9 miljoner och prognosticerar ett överskott på 3,1 miljoner. Överskottet kommer huvudsakligen från fritidssidan.

Barn- och utbildningsförvaltningen ligger -1,6 miljoner gentemot budget per sista augusti med en sammanlagd prognos på -5,3 miljoner för helåret. Förskolan förväntas gå +2,0 miljoner och grundskolan -7,3 miljoner mot budget. Underskottet härrör från utförarsidan.

Socialnämndens utfall per sista augusti är -33,5 miljoner jämfört med budget. Årsprognosen ligger på -44,6 miljoner. Sedan första tertiet har prognosen försämrats med drygt 25 miljoner. För individ- och familjeomsorgen uppgår försämringen till drygt 6 miljoner. Motsvarande försämring för flyktingverksamheten uppgår till nästan 14 miljoner och för äldreomsorgen drygt 4 miljoner.

Följande tabell redovisar hela driftbudgetuppföljningen.

Driftredovisning per augusti 2017

<u>Verksamhetsområden</u>	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års-budget	Års-prognos	mkr Prognos avvikelse
KOMMUNSTYRELSEN	-191,9	-166,4	25,5	-287,9	-290,9	-3,0
Gemensam verksamhet	-79,4	-64,1	15,3	-119,1	-122,1	-3,0
Kommunalförbund mm	-27,7	-26,6	1,1	-41,5	-41,5	0,0
Politisk verksamhet	-15,1	-14,5	0,6	-22,6	-22,6	0,0
Näringsliv	-0,8	-0,7	0,1	-1,2	-1,2	0,0
Plan och Exploatering	-18,4	-18,5	-0,1	-27,6	-30,6	-3,0
Väghållning och park	-46,9	-38,6	8,2	-70,3	-67,3	3,0
Miljö, trafik och övrigt	-3,6	-3,3	0,3	-5,5	-5,5	0,0
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BYGGNADSNÄMNDEN	-3,5	-3,9	-0,4	-5,3	-6,0	-0,7
Bygglövsverksamhet	-3,5	-3,9	-0,4	-5,3	-6,0	-0,7
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	-168,3	-160,1	8,2	-252,5	-253,4	-0,9
Arbetscentrum	-6,1	-6,7	-0,5	-9,2	-11,2	-2,0
varav flyktingverksamhet	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-2,0	-2,0
Vuxenutbildning	-17,4	-15,9	1,6	-26,2	-27,2	-1,0
Gymnasieskola	-144,8	-137,6	7,2	-217,2	-215,1	2,1
varav beställare	-144,8	-131,3	13,4	-217,2	-206,4	10,8
varav utförare	0,0	-6,2	-6,2	0,0	-8,7	-8,7
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	-73,3	-67,4	5,9	-110,0	-106,9	3,1
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	-73,3	-67,4	5,9	-110,0	-106,9	3,1
BARN- OCH UTBILDNING- NÄMNDEN	-648,9	-650,5	-1,6	-973,4	-978,7	-5,3
Förskola	-201,8	-191,6	10,2	-302,7	-300,7	2,0
varav beställare	-201,8	-195,2	6,6	-302,7	-301,7	1,0
varav utförare	0,0	3,5	3,5	0,0	1,0	1,0
Grundskola	-447,1	-458,9	-11,8	-670,7	-678,0	-7,3
varav beställare	-447,1	-444,7	2,4	-670,7	-670,7	0,0
varav utförare	0,0	-14,2	-14,2	0,0	-7,3	-7,3

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Prognos avvikelse
<u>Verksamhetsområden</u>						
SOCIALNÄMNDEN	-488,5	-522,0	-33,5	-738,4	-783,0	-44,6
Individ- och familjeomsorg	-106,9	-124,4	-17,5	-160,4	-181,9	-21,5
varav beställare	-106,9	-125,9	-18,9	-160,4	-183,2	-22,8
varav utförare	0,0	1,5	1,5	0,0	1,3	1,3
Flyktingmottagning/ ensamkommande	10,7	0,0	-10,7	10,3	-3,8	-14,1
varav beställare	10,7	0,4	-10,2	10,3	-3,2	-13,5
varav utförare	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,6	-0,6
Äldreomsorg	-210,4	-214,0	-3,6	-315,6	-322,3	-6,7
varav beställare	-210,4	-205,4	5,0	-315,6	-311,4	4,3
varav utförare	0,0	-8,6	-8,6	0,0	-10,9	-10,9
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-181,8	-183,6	-1,7	-272,8	-275,1	-2,4
varav beställare	-181,8	-183,5	-1,6	-272,8	-276,5	-3,8
varav utförare	0,0	-0,1	-0,1	0,0	1,4	1,4
Summa verksamhetsområden	-1 574,5	-1 570,4	4,1	-2 367,4	-2 418,8	-51,4
<u>Finansförvaltning</u>						
Pensioner	-35,3	-34,1	1,2	-53,0	-51,5	1,5
Förändring semesterlöneskuld	-0,7	37,0	37,6	-1,0	-1,0	0,0
Förändring pensionsavsättning	-2,3	-11,7	-9,3	-3,5	-12,0	-8,5
Statsbidrag maxtaxa	10,7	9,7	-1,0	16,0	14,5	-1,5
Intäkt kapitaltjänst (internränta)	18,7	18,6	0,0	28,0	28,0	0,0
Demografibuffert	-14,5	0,0	14,5	-21,8	3,0	24,8
Simhall	-10,0	-10,4	-0,4	-15,0	-15,0	0,0
Övrigt	0,0	11,6	11,6	0,0	11,2	11,2
Summa finansförvaltning	-33,5	20,7	54,3	-50,3	-22,8	27,5
Verksamhetens nettokostnader	-1 608,0	-1 549,7	58,4	-2 417,7	-2 441,6	-23,9
<u>Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem</u>						
Skatteintäkter	1 487,3	1 493,9	6,6	2 231,0	2 239,0	8,0
Generella statsbidrag och utjämningsystem	159,6	166,7	7,1	239,4	250,1	10,7
Summa skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem	1 646,9	1 660,7	13,7	2 470,4	2 489,1	18,7
Finansiella intäkter	4,3	6,8	2,4	6,5	8,5	2,0
Finansiella kostnader	-8,3	-5,3	3,1	-12,5	-8,5	4,0
Resultat	34,9	112,5	77,6	46,7	47,5	0,8

	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse
<u>Generella statsbidrag och utjämning</u>						
Inkomstutjämning	40,6	45,8	5,2	60,9	68,6	7,7
Kostnadsutjämning	79,0	79,2	0,2	118,5	118,8	0,3
Regleringspost	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,5	-0,5
L55-utjämning	-13,4	-13,4	0,0	-20,1	-20,2	-0,1
Generellt statsbidrag	5,1	5,4	0,3	7,6	8,1	0,5
Fastighetsavgift	48,3	50,2	1,8	72,5	75,2	2,7
Sammanlagt	159,6	166,7	7,1	239,4	250,1	10,7

10 Investeringsredovisning

Investeringsutgifterna uppgår till 122,1 miljoner netto per augusti 2017.

I bilaga redovisas en detaljerad uppföljning för samtliga investeringar. Den innehåller inte enbart utfallet 2017 utan också ett totalutfall för samtliga pågående investeringar. Där visas också investeringarnas totala budget.

Budgeten har inte hunnit uppdateras efter beslutet om ny Kommunplan.

Efterföljande tabell visar utfallet för investeringsprogrammet fram till augusti 2017.

<u>INVESTERINGAR (tkr)</u>	<u>INKOMST</u> jan-aug 2017	<u>UTGIFT</u> jan-aug 2017	<u>UTFALL</u> <u>NETTO</u> 2017	<u>NETTOBUDGET</u> 2017
EXPLOATERING OMVANDLINGSOMRÅDEN	0	-57 365	-57 365	-53 968
TYRESÖVÄGEN	0	-850	-850	-52 223
ÖVERSIKTLIGA STADSBYGGNAD	0	-7	-7	-1 100
SAMHÄLLSBYGGNADSUTREDNINGAR	0	0	0	-5 000
ÖVRIGT STADSBYGGNAD	0	-49	-49	-21 750
NORRA TYRESÖ CENTRUM	21 765	-10 215	11 550	-42 206
GATA OCH PARK	0	-391	-391	-9 000
FORNUDDSPARKEN	0	-210	-210	-7 900
CYKELPLAN	0	-870	-870	-8 000
FRITIDSANLÄGGNINGAR	0	-17 736	-17 736	-128 259
KOMMUNDIREKTÖR	0	-1 605	-1 605	-17 000
VERKSAMHETSLOKALER	0	-15 971	-15 971	-21 973
SOCIALA BOENDEN	0	-12 270	-12 270	-52 413
FORNUDDSPROJEKTET	0	-6 136	-6 136	-123 682
GRUNDSKOLA	0	-13 997	-13 997	-15 259
GRUPPBOSTÄDER	0	452	452	-31 584
SAMLINGSANSLAG FASTIGHET	0	-8 260	-8 260	-35 000

<u>INVESTERINGAR (tkr)</u>	INKOMST jan-aug 2017	UTGIFT jan-aug 2017	UTFALL NETTO 2017	NETTOBUDGET 2017
VATTEN OCH AVLOPP	7 993	-7 890	103	-18 900
RENHÅLLNING	0	-693	-693	-27 793
EGENFINANSIERADE PROJEKT	5 213	-3 053	2 160	-26 011
SAMMANLAGT	34 971	-157 116	-122 145	-699 021

11 Finansiella sammanställningar

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bl a innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr. För investeringar i hyrda lokaler har gränsen beslutats till 500 000 kr.

Anläggningstillgångar. Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetald intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs för den betäknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader	3 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Egen nedlagd tid som är direkt hänförlig till investeringsprojekt debiteras investeringen med faktisk lönekostnad, enligt RKR 11.4.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförpliktelser värderas enligt RIPS.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder, enligt RKR 3.1.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns Miljö- & hälsoskydds- förbund	29,6 %
• Södertörns Överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvarsförbund	9,04 %
• Stockholmregionens Försäkrings AB	4,07 %
• Vårdjus AB	5,5 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 % av rösterna konsoliderats, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt rekommendation RKR 8.2, p g a marginell ekonomisk betydelse för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

RESULTATRÄKNING

	Kommunen				Sammanställd redovisning			
	Delår aug		Delår aug		Delår aug		Delår aug	
	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2015	
Mnkr								
Verksamhetens intäkter	402,4	414,9	350,1	551,4	562,4	483,4		
Verksamhetens kostnader	-1 883,1	-1 809,8	-1 698,6	-1 969,8	-1 897,3	-1 766,2		
Avskrivningar	-69,0	-66,4	-64,1	-95,7	-88,0	-90,5		
Jämförelsestörande poster	-	-9,8	14,0	-	61,0	14,0		
Verksamhetens nettokostnad	-1 549,7	-1 471,1	-1 398,6	-1 514,0	-1 361,9	-1 359,3		
Skatteintäkter	1 493,9	1 410,4	1 340,0	1 493,9	1 410,4	1 340,0		
Generella statsbidrag och utjämnning	166,7	146,3	132,4	166,7	146,3	132,4		
Finansiella intäkter	6,8	6,4	4,3	3,3	2,8	0,4		
Finansiella kostnader	-5,3	-5,8	-8,1	-14,3	-18,5	-26,3		
Jämförelsestörande finansiella poster	-	-	-	-	-	-		
Resultat efter finansiella poster	112,5	86,1	70,1	135,7	179,1	87,1		
Aktuell och uppskjuten skatt bolag	-	-	-	-	-	0,9		
Extraordinära intäkter	-	-	-	-	-	-		
Extraordinära kostnader	-	-	-	-	-	-		
ÅRETS RESULTAT	112,5	86,1	70,1	135,7	179,1	88,0		

BALANSRÄKNING

Kommunen Sammanställd redovisning

Mnkr	Delår aug 2017	Arsboks slut 2016	Arsboks slut 2015	Delår aug 2017	Arsboks slut 2016	Arsboks slut 2015
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9 2 120,3	2 032,8	1 872,6	4 065,8	3 851,1	3 652,1
Maskiner och inventarier	Not 10 74,3	73,8	68,0	81,5	76,6	71,0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12 128,6	129,0	119,5	66,7	67,4	57,7
Summa anläggningstillgångar	2 323,2	2 235,6	2 060,2	4 214,0	3 995,1	3 780,8
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploateringstillgångar mm	Not 13 69,9	74,8	75,9	69,9	74,8	75,9
Kortfristiga fordringar	Not 14 209,7	230,0	177,6	211,7	223,9	169,6
Kassa, bank	Not 15 95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6
Summa omsättningstillgångar	374,6	458,3	416,3	512,0	585,0	578,0
SUMMA TILLGÅNGAR	2 697,8	2 693,9	2 476,5	4 726,0	4 580,1	4 358,9

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Arsbokslut 2016	Arsbokslut 2015	Delår aug 2017	Arsbokslut 2016	Arsbokslut 2015
Mnkr						
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Not 16						
Eget kapital	112,5	27,0	14,8	135,7	122,3	28,8
Arets resultat	-	-	-	-	-	-
Resultatjämningsreserv	985,6	958,6	943,8	1 495,4	1 373,1	1 344,3
Övrigt eget kapital	1 098,1	985,6	958,6	1 631,0	1 495,4	1 373,1
Summa eget kapital						
Avsättningar						
Not 17						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	238,0	219,3	193,6	238,0	219,3	193,6
Övriga avsättningar	-	-	-	43,5	43,5	38,7
Skulder						
Not 18						
Not 19						
Långfristiga skulder	1 013,9	1 083,3	935,5	2 378,9	2 353,5	2 307,9
Kortfristiga skulder	347,8	405,7	388,9	434,7	468,4	445,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 697,8	2 693,8	2 476,5	4 726,0	4 580,1	4 358,9
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER						
Panter och därmed jämförliga säkerheter	-	-	-	-	-	-
Ansvarsförbindelser						
Not 20						
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och eller avsättningar	805,3	812,3	845,0	805,3	812,3	845,0
Not 21, 22						
Övriga ansvarsförbindelser	1 557,3	1 458,4	1 560,8	179,4	179,5	179,7
Not 23						
Hyses- och leasingåtaganden	524,7	536,8	571,2	473,7	485,1	510,0
SUMMA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	2 887,3	2 807,5	2 977,0	1 458,4	1 476,9	1 534,7
Skulder i %	50,5%	55,3%	53,5%	59,5%	61,6%	63,2%
Soliditet (exkl. panter och ansvarsförbindelser)	40,7%	36,6%	38,7%	34,5%	32,6%	31,5%
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)	10,9%	6,4%	4,6%	17,5%	14,9%	12,1%

Noter

Mnkr	Delår aug		Kommunen		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	Delår aug	2017	Delår aug	2016
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 1 Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	12,0	12,0	3,2	10,9	12,0	3,0
Skatt och avgifter	124,9	120,4	122,3	113,7	107,7	111,4
Hyror och arrenden	48,9	45,6	44,6	207,0	203,5	195,5
Bidrag	164,7	205,8	133,4	164,7	205,8	133,4
varav återbet AFA, se jämförelsestörande post	-	-	-14,0	-	-	-14,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	34,8	29,5	33,5	34,8	29,5	33,5
Exploateringsintäkter	15,6	1,6	20,2	15,6	1,6	11,2
Realisationsvinster	1,3	0,0	6,4	1,3	0,0	6,4
Försäkringsersättningar	0,1	0,0	0,6	0,1	0,0	0,6
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	3,3	2,3	2,5
Summa verksamhetens intäkter	402,4	414,9	350,1	551,4	562,4	483,4
Not 2 Verksamhetens kostnader						
Löner och sociala avgifter	-824,3	-810,0	-774,9	-824,3	-829,6	-792,1
Pensionskostnader	-73,3	-62,2	-61,8	-73,3	-62,2	-61,8
Köp av huvudverksamhet	-639,1	-610,0	-511,0	-639,1	-610,0	-511,0
Lämnade bidrag	-46,5	-44,3	-43,7	-46,5	-44,3	-43,7
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-57,0	-52,1	-69,6	-166,8	-142,1	-141,8
Bränsle, energi och vatten	-34,8	-36,3	-36,5	-34,8	-36,3	-34,9
Lokal- och markhyror	-37,3	-37,6	-38,0	-16,0	-17,1	-17,8
Hyra / leasing anläggningsstillgång	-5,9	-6,8	-8,2	-3,5	-4,4	-8,2
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-50,0	-45,3	-38,9	-50,0	-45,3	-38,9
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	-3,7	-3,7	-4,5	-3,7	-3,7	-4,5
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-14,5	-13,5	-12,7	-14,5	-13,5	-12,7
Försäkringspremier och riskkostnader	-8,1	-7,3	-8,0	-8,1	-7,3	-8,0
Övriga främmande tjänster	-42,5	-40,2	-42,4	-42,6	-40,2	-42,4
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-6,2	-0,1	-0,3	-6,2	-0,1	-0,3
aförluster och utrangering	0,0	-0,4	-	0,0	-0,4	-
Övriga kostnader	-39,9	-40,0	-48,0	-40,4	-40,8	-48,0
Summa verksamhetens kostnader	-1 883,1	-1 809,8	-1 698,6	-1 969,8	-1 897,3	-1 766,2

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Mnkr						
Not 3 Avskrivningar						
Byggnader och anläggningar	-61,4	-59,6	-57,2	-87,3	-80,4	-82,9
Maskiner och inventarier	-7,6	-6,9	-6,9	-8,3	-7,6	-7,6
Summa avskrivningar	-69,0	-66,4	-64,1	-95,7	-88,0	-90,5
Not 4 Jämförelseförändringar						
Jämförelseförändringar						
Pensionsavsättning för föroendevalda	-	-9,8	-	-	-9,8	-
Premieåterbetalning från AFA Försäkring	-	-	14,0	-	-	14,0
Vinst vid avyttring av fastighet Tyresö bostäder	-	-	-	-	70,8	-
Summa jämförelseförändringar	0,0	-9,8	14,0	0,0	61,0	14,0
Not 5 Skatteintäkter						
Preliminär kommunalskatt	1 502,3	1 421,1	1 340,6	1 502,3	1 421,1	1 340,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	-12,2	-9,0	-1,5	-12,2	-9,0	-1,5
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,8	-1,8	0,9	3,8	-1,8	0,9
Summa skatteintäkter	1 493,9	1 410,4	1 340,0	1 493,9	1 410,4	1 340,0
Not 6 Generella statsbidrag och utjämnung						
Inkomstutjämningsbidrag	45,8	41,6	31,6	45,8	41,6	31,6
Strukturbidrag	-	-	3,1	-	-	3,1
Införandebidrag	-	-	-	-	-	-
Regleringsbidrag	-0,3	-1,0	-1,2	-0,3	-1,0	-1,2
Kostnadsutjämningsbidrag	79,2	66,5	55,5	79,2	66,5	55,5
Kommunal fastighetsavgift	50,2	48,2	47,0	50,2	48,2	47,0
Generella bidrag från staten	5,4	5,0	0,7	5,4	5,0	0,7
varav stöd med anledning av flyktingsituationen	5,4	5,0	-	5,4	5,0	-
Avgift till LSS-utjämnung	-13,4	-14,1	-4,3	-13,4	-14,1	-4,3
Summa generella statsbidrag och utjämnung	166,7	146,3	132,4	166,7	146,3	132,4

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 7 Finansiella intäkter						
Aktieutdelning kommunägda bolag	0,2	0,2	0,4	-	-	-
Borgensavgift kommunägda bolag	3,4	3,4	3,6	-	-	-
Överskottsutdelning Kommuninvest	3,1	2,2	-	3,1	2,2	-
Ränteintäkter	0,0	0,3	0,0	0,1	0,4	0,1
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2
Ränteintäkter på kundfordringar	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	6,8	6,4	4,3	3,3	2,8	0,4
Not 8 Finansiella kostnader						
Räntekostnader på upptagna lån	-2,8	-3,9	-6,3	-11,6	-16,6	-24,5
Räntekostnader på pensionsskuld	-2,2	-1,6	-1,5	-2,2	-1,6	-1,5
Räntekostnader på leverantörsskulder	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,2	-0,3
Summa finansiella kostnader	-5,3	-5,8	-8,1	-14,3	-18,5	-26,3

	Kommunen		Sammanställd redovisning			
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Mnkr						
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar						
Ingående anskaffningsvärde	2 703,2	2 727,5	2 532,4	5 039,6	5 035,8	4 786,2
Årets investeringar	53,3	80,7	202,9	59,7	132,7	252,0
Årets försäljningar	0,0	-	-	0,0	-	-
Årets utrangeringar	-86,7	-104,9	-7,8	-87,0	-128,8	-8,6
Omklassificeringar	-1,6	-	-	-1,6	-	-3,9
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	2 668,2	2 703,2	2 727,5	5 010,7	5 039,6	5 035,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 118,3	-1 132,3	-1 051,5	-1 677,7	-1 670,5	-1 541,1
Årets försäljningar	-	-	-	-	-	-
Årets utrangeringar	86,7	104,8	7,8	86,9	117,5	8,3
Årets avskrivningar	-61,4	-90,8	-88,6	-87,4	-128,6	-127,7
Omklassificeringar	0,7	-	-	0,7	-	-
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	3,9	-
Utgående avskrivningar	-1 092,2	-1 118,3	-1 132,3	-1 677,4	-1 677,7	-1 670,5
Pågående projekt	544,3	447,9	277,5	732,5	489,2	286,9
Utgående bokfört värde	2 120,3	2 032,8	1 872,6	4 065,8	3 851,1	3 652,1

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 10 Maskiner och inventarier						
Ingående anskaffningsvärde	282,9	274,4	288,7	301,4	294,5	308,7
Årets investeringar	4,7	15,7	14,2	9,9	16,5	14,3
Årets försäljningar	-0,1	-	-	-0,1	-	-
Årets utrangeringar	-160,6	-7,2	-28,4	-160,6	-9,7	-28,4
Omklassificeringar	1,6	-	-	1,6	-	-
Utgående anskaffningsvärde	128,5	282,9	274,4	152,1	301,4	294,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-216,0	-211,9	-229,3	-231,7	-229,1	-245,4
Årets försäljningar	0,1	-	-	0,1	-	-
Årets utrangeringar	160,6	6,7	28,4	160,6	9,2	28,4
Årets avskrivningar	-7,6	-10,8	-11,1	-8,3	-11,8	-12,1
Omklassificeringar	-0,7	-	-	-0,7	-	-
Utgående avskrivningar	-63,6	-216,0	-211,9	-80,0	-231,7	-229,1
Pågående projekt	9,4	6,9	5,5	9,4	6,9	5,5
Utgående bokfört värde	74,3	73,8	68,0	81,5	76,6	71,0
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar						
Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	50,0	-	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	12,5	12,5	2,5	-	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	0,1	0,1	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	40,7	40,7	30,6	40,7	40,7	30,6
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	121,1	121,1	101,0	58,5	58,5	48,4

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar						
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-	-	10,0	-	-	-
Utlämnade gatukostnadslån	6,1	6,4	6,9	6,1	6,4	6,9
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Övriga långfristiga fordringar	1,9	2,0	2,1	2,5	3,0	2,9
Summa långfristiga fordringar	7,5	7,9	18,5	8,1	8,9	9,3
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)						
	128,6	129,0	119,5	66,7	67,4	57,7
Not 13 Förråd, exploateringsstillgångar mm						
Förråd presentartiklar och gåvor	-	0,3	0,3	-	0,3	0,3
Exploateringsmark Trollbäcken	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9
Exploateringsmark Bollimora	6,0	10,6	15,6	6,0	10,6	15,6
Exploateringsmark Tyresö Strand	40,7	40,7	36,8	40,7	40,7	36,8
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Exploateringsmark Länna / Skrubba	0,0	-	-	0,0	-	-
Summa förråd, exploateringsstillgångar mm	69,9	74,8	75,9	69,9	74,8	75,9
Not 14 Kortfristiga fordringar						
Kundfordringar	44,1	24,3	26,8	45,2	20,1	22,3
Värderreglering av kundfordringar	-1,8	-1,8	-3,7	-1,8	-1,8	-3,7
Fordran statsbidrag	58,6	62,3	28,0	58,6	62,3	28,0
Skattefordringar	15,7	30,5	24,2	15,7	30,5	24,2
Övriga kortfristiga fordringar	2,5	33,4	5,8	4,3	34,7	7,7
Upplupna räntetäckter	3,4	5,1	5,4	3,4	5,1	5,4
Upplupna skatteinränter	-	3,8	1,9	-	3,8	1,9
Förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	87,2	72,4	89,2	86,3	69,3	83,8
Summa kortfristiga fordringar	209,7	230,0	177,6	211,7	223,9	169,6

Mnkr	Kommunen				Sammanställd redovisning			
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 15 Kassa och Bank								
Kassa	0,0	-	-	0,0	-	-	-	-
Bankmedel	95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6	286,3	332,6
Summa kassa och bank	95,0	153,5	162,9	230,4	286,3	332,6	286,3	332,6

Tyresö kommun har en koncernkontokredit på 150 Mkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Mnkr	Kommunen				Sammanställd redovisning			
	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Not 16 Eget kapital								
Ingående kapital enligt balansräkningen *	985,6	958,6	943,8	1 495,4	1 373,1	1 344,3	1 373,1	1 344,3
Periodens resultat	112,5	27,0	14,8	135,7	122,3	28,8	122,3	28,8
Summa eget kapital	1 098,1	985,6	958,6	1 631,0	1 495,4	1 373,1	1 495,4	1 373,1

*) I kommunens totala egna kapital ingår skuld till Renhållnings-kollektivet med 6,5 mnkr och till VA-kollektivet med 3,5 mnkr (se även not 24).

Mnkr	Delår aug		Kommunen		Delår aug		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	Arsboks slut	2016	Arsboks slut	2017	Arsboks slut	2015
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser								
Specifikation per förmån								
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd AP	170,8	157,4	144,8	157,4	170,8	157,4	144,8	144,8
Pension till efterlevande	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1
PA-KL pensioner	8,4	8,9	9,5	8,9	8,4	8,9	9,5	9,5
Särskild avtalspension ÖK-SAP	0,3	-	0,0	-	0,3	-	0,0	0,0
Löneskatt	43,8	40,6	37,7	40,6	43,8	40,6	37,7	37,7
Summa specifikation	224,2	208,1	193,1	208,1	224,2	208,1	193,0	193,0
Avsättning för förtroendevaldas pensioner	11,1	9,0	0,4	9,0	11,1	9,0	0,4	0,4
Löneskatt	2,7	2,2	0,1	2,2	2,7	2,2	0,1	0,1
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda	13,7	11,2	0,6	11,2	13,7	11,2	0,6	0,6
Ingående avsättning pensioner, exkl ÖK-SAP	167,5	155,3	145,1	155,3	167,5	155,3	145,1	145,1
Försäkring	-	-	-	-	-	-	-	-
Ränteuppräknig	1,7	2,4	2,3	2,4	1,7	2,4	2,3	2,3
Basbeloppsuppräknig	1,8	-0,6	0,3	-0,6	1,8	-0,6	0,3	0,3
Nya utbetalningar	-3,8	-5,5	-5,1	-5,5	-3,8	-5,5	-5,1	-5,1
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-	-	-
Intjänad PA-KL	-	-	-	-	-	-	-	-
Slutbetalning FAP	0,0	-	-	-	0,0	-	-	-
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	13,1	15,6	12,8	15,6	13,1	15,6	12,8	12,8
Nya efterlevandepensioner	0,0	0,3	0,2	0,3	0,0	0,3	0,2	0,2
Övrig post	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1	-0,3	-0,3
Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt	180,2	167,5	155,3	167,5	180,2	167,5	155,3	155,3
Löneskatt	43,7	40,6	37,7	40,6	43,7	40,6	37,7	37,7
Summa avsatt till pensioner, exkl ÖK-SAP	223,9	208,1	193,0	208,1	223,9	208,1	193,0	193,0

Mnkr	Kommunen				Sammanställd redovisning			
	Delår aug		Arsbokslut		Delår aug		Arsbokslut	
	2017	2016	2015	2017	2016	2015	2015	
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,7	0,7	
förändring under året ÖK-SAP	0,3	0,0	-0,6	0,3	0,0	-0,6	-0,6	
Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	
Löneskatt	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	238,0	219,3	193,6	238,0	219,3	193,6	193,6	
Aktualiseringsgrad	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	
Not 18 Långfristiga skulder								
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4	2 081,4	
Gatukostnadsbidrag	69,0	62,7	49,2	69,0	62,7	49,2	49,2	
VA-anslutningsbidrag	77,5	71,6	72,6	77,5	71,6	72,6	72,6	
Investeringsbidrag	147,4	128,9	113,7	134,7	119,9	104,7	104,7	
Summa långfristiga skulder	1 013,9	1 083,3	935,5	2 378,9	2 353,5	2 307,9	2 307,9	

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning			
	Delår aug 2017	Arsbokslut 2016	Arsbokslut 2015	Delår aug 2017	Arsbokslut 2016	Arsbokslut 2015
Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut						
Lån som förfaller inom						
0-1 år	300,0	300,0	300,0	400,0	620,0	725,0
1-3 år	280,0	380,0	200,0	1 062,6	950,0	755,0
3-5 år	140,0	140,0	200,0	565,0	529,2	601,4
Senare än 5 år	-	-	-	70,0	-	-
Summa	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4
Kreditgivare						
Nordea Hypotek	-	-	-	75,0	-	100,0
Handelsbanken	-	-	-	-	-	-
Kommuninvest	720,0	820,0	700,0	2 022,6	2 099,2	1 906,4
SEB	-	-	-	-	-	75,0
Summa kreditgivare	720,0	820,0	700,0	2 097,6	2 099,2	2 081,4

Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad per 2017-08-31

Kommunens snittränta 2017-08-31 uppgick till 0,49%

Tyresö Bostäders snittränta 2017-08-31 uppgick till 0,61% inkl derivat, exkl borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 38,2 mkr per 2017-08-31 och räntan är bunden till 0,83%

Kommunens räntebindningstid uppgår till 523 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar

Mnkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Not 19 Kortfristiga skulder						
Leverantörsskulder	91,6	107,5	124,2	152,9	133,0	140,1
Personals skatter och avgifter	45,4	46,8	41,8	45,4	46,8	41,8
Moms och punktskatter	6,0	5,3	4,0	6,0	5,3	4,0
Övriga kortfristiga skulder	37,5	46,0	37,4	36,3	58,6	45,0
Upplupna pensionskostnader	30,4	44,2	42,7	30,4	44,2	42,7
Upplupen löneskatt	18,2	11,2	11,2	18,2	11,2	11,2
Upplupna semesterlöner	28,8	67,2	60,2	28,8	67,2	60,2
Upplupna räntekostnader	1,7	1,7	1,5	1,7	1,7	1,5
Förutbetalda skatteintäkt	17,9	9,5	3,1	17,9	9,5	3,1
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	70,2	66,4	62,6	97,1	91,0	95,9
Summa kortfristiga skulder	347,8	405,7	388,9	434,7	468,4	445,6

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar

Ansvarförbindelse för pensioner injämnade för 1998

Ingående ansvarsförbindelse	638,1	663,6	686,5	638,1	663,6	686,5
Ränteuppräknig	4,9	7,4	7,4	4,9	7,4	7,4
Basbeloppsuppräknig	10,8	1,4	4,8	10,8	1,4	4,8
Gamla utbetalningar	-22,4	-32,5	-32,5	-22,4	-32,5	-32,5
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-
Aktualisering	0,2	-0,2	-2,0	0,2	-0,2	-2,0
Bromsen	-	-	-	-	-	-
Övrig post	1,1	-1,5	-0,6	1,1	-1,5	-0,6
Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt	632,7	638,1	663,6	632,7	638,1	663,6
Löneskatt	153,5	154,8	161,0	153,5	154,8	161,0
Summa pensionsförpliktelser KPA	786,2	792,9	824,5	786,2	792,9	824,5
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt.	19,1	19,4	20,4	19,1	19,4	20,4
Summa pensionsförpliktelser	805,3	812,3	845,0	805,3	812,3	845,0

Mnkr	Kommunen				Sammanställd redovisning			
	Delår aug		Arboks slut		Delår aug		Arboks slut	
	2017	2016	2016	2015	2017	2016	2015	
Not 21a Borgensättaganden								
Tyresö Bostäder AB	1 340,0	1 240,0	1 340,0	-	-	-	-	
Tyresö Vindkraft AB	38,2	39,2	41,4	-	-	-	-	
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
Tyresö Nya Badanläggning AB	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	
Trollbäckens Tennisklubb	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	
Brf Hanviken (Anlara)	34,5	34,6	34,8	34,5	34,6	34,8	34,8	
Övriga långa lån	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Summa borgensättaganden	1 557,3	1 458,4	1 560,8	179,1	179,2	179,4	179,4	

Not 21b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 286 kommuner som per 2017-08-31 var medlemmar

i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressövtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inanspråkande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 368 097 240 516 kronor och totala tillgångar till 369 960 434 499 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 473 275 669 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 485 656 458 kronor.

Mnkr	Delår aug		Kommunen		Delår aug		Sammanställd redovisning	
	2017	2016	Arsbokslut	Arsbokslut	2015	2017	Arsbokslut	Arsbokslut
Not 22 Övriga ansvarsförbindelser								
Garantiåtagande FASTIGO	-	-	-	-	-	0,3	0,3	0,3
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
Not 23 Hyres- och leasingåtaganden								
inom 1 år	2,1	5,6	2,7	1,7	1,6	1,7	1,6	1,7
senare än ett år men inom fem år	34,4	20,8	23,8	24,5	18,5	24,5	18,5	16,0
senare än fem år	488,2	510,4	544,7	447,5	465,0	447,5	465,0	492,3
Summa hyres- och leasingåtaganden	524,7	536,8	571,2	473,7	485,1	473,7	485,1	510,0
Summa pant- och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 887,3	2 807,5	2 977,0	1 458,4	1 476,9	1 458,4	1 476,9	1 534,7

Not 24 Vatten och avlopp

	Delår aug 2017	Delår aug 2016	Delår aug 2015
Resultatrapport Vatten och Avlopp			
Verksamhetens intäkter	51,7	47,2	47,1
Verksamhetens kostnader	-42,5	-34,3	-38,2
Avskrivningar	-5,9	-5,6	-5,3
Verksamhetens nettokostnader	3,3	7,3	3,5
Finansiella intäkter	-	-	-
Finansiella kostnader	-1,9	-2,5	-3,0
Arets resultat	1,4	4,8	0,6
Avsättning/återföring förutbetalda intäkt VA-kollektivet	-1,4	-4,3	-0,6
Resultat efter bokslutsdisposition	0,0	0,5	0,0
Balansrapport Vatten och Avlopp			
Anläggningstillgångar	261,7	259,7	256,5
Omsättningstillgångar	15,5	2,3	7,4
Summa tillgångar	277,2	262,0	264,0
Ingående eget kapital	2,1	-0,5	1,4
Arets resultat	1,4	2,6	-1,8
Summa eget kapital	3,5	2,1	-0,5
Kortfristiga skulder	38,2	2,5	2,8
Långfristiga skulder	235,6	257,4	261,6
Summa avsättningar och skulder	273,8	259,9	264,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	277,2	262,0	264,0

12 Bilaga

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomförda

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Metoder för långsiktig kompetensförsörjning inom förskolan har införts i organisationen.
Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommunalar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av förskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning. Sju stycken förskolor med flexibla öppettider öppnade i april.
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.	✓	Uppdraget är genomfört. Utökningen av tid på förskolan för barn till arbetssökande har fungerat väl i praktiken. Förskolans riktlinjer är uppdaterade med förtydliganden.
Arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet	✓	Uppdraget är genomfört. Förvaltningen har fått del av statsbidraget Lägstadietsatsningen, och det har ökat lärartätheten i lågstadiet. Läsåret 2016/17 beviljades Tyresö 10,35 miljoner kronor i statsbidrag vilket motsvarande drygt 17 årsarbetare. Andelen lärare per elev följs upp och analyseras och redovisas i den ordinarie uppföljningen för verksamhetsområdet Grundskola.
Genomlys behovet av grundskoleplatser i alla kommunalar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys för grundskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Metoder för långsiktig kompetensförsörjning inom grundskolan har införts i organisationen.
Genomlys behovet av boendeplatser inom Individ- och familjeomsorgen i alla kommunalar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av boendeplatser inom Individ- och familjeomsorgen förs in i lokalförsörjningsplanen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Fortsätta öka självförsörjningsgraden	✓	Tyresö kommun har en låg andel som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.
Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.	✓	Uppdraget är genomfört. Projektet En väg in har övergått till ordinarie verksamhet. En väg in är en myndighetsgemensam mottagning för personer som har behov av samordnat stöd för att komma till arbete, studier och egen försörjning. Samarbetspartners i "En väg in" är Samordningsförbundet Östra Södertörn, Arbetslöshjälpen, Försäkringskassan, försörjningsstödsenheten och Arbetscentrum för Tyresö kommun. Samarbete sker även med vuxenutbildning, skuldrådgivare, primärvård m fl.
Genomlys behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommunalar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys för boendeplatser för personer med funktionsnedsättning i alla kommunalar förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Genomlys behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalyser för boendeplatser inom äldreomsorgen förs in i lokalförslöjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförslöjning.
Arbeta fram en strategisk anläggningsförslöjningsplan inom verksamhetsområde	✓	Uppdraget är genomfört. Anläggningsförslöjningsplanen har lagts fram och kostnadsberäknats. Planen har presenterats i kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen hösten 2016.
Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skålsåtra.	✓	Uppdraget är genomfört. Busslinje 820 trafikerar Skålsåtra, södra Hanviken, Alléplan, Sofieberg och Södergården i en ringlinje med hållplatser och vinkområden. Linjen har varit i trafik sedan 2015.
Ta fram en modell för som kan medge större byggrätter	✓	Uppdraget är genomfört. Utveckling av lösningar för kommunalt VA, fortgår i pågående planprocesser, främst inom Östra Tyresö. Rådgivning, planering och utveckling av enskilda VA-lösningar utgår från krav enligt miljöbalken vilket prövas och beaktas av Södertörns miljöförbund. Dessa enskilda och hållbara lösningar är vidare en förutsättning för utveckling av utökade byggrätter med stöd av plan- och bygglagen och som därför faller under stadsbyggnadsförvaltningens tillämpningsområde.
Effektivisera arbetet inom konsult- och servicekontoret för att frigöra resurser för övriga förvaltningar och därmed möjliggöra att resurser i högre grad kan användas i respektive förvaltnings verksamhet.	✓	Uppdraget ingår från och med andra halvåret 2017 i ett kommunövergripande effektiviserings- och utvecklingsuppdrag. Från och med 2018 har ett nytt strategiskt mål för effektiva verksamheter formulerats.
Redovisa del långsiktiga behovet av investeringar i skollokaler och andra verksamhetslokaler.	✓	Uppdraget förs över till lokalförslöjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförslöjning.
Utveckla Tyresö kommuns arbete med koel inom berörda verksamheter genom att inrätta en befattning som gastronomisk chef.	✓	Uppdraget är genomfört. En gastronomisk chef är anställd samt rekryteringen av områdeschefer för tre geografiska områden.
Se över prissättningsmodellerna för intern service.	✓	Prissättningsmodellerna har reviderats och kommer att tillämpas från och med 2017.
Tyresö bostäder AB ska upprätta en treårig bolagsplan	✓	Uppdraget är genomfört. Tyresö bostäder upprättar bolagsplaner vart tredje år enligt krav i ägardirektivet. Uppföljning av bolagsplanen görs årligen i en verksamhetsberättelse.

Pågående

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Konkurrensutsättning		<p>Inom förskolan är ca 38 % fristående verksamhet och inom grundskolan är ca 18 % fristående verksamhet.</p> <p>Inom IFO har en ny upphandling av familjerådgivning genomförts och det nya avtalet med fyra olika utförare träder i kraft från och med maj 2017. Ett förfrågningsunderlag till en upphandling för heldygnsplaceringar av barn- och unga håller på att tas fram tillsammans med Nacka kommun.</p> <p>Upphandling av boende med särskild service för personer med funktionsnedsättning genomförs tillsammans med Nacka kommun. Upphandling av enskilda platser i bostad särskild service för vuxna LSS genomförs tillsammans med Huddinge, Haninge, Nynäshamn och Botkyrka kommuner. Upphandling planeras av nya gruppbostäder.</p> <p>Kommunövergripande upphandling av persontransporter pågår.</p> <p>En upphandling av vård- och omsorgsboendet Villa Basilika genomfördes under våren. Det nya boendet öppnar sin verksamhet under våren 2018.</p> <p>Upphandlingar av konsulter och entreprenader inom verksamhetsområdet Plan- och exploatering görs löpande enligt Lagen om Offentlig Upphandling, LOU.</p>
Ekologiska livsmedel		<p>Tyresö kommun har uppnått målet på 30 % ekologiska inköp, arbetet fortsätter nu med att se över våra inköp och göra mer medvetna och hållbara val. Dels genom att utbilda all personal på måltidsservice i hållbarutveckling, vad som är det bästa livsmedelsvalet ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Men även en granskning av var produkterna som vi köper in i kommunen är producerade, där fokus inledningsvis ligger på animaliska produkter. Detta för att kunna minska andelen kött upplöft i länder som inte har samma långtgående djurskyddslagstiftning som vi har i Sverige.</p> <p>Inom förskolan uppgick andelen inköpta ekologiska livsmedel under perioden januari - juni 2017 till 33,17 %.</p> <p>För grundskolan uppgick andelen ekologiska livsmedel till 29,57 %.</p>
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.		<p>Det har genomförts olika aktiviteter och åtgärder utifrån förslaget till Tillgänglighetsplanen:</p> <p>Barn- och utbildningsförvaltningen har träffat ordförande för funktionshinderrådet under våren 2017 och redovisat hur vi arbetar med resultatuppföljningar för alla elever i grundskolan.</p> <p>Brukare inom omsorg för personer med funktionsnedsättning erbjuds hälsofrämjande insatser.</p> <p>Boende på boenden enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.</p> <p>Behovet av anhörigstöd och hur det tillgodoses inom socialnämndens verksamheter utredes under år 2017.</p> <p>Anhörigstödet avseende omsorg för personer med funktionsnedsättning beviljas i översynen.</p> <p>Boende på boendan enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.</p> <p>Fritidsmässan Minlitid, nu med målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning genomfördes i maj. Botkyrka och Salem var värdkommuner, med deltagande av Tyresö och fem andra kommuner. 2300 besökare. Tyresö var för sjunde året i rad, med och ordnade ett Beachparty på Dalarö för ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd.</p> <p>Tyresö kommun erbjuder gratis naturguidningar för allmänheten. En anpassad guidning för personer med nedsatt rörelseförmåga har genomförts.</p> <p>För nionde året i rad anordnades Tyresöfestivalen med aktiviteter och upptåg för alla Tyresöbor. Där genomfördes särskilda aktiviteter för personer med funktionsvariationer.</p> <p>Stadsbyggnadsförvaltningen bevakar att reglerna om tillgänglighet enligt plan- och bygglagen efterföljs i planarbetet, vid byggsamråd och i samband med att bygglov ges.</p>

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Taxor och avgifter		<p>Taxan för förskola är justerad utifrån ny maxtaxa. Avgiften för fritidshem styrs enligt nationell maxtaxa och följer Index. Avgiften för fritidsklubb är olörandrad. Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter justerades utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Beslut om ny taxa för äldreomsorg fattades till följd av minskade statsbidrag från och med 1 januari 2017. Den nya taxan bedöms motsvara de minskade statsbidragen. Kommunfullmäktige beslutade under året om att införa avgiftsfria biståndsbedömda trygghetslam. Lammen blev avgiftsfria från och med januari 2017.</p> <p>Taxor, avgifter och lokaluthyrning ska räknas upp med prisindex för kommunalverksamhet årligen. Beslut för verksamhetsområdet Bibliotek, kultur och fritid togs i KFN resp. KS/KF i juni 2016.</p> <p>Plan- och bygglovstaxan, som även innehåller taxa för mät- och kartverksamheten revideras och avgiften höjs med ca 10 % 2018. Börjar gälla 1 januari 2018.</p>
Arbeta för ökad personaltätthet och minskade barngrupper		<p>Statsbidraget för 2016/2017 gav möjligheter för att skapa fler antal avdelningar. Kommunen har i september 2017 112 avdelningar, för ett år sedan fanns det 93,5 avdelningar. Ökningen av avdelningar innebär att vi fördelar befintliga barn på fler gruppen vilket i sin tur leder till mindre barngrupper. Samtidigt har barnantalet ökat inom den kommunala verksamheten (ca 100 barn på två år). Det har öppnats upp fler förskoleavdelningar. Personaliteten har ökat något. I september 2017 ligger vi på 5,6 barn per vuxen mot tidigare 5,9 oktober 2016.</p>
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.		<p>Uppdraget är påbörjat. Varje högladieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbete sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasiet i Tyresö. De regelbundna resultatuppföljningarna och resultatdialogerna mellan verksamhetschef och rektor blir ett stöd till skolorna för att identifiera elever som inte når målen och behöver riktade insatser. Genom tidigare insatser minskar risken att elever avbryter sina studier längre fram.</p> <p>Förstärkningen av studie- och yrkesvägledare för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan har givit fler elever möjlighet att möta SYV och få rådgivning. Fortsatt hög andel elever på Tyresö gymnasium byter programskola/riktning. En analys pågår av detta. Det genomförs gemensamma möten mellan studie- och yrkesvägledarna på grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen.</p>
Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer		<p>En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under 2015 och visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjelödsamtal utan utredning. Utvecklingen av dessa insatser pågår och sammanfaller delvis med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Resursenheten har utbildat personal i syfte att erbjuda föräldrastöd enligt ABC. Två utbildningstillfällen har hållits under våren.</p>
Säkerställa tillkomsten av ytterligare boendeplatser inom äldreomsorgen genom nya vård- och omsorgsboenden		<p>En upphandling avseende 63 vård och omsorgsplatser genomfördes och avslutades under juli månad innevarande år. Dessa platser blir tillgängliga under mars månad 2018. Boendet kommer att heta Villa Basilika.</p>

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen		Mat och måltider-utbildningen pågår på Björkbeckens vård- och omsorgsboende och den kommunala hemtjänsten i samarbete med Utsikten. På enhetsnivå arbetar respektive enhetschef för att förbättra måltidssituationen för brukarna.
Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen		Silvia-certifieringen fortgår enligt planering. Avslutande tillfällen för fredagens grundutbildning, chefsutbildning och handledarutbildning beräknas vara klara så verksamheterna som klarar av provet ska få sina certifikat i december.
Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt		Arbetet med att utveckla Tyresö gymnasium till ett yrkesgymnasium pågår sedan maj 2010. Tyresö gymnasium har tagit fram en profil som yrkesgymnasium och jobbar med ett marknadsföringsmaterial utifrån devisen Ditt intresse, Ditt jobb. Tyresö gymnasium utvecklar pedagogiska melodier, arbetar med läsflyt, kollegialt lärande, formativa bedömningar och digitala verktyg. Utveckling sker av arbetsplatsförlagt lärande (APL), kontakter med branschen och certifieringar för yrkesprogrammen.
Utveckla bättre verksamhetslokaler för gymnasieutbildning i Tyresö		Det har genomförts vissa uppträffningar av Tyresö gymnasiums lokaler. Projektet med ett kultur- och kunskapscenter avslutades, men de tankar och idéer som framkom om samverkan mellan gymnasiet, vuxenutbildningen fortsätter utvecklas tillsammans med Centrum för arbete och integration. En förstudie har påbörjats för att utveckla befintliga lokaler för verksamhetsutveckling. Workshops med lärare, elever och skolledare har genomförts.
Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö		Ett nytt arbetsmarknadsprojekt inleddes 2017-04-01 tillsammans med Samordningsförbundet Östra Södertörn för att utveckla melodier och insatser för alla personer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna komma närmare. Projektet heter MIA, Mobilisering Inför Arbete. Projektet löper till 2020-12-31 med eventuell förlängning. Ansökan har också gjorts tillsammans med samordningsförbundet till ESF om ett integrationsprojekt som syftar till att snabba upp vägarna ut i arbete och självförsörjning för nyanlända. Svar på ansökan har blivit försenad till december. Projektstart beräknas till januari 2018.
Öka kapaciteten för flyktingmottagandet		Stort fokus ligger på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Det är mycket viktigt att hitta olika strategier för att kunna få tillgång till fler bostäder. Den största utmaningen för de närmaste åren blir att hitta bostäder till de flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd och som blir anvisade från Migrationsverket. Det sker ett intensivt arbete med att ta fram mark och göra exploateringsplaner för det ökande antal personer som vill bosätta sig i Tyresö. Tyresö kommer att anvisas 189 personer.
Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjningsgraden.		25 personer har under perioden olika former av skyddade anställningar inom kommunen. En ökning med 5 personer jämfört med samma period förra året.
Ta fram en integrationsstrategi		Ett förslag till integrationsstrategi är framtaget för en första remissomgång i organisationen.
Genomföra den planerade Alby-utvecklingen		En styrgrupp bestående av förvaltningschef för stadsbyggnadsförvaltningen, utvecklingsförvaltningen och chef för tekniska kontoret har bildats. En projektleddare är utsedd. Fyra nya groddammar är i ordningsställda. Nya sevärdhets- och orienteringsskyltar är framlagda. Arbetet med spår och leder inklusive skyltning pågår.
Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer		Diskussioner pågår med Skandiasfastigheter om utformningen av Tyresö centrum.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Etablera en ny huvudentré från Alby friluftsområde till Tyresö naturreservat och nationalpark under år 2017.		En arbetsgrupp är bildad och projektledare utsedd.
Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud		Under kvartal 1 ändrade Trollbäckens centrumstråk inriktning från att utreda kommande centrumutveckling i Trollbäcken till att ett planprogram enligt PBL ska upprättas. Under våren hölls två workshops i syfte att ta fram underlag till övergripande vision för den framtida utvecklingen av Trollbäcken. Samråd för centrumutvecklingsplanen planeras i höst, beslutet togs i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet i juni. Inriktningen för trafiklösningen är fastställd till samrådsbehandlingen. Eventuella justeringar kan ske. Antagande planeras kring årsskiftet 2017/18.
Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen		Peab påbörjar arbetet under september. Cirkulationsplatsen läggs i en senare delslapp, enbart gång och cykel tunneln byggs ut nu. Vattenfall har påbörjat nedgrävning av en kraftledning. Förvaltningens kommunikatörer arbetar intensivt med kommunikationen i projektet, bland annat med hjälp av film och kommunikation i sociala medier. En projektledare finns från Översiktsplaneringsenheten på 10 % vilket inte räcker till för att ge stöttning till pågående delprojekt som genomförs.
Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera		Det som kvarstår av uppdraget är en närmare genomlysning och eventuell framtagande av ett planprogram för Bollmora industriområde vilket planeras påbörjas under 2018. Inga aktiviteter planeras under 2017.
Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Bamsjön		Översiktsplaneringsenheten har utrett gränserna för ett naturreservat runt Telegrafberget och inmätning av dessa är beställd. Mätningen är pausad under sommaren då mätningförhållandena inte är optimala. Mycket klv på träden försvårar mätning med GNSS-utrustning genom att störa/blockera signalerna. Inmätningen återupptas under hösten. Beställning av kartor pågår och kommer att levereras kvartal 1, 2018. Ett ärendet om Bamsjön håller just nu på att förberedas och kommer upp för beslut i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet under hösten.
Utveckla nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum.		Inom detaljplan för Norra Tyresö Centrum etapp 2 ingår delar av lokalförserjningen genom att äldreboende och förskola planeras. Däremot har kulturverksamhet och skola utgått inom etapp 2 genom beslut om förnyad inriktning för planarbetet. Resurs för att kunna delta i strategiarbete för lokalförserjningsstrategi finns tillsatt inom ramen för paraplyprojekt Norra Tyresö Centrum.
Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv		Under våren hölls ett flertal workshops inom förvaltningen samt med miljö- och samhällsbyggnadsutskottet. Arbetet är nu färdigt och har ändrat namn till markförserjningsplan. Ärendet togs upp i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 1 september och går vidare för beslutkommunstyrelsen 3 oktober.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.		<p>Tekniska kontoret samarbetar med Stadsbyggnadsförvaltningen som utöver detta uppdrag har ett särskilt ordförandeuppdrag för ökad framkomlighet längs Gudöbroleden. Ett antal åtgärder har föreslagits. Trafikverket som till exempel ett kollektivkörfält i södergående riktning mellan bushållplatserna Strandkyrkogården och Hanviken, cirkulationsplatser i korsningen Gudöbroleden-Skogsängsvägen, Gudöbroleden-Skrubba malmväg och Gudöbroleden-Tegvägen. Tillsammans har det även hållits möten med Trafikverket och Nobina där vi framhållit problemen med framkomlighet. Trafikverket pekar på kommande åtgärdsvalsstudie för stråket Gudöbroleden som skall initieras om några år. Vad det gäller regionalt cykelstråk, Vendelsöstråket Handen till Skrubba så genomförs planläggning under kommande år. Planerna beräknas klara till år 2023.</p> <p>Enligt Trafikverkets framkomlighetsprogram är kravet att trafiken längs Gudöbroleden ska "rulla". Korsande trafik får stå tillbaka. Kapaciteten i höjd med Trollbäcken och i övrigt stora delar av sträckningen längs Gudöbroleden kan inte höjas ner med så kallade trimningsåtgärder. Denna åtgärdsyp är redan utnyttjad till max. Detta gäller bland annat korsningen Gudöbroleden-Skogsängsvägen. Trafikverket ser inte ett regionalt problem med köbildning längs Gudöbroleden i norrgående riktning varför inga åtgärder i nuläget är planerade för att minska köbildningen. Vi framhåller att det är ett lokalt problem som behöver åtgärdas.</p> <p>Vad det gäller sträckan längs Gudöbroleden söderut från Strandkyrkogården till Skrubba malmväg ser Trafikverket nu över om det med så kallade trimningsåtgärder går att skapa ett nytt kollektivtrafikkörfält. Trafikverket ska studera bärighet för vägrenen, finns bärigheten kan byggandet genomföras när medel säkras.</p>
Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag		<p>Under verksamhetsdelåret har 57 fler lägenheter och 5 fler verksamheter, anslutit sig till matavfallsinsamlingen. Tyresö bostäder har visat på ett ökat intresse för att ansluta en större andel av sitt bostadsbestånd till matavfallsinsamlingen. Under hösten planeras ytterligare 8 av Tyresö bostäders områden (ca 370 hushåll) få erbjudande om att ansluta sig.</p>
Fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet för att stärka företagsklimatet		<p>Fortsatt arbete med aktiviteter såsom företagsbesök för att lära känna företagen i vår kommun och även erbjuda möjligheter för befintliga och nya företagare att mötas och nätverka för att stärka det lokala företaget. Att sprida information och ge möjligheter till samverkan så som näringslivsdagen ger är ett viktigt inslag dock tar det stora resurser i anspråk.</p>
Ta fram strategi för turism och stärkt besöksnäring		<p>Ny verksamhetsledare för Södertörnssamarbetet har anställts, frågan kring om samverkan och återkoppling kring besöksnäring kommer att diskuteras under hösten. Det interna arbetet med besöksnäring har inte kunnat prioriteras under perioden.</p>
Utveckla Tyresö kommun till en 24-timmars serviceorganisation bland annat genom att löpande utveckla nya e-tjänster.		<p>Nya e-tjänster: * 10 nya E-tjänster till medborgarna har införts sedan 1 januari främst till skola, f-skola och kulturen. * 12 nya interna E-tjänster som ett led i att digitalisera verksamheterna främst inom skola, f-skola. * 13 e-tjänster eller Webbförmulär är moderniserade i ett led att förenkla för medborgarna. E-tjänst för ansökan om skolskjuts (dvs SL-kort, taxi och Räkstabuss). I år har tjänsten utvecklats med automatiska beslut för de elever som ansöker om SL-kort. För den enskilde har det lett till att man får ett omedelbart besked och kommunen har kunnat minska byråkratin.</p>
Fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastigheter.		<p>Drift och underhållssektionen tilldelas medel för att utföra energibesparande åtgärder i kommunens fastigheter. Dessa åtgärder utförs och dokumenteras löpande under året för att sedan kunna följas upp.</p>
Implementera e-handel i syfte att minska kostnaderna för inköp av varor och tjänster.		<p>Utbildningsinsatser och driftsättningen för e-handel har skett enligt projektplan, projektet avslutades i februari.</p>

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt att minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaden med 10 procent.		När analysen för hur mycket kommunen köpt varor och tjänster för 2016 är klar, har vi nölvärden att utgå från när vi ska föreslå besparingsaktiviteter som leder mot målet att åstadkomma sänkta inköpskostnader år 2020.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera och projektera för nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum i samverkan med andra aktörer		Planering och projektering pågår. Diskussioner med olika externa aktörer pågår
Säkerställa att IT-Infrastrukturen i kommunens verksamheter är god samt att förändringsarbetet sker i takt med utvecklingen och samhällets digitalisering		Förbättring av anslutningar till kommunala verksamheter. Plan finns för majoriteten av alla kritiska enheter, väntar installation av leverantör för flera. Det finns bra dialog med verksamheter/exploatering så att IT blir involverade vid markarbete och exploatering. Det behöver ses över lite rutiner med fastighetsavdelningen kring principer.
Ta fram ny strategi för kommunens fastighetsinnehav		Arbete pågår med att ta fram underlag och analys. Detta arbete beräknas vara klart under hösten. Därefter kommer en strategi att arbetas fram.
Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon		Andelen miljöfordon ökar. Det pågår ett systematiskt utbyte till bättre elfordon avseende kommunens verksamhetsfordon
Ta fram strategier för långsiktig finansiering av investeringar i kommunkoncernen.		Under våren har en långsiktig finansiell analys för kommunen lagts fram, som dels visar på ett stort investeringsbehov och även ett stort finansieringsbehov framgent. Ett arbete med att förbättra investeringsprocessen har inletts, i syfte att göra denna mer transparent, tydlig och framför allt att förbättra uppföljningen av våra investeringsprojekt. Frågan om långsiktig strategi för finansiering av investeringar hänger tydligt ihop med kommunens övergripande ekonomiska strategi, och målet att skapa ett stabilt ekonomiskt resultat. Arbetet med att faktiskt formulera strategin och att ta denna till politisk beslut planeras genomföras våren 2018.
Allt inom ramen för en ansvarsfull ekonomi, öka silt byggande, vilket innebär att bolaget parallellt planerar och genomför mer än ett projekt.		Projektet Hasselbacken med cirka 200 lägenheter, P-hus och kontor är har kommit en bra bit på väg, liksom projekt Temyrnan där byggstart sker under september. Parallellt pågår projektering för cirka 100 lägenheter i Norra Tyresö Centrum och cirka 80 lägenheter på Granängsringens torg.

Försenade eller inte påbörjade

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi		Uppdraget är försenat. Ambitionen är att arbetet ska påbörjas under hösten 2017 och bli klart under 2018.

Särskilda uppdrag	Status	Senaste kommentar
Planera Trädgårdstadsens tredje etapp		Arbetet har inte påbörjats. Området används för masshantering för utbyggnad av VA och vägar på Östra Tyresö. Förvaltningen har därför hittills prioriterat utveckling av andra områden. Rekrytering av en projektledare för lokal masshantering gjordes i slutet av 2016 och tjänsten tillsätts i mars 2017. Projektledaren kommer att ha som uppgift att se över den övergripande strategin för lokal masshantering i kommunen där översyn av tidplan för bland annat masshanteringsplatsen vid Strandallén ingår.

UTDRAG

§ 153

Dnr 2017/KS 0317 10

Delårsrapport för Tyresö kommun per augusti 2017

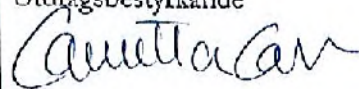
Kommunledningsutskottets beslut

- Informationen noteras.

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport 2 per augusti 2017 för Tyresö kommun kommer till kommunstyrelsens sammanträde 3 oktober 2017. Delårsrapporten beslutas slutgiltigt av kommunfullmäktige den 26 oktober 2017.

Justeraendes sign 		Utdragsbestyrkande
--	---	--

Datum 2017-09-21
Tid 09:00-10:25
Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

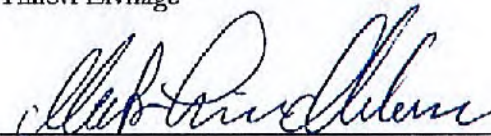
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunkansliet 2017-09-25

Paragrafer 145 - 161

Sekreterare
Hillevi Elvhage

Ordförande
Mats Lindblom

Justerande
Anita Mattsson

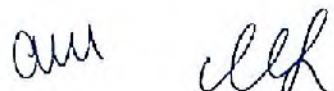
ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
Sammanträdesdatum 2017-09-21
Datum då anslaget sätts upp 2017-09-26
Datum då anslaget tas ned 2017-10-18
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Anna Lund (KD)
Matika Marklund (KD), tjänstgörande ersättare för Fredrik Saweståhl (M)
Kristjan Vaigur (S)
Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

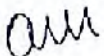
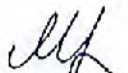
Helen Dwyer (C)
Karin Ljung (S)
Anders Linder (S)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen
Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Urban Petrén, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Catarina Stavenberg, seniorrådgivare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 152
Charlotta Janson Josephsson, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen
Göran Norlin, chef miljö och trafik, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 157
Jan Nilsson, chef fastighetsenheten, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 152
Hillevi Blvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
Björn Hellqvist, projektledare/enhetschef idrott och friluft, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 152
Stefan Barthelsson, chef naturvårdsenheten, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 156

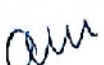

Frånvarande

Fredrik Saweståhl (M)
Andreas Jonsson (M)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Anna Steele (L)
Marcus Obligado (V)

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	---	---	--------------------

§ 70

Dnr 2017/BUN 0118 12

Tertialrapport 2 2017

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
2. Delårsrapport för tertial 2 2017 för verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
3. Tjänsteskrivelsen fylls på med de åtgärder förvaltningen planerar att vidta för att uppnå en budget i balans.

Beskrivning av ärendet

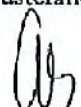

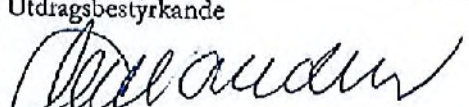
Barn och utbildningsförvaltningens delårsrapport nummer två redovisas för nämnden.

Särskilt yttrande

Socialdemokraterna inkommer med ett särskilt yttrande.

Bilagor

- Delårsrapport 2 FÖRSKOLA 2017.pdf
- Delårsrapport 2 GRUNDSKOLA 2017.pdf
- Delårsrapport 2 Ekonomisk uppföljning BOU.pdf
- Tjänsteskrivelse.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Nils Kabner
Utredare
08-5782 91 53
nils.kabner@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-22
1 (4)

Diatenummer
2017/BUN 0118 12

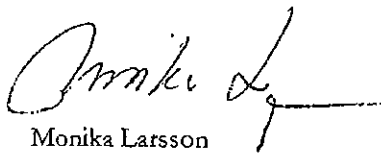
Barn- och utbildningsnämnden

Delårsrapport 2 2017 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden

Förslag till beslut

1. Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 1 förskola och pedagogisk omsorg med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helår godkänns.
2. Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 2 grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helår godkänns.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Nils Kabner
Utredare

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för barn- och utbildningsnämndes verksamhetsområden:

1. Förskola och pedagogisk omsorg
2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.

Delårsrapporten innehåller en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys. Redovisning är gjord per verksamhetsområde.

Sammanfattning

Det sammantagna resultatet till och med augusti i barn- och utbildningsförvaltningen är -1 593 tkr. VO 1 Förskola visar överskott och VO 2 Grundskola visar underskott för perioden. Prognos för barn- och utbildningsförvaltningen som helhet är underskott om 5 300 tkr för helåret 2017, vilket motsvarar 0,5 % av den totala ramen. Grundskolornas underskott från föregående år bedöms vara svåra att hämta in under 2017.

De största riskerna i ekonomin är:

- Fortsatt höga kostnader för externa placeringar, inklusive skolskjuts/taxiresor till dessa
- Ökade personalkostnader på grund av löneglidning med hänsyn till marknadsläget för pedagogisk personal
- De statliga satsningarna karriärtjänster och lärarlönelyft, innebär en ökad löneglidning
- Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger ingen kompensation för löneutveckling. Motsvarar cirka 0,5 mkr i ökad kostnad för 2017.

VO BoU (Tkr)	Intäkter tom aug 2017	Kostnader tom aug 2017	Resultat tom aug 2017	Prognos 2017
Utfall	733 456	735 049	-1 593	-5 300

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

För verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg uppgår nettoresultatet till och med augusti till 10 164 tkr. Av detta bedöms att cirka 2 000 tkr är differens mot demografiprognosen. Hittills har befolkningsstillväxten i åldern 1-5 år varit något lägre än budgetprognosen, och bedöms i nuläget kunna bli en återföring till bufferten med 3 000 tkr för 2017. Prognos för VO1 är 2 000 tkr för helåret 2017.

VO2 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

För VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem uppgår nettoresultatet till och med augusti till underskott om 11 757 tkr, varav 2 864 tkr avser grundsärskolan, 3 523 tkr föregående års resultat.

Förvaltningsgemensamma kostnader är något högre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats. Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30 %/70 %. Verkliga volymförhållanden är 34 % mot 66 %. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 Mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Utfallet för antalet elever är något högre i förskoleklass samt något lägre i årskurs 1-9 än budgeterat för perioden. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år. Differensen mellan befolkningsprognosen och utfallet hittills är totalt sett liten. Prognosen för helåret är att det blir enligt plan, och därmed ingen justering mot demografibuffert.

Kostnaderna för skolskjuts och taxiresor är fortsatt höga. Det nya avtalet för skolskjuts träder i full kraft sommaren 2017. Det finns från och med nu möjlighet att följa kostnaderna för olika typer av resor.

Kostnaden för externa placeringar är fortsatt hög. Arbete pågår för att vända trenden. Flera olika åtgärder kommer att krävas inom ramen för förvaltningen och i samverkan med socialförvaltningen. Effekterna av dessa insatser kommer inte uppstå under 2017.

Redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett negativt resultat. I en långsiktig strävan att skapa likvärdiga förutsättningar för alla skolor ändrades bland annat fördelningen av lokalhyrorna inför 2016 och måltidskostnaderna inför 2017. Effekterna av dessa förändringar gör att nya anpassningar behövs på enheterna. De enheter som har svårt att anpassa sina kostnader följs noga med konkreta handlingsplaner för att vända trenden.

Särskolans enheter har extra stort fokus för att säkerställa att vi har korrekta bedömningar av elevernas behovsnivåer samt motsvarande anpassningar i verksamheten. Detta arbete pågår intensivt med målet att det ska ge effekt under höstterminen.

Bedömningen är att årets resultat för verksamhetsområdet blir cirka 2 mkr i underskott. Underskottet från föregående år kvarstår. Totalt blir underskottet 7,3 mkr.

§ 70

Dnr 2017/BUN 0118 12

Tertialrapport 2 2017

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
2. Delårsrapport för tertial 2 2017 för verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
3. Tjänsteskrivelsen fylls på med de åtgärder förvaltningen planerar att vidta för att uppnå en budget i balans.

Beskrivning av ärendet

Barn och utbildningsförvaltningens delårsrapport nummer två redovisas för nämnden.

Bilagor

- Delårsrapport 2 FÖRSKOLA 2017.pdf
- Delårsrapport 2 GRUNDSKOLA 2017.pdf
- Delårsrapport 2 Ekonomisk uppföljning BOU.pdf
- Tjänsteskrivelse.pdf

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Nils Kabner
Utredare
08-5782 91 53
nils.kabner@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-22
1 (4)

Diarienummer
2017/BUN 0118 12

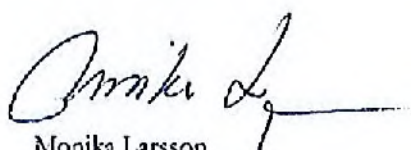
Barn- och utbildningsnämnden

Delårsrapport 2 2017 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden

Förslag till beslut

1. Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 1 förskola och pedagogisk omsorg med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helår godkänns.
2. Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 2 grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helår godkänns.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Nils Kabner
Utredare

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för barn- och utbildningsnämndes verksamhetsområden:

1. Förskola och pedagogisk omsorg
2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.

Delårsrapporten innehåller en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys. Redovisning är gjord per verksamhetsområde.

Sammanfattning

Det sammantagna resultatet till och med augusti i barn- och utbildningsförvaltningen är -1 593 tkr. VO 1 Förskola visar överskott och VO 2 Grundskola visar underskott för perioden. Prognos för barn- och utbildningsförvaltningen som helhet är underskott om 5 300 tkr för helåret 2017, vilket motsvarar 0,5 % av den totala ramen. Grundskolornas underskott från föregående år bedöms vara svåra att hämta in under 2017.

De största riskerna i ekonomin är:

- Fortsatt höga kostnader för externa placeringar, inklusive skolskjuts/taxiresor till dessa
- Ökade personalkostnader på grund av löneglidning med hänsyn till marknadsläget för pedagogisk personal
- De statliga satsningarna karriärtjänster och lärarlönelyft, innebär en ökad löneglidning
- Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger ingen kompensation för löneutveckling. Motsvarar cirka 0,5 mkr i ökad kostnad för 2017.

VO BoU (Tkr)	Intäkter tom aug 2017	Kostnader tom aug 2017	Resultat tom aug 2017	Prognos 2017
Utfall	733 456	735 049	-1 593	-5 300

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

För verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg uppgår nettoresultatet till och med augusti till 10 164 tkr. Av detta bedöms att cirka 2 000 tkr är differens mot demografiprognosen. Hitills har befolkningstillväxten i åldern 1-5 år varit något lägre än budgetprognosen, och bedöms i nuläget kunna bli en återföring till bufferten med 3 000 tkr för 2017. Prognos för VO1 är 2 000 tkr för helåret 2017.

VO2 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

För VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem uppgår nettoresultatet till och med augusti till underskott om 11 757 tkr, varav 2 864 tkr avser grundsärskolan, 3 523 tkr föregående års resultat.

Förvaltningsgemensamma kostnader är något högre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats. Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30 %/70 %. Verkliga volymförhållanden är 34 % mot 66 %. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 Mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Utfallet för antalet elever är något högre i förskoleklass samt något lägre i årskurs 1-9 än budgeterat för perioden. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år. Differensen mellan befolkningsprognosen och utfallet hittills är totalt sett liten. Prognosen för helåret är att det blir enligt plan, och därmed ingen justering mot demografibuffert.

Kostnaderna för skolskjuts och taxiresor är fortsatt höga. Det nya avtalet för skolskjuts träder i full kraft sommaren 2017. Det finns från och med nu möjlighet att följa kostnaderna för olika typer av resor.

Kostnaden för externa placeringar är fortsatt hög. Arbete pågår för att vända trenden. Flera olika åtgärder kommer att krävas inom ramen för förvaltningen och i samverkan med socialförvaltningen. Effekterna av dessa insatser kommer inte uppstå under 2017.

Redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett negativt resultat. I en långsiktig strävan att skapa likvärdiga förutsättningar för alla skolor ändrades bland annat fördelningen av lokallhyror inför 2016 och måltidskostnaderna inför 2017. Effekterna av dessa förändringar gör att nya anpassningar behövs på enheterna. De enheter som har svårt att anpassa sina kostnader följs noga med konkreta handlingsplaner för att vända trenden.

Särskolans enheter har extra stort fokus för att säkerställa att vi har korrekta bedömningar av elevernas behovsnivåer samt motsvarande anpassningar i verksamheten. Detta arbete pågår intensivt med målet att det ska ge effekt under höstterminen.

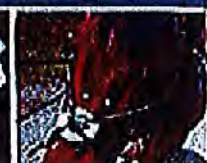
Bedömningen är att årets resultat för verksamhetsområdet blir cirka 2 mkr i underskott. Underskottet från föregående år kvarstår. Totalt blir underskottet 7,3 mkr.

**Barn- och
utbildningsnämnden
VO 1 Förskola och
pedagogisk omsorg**

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 per den 31 augusti 2017	3
1. Viktiga händelser.....	3
2. Uppföljning och analys	3
3. Slutsatser och konsekvenser	5
4. Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser	6
5. Ekonomisk rapport	6
Bilaga 1 – Verksamhetsmål	10
Bilaga 2 – Mål och uppdrag	11

Delårsrapport 2 per den 31 augusti 2017

1. Viktiga händelser

- Stimmets förskola, med flexibla öppettider, öppnade den 13 april. Verksamheten ger större tillgänglighet för vårdnadshavare som har behov av omsorg på ohekvärn arbetstid.
- Arbetet med minskade barngrupper har pågått under hela 2017. Det har satsats stora resurser på att bygga om lokaler som möjliggör fler avdelningar/grupper. På många förskolor är arbetet genomfört medan arbetet fortsätter på andra förskolor.
- Under året har platserbjudan kunnat erbjudas inom tre månader, dock har inte alltid vårdnadshavares val av förskola och närhetsfaktorn kunnat tillgodoses. Speciellt område östra Tyresö har haft platsbrist.
- Fler och fler föräldraråd har startat upp under 2017, vilket är positivt och något som kan stärka samarbetet mellan vårdnadshavare och förskolan.
- Svaren från föräldraenkäten visar att föräldrar är nöjda med förskoleverksamheten och graden av nöjdhet har ökat inom de flesta områden.
- Centralt på förvaltningskontoret pågår en effektivisering och utveckling av stödfunktionerna.

2. Uppföljning och analys

Mål och uppdrag

Bedömningar per mål och uppdrag presenteras i bilaga 2.

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

I föräldraenkäten anger 94 procent av vårdnadshavarna till barn i förskolan att de är nöjda med verksamheten. Vårdnadshavarnas upplevelse av barnens trygghet och fokus på utveckling och lärande är fortsatt högt. Forum för kollegialt lärande har startat med syfte att utveckla de pedagogiska lärmiljöerna. Resultaten i föräldraenkäten indikerar att vårdnadshavarnas delaktighet är ett område att fortsatt arbeta vidare med i förskolorna.

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

Resultaten i föräldraenkäten visar att vårdnadshavarna i all väsentligt är nöjda med förskolans verksamhet i Tyresö.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Förskolans ekonomi är i balans.

Attraktiv arbetsgivare

Barn- och utbildningsförvaltningen har fortsatt utmaningar för att uppfattas vara en attraktiv arbetsgivare. En fortsatt låg andel medarbetare uppger att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Andelen är lägre jämfört med övriga förvaltningar i kommunen.

Sjukfrånvarostatistiken för perioden jan-jul 2017 uppgår till 9,76 % varav den korta sjukfrånvaron är 4,37 % och den långa 5,39 %. Målet för kommunen är fyra procent. Antalet långtidsjukskrivningar ökar trots enheternas arbete med att motverka dessa. En hög andel anställda inom förskolan anser att de har önskad sysselsättningsgrad. Start av vikariepool beräknas ske i början av 2018.

Verksamhetsanalys

Centralt på förvaltningskontoret pågår en effektvisering och utveckling av stödfunktionerna. Det görs genom en översyn av befintliga rutiner, uppdragsinriktat arbete men även genom att förenkla arbetsprocesser. I samarbete med socialförvaltningen har två av Tyresös skolpsykologer utbildat kursledare i föräldrautbildningen ABC (Alla barn i centrum). I höst kommer nya kurser erbjudas som riktar sig till föräldrar med barn i åldern 3-12 år. Centralt är sedan våren två nya chefer anställda, en för barn- och elevhälsan och en stabschef/biträdande förvaltningschef. På förvaltningskontoret finns sedan våren också en skoljurist.

Den nya förskoleorganisationen har landat väl och i april utökades förskolenheterna med Stämmets förskola. Det finns nu 12 enheter med totalt 24 förskolor och 12 förskolechefer, varav två är anställda i år.

Platsefterfrågan var hög från februari fram till sommaren. Öppnandet av förskolan Stämnet i april löste det akuta trycket och det finns nu fler platser att tillgå. Stämnet är en förskola med flexibla öppettider. Hitills har nyttjandet av de flexibla öppettiderna varit lågt, trots att det finns en efterfrågan. Det som främst efterfrågas är nattverksamhet på förskola och inte i hemmet. Med anledning av det kommer en utredning att startas under hösten som syftar till att undersöka om den nuvarande formen med nattverksamhet ska behållas eller om verksamheterna istället ska slås samman. Idag har Stämmets förskola öppet 05:00-22:00 på veckodagarna.

Arbetet kring minskade barngrupper har pågått under hela 2017. Det har satsats stora resurser på att bygga om lokaler som möjliggör fler avdelningar/grupper. De flesta byggnationerna är redan klara, men arbetet fortsätter på några ställen även under läsåret 17/18 eftersom förvaltningen har fått statsbidrag även för den perioden.

Förvaltningens statistik visar att det har skett en ökning 100 barn de senaste två åren inom den kommunala verksamheten. Den fristående verksamheten visar istället på en minskning med cirka 50 barn. Det finns sannolikt flera förklaringar till denna minskning; statsbidrag för minskade barngrupper, minskad efterfrågan på pedagogisk omsorg, men även kvalitetsökning inom de kommunala förskolorna.

När förskoleverksamheten utökas behöver kommunen mer behörig och erfaren personal. Kompetensförsörjningen är ett kritiskt område för verksamhetsområdet. Förskollärare är ett bristyrke och på grund av den stora konkurrensen i Stockholmsregionen är rekrytering av förskollärare och erfarna barnskötare en fortsatt stor utmaning för Tyresö kommun. Tyresö upplever en liten minskning av antal förskollärare, cirka 4 %. Lyckas inte kommunen rekrytera behörig personal finns det risk för att kompetensbrist uppstår. För att vara en attraktiv arbetsgivare som lyckas locka personal till kommunen finns ett behov av att se över vilka förmåner och förutsättningar som ges till personalen. Under våren anordnades en handledarutbildning för VFU. Det är ett bra sätt att intressera förskollärare som är på väg in i yrket, men det är också en kompetenshöjande insats för de befintliga pedagogerna.

Det är fortsatt höga sjukskrivningstal inom verksamhetsområdet. Vikarieefterfrågan har varit stor och svår att tillgodose. Arbetet med vikanepool har fortgått och organisationen väntas inom kort vara klar. Under hösten kommer rekrytering att ske för att vikanepoolen ska komma igång i början på nästa år. STAMINA-projektet är i full gång och alla förskoleenheter har gått igenom steg två. I september/oktober går alla in i steg tre. STAMINA sätter igång processer som följs upp med jämna tidsintervaller. Djupare analys kommer att göras längre in i projektet.

Inom förvaltningen pågår ett arbete med genomförande av IKT-strategin där förvaltningsledningen har tagit fram en strategisk inriktning samt påbörjat arbetet med en programförklaring för IKT-strategins genomförande. En del i detta är bland annat en pågående förstudie för hyte av lärplattform.

Resurs- och utvecklingscentrum (RUC) har fortsatt sitt arbete med att stödja verksamheterna inom tal- och språkområdet. Ett flertal kurser har erbjudits och de används och efterfrågas av verksamheterna. Inom IKT-området har Ipad/MDM-projektet startat. Planer finns för att starta ett pedagogiskt nätverk inom förskoleverksamheten för att därigenom tillsammans arbeta mot ökad likvärdighet.

Den pedagogiska omsorgen håller hög kvalitet och har nöjda vårdnadshavare, men efterfrågan på omsorgsformen har minskat. En fristående verksamhet har lagts ner och den kommunala verksamheten har få barn. En översyn av verksamhetsformen kommer att ske.

3. Slutsatser och konsekvenser

Förskolecheferna arbetar aktivt med att verksamhetsutveckla förskolan och enheterna formas alltmer till att bli lärande organisationer som erbjuder pedagogerna kollegialt lärande.

Förskollärare är ett bristyrke. Bristen på behörig och erfaren personal leder till ökade kostnader eftersom det är efterfrågan som styr löneläget. Det finns också en risk att kvaliteten i förskolans verksamhet påverkas när förskollärarna blir färre. Svårigheter att nyrekrytera är en gemensam utmaning för de flesta kommuner i Stockholms län.

Att minska sjukfrånvaron är högt prioriterat och det pågår ett intensivt arbete för att minska sjukfrånvaron. Arbetet med vikariepoolen befinner sig i slutfasen och vikariepoolen kommer att starta upp i början av 2018.

4. Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser

Nämnden har inte vidtagit några åtgärder under den angivna perioden. Nämnden har inte heller rapporterat några avvikelser till kommunstyrelsen.

Förvaltningen har börjat ett arbete med att analysera och identifiera möjliga effektiviseringar på lång sikt. Detta gäller inom förvaltningens båda verksamhetsområden.

5. Ekonomisk rapport

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

För verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg uppgår nettoresultatet till och med augusti till 10 164 tkr. Av detta bedöms att cirka 2 000 tkr är differens mot demografiprognosen. Hittills har befolkningstillväxten i åldern 1-5 år varit något lägre än budgetprognosen, och bedöms i nuläget kunna bli en återföring till bufferten med 3 000 tkr för 2017. Prognos för VO1 är 2 000 tkr för helåret 2017.

VO1 Förskola (tkr)

Beställare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	223 647	332 800
Kostnader	217 001	331 800
Resultat	6 646	1 000

Utförare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	133 383	198 000
Kostnader	129 865	197 000
Resultat	3 518	1 000

Netto	Utfall period	Prognos för helår
Resultat	10 164	2 000

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Intäkter	Budget 2017	Budget period	Utfall period	Avvikelse period	Prognos helår 2017
Ram från kommunfullmäktige	305 040	203 360	203 360	0	302 040
Taxor och avgifter	16 500	11 000	13 982	2 982	21 492
Försäljning av verksamhet (IKE*)	760	507	828	321	760
Moms	6 730	4 487	4 590	103	6 700
Statsbidrag	2 700	1 800	880	-920	1 800
Övrigt (försäkringsersättning)	0	0	8	8	8
Summa intäkter	331 730	221 153	223 647	2 494	332 800
Kostnader					
Förvaltningsgemensamma kostnader	12 450	8 300	6 013	2 287	12 000
Förskolepeng	297 450	198 300	197 611	689	298 000
Pedagogisk omsorgspeng	6 730	4 487	4 553	-66	7 000
Vårdnadsbidrag	400	267	32	235	100
Barnomsorg på obekvämtid	1 000	667	565	102	1 000
Öppna förskolan	1 600	1 067	1 057	10	1 600
Tilläggsbelopp	8 900	5 933	5 037	896	8 900
Sociodemografiskt tillägg	3 200	2 133	2 133	0	3 200
Summa kostnader	331 730	221 153	217 001	4 152	331 800
Resultat	0	0	6 646	6 646	1 000

*) IKE – interkommunal ersättning

***) Statsbidrag kvalitetshöjande åtgärder i förskolan och bidrag för flykting från Migrationsverket

Kommentar intäkter

Taxor och avgifter är högre än budget för perioden. Intäktsbudget för föräldraavgiften sattes lågt, och avgiftskontroll har gjorts under våren som gett ett extra tillskott. Statsbidragen består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016, samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. Ersättningen från Migrationsverket saknades helt i budget. En del av bidraget för maxtaxa avser fridshem och är överfört till VO2, som en engångspost.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är lägre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats. Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30%/70%. Verkliga volymförhållanden är 34%/66%. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Uppdraget att skapa vikariepool går under hösten in i etableringsfasen. Då förväntas kostnader för rekrytering och systemstöd uppstå.

Utfallet för förskolepeng är högre än budgeterat för perioden. Nyttjandegraden är normalt som allra högst under perioden januari till maj, för att sedan minska inför övergången till förskoleklass. Kostnadsbudget är lagd som ett snitt över året, och därmed är utfallet nu helt enligt plan. Enligt den senaste uppgiften om befolkning per mars månad, ser antalet barn i ålder 1-5 år ut att vara något lägre än budget. Det är fortfarande osäkert om någon förändring skett i nyttjandegraden på totalen, men under våren har nyttjandegraden varit högre än föregående års utfall.

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

	Budget för helår	Budget period	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter				
Tidigare års resultat	-2 341	-1561	-1561	-2 341
Förskolepeng	188 000	125 300	125 940	187 000
Tilläggsbelopp	6 927	4 600	4 041	6 600
Socio	1 339	890	893	1 340
Pedagogisk omsorg	420	280	245	420
Taxor och avgifter			50	60
Statsbidrag	4 000	2 900	3 774	4 921
Summa intäkter	198 346	132 409	133 383	198 000
Kostnader				
Personalkostnader	151 000	100 530	99 373	151 000
<i>Interna kostnader</i>			13	13
Lokalkostnader	22 857	15 235	15 235	22 857
Skolnåltid	19 314	12 800	11 558	17 830
Lekmaterial	1 000	750	1 362	2 000
Övriga kostnader	4 175	3 094	2 324	5 300
Summa kostnader	198 346	132 409	129 865	197 000
Resultat	0	0	3 518	1 000

Sammanfattning redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO1 Förskola visar ett positivt resultat. Enheterna har haft fokus på att anpassa sina kostnader till volymen barn. Statsbidrag för att minska barngrupperna har bidragit till överskottet. De insatser som ger minskade barngrupper och ökad pedagogtätthet kommer ge ekonomisk effekt under hösten, det vill säga överskottet sjunker.

Förskolornas pedagogtäthet har ökat något sedan föregående år. Andelen förskollärare har sjunkit något vilket gör att personalkostnaderna inte stigit i samma grad som pedagogtätheten. Rekryteringsläget på marknaden är tufft, och det är svårt att attrahera förskollärare i hela Stockholmsregionen.

Kommentar intäkter

Föregående års resultat ingår i sammanställningen. Statsbidrag innefattar både effekter av bidrag för minskade barngrupper samt riktade statsbidrag för lärarlönelyftet. Prognosen för intäkter ligger i linje med plan, det vill säga lägre under hösten än våren.

Kommentar kostnader

Personalkostnader ligger inom planerad budget. Prognosen innehåller löneöversyn samt semesterersättning. Alla förskolechefer följer sitt utfall och de som riskerar att ha obalans mellan kostnader och intäkter får stöd i att anpassa sin verksamhet.

Kostnaderna för måltider baseras på en beräknad kostnad per dag och inskrivet barn. Analys av skolmåltiden har gjorts per augusti. Utfallet visar att måltidskostnaderna är något lägre än prognosen. En justering har genomförts med 0,5 Mkr för helåret, i sänkta kostnader för förskola.

Under året har Sünunets förskola etablerats. Det innebär etableringskostnader, samt kostnader för flexibla öppettider.

Bilaga 1 – Verksamhetsmått

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Pedagogisk personal, antal årsarbetare i förskola**	295	306	313	325
Årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)*	32,9	30,1	24,4	-
Märknadsandel egen regi. (%)	62	61	62	62
Antal barn per årsarbetare i förskolan (kommunal regi)*	5,9	5,9	5,8	-
Andel barn som fått plats på förskola inom tre månader (%)	100	98	98	98
Förskola - antal barn i förskolan	1 600	1 628	1 661	1 661

* De senaste offentliga siffrorna är från 2016.

**Ändrade siffror på grund av ny beräkningsmodell.

Bilaga 2 – Mål och uppdrag

Strategiska mål

Strategiska mål	Status	Trend	Senaste kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner		↗	Målet bedöms delvis uppfyllt. 94 procent av vårdnadshavarna anser att de är nöjda med förskoleverksamheten, trenden är uppåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus. Vidtagna åtgärder börjar ge effekt.
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser		–	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Ekonomin är i balans för verksamhetsområdet.
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.		→	Målet bedöms inte uppfyllt. Andelen anställda inom förskolan som rekommenderar kommunen som arbetsgivare är lågt. Organisationsförändringen 2016 skapade oro på många enheter och en effekt blev att omsättningen av personalen ökade. Många insatser har startats för att bli en mer attraktiv arbetsgivare, så som kompetensutveckling och pedagogiska nätverk. Det finns flera områden som kan utvecklas för att bli en attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen har fokuserat på att komma igång med centrala pedagogiska nätverk. Pedagogiska utmaningar och kollegialt lärande kan bidra till att behålla pedagoger. Framöver behöver vi titta på vilka områden som är mest strategiska att satsa på, förmåner, kompetensutveckling m.m.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.		–	Målet bedöms inte vara uppfyllt. Förskolan har hög sjukfrånvarotal och ligger långt över målet. För att vända den negativa trenden har insatser och projekt påbörjats, bla forskningsprojektet STAMINA. Förvaltningen kommer följa processen under hösten för att se om det skapar bättre arbetsmiljö vilket i sin tur kan leda till minskad sjukfrånvaro. Det sker ett aktivt arbete mot den fortsatt höga långtidssjukfrånvaro. Korttidsfrånvaron ligger betydligt lägre än långtidsfrånvaron.
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.		→	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. En hög andel anställda inom förskolan anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Nationella mål

Nationella mål	Status	Trend	Sensile kommentar
Normer och värden		↗	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Resultatet har ökat i föräldrarenkäten och vi ligger mycket högt. Vi fortsätter att arbeta för att nå 100 procent. Några förskolor har arbetat med projekt kring barnkonventionen. Flera förskolor arbetar för att barnens inflytande ska öka. Olika arbetssätt och metoder har provats, bla projektvägg, barns delaktighet vid utvecklingssamtal.
Utveckling och lärande		→	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi arbetar med flera olika insatser för att kompetensutveckla pedagogerna kring lärmiljö och det pedagogiska uppdraget. Ett kommande utvecklingsområde blir att arbeta med dokumentation och utvecklingssamtal.
Barns inflytande och Förskola och hem		↗	Målet är delvis uppfyllt. Vi kan se en liten ökning i föräldrarenkäten kring föräldrarnas inflytande vilket är positivt, men det har inte skett en stor ökning. Påståendet att "Barnens tankar tas tillvara" ligger kvar på samma nivå som tidigare. Det pågår flera aktiviteter kring att öka barns inflytande, men det är för tidigt att se om det ger förbättrat resultat. Medvetenheten har ökat hos pedagogerna. På de förskolor som har minskat barngruppernas storlek upplever pedagogerna att barnens röst i större utsträckning blir hörd. Barnen får större möjlighet att själva påverka innehåll och därmed ökar delaktigheten.
Övergång och samverkan		—	Målet är delvis uppfyllt. Nytt gemensamt material har tagits fram för övergångar mellan förskola och grundskola, vilket har bidragit till ökad likvärdighet. Stödfunktionerna talpedagog, specialpedagog och psykolog har bidragit till att förbättra övergångar för barn med särskilda behov. Utvärdering kommer att ske under hösten.
Uppföljning, utvärdering och utveckling		—	Målet är delvis uppfyllt. Det systematiska kvalitetsarbetet varierar mellan förskolorna. Medan några förskolor är i slutet och arbetar för att skapa strukturer och mallar har andra förskolor kommit långt. Det som är svårt är att få med hela kedjan från barnet via pedagoger till förskolechef. Kvalitetsenhetens granskningar av förskolans enheter bidrar till att förvaltningen får kännedom om styrkor och svagheter. Goda exempel kan spridas till andra enheter.
Förskolechefens ansvar		—	Målet är delvis uppfyllt. Forum för kollegialt lärande har pågått sedan november 2018. Under perioden arbetet påbörjats mot en mer likvärdig plattform för förskolecheferna. Forumgruppen har under våren fokuserat på värdegrundsarbetet och det har gett ringar på vattnet. Det läses mer och mer om likheter och olikheter i verksamheterna, om vilka förutsättningar som finns och vilket behovet är. Diskussioner som är viktiga för att utveckling ska skapas. Arbetet mot ökad likvärdighet fortsätter.

Nämndmål

Nämndmål	Status	Trend	Senaste kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka.		↗	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Ett målmedvetet arbete pågår kring barns trygghet. Genom att skapa större insyn i barnens dagliga verksamhet ökar vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet i förskolan. Enheterna arbetar exempelvis med avdelningspärm, bloggar, bra bemötande i tambur med kort informationsbyte. Ett långsiktigt arbete kring barnens inre lärmiljö pågår. Forum för kollegialt lärande har under våren arbetat målmedvetet med vår värdegrund i relation till barnens inre miljö.
Lärandet ska öka i verksamheten		→	Målet är delvis uppfyllt. Det har skett en ökad satsning på fler lokala nätverk där pedagoger får möjlighet att reflektera kring sina arbetsätt och metoder med kollegor och förskolechefer. Förskolorna arbetar med att utveckla det professionella språket och förhållningssätt till barns lärande. Goda exempel: pedagoger som skapat tydliga dokumentbilsdspel och visar vårdnadshavare vad matematik och språkutveckling är och innebär i förskolan. Ökad förståelse för hur integrerat matematik och språk är i förskolans verksamhet bör ge ökat resultat i enkäten. Kopplat till förskolan språkutvecklingsuppdrag kommer några förskolor under hösten 2017 att starta ett projekt om läsningssagor. Inom läsyftet i förskolan har Tyresö fått möjlighet att utbilda en handledare. Under utbildningen ingår att driva ett projekt på en av förskolorna. I år är den förskola Loket.
Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka		↗	Målet bedöms delvis uppfyllt. Vi kan se en liten ökning i föräldraenkäten kring föräldrarnas inflytande vilket är positivt, men det har inte skett en stor ökning. Påståendet att "Barnens tankar tas tillvara" ligger kvar på samma nivå som tidigare. Allt fler förskolor har aktiva föräldraråd. För ökad delaktighet och insyn behöver förskolor i större utsträckning informera om sin verksamhet. Några goda exempel är t.ex. avdelningspärm, projektvägg, blogg, Instagram och dokumentation på väggar.

Särskilda uppdrag och nämnduppdrag

Särskilda uppdrag och nämnduppdrag	Status	Senaste kommentar
Ej påbörjad		
I varje nämndplan behandlas öklivitelser från Kommunala funktionshinderådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.		Möte med funktionshinderrådet har inte kommit till stånd under 2017.
Färdig		
Textor och avgifter		Taxan är justerad utifrån ny maxtaxa.
Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommunalder		Uppdraget är genomfört. Behovet av förskoleplatser är genomsökt och nya rutiner framtagna i syfte att ha bättre framförhållning i lek med att kommunen växer. I december presenterades en behovsrapport till nämnden.
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.		Uppdraget är genomfört. En konsekvensanalys är genomförd och resulterade i att förvaltningen ska återkomma med förtydliganden kring vad som gäller för ett erhålla 20-, 25- respektive 30-timmar. Förskolans riktlinjer ska uppdateras.
Konkurrensutsättning		Uppdraget är färdigt. Inom förskolan är ca 38 % fristående verksamhet.
Ekologiska livsmedel		Uppdraget är färdigt men kan förändras under året. Under perioden januari - juni 2017 uppgick andelen ekologiska livsmedel i förskolan till 33,17 %.
Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningstider.		Uppdraget är genomfört. I april 2017 öppnade Stimmets förskola med flexibla öppettider för föräldrar som är i behov av omsorg tidiga morner och sena kvällar.
Påbörjad		
Genomföra en total översyn av samtliga Barn- och utbildningsnämndens egna styrdokument.		Uppdraget är påbörjat. En kartläggning av förvaltningens alla styrdokument inleddes under hösten 2018. Arbetet fortsätter under 2017.
Stärkt fokus på utveckling och lärande		Uppskärt av forum för kollegialt lärande startade under våren. Syftet är att utveckla de pedagogiska miljöerna, för dialog kring barnsyn och kunskapsyn. Genom forumet ska goda exempel kunna spridas mellan förskolorna. Många förskolor har påbörjat ett arbete med att se över miljö och material på avdelningar. Genom att tillföra mer mångfald av material och återbruk kommer det på sikt att utveckla lärandet. Under hösten 2017 kommer fler centrala nätverk att startas upp. Förskolechefernas pedagogiska ledarskap bidrar till att frågorna lyfts på förskolan. Medvetenheten ökar kring pedagogers och miljöns betydelse för barns lärande.
En förskola och skola för var och en		Uppdraget är påbörjat. Kompetensutveckling förskolechefgruppen skedde under våren. I forumet för kollegialt lärande har värdegrunden varit med som en utgångspunkt. Fördjupad förankring i pedagoggruppen kommer att ske under hösten.
Arbeta för ökad personalkäthet och minskade barngrupper		Statsbidraget för 2016/2017 gav möjligheter för att skapa fler antal avdelningar. Kommunen har i september 2017 112 avdelningar, för ett år sedan fanns det 93,5 avdelningar. Ökningen av avdelningar innebär att vi fördelar boplatserna på fler grupper vilket i sin tur leder till mindre barngrupper. Samtidigt har barnantalet ökat inom den kommunala verksamheten (ca 100 barn på två år). Det har öppnats upp fler förskoleavdelningar. Personalkätheten har ökat något. I september 2017 ligger vi på 5,6 barn per vuxen mot tidigare 5,9 oktober 2016.
Inleda ett målinriktat och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning		Förvaltningen har för avsikt att tillsammans med HR påbörja ett långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. Det innebär framtagande av en plan som innehåller en nulagssanalys, framtida kompetensbehov och rekryteringsbehov (pensionsavgångar).

**Barn-och
ungdomsombud
VO 2 Grundskola
inklusive grundsärskola
och fritidshem**

**Delårsrapport 2
31 augusti
2017**

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 per den 31 augusti 2017	3
1. Viktiga händelser	3
2. Uppföljning och analys	3
3. Slutsatser och konsekvenser	5
4. Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser	5
5. Ekonomisk rapport – tabeller.....	6
Bilaga 1 – Verksamhetsmått	10
Bilaga 2 – Mål och uppdrag	11

Delårsrapport 2 per den 31 augusti 2017

1. Viktiga händelser

- Elevernas preliminära kunskapsresultat sjunker på alla skolor utom en.
- Centralt på förvaltningskontoret pågår en effektivisering och utveckling av stödfunktionerna.
- Svaren i elev- och föräldraenkäten indikerar goda resultat. Arbetet med studie- och arbetsro kommer fortsätta att prioriteras.
- I augusti startade kompetensutvecklingen för fritidshemmen i Tyresö.
- Centrala barn- och elevhälsan har startat sitt uppdrag att skapa en resurskola tillsammans med socialförvaltningen. Under hösten pågår studiebesök i andra liknande verksamheter för att få erfarenhet samt kompetens att starta den egna resurskolan.

2. Uppföljning och analys

Mål och uppdrag

Bedömningar per mål och uppdrag presenteras i bilaga 2.

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Grundskolan uppvisar fortsatt höga kunskapsresultat. Tyresö kommun rankas på plats 48 av landets 290 kommuner i SKL:s ranking Öppna jämförelser 2016. Meritvärde samt andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ökade hösten 2016. Samtidigt minskade andelen elever med fullständiga betyg något. Eleverna är i hög grad nöjda med sin skola och känner sig trygga. Områdena delaktighet och trygghet uppvisar svagt minskade resultat.

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

Det finns fortsatt förbättringsutrymme vad gäller inflytande och delaktighet för vårdnadshavare. I årets elev- och föräldraenkät svarar drygt hälften av vårdnadshavarna att det finns möjlighet för dem att ha inflytande i skolans verksamhet.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Grundskolans ekonomi är inte i balans. Andelen externt placerade elever i samverkan med socialförvaltningen är fortsatt hög. Kostnaderna för skolskjuts och taxi är fortsatt högre än önskat, vilket i hög grad är kopplat till externa placeringar. Löneglidning, att lönerna pressas uppåt vid nyrekryteringar, medför ökade lönekostnader för alla skolor. Fortsatta anpassningar till likvärdiga förutsättningar pågår inom enheterna i egen regi.

Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen har fortsatt utmaningar med att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. En fortsatt låg andel medarbetare inom barn- och utbildningsförvaltningen rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare. Andelen är lägre jämfört med övriga förvaltningar i kommunen.

Sjukfrånvaron för perioden jan-jul 2017 uppgick till 7,26 % vilket översäger målet på fyra procent. Omkring hälften av frånvaron avser korttidsjukskrivningar (3,49 %). Antalet långtidsjukskrivningar ökar trots enheternas arbete med att motverka dessa. En hög andel anställda inom grundskolan anser att de har önskad sysselsättningsgrad.

Verksamhetsanalys

Centralt på förvaltningskontoret pågår en effektivisering och utveckling av stödfunktionerna. Det görs genom en översyn av befintliga rutiner, uppdragsinriktat arbete men även genom att förenkla arbetsprocesser. I samarbete med socialförvaltningen har två av Tyresös skolpsykologer utbildat kursledare i föräldrautbildningen ABC (Alla barn i centrum) som syftar till att stärka relationen mellan vårdnadshavare och barn. I höst kommer nya kurser erbjudas som riktar sig till föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år. Centralt är sedan våren två nya chefer anställda, en för barn- och elevhälsan och en stabschef/biträdande förvaltningschef. På förvaltningskontoret finns sedan våren också en skoljurist.

Under hösten 2017 startar en kompetensutveckling inom digitalisering för rektorer och biträdande rektorer. Syftet med utbildningen är att stärka kompetensen och ge förutsättningar att ta rätt beslut utifrån den nationella IKT-strategin som gäller 2017-2022. Fyra heldagsutbildningar inom olika områden som berör digitaliseringen i grundskolan kommer att genomföras.

Inom förvaltningen pågår ett arbete med genomförande av IKT-strategin där förvaltningsledningen har tagit fram en strategisk inriktning samt påbörjat arbetet med en programförklaring för IKT-strategins genomförande. En del i detta är bland annat en pågående förstudie för byte av lärplattform.

Till hösten startar de sista skolorna med den prioriterade satsning BFL (bedömning för lärande). Nu är alla grundskolor inkluderade i kompetensutvecklingsinsatsen som syftar till bättre utvärdering av undervisningen och att ge bättre förutsättningar för att utveckla elevernas kunskaper.

Rektorsgruppen fortsätter att ha ett starkt fokus på dels likvärdigheten mellan de kommunala skolorna, dels rektors pedagogiska uppdrag. Detta sker genom gemensamma diskussioner i rektorsgruppen.

Till läsåret 17/18 har flera kommunala grundskolor anpassat sina organisationer för att möta elevernas behov av kompensatoriska insatser. Detta ger möjlighet att minska de externa placeringarna och öka elevernas möjlighet att fullgöra sin skolgång i kommunen.

Rekryteringsläget är fortsatt problematiskt med stigande lönekostnader som en tydlig konsekvens. Samarbetet med kommunens HR-avdelning fortsätter för att stärka vår attraktionskraft mot blivande medarbetare.

I syfte att systematiskt och strukturerat följa elevernas kunskapsutveckling har resultatdialogerna med rektorerna utvecklats. Samtal sker nu vid fyra tillfällen/läsår med respektive rektor. I resultatdialogerna noteras att årets årskurs 7-8 har bättre målpåfyllelse än föregående år vilket indikerar att kunskapsutvecklingen inom grundskolan i Tyresö fortsätter att öka.

Svaren i elev- och föräldraenkäten indikerar goda resultat. Arbetet med studie- och arbetsro kommer fortsätta att prioriteras. Under sommaren 2017 tog Skolverket beslut att ändra likabehandlingsplanens innehåll för diskrimineringar. Rektorsgruppen arbetar gemensamt med att ta fram en ny struktur för att skapa aktiviteter som förebygger samt främjar arbetet inom diskrimineringsgrunderna.

3. Slutsatser och konsekvenser

- Digitaliseringen samt den nationella IT-strategin kräver prioriteringar, både genom antalet digitala verktyg men även genom en kompetenshöjning från förvaltningsnivå genom rektor ut till pedagogerna på enheterna.
- Det ekonomiska läget kräver fortsatt arbete. Löneglidningen i kombination med förra årets förändrade resursfördelning kräver anpassningar och effektiviseringar på flera enheter. Förvaltningen har påbörjat en genomlysning av ekonomin där bland annat externa placeringar och skolskjuts ingår.
- Platsbrist med anledning av ökande elevantal kräver insatser. Grundskolans lokaler kommer under en tid ha svårt att ta emot det ökade antal elever som flyttar in.
- Trots att antalet nyanlända elever har minskat förekommer fortsatta utmaningar. Bland annat rekrytering av behöriga lärare i svenska som andraspråk samt studiehandledare på modersmålet.

4. Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser

Nämnden har inte vidtagit några åtgärder under den angivna perioden. Nämnden har inte heller rapporterat några avvikelser till kommunstyrelsen.

Förvaltningen har börjat ett arbete med att analysera och identifiera möjliga effektiviseringar på lång sikt.

5. Ekonomisk rapport – tabeller

VO2 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

För verksamhetsområde Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem uppgår nettoresultatet till och med augusti till underskott om 11 757 tkr, varav 2 864 tkr avser grundsärskolan, 3 523 tkr föregående års resultat. Prognos för VO2 är ett underskott om 7 300 tkr för år 2017, varav 5 300 tkr motsvarar föregående års resultat som bedöms vara svåra att hämta in under 2017.

VO2 Grundskola (Tkr)

Beställare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	483 253	728 600
Kostnader	480 823	728 600
Resultat	2 430	0
Utförare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	385 358	582 970
Kostnader	399 545	590 270
Resultat	-14 187	-7 300
<i>Varav sarskola</i>		
Intäkter	14 148	22 600
Kostnader	17 012	23 600
Resultat	-2 864	-1 000
Netto	Utfall period	Prognos för helår
Resultat	-11 757	-7 300

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Intäkter	Budget 2017	Budget period	Utfall period	Avvikelse period	Prognos helår 2017
Ram från kommunfullmäktige	675 952	450 635	450 635	0	675 952
Taxor och avgifter	20 950	13 967	14 738	771	22 600
Försäljning av verksamhet (IKE)	20 703	13 802	12 206	-1 596	21 600
Bidrag asylsökande	600	400	478	78	600
Bidrag från migrationsverket mm	0	0	0	0	0
Moms	6 072	4 048	5 189	1 141	7 800
Övrigt (försäkringsersättning)			8	8	48
Summa intäkter	724 277	482 851	483 253	402	728 600
Kostnader					
Förvaltningsgemensamma kostnader	18 000	12 000	11 673	327	18 000
Förskoleklasspeng	38 848	25 899	25 882	17	38 848
Grundskolepeng	465 239	310 159	308 129	2 030	462 300
Fritidspeng inkl. fritidsklubb	112 280	74 853	74 154	699	113 100
Återvändarskolan	2 000	1 333	1 175	158	2 000
Skolskjutsar	7 640	5 093	5 825	-732	9 500
Tilläggsbelopp, inkl. nyanlända	17 640	11 760	11 116	644	17 640
Externa placeringar	9 000	6 000	7 864	-1 864	12 582
Sociodemografiskt tillägg	10 710	7 140	7 136	4	10 710
Modersmål och studiehandledning	13 500	9 000	8 906	94	13 500
Grundsärskola och fritidshem	29 420	19 613	18 963	650	30 420
Summa kostnader	724 277	482 851	480 823	2 028	728 600
Resultat	0	0	2 430	2 430	0

Kommentar intäkter

Taxor och avgifter är högre än budget för perioden. Intäktsbudget för föräldraavgiften sattes lågt, och avgiftskontroll har gjorts under perioden som gett ett extra tillskott. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år.

Bidrag från Migrationsverket består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016 samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa som är överfört från VO1, som en engångspost. Vi inväntar fortfarande besked om statsbidrag för asylsökande för HT 2016 och VT 2017. Prognosen är försiktigt satt, och innehåller inte uppskattning för våren 2017, då antalet asylsökande sjönk.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är något högre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats.

Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30 %/70 %. Verkliga volymförhållanden är 34 %/66 %. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Utfallet för antalet elever är något högre i förskoleklass samt något lägre i årskurs 1-9 än budgeterat för perioden. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna barn som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år. Differensen mellan befolkningsprognosen och utfallet hitills är totalt sett liten. Prognosen för helåret är att det blir enligt plan, och därmed ingen justering mot demografibuffert.

Kostnaderna för skolskjuts och taxiresor är fortsatt höga. Det nya avtalet för skolskjuts träder i full kraft till sommaren 2017. Det finns från och med nu möjlighet att följa kostnaderna för olika typer av resor.

Kostnaden för externa placeringar är fortsatt hög. Arbete pågår för att vända trenden. Flera olika åtgärder kommer att krävas inom ramen för förvaltningen och i samverkan med socialförvaltningen. Effekterna av dessa insatser kommer inte uppstå under 2017.

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

	Budget för helår	Budget period	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter				
Tidigare års resultat	-5 284	-3 082	-3 523	-5 284
Elevbidrag	519 900	345 600	343 747	519 900
Tilläggsbelopp	17 462	11 600	11 075	17 500
Socio	9 454	6 303	6 310	9 454
Försäljning	2 200	1 100	933	1 900
Statsbidrag	39 290	26 200	26 815	39 500
Summa intäkter	583 022	387 721	385 358	582 970
Kostnader				
Personalkostnader	413 800	278 300	281 765	412 400
Anslag och prestationskostnad, *)	6 330	4 220	4 325	6 500
Lokaler	103 923	69 282	69 282	103 923
Skolmåltid	37 000	24 619	23 384	34 877
Läromedel	17 870	13 000	13 030	20 990
Övriga kostnader	9 400	6 200	7 759	11 580
Summa kostnader	588 323	395 621	399 545	590 270
Resultat	-5 300	-7 900	-14 187	-7 300

*) kommuninterna tjänster IT och kultur och fritid samt intern omfördelning för SVA-stöd.

Sammanfattning redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett negativt resultat. I en långsiktig strävan att skapa likvärdiga förutsättningar för alla skolor ändrades bland annat fördelningen av lokallivorna inför 2016 och måltidskostnaderna inför 2017. Effekterna av dessa förändringar gör att nya anpassningar behövs på enheterna. De enheter som har svårt att anpassa sina kostnader följs noga med konkreta handlingsplaner för att vända trenden.

Särskolans enheter har extra stort fokus för att säkerställa att vi har korrekta bedömningar av elevernas behovsnivåer samt motsvarande anpassningar i verksamheten. Detta arbete pågår intensivt med målet att det ska ge effekt under höstterminen.

Bedömningen är att årets resultat för verksamhetsområden blir cirka 2 mkr i underskott. Underskottet från föregående år kvarstår. Totalt blir underskottet 7,3 mkr.

Kommentar intäkter

Tilläggsbelopp avser sökta och sociogrundade tillägg samt nyanländpeng.

Statsbidrag omfattar de stora bidragen för fritidshems- och lågstadiesatsning, lärarlönelyftet samt karriärtjänster. Ytterligare statsbidrag av mindre karaktär finns med i prognosen, avseende lovskola, läxhjälp och specialpedagogiska insatser.

Försäljning avser personalens köp av skolmåltid, samt försäljning i cafeterior.

Kommentar kostnader

Utfallet för personalkostnader är högre än budget. Fortsatt arbete pågår för att anpassa verksamheterna till de förutsättningar som kommer av strävan mot likvärdighet, och till aktuellt elevantal per enhet. Den ökade löneglidningen innebär ökade krav på anpassning av verksamheten. Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger ingen kompensation för löneutveckling, vilket motsvarar cirka 0,5 mkr i ökad kostnad för 2017.

Kostnaderna för skolmåltid haseras på en beräknad kostnad per dag och inskriven elev i skola och fritids. Analys av skolmåltiden har gjorts per augusti. Utfallet visar att måltidskostnaderna är något lägre än prognosen. En justering har genomförts med 2 mkr för helåret i sänkta kostnader för grundskola.

Kostnader för läromedel är enligt plan.

Bilaga 1 – Verksamhetsmått

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Lärare/pedagogisk personal med pedagogisk högskoleexamen i kommunal förskoleklass och grundskola, andel (%)	83,2	83,3	80,6	-
Elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola (antal)	13,2	13,3	13,9	-
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, kommunala skolor, andel (%)	31	27	23	-
Antal barn i fritidshem per anställd (kommunal regi)	23,8	22,5	21,2	-
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	64	82,1	73	-
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%)	75	69,2	80	-
Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, kommunala skolor, andel (%)	94,6	91,5	92,2	-
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	91,8	92,8	95	-
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	95	95,4	97,1	-
Ogiltig frånvaro i högstadiet (årskurs 7-9) (%)	2,83	3,21	3,1	2,74
Marknadsandel egen regi, F-9 (%)	79	79	77	78
Föräldraenkät - Åk 2 andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns fritidshem" (%)	89	85	89	88
Elevenkät - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola" (%)	83	87	87	86
Elevenkät - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola" (%)	80	82	82	77

Kommentar: Fleertalet av verksamhetsmått i tabellen har inte fått nya värden för 2017.

Bilaga 2 – Mål och uppdrag

Strategiska mål

Strategiska mål	Status	Trend	Senaste kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner		→	Målet bedöms vara uppfyllt. Tyresö innehar plats nummer 48 av Sveriges 290 skolkommuner i SKL:s ranking Öppna jämförelser 2016. Sedan 2015 är vi en av de 50 bästa skolkommunerna i landet. Grundskolan uppvisar fortsatt höga kunskapsresultat. Meritvärde samt andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökade hösten 2016. Andelen elever med fullständig betyg minskade dock svagt. Eleverna är i hög grad nöjda med sin skola. Områdena delaktighet och trygghet visar svagt minskade resultat.
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser		→	Målet är inte uppfyllt. Grundskolan arbetar aktivt med att anpassa organisationen utifrån ekonomiska förutsättningar, både på förvaltningsnivå och enhetsnivå.
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.		→	Målet bedöms ej uppfyllt. Andelen anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare är fortsatt låg trots en viss ökning sedan föregående år. Andelen är något lägre på barn- och utbildningsförvaltningen jämfört med övriga förvaltningar.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.		↗	Målet är inte uppfyllt. Sjukfrånvaron har minskat något sedan våren 2017, men är fortfarande högt. Hälften av sjukskrivningarna utgörs av korttidssjukskrivningar. Enheterna har börjat arbeta för att minska antalet långtidssjukskrivningar. Fritidshemmets verksamhet är något överrepresenterat.
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.		→	Målet är delvis uppfyllt. Utifrån personalens behov och verksamhetens förutsättningar ges möjlighet att anpassa sysselsättningsgraden.

Nationella mål

Nationella mål	Status	Trend	Senaste kommentar
Normer och värden		↘	Målet är i hög grad uppfyllt. Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med likabehandlingsplanen och andra insatser som t ex kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt frilidshem, samsyn på livsregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.
Kunskaper/Bedömning och betyg		↘	Målet är delvis uppfyllt. De preliminära betygsresultaten är något sämre än föregående år på fyra av kommunens fem högstadieskolor. En skola står för den största delen av resultatförsämringen. Prioriterade insatser är planerade.
Elevernas ansvar och inflytande/Skola och hem		→	Målet är delvis uppfyllt. Enligt elev- och föräldrarenkäten är detta ett utvecklingsområde. Resultaten är goda men det kan utvecklas ytterligare. Idag används metoden "Leda för resultat" som tydliggör vad eleverna upplever som utvecklingsområden.
Övergång och samverkan		↗	Mål är i hög grad uppfyllt. Utvärdering av övergångsdokumentet mellan förskola och grundskola är gjort. Grundskolan har även fokuserat på ett övergångsdokument mellan åk 6 och 7. Detta eftersom det finns flera skolor där eleverna slutar i åk 6 och börjar på någon av kommunens högstadieskolor till åk 7.
Skolan och omvärlden		→	Målet bedöms delvis vara uppfyllt. Arbetet med att utveckla studie- och yrkesvägledningen fortsätter. En grupp bestående av SYV från grundskolan och gymnasieskolan träffas. En revidering av övergångsplanen för grundskola/gymnasieskola pågår. Samverkan med lokala näringslivet är ett utvecklingsområde. Samverkan med samtliga gymnasieskolor som Tyresös elever går till är en stor utmaning.
Rektors ansvar		↗	Målet är i hög grad uppfyllt. Förvaltningen har sedan ett år tillbaka genomfört resultatsammanställningar fyra gånger per läsår. Dessa har utvecklats med resultatdialoger för att delge förvaltningens analys av verksamheten men också för att möta skollära reflektioner av resultaten samt prioriterade insatser framöver.

Nämndmål

Nämndmål	Status	Trend	Senaste kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka i Grundskolan		→	Målet är i hög grad uppfyllt. Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med Likabehandlingsplan och andra insatser som t ex kortläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem, samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.
Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet		↘	Målet är delvis uppfyllt. Det preliminära resultatet för läsåret 16/17 visar på en försämring på fyra av fem högstadieskolor. Vi ser i våra resultatuppföljningar att eleverna i nuvarande åk 7 och 8 har en bättre resultatutveckling än tidigare och bedömer att elevernas resultat över tid är stabila och har en positiv utveckling.
Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval		→	Målet är delvis uppfyllt. Samtliga elever på högstadieskolorna har tillgång till studie- och yrkesvägledare och har därmed möjlighet till enskilda möten för att göra väl underbyggda val inför kommande studier.
Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka		↘	Målet är delvis uppfyllt. Grundskolan i Tyresö har idag fyra olika system för vårdnadshavarna att använda för kontakt med sin respektive skola. Det är inte användarvänligt. Förvaltningen har därför startat en förstudie som skall leda till en ny lärplattform som ger bättre kommunikationsväg mellan skola och elev/vårdnadshavare. Beräknas vara klart till augusti 2018.

Särskilda uppdrag och nämnduppdrag

Särskilda uppdrag och nämnduppdrag	Status	Senaste kommentar
Färdig		
Taxor och avgifter		Uppdraget är genomfört. Avgiften för fridshem styrs enligt nationell maxtaxa och Mjör Index. Avgiften för fridsskubb är oförändrad.
Arbeta för ökad lärarlätthet i lägstadiet		Uppdraget är genomfört. Förvaltningen har fått del av statsbidraget Lägstadiesatsningen, och det har ökat lärarlättheten i lägstadiet. Läsåret 2016/17 beviljades Tyresö 10,35 miljoner kronor i statsbidrag vilket motsvarande drygt 17 årsarbetare.
Genomlysning behövt av grundskoleplatser i alla kommuner		Uppdraget är genomfört. En kortläggning av behovet av platser för grundskolan fram till år 2030 är genomförd och redovisad i BUN under våren 2017.
Konkurrensutsättning		Uppdraget är genomfört. Inom grundskolan är ca 18 % fristående verksamhet.
Genomlysning av organisationen kring modersmål och studiehandledning på modersmål		Uppdraget är färdigt. Arbetet redovisades i BUN augusti 2017. Förvaltningen påbörjar ett förbättringsarbete.
Påbörjad		
Ekologiska livsmedel		Uppdraget har påbörjats. Under perioden januari - juni 2017 uppgick andelen ekologiska livsmedel i grundskolan till 28,57 %.
I varje nämndplen behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.		Uppdraget är påbörjat. Förvaltningen har tillfört ordförande för funktionshinderrådet under våren 2017 och redovisat hur vi arbetar med resultatuppföljningar för alla elever i grundskolan.
Införa ett målmåttvetat och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning		Förvaltningen har för avsikt att tillsammans med HR påbörja ett långsiktigt arbete med kompetensförsörjning. Det innebär framtagande av en plan som innehåller en nulägesanalys, framtida kompetensbehov och rekryteringsbehov (pensionsavgångar). Tillsammans med HR-avdelningen i Tyresö har förvaltningen ett prioriterat arbete med att vara en synlig och attraktiv arbetsgivare. Detta genom att delta på mässor, göra riklade annonseringar samt prioritera olika annonser vid rekrytering.
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.		Uppdraget är påbörjat. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasiet. Samarbeta sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasium i Tyresö. De regelbundna resultatuppföljningarna och resultatdialogerna mellan verksamhetschef och rektor blir ett stöd till skolorna för att identifiera elever som inte når målen och behöver riklade insatser. Genom tidigare insatser minskar risken att elever avbryter sina studier längre fram.
En förskola och skola för var och en		Uppdraget har påbörjats. Under våren har rektorer samt blivit rektorer haft en utbildning i "En förskola och skola för var och en". Nu under läsåret 17/18 kommer enheterna hyta de områden som finns i dokumentet, främst på APT.
Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fridshemmens kvalitet.		Uppdraget har påbörjats. En plan för kompetensutveckling läsåret 17/18 har lagts fram. Insatsen omfattar tre föreläsningar med extern föreläsare samt kvalitetsgranskningar där skolorna delas in i grupper och genomför verksamhetsbesök vid varandras fridshem. Besöken mynnar ut i utvecklingsområden som skolorna sedan arbetar vidare med.
Förvaltningen påbörjar implementeringen av fastställd IT-strategiplan i ett 1-16-års perspektiv.		Målet är påbörjat. Ledningsgruppen har formulerat en strategisk vision och påbörjat ett arbete med programförklaring.

Ekonomisk uppföljning per den 31 augusti 2017

Verksamhetsområde 1-2
Barn- och utbildningsförvaltningen

tyresö kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen

Det sammantagna resultatet till och med augusti i barn- och utbildningsförvaltningen är -1 593 tkr. VO 1 Förskola visar överskott och VO 2 Grundskola visar underskott för perioden. Prognos för barn- och utbildningsförvaltningen som helhet är underskott om 5 300 tkr för helåret 2017, vilket motsvarar 0,5 % av den totala ramen. Grundskolornas underskott från föregående år bedöms vara svåra att hämta in under 2017.

De största riskerna i ekonomin är:

- Fortsatt höga kostnader för externa placeringar, inklusive skolskjuts/taxiresor till dessa.
- Ökade personalkostnader på grund av löneglidning med hänsyn till marknadsläget för pedagogisk personal.
- De statliga satsningarna, karriärtjänster och lärarlönelyft, innebär en ökad löneglidning.
- Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger ingen kompensation för löneutveckling. Motsvarar cirka 0,5 mkr i ökad kostnad för 2017.

VO BoU (Tkr)	Intäkter tom aug 2017	Kostnader tom aug 2017	Resultat tom aug 2017	Prognos 2017
Utfall	733 456	735 049	-1 593	-5 300

VO1 Förskola (Tkr)

Beställare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	223 647	332 800
Kostnader	217 001	331 800
Resultat	6 646	1 000
Utförare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	133 383	198 000
Kostnader	129 865	197 000
Resultat	3 518	1 000
Netto	Utfall period	Prognos för helår
Resultat	10 164	2 000

VO2 Grundskola (Tkr)

Beställare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	483 253	728 600
Kostnader	480 823	728 600
Resultat	2 430	0
Utförare	Utfall period	Prognos för helår
Intäkter	385 358	582 970
Kostnader	399 545	590 270
Resultat	-14 187	-7 300
Varav särskola		
Intäkter	14 148	22 600
Kostnader	17 012	23 600
Resultat	-2 864	-1 000
Netto	Utfall period	Prognos för helår
Resultat	-11 757	-7 300

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

För verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg uppgår nettoresultatet till och med augusti till 10 164 tkr. Av detta bedöms att cirka 2 000 tkr är differens mot demografiprognosen. Hitills har befolkningstillväxten i åldern 1-5 år varit något lägre än budgetprognosen, och bedöms i nuläget kunna bli en återföring till bufferten med 3 000 tkr för 2017. Prognos för VO1 är 2 000 tkr för helåret 2017.

Beställare VO1 Förskola

Intäkter	Budget 2017	Budget period	Utfall period	Avvikelse period	Prognos helår 2017
Ram från kommunfullmäktige	305 040	203 360	203 360	0	302 040
Taxor och avgifter	16 500	11 000	13 982	2 982	21 492
Försäljning av verksamhet (IKE*)	760	507	828	321	760
Moms	6 730	4 487	4 590	103	6 700
Statsbidrag	2 700	1 800	880	-920	1 800
Övrigt (försäkringsersättning)	0	0	8	8	8
Summa Intäkter	331 730	221 153	223 647	2 494	332 800
Kostnader					
Förvaltningsgemensamma kostnader	12 450	8 300	6 013	2 287	12 000
Förskolepeng	297 450	198 300	197 611	689	298 000
Pedagogisk omsorgspeng	6 730	4 487	4 553	-66	7 000
Vårdnadsbidrag	400	267	32	235	100
Barnomsorg på obekvämtid	1 000	667	565	102	1 000
Öppna förskolan	1 600	1 067	1 057	10	1 600
Tilläggsbelopp	8 900	5 933	5 037	896	8 900
Sociodemografiskt tillägg	3 200	2 133	2 133	0	3 200
Summa kostnader	331 730	221 153	217 001	4 152	331 800
Resultat	0	0	6 646	6 646	1 000

*) IKE – interkommunal ersättning

***) Statsbidrag kvalitetshöjande åtgärder i förskolan och bidrag för flykting från Migrationsverket

Kommentar intäkter

Taxor och avgifter är högre än budget för perioden. Intäktsbudget för föräldraavgiften sattes lågt, avgiftskontroll har gjorts under våren som gett ett extra tillskott. Statsbidragen består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016 samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. Ersättningen från

Migrationsverket saknades helt i budget. En del av bidraget för maxtaxa avser fritidshem och är överfört till VO2, som en engångspost.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är lägre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats. Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30 % / 70 %. Verkliga volymförhållanden är 34 % mot 66 %. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Uppdraget att skapa vikariepool går under hösten in i etableringsfasen. Då förväntas kostnader för rekrytering och systemstöd uppstå.

Utfallet för förskolepeng är högre än budgeterat för perioden. Nyttjandegraden är normalt som allra högst under perioden januari till maj, för att sedan minska inför övergången till förskoleklass. Kostnadsbudget är lagd som ett snitt över året, och därmed är utfallet nu helt enligt plan. Enligt den senaste uppgiften om befolkning per mars månad, ser antalet barn i ålder 1-5 år ut att vara något lägre än budget. Det är fortfarande osäkert om någon förändring skett i nyttjandegraden på totalen, men under våren har nyttjandegraden varit högre än föregående års utfall.

Utförare VO1 Förskola, Egen regi

Intäkter	Budget för helår	Budget period	Utfall period	Prognos för helår
Tidigare års resultat	-2 341	-1561	-1561	-2 341
Förskolepeng	188 000	125 300	125 940	187 000
Tilläggsbelopp	6 927	4 600	4 041	6 600
Socio	1 339	890	893	1 340
Pedagogisk omsorg	420	280	245	420
Taxor och avgifter			50	60
Statsbidrag	4 000	2 900	3 774	4 921
Summa intäkter	198 346	132 409	133 383	198 000
Kostnader				
Personalkostnader	151 000	100 530	99 373	151 000
<i>Interna kostnader</i>			13	13
Lokalkostnader	22 857	15 235	15 235	22 857
Skolmåltid	19 314	12 800	11 558	17 830
Lekmaterial	1 000	750	1 362	2 000
Övriga kostnader	4 175	3 094	2 324	5 300
Summa kostnader	198 346	132 409	129 865	197 000
Resultat	0	0	3 518	1 000

Sammanfattning redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO1 Förskola visar ett positivt resultat. Enheterna har haft fokus på att anpassa sina kostnader till volymen barn. Statsbidrag för att minska barngrupperna har bidragit till överskottet. De insatser som ger minskade barngrupper och ökad pedagogtätthet kommer ge ekonomisk effekt under hösten, det vill säga överskottet sjunker.

Förskolornas pedagogtätthet har ökat något sedan föregående år. Andelen förskollärare har sjunkit något vilket gör att personalkostnaderna inte stigit i samma grad som pedagogtättheten. Rekruteringsläget på marknaden är tufft, och det är svårt att attrahera förskollärare i hela Stockholmsregionen.

Kommentar intäkter

Föregående års resultat ingår i sammanställningen. Statsbidrag innefattar både effekter av bidrag för minskade barngrupper samt riktade statsbidrag för lärarlönelyftet. Prognosen för intäkter ligger i linje med plan, det vill säga lägre under hösten än våren.

Kommentar kostnader

Personalkostnader ligger inom planerad budget. Prognosen innehåller löneöversyn samt semesterersättning. Alla förskolechefer följer sitt utfall och de som riskerar att ha obalans mellan kostnader och intäkter får stöd i att anpassa sin verksamhet.

Kostnaderna för måltider baseras på en beräknad kostnad per dag och inskrivet barn. Analys av skolmåltiden har gjorts per augusti. Utfallet visar att måltidskostnaderna är något lägre än prognosen. En justering har genomförts med 0,5 Mkr för helåret, i sänkta kostnader för förskola.

Under året har Stämmets förskola etablerats. Det innebär etableringskostnader, samt kostnader för flexibla öppettider.

VO2 - Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

För VO2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem uppgår nettoresultatet till och med augusti till underskott om 11 757 tkr, varav 2 864 tkr avser grundsärskolan, 3 523 tkr föregående års resultat. Prognos för VO2 är ett underskott om 7 300 tkr för år 2017, varav 5 300 tkr motsvarar föregående års resultat som bedöms vara svåra att hämta in under 2017.

Beställare VO2 Grundskola

Intäkter	Budget 2017	Budget period	Utfall period	Avvikelse period	Prognos helår 2017
Ram från kommunfullmäktige	675 952	450 635	450 635	0	675 952
Taxor och avgifter	20 950	13 967	14 738	771	22 600
Försäljning av verksamhet (IKE)	20 703	13 802	12 206	-1 596	21 600
Bidrag asylsökande	600	400	478	78	600
Moms	6 072	4 048	5 189	1 141	7 800
Övrigt (försäkringsersättning)			8	8	48
Summa Intäkter	724 277	482 851	483 253	402	728 600
Kostnader					
Förvaltningsgemensamma kostnader	18 000	12 000	11 673	327	18 000
Förskoleklasspeng	38 848	25 899	25 882	17	38 848
Grundskolepeng	465 239	310 159	308 129	2 030	462 300
Fritidspeng inkl fritidsklubb	112 280	74 853	74 154	699	113 100
Återvändarskolan	2 000	1 333	1 175	158	2 000
Skolskjutsar	7 640	5 093	5 825	-732	9 500
Tilläggsbelopp, inkl nyanlända	17 640	11 760	11 116	644	17 640
Externa placeringar	9 000	6 000	7 864	-1 864	12 582
Sociodemografiskt tillägg	10 710	7 140	7 136	4	10 710
Modersmål och studiehandledning	13 500	9 000	8 906	94	13 500
Grundsärskola och fritidshem	29 420	19 613	18 963	650	30 420
Summa kostnader	724 277	482 851	480 823	2 028	728 600

Resultat	0	0	2 430	2 430	0
----------	---	---	-------	-------	---

Kommentar intäkter

Taxor och avgifter är högre än budget för perioden. Intäktsbudget för föräldraavgiften sattes lågt, avgiftskontroll har gjorts under perioden som gett ett extra tillskott. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år.

Bidrag från Migrationsverket består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016 samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa som är överfört från VO 1, som en engångspost. Vi inväntar fortfarande besked om statsbidrag för asylsökande för HT 2016 och VT 2017. Prognosen är försiktigt satt, och innehåller inte uppskattning för våren 2017, då antalet asylsökande sjönk.

Kommentar kostnader

Förvaltningsgemensamma kostnader är något högre än budget. Fördelningen av dessa kostnader mellan förskola och grundskola ska justeras med hänsyn till att volymerna i verksamheten har ändrats. Fördelningen har baserats på en schablon som sattes före 2015 till 30 %/70 %. Verkliga volymförhållanden är 34 % mot 66 %. Detta innebär att kostnader ska föras från grundskola till förskola. Justeringen bedöms till cirka 1 Mkr, vilket är medräknat i prognos helår men inte i utfall per augusti.

Utfallet för antalet elever är något högre i förskoleklass samt något lägre i årskurs 1-9 än budgeterat för perioden. Antalet barn i fritidshem för årskurs 4-6 är högre än förväntat under perioden. Den nedgång i antalet inskrivna som normalt sker under våren startade något senare än tidigare år. Differensen mellan befolkningsprognosen och utfallet hitills är totalt sett liten. Prognosen för helåret är att det blir enligt plan, och därmed ingen justering mot demografibuffert.

Kostnaderna för skolskjuts och taxiresor är fortsatt höga. Det nya avtalet för skolskjuts träder i full kraft till sommaren 2017. Det finns från och med nu möjlighet att följa kostnaderna för olika typer av resor.

Kostnaden för externa placeringar är fortsatt hög. Arbete pågår för att vända trenden. Flera olika åtgärder kommer att krävas inom ramen för förvaltningen och i samverkan med socialförvaltningen. Effekterna av dessa insatser kommer inte uppstå under 2017.

Utförare VO2 Grundskola inklusive
grundsärskola, egen regi

Intäkter	Budget för helår	Budget period	Utfall period	Prognos för helår
Tidigare års resultat	-5 284	-3 082	-3 523	-5 284
Elevidrag	519 900	345 600	343 747	519 900
Tilläggsbelopp	17 462	11 600	11 075	17 500
Socio	9 454	6 303	6 310	9 454
Försäljning	2 200	1 100	933	1 900
Statsbidrag	39 290	26 200	26 815	39 500
Summa intäkter	583 022	387 721	385 358	582 970
Kostnader				
Personalkostnader	413 800	278 300	281 765	412 400
Anslag och prestationskostnad, *)	6 330	4 220	4 325	6 500
Lokaler	103 923	69 282	69 282	103 923
Skolmåltid	37 000	24 619	23 384	34 877
Läromedel	17 870	13 000	13 030	20 990
Övriga kostnader	9 400	6 200	7 759	11 580
Summa kostnader	588 323	395 621	399 545	590 270
Resultat	-5 300	-7 900	-14 187	-7 300

*) kommuninterna tjänster IT och Kultur och fridid samt intern omfördelning för SVA-stöd.

Sammanfattning redovisning utförarsidan

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett negativt resultat. I en långsiktig strävan att skapa likvärdiga förutsättningar för alla skolor ändrades bland annat fördelningen av lokalyrorna inför 2016 och måltidskostnaderna inför 2017. Effekterna av dessa förändringar gör att nya anpassningar behövs på enheterna. De enheter som har svårt att anpassa sina kostnader följs noga med konkreta handlingsplaner för att vända trenden.

Särskolans enheter har extra stort fokus för att säkerställa att vi har korrekta bedömningar av elevernas behovsnivåer samt motsvarande anpassningar i verksamheten. Detta arbete pågår intensivt med målet att det ska ge effekt under höstterminen.

Bedömningen är att årets resultat för verksamhetsområdet blir cirka 2 mkr i underskott. Underskottet från föregående år kvarstår. Totalt blir underskottet 7,3 mkr.

Kommentar intäkter

Tilläggsbelopp avser sökta och sociogrundade tillägg samt nyanländpeng.

Statsbidrag omfattar de stora bidragen för fridshems- och lågstadiesatsning, lärarlönelyftet samt karriärtjänster. Ytterligare statsbidrag av mindre karaktär finns med i prognosen, avseende lovskola, läxhjälp och specialpedagogiska insatser.

Försäljning avser personalens köp av skolmåltid, samt försäljning i kafeterior.

Kommentar kostnader

Utfallet för personalkostnader är högre än budget. Fortsatt arbete pågår för att anpassa verksamheterna till de förutsättningar som kommer av strävan mot likvärdighet, och till aktuellt elevantal per enhet. Den ökade löneglidningen innebär ökade krav på anpassning av verksamheten. Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger ingen kompensation för löneutveckling. Motsvarar cirka 0,5 mkr ökad kostnad för 2017.

Kostnaderna för skolmåltid baseras på en beräknad kostnad per dag och inskriven elev i skola och fridshems. Analys av skolmåltiden har gjorts per augusti. Utfallet visar att måltidskostnaderna är något lägre än prognosen. En justering har genomförts med 2 mkr för helåret i sänkta kostnader för grundskola.

Kostnader för läromedel är enligt plan.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Särskilt yttrande

Tertialrapport 2, 2017

Dnr 2017/BUN 0118 12

Det är oroväckande att år efter år se hur grundskolan i Tyresö dras med underskott till följd av en alldeles för snäv budgetram och hur våra barn i Tyresö drabbas av nedskärningar som visar sig i sämre lärartäthet och indragna profilklasser. Som följd av konstanta nedskärningsbudgetar ser vi hur lärare väljer att lämna Tyresö som arbetsgivare, vilket en av fem lärare valde att göra under 2016.

Lösningen på underskottet är enligt oss socialdemokrater att se till att ge rektorer och lärare reella förutsättningar att lyckas med sina uppdrag.

När delårsrapporten för 2017 presenteras för barn- och utbildningsnämnden är nyligen 2018 års budget fastställd för barn och utbildningsnämnden. Tyvärr ser vi igen hur Tyresömoderaterna ger rektorer, lärare och elever i Tyresö en nedskärningsbudget där ytterligare effektiviseringar måste göras. Vi socialdemokrater tror på en annan väg, därför presenterade vi ett annat budgetalternativ, än den nu sittande borgerliga majoriteten där vi ger förskolor och skolor möjligheter att bättre lyckas med att ge barn och elever en trygg skola där alla ges samma möjligheter oavsett förutsättningar.

Olyckligt är att vi även samma nämnd, som tertialrapporten presenteras, fick slutbetygen för 2017 presenterade för oss. Det är oroväckande att se hur samtliga skolor i Tyresö försämrar sina resultat och att se hur skillnaden mellan skolor fortsätter att öka. Det är tydligt att det krävs kraftfulla insatser för att vända resultaten i Tyresös skolor, för en jämlik kunskapsskola för alla Tyresös barn.

Det är anmärkningsvärt hur de största riskerna i ekonomin för barn- och utbildningsnämnden anges vara statliga satsningar på karriärtjänster och lärarlönelyft. En satsning som var tänkt att ge kommuner bättre förutsättningar att behålla, rekrytera och stärka läraryrkets attraktivitet. Att de borgerliga partierna i Tyresö inte väljer att med egna medel satsa på barnskötare, förskollärare och lärare är ingen risk, utan ett medvetet val med kända konsekvenser i en marknad där lärare kan byta kommun för att få bättre arbetsvillkor och högre lön.

Den ökade löneglidningen är bara ett problem om budgeten inte tillåter högre löner, vilket tyvärr är verkligheten för Tyresös rektorer och förskolechefer. Det är märkligt resonerat att barnskötare, förskollärares och lärares höjda löner bidrar till ökade krav på anpassningar av verksamheten – när en höjning av dessa yrkens status genom ökade löner, varit under diskussion länge i inte bara Tyresö kommun. För att möta den marknaden, behövs en utökad budgetram.

Socialdemokraterna i Tyresö Adress: Björkbacksvägen 37 (gaveln) Postadress: 135 40 Tyresö
Telefon: 08-712 80 30 E-post: tyreso@socialdemokraterna.se Hemsida: www.socialdemokraterna.se/tyreso

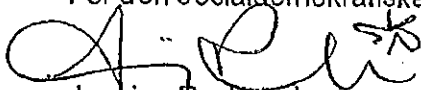
I ett sådant läge, när det blir viktigt för dig som barn i vilken skola du hamnar i, väljer tyvärr den borgerliga majoriteten att ytterligare göra besparingar inom grundskolan i Tyresö. Ån är inte smärtgränsen för de borgerliga politikerna nådd- utan ytterligare personalnedskämningar är att vänta under 2017 och inför 2018 har återigen en nedskärningsbudget presenterats.

Det är tydligt att den socialdemokratiskt ledda regeringens satsningar på förskolan är det som gör skillnad för Tyresös barn. Vi ser hur barngruppernas storlek tack vare statsbidrag kan minska. Dock behöver förskolan fler pedagoger, något vi socialdemokrater tror att regeringens välfärds miljarder kan bidra med att skapa, under 2018 då förskolan får en höjning av sitt anslag tack vare denna satsning.

Det är intressant att läsa om det positiva förändringsarbete som sker inom förskolan mot en mer likvärdig förskola i Tyresö mellan enheter. Däremot är det oroväckande att sjukfrånvaron är fortsatt oacceptabelt hög och alldeles för få rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare (gäller även för grundskolans verksamhetsområde).

I grundskolan ser vi socialdemokrater fram emot att följa den satsning som nu äntligen görs på fritidshemmen, med en kompetensutveckling. En välkommen satsning vi påtalat sedan Skolinspektionens skarpa kritik 2014.

För den socialdemokratiska gruppen

Janice Rockström

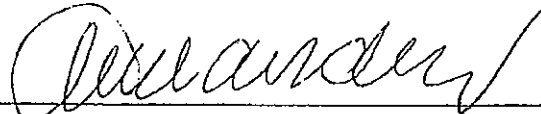
Datum 2017-09-20
Tid 18:00–20:35
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2017-09-26, kl 14:00

Paragrafer 68 - 79

Sekreterare
Marit Andersson

Ordförande
Anki Svensson

Justerande
Jannice Rockström

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2017-09-20
Datum då anslaget sätts upp 2017-09-27
Datum då anslaget tas ned 2017-10-20
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb arkiv plan 7

Underskrift
Marit Andersson

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Hampus Degramo (M)
Åsa de Mander (L)
Jannice Rockstroh (S)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Mikael Fallmo (S)
Lilian Nylinder (MP)
Lennart Berglund (MP) (ej § 74)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Rode Kennerberg (KD)
Marika Marklund (KD)

Ersättare

Eric Olm (M)
Sara Granestränd (S)
Håkan Ljung (S) (beslutande § 74)
Mats Larsson (L)
Inger Gemicioglu (V)
Helen Dwyer (C)

Övriga

Monika Larsson, förvaltningschef
Elisabet Schultz, verksamhetschef, förskola (§ 68)
Johan Ahlkvist, verksamhetschef, grundskola
Veronica Bjurulf, utredare (t.o.m. § 74)
Matit Andersson, nämndsekreterare
Ingrid Bardh, controller (t.o.m. § 70)
Anna Johansson, controller (t.o.m. § 70)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Frånvarande

Christer Flodfält (M)

Johanna Schaub (S)

Anna Herber (L)

Ingmar Jansson (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

UTDRAG

§ 49

Dnr 2017/GAN 0039 10

Delårsbokslut 2 måluppfyllelse per augusti 2017

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Bilagor

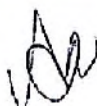
Tjänsteskrivelse - delår 2 2017.docx

Delårsrapport 2 gymnasium.pdf

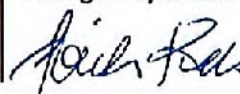
Delårsrapport 2 Vuxenutbildningen.pdf

Delårsrapport 2 Arbete och integration.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Staben

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-01

1 (2)

Diarienummer
2017/GAN 0039

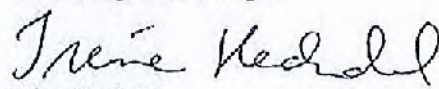
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Delårsrapport 2, 2017 för verksamhetsområden; Gymnasieskola, Vuxenutbildning och Arbete och integration

Förslag till beslut

1. Delårsrapport för tertial 2, 2017 för gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Utvecklingsförvaltningen

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Frida Ryholt
Utredare

Beskrivning av ärendet

Utvecklingsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden maj – augusti 2017 för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och omfattar verksamhetsområdena 6 gymnasieskola, 7 vuxenutbildning och 8 arbete och integration. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Enligt beslut i kommunstyrelsen 2017-05-30 § 104 ska gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att anpassa Arbetscentrums kostnader till verksamhetens intäkter. Redovisningen ska ske senast vid delårsrapport för tertial 2 2017. Denna redovisning görs i delårsrapporten för Arbete och integration under rubrik 3 Sammanfattande slutsatser från utifrån analysunderlag.

Gymnasieskola

En förstudie med arbetsnamnet Kompassen har påbörjats för att samla verksamheter i lokalerna i gymnasiebyggnaden och för att göra yteffektiviseringar av Tyresö gymnasium.

Sista läsåret för de två kvarvarande högskoleförberedande programmen samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet har startats och de kommer vara utfasade vårterminen 2018.

Second chance school har efter utvärdering permanentats och en ny hållbar finansieringsmodell har införts.

Tyresö gymnasium har startat yrkesintroduktion för språkintrouktions elever med tre yrkesinriktningar bygg- och anläggning, frisör och fordon. Syftet är att elever på språkintrouktion tidigt ska kunna utbilda sig mot ett yrke och få en ökad motivation till studier.

Vuxenutbildning

Prognosen för första halvåret visar på en mycket större ökning av antal elever inom Komvux än förväntat. Vid högkonjunktur brukar elever inte välja studier i lika stor utsträckning som vid lågkonjunktur. Trots rådande högkonjunktur har elevantalet på Komvux inte minskat. En orsak kan vara att arbetsgivarna i större utsträckning kräver dokumenterade kunskaper såsom betyg. Fortsatta höga avhopp från tidigare gymnasieutbildning kan vara en annan faktor.

En lagändring har gjorts som innebär att alla har rätt till behörighetsgivande utbildning på komvux fr.o.m. 1 januari 2017. Detta kan också komma att påverka antalet studerande på vuxenutbildningen i Tyresö.

Centrum för arbete och integration

Det aktuella världsläget med många personer på flykt undan krig och förföljelse i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. Stort fokus ligger på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Det är mycket viktigt att hitta olika strategier för att kunna få tillgång till fler bostäder. Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning trädde ikraft 1 mars 2016, den innebär att kommunerna själva inte bestämmer om mottagandet av nyanlända. Tyresö kommer att anvisas 189 personer. Den största utmaningen för de närmaste åren blir att hitta bostäder till de flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd och som blir anvisade från Migrationsverket. Det sker ett intensivt arbete med att ta fram mark och göra exploateringsplaner för det ökande antal personer som vill bosätta sig i Tyresö.

**Gymnasie- och
arbetsmarknadsnämnden**

**Verksamhetsområde
Gymnasieskola**

**Delårsrapport 2
31 augusti
2017**

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2– per 31 augusti 2017	3
1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	3
3 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser	9
4 Ekonomisk rapport- tabeller	10
5 Verksamhetsmått	11

Delårsrapport 2– per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmätt och målkindikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1 Viktiga händelser

En förstudie med arbetsnamnet Kompassen har påbörjats för att samla verksamheter i lokalerna i gymnasiebyggnaden och för att göra yteffektiviseringar av Tyresö gymnasium.

Sista läsåret för de två kvarvarande högskoleförberedande programmen samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet har startats och de kommer vara utfasade vårterminen 2018.

Second chance school har efter utvärdering permanentats och en ny hållbar finansieringsmodell har införts.

Tyresö gymnasium har startat yrkesintroduktion för språkintrouktionselever med tre yrkesinriktningar bygg- och anläggning, frisör samt fordon. Syftet är att elever på språkintrouktion tidigt ska kunna utbilda sig mot ett yrke och få en ökad motivation till studier.

2 Uppföljning och analys

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Kommentar

Under läsåret 16/17 har Tyresö gymnasium ändrat profil mot ett yrkesgymnasium. Klasserna är fyllda på yrkesprogrammen. Ett nära samarbete sker med branscher kopplade till yrkesprogrammen och skolan har blivit "ETG"-certifierad, som innebär att eleverna efter sin gymnasieexamen kan förkorta sin lärlingstid på företagen. Skolan är också "BYN"-certifierade, vilket innebär att byggindustrins yrkesnämnd rekommenderar gymnasieskolor med bygg- och anläggningsprogrammet. Skolornas yrkesutbildning ska uppfylla de krav som branschen kräver. Eleverna går i stor utsträckning ut i arbete efter avslutad gymnasieutbildning. Tyresö gymnasium har infört lärlingsutbildning genom att arbeta fram Tyresömodellen för APL (arbetsplatsförlagt lärande), som innebär att eleverna är ute på arbetsplatserna mer än 50 procent under sitt sista år och ett närmare samarbete sker med branschföretagen. Hösten 2017 antogs 197 elever till skolans Introduktionsprogram, åk 1 på nationella program samt gymnasiesärskolan. Detta är en ökning jämfört med föregående år. En nyhet

läsåret 17/18 är den yrkesintroduktionsklass som startade med inriktningarna (bygg, frisör och fordon) för språkintrouktionselever.

Introduktionselever går i stor utsträckning vidare till olika gymnasieprogram och Tyresö gymnasium påbörjade läsåret 16/17 ett arbete med att få fler av introduktionseleverna att välja Tyresö gymnasiums nationella program.

Nämndmål

Elevernas utbildnings- och yrkesval under och efter gymnasiet ska vara väl underbyggda där möte med studie- och yrkesvägledare är en viktig del.

Kommentar: Elevenkäten för 2017 redovisades i april 2017. Introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan omfattas inte. Svandsandelen uppgår till 64 procent. En anledning till en låg svarsfrekvens är att årskurs 2 är ute på APL de veckor man kan svara på enkäten. Svandsfrekvensen var högre 2016, men 2015 och 2014 var svarsfrekvensen i samma nivå som 2017.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Trend
Gymnasieskola - andel elever (%) som anger att "Jag har fått information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	46,00%	44,00%	63,00%	51,00%	100,00%	↘ Minskad

Kommentar: Orsaker till minskningen behöver analyseras ytterligare.

Samtliga elever på Tyresö gymnasium upplever god studie- och arbetsro.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Trend
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som upplever god studie- och arbetsro	56,00%	65,00%	57,00%	64,00%	100,00%	↗ Ökad

Kommentar: Värdet från elevenkäten för elever som upplever god studie- och arbetsro har ökat. Tyresö gymnasium har genomfört trygghetsenkäter med elever och lärare som har analyserats och ett årgårdsprogram har tagits fram. Värdegrundsarbete är inlagt vid ett flertal tillfällen under läsåret såsom föreläsningar, case och rollspel. Ordningsregler och nätkritiskt tänkande har behandlats.

Andel elever på Tyresö gymnasium som fullföljer sin gymnasieutbildning efter fyra år ska öka.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Trend
Gymnasieskola - Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, lägeskommun, andel (%) (N17458)		66,2%	58,0%	*	100,00%	- Inget värde angivet

Kommentar: För att öka elevernas kunskapsresultat genomförs mentors- och klasskonferenser. Skolledningen följer elevernas kunskapsutveckling genom att kontinuerligt samla in rapporter på elever med F-varning, sammanställa och sätta upp stödåtgärder för elever och klasser. Eleverna ges stöd på olika sätt.

*Statistik för 2017 kommer i slutet av året från Skolverket.

Andel elever som kan rekommendera Tyresö gymnasium till andra elever ska öka.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Trend
Gymnasieskola - Andel elever på Tyresö gymnasium som anger att de kan rekommendera min skola till andra elever.	57,00%	69,00%	63,00%	61,00%	100,00%	↘ Minskad

Kommentar: Tyresö gymnasium fasar ut de högskoleförberedande programmen, vilket kan påverka utfallet.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	-12 385	-918,0	8 015	7 211	0

Kommentar: Resultatet avser hela verksamhetsområdet. Beställarsidan: Förvaltningen gör en årsprognos på helår med ett överskott på 10,8 mkr. Totalt sett är det 33 färre elever än budgeterat vilket kommer att generera ett överskott. Dessutom beräknar förvaltningen att få 4,2 mkr från Migrationsverket för asylsökande elever. Tyresö gymnasiums prognos på helår är ett underskott på 8,7 mkr. Den erhållna programpengen täcker inte totala kostnader.

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Kommentar: Tyresö gymnasium har arbetat i enlighet med den plan som togs fram på chefsforum i Tyresö kommun. Medarbetarna och skolläring arbetar tillsammans och föreslår aktiviteter för att jobba vidare med förbättringsområden. Kontinuerliga uppföljningar görs på APT.

Medarbetarindex uppgår till 69

Inför läsåret 2017/2018 har ett 20-tal nya lärare anställts varav de allra flesta av de nyrekryterade lärarna är behöriga. Det är svårt att rekrytera lärare till SVA (svenska som andra språk) och EL/data.

Sysselsättningsgraden är anpassad efter de anställdas önskemål

Huvuddelen av medarbetarna anser att de har den sysselsättningsgrad de önskar. Ett fåtal har framfört önskemål om utökad tjänstgöring och någon har önskat reducerad tid. Skolläringen försöker i möjligaste mån att tillgodose önskemålen om sysselsättningsgrad vid tjänstefördelningen som sker inför varje läsår.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,60%	3,51%	3,45%	4,69%	4,00%	● Värde uppnått	→ Oförändrad

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt

Arbetet med att utveckla Tyresö gymnasium till ett yrkesgymnasium pågår sedan maj 2016. Tyresö gymnasium har tagit fram en profil som yrkesgymnasium och jobbar med ett marknadsföringsmaterial utifrån devisen Ditt intresse, Ditt jobb. Tyresö gymnasium utvecklar pedagogiska metoder, arbetar med läsluft, kollegialt lärande, formativa bedömningar och digitala verktyg. Utveckling sker av arbetsplatsförlagt lärande (APL), kontakter med branscher och certifieringar för yrkesprogrammen.

Utveckla bättre verksamhetslokaler för gymnasieutbildning i Tyresö

Det har genomförts vissa uppräskningar av Tyresö gymnasiums lokaler.

Projektet med ett kultur- och kunskapscenter avslutades, men de tankar och idéer som framkom om samverkan mellan gymnasiet, vuxenutbildningen fortsätter utvecklas tillsammans med Centrum för arbete och integration. En förstudie har påbörjats för att utveckla befintliga lokaler för verksamhetsutveckling. Workshops med lärare, elever och skolledare har genomförts.

Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet

Förstärkningen av studie- och yrkesvägledare för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan har givit fler elever möjlighet att möta SYV för studierådgivning. Fortsatt hög andel elever på Tyresö gymnasium byter program/skola/inriktning. En analys pågår av detta. Det genomförs gemensamma möten mellan studie- och yrkesvägledarna på grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen.

Sammanfattande slutsatser

Tyresö Gymnasium har utöver nämndmålen följande nationella mål som följs upp av verksamheten:

- Elevers delaktighet på gymnasiet ska öka, genom inflytande på sin utbildning
- Elevernas kännedom om kursmål och kunskapskrav för betyg och bedömning ska öka.
- Elevernas kunskapsresultat ska öka.

Gymnasiet har ett aktivt värdegrundsarbete som gäller för såväl personal som elever. Tyresö gymnasium genomför olika insatser för att öka elevernas delaktighet. Flera enkäter genomförs t.ex. trygghetsenkät och elevenkät i åk. 2, som analyseras gemensamt av personal och elever. Klassråd genomförs och ett mål finns om att inrätta ett elevskyddsombud. Arbete med inkludering fortsätter. Projektet är finansierat av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och fortsätter under hösten 2017. Skolan jobbar med internationalisering på flera olika program, t ex finns APL-fokus och utbyte med en skola i Indien. Skolan har etablerat samarbete med Amnesty och kommer från och med läsåret 2017/2018 att vara en skola för mänskliga rättigheter. Från och med läsåret 2016/2017 har skolan återinfört Skolidrottsförening, TGIF samt skoldemokratiska forum som baseras på klassråd och skolråd.

För att öka elevernas kunskapsresultat genomförs mentors- och klasskonferenser. Skolledningen följer elevernas kunskapsutveckling genom att kontinuerligt samla in rapporter på elever med F-varning, sammanställa och sätta upp stödåtgärder för elever och klasser. Meritvärdet för elever på Tyresö gymnasium har ökat från 11,7 (2016) till 12,3 (2017). På gymnasiesärskolan sker en översyn av det arbetsplatsförlagda lärandet.

Tyresö gymnasium har haft 1,5 skolkuratorer och 1,5 skolsköterskor under läsåret 2016/2017. Detta har bidragit till en bättre tillgänglighet och tydligare struktur för elever och deras möte med elevhälsan. Förbättrade stödformer för att stötta elever med sviktande kunskaper från grundskolan har utarbetats. Det har införts förbättrade möjligheter för elever med icke godkända betyg i kärnämnen (svenska, matematik och engelska) på gymnasienivå att gå om kurser och få godkända betyg så att de kan nå gymnasieexamen. Skolan kommer att jobba för att utveckla elevhälsoteamsarbetet under läsåret 2017/2018, detta inom ramen för SPSMs utbildning för Elevhälsa.

Under läsåret 16/17 har Tyresö gymnasium ändrat profil mot ett yrkesgymnasium. Klasserna är fyllda på yrkesprogrammen. Vid antagningen till Tyresö gymnasium hösten 2017 antogs 197 elever till åk 1 på nationella yrkesprogram, introduktionsprogram, samt gymnasiesärskolan. Detta är en ökning jämfört med föregående år. Utfasning av två högskoleförberedande program, Teknik och Samhälle pågår och i juni 2018 kommer den sista årskullen i dessa program att ta studenten på Tyresö gymnasium.

Tyresömodellen för arbetsplatsförlagt lärande (APL) har införts på Tyresö gymnasium, vilket betyder att en lärlingsutbildning på flera av yrkesprogrammen införts. Ett nära samarbete med branscherna utvecklas.

Lsåret 17/18 startade en yrkesintroduktionsklass med tre olika yrkesinriktningar (bygg, frisör och fordon) för språkintroduktionselever med SVA och gymnasiegemensamma ämnen som

utgångspunkt. Syftet är att eleverna tidigt ska utbildas mot ett yrke och få en ökad motivation till studier. På språkintröduktion har SVA i kombination med olika ämnesinriktningar införts för att öka kvaliteten och bredda språk- samt samhällsforståelsen för eleverna.

Tyresö gymnasium har genomfört sommarskola. Under två veckor deltog 33 elever från språkintröduktion i SVA. 17 elever läste in matematik under två veckor och 13 elever deltog i simundervisning under en vecka.

Tyresö gymnasium har arbetat med läslyftet, en satsning som skolverket står bakom och bidrar till att finansiera. Syftet är att jobba aktivt med elevers läs- och skrivutveckling. En positiv påverkan kan skönjas.

Avseende det kommunala aktivitetsansvaret så har en ansvarig studie- och yrkesvägledare för det kommunala aktivitetsansvaret anställt under 2016, vilket medfört att kommunen har förbättrat uppföljning av de ungdomar mellan 16 och 19 år som inte har en avslutad gymnasieutbildning. Vägledning till ungdomar har utökats och uppsökande verksamhet har genomförts.

Second chance school, som är en verksamhet med yrkesinriktad utbildning för ungdomar 17-24 år som saknar gymnasieutbildning fortsätter antagningen av elever. Second chance school har efter utvärdering permanentats och en ny hållbar finansieringsmodell har införts.

3 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser

Arbete har påbörjats med att utnyttja lokalerna i gymnasiebyggnaden mer effektivt i samarbete med vuxenutbildningen och centrum för arbete och integration.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden beslutade i maj 2016 att fasa ut de högskoleförberedande programmen på Tyresö gymnasium, vilket ger besparingar på sikt.

4 Ekonomisk rapport- tabeller

Verksamhetsområdets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period [eck]	Utfall period [eck]	Prognos helår
Intäkter	251 279	167 519	167 831	255 479
varav kommunbidrag	217 152	144 768	144 768	217 152
varav övriga intäkter	34 127	22 751	23 063	38 327
Kostnader	251 279	167 519	160 620	253 397
Resultat	0	0	7 211	2 082

Ekonomiskt resultat per verksamhet inom verksamhetsområde Gymnasieskola				
	Intäkter (eck)	Kostnader (eck)	Differens	Prognos helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt (ansv 610)	2 044	1 623	421	
Pengfinansierade och volymberoende verksamheter				
Gymnasium	159 533	145 997	12 536	10 800
Anslagsfinansierade verksamheter				
Gymnasiesärskola anslag	6 254	5 778	476	
Resultat Beställare	167 831	154 398	13 433	10 800
Verksamheter egen reg)				
Tyresö gymnasium	40 669	46 891	-6 222	-8 718
Resultatöverföring				
Summa Utförare	40 669	46 891	-6 222	-8 718
TOTALT Nettoresultat Gymnasium	208 500	201 289	7 211	2 082

Se kommentarer på sid. 6 under det strategiska målet *Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.*

5 Verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin			
Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall jan-sept 2017
Gymnasieskola			
Gymnasieelever i egen regi	492	523	520
- varav elev från annan kommun (inkl TF)	-155	-216	-216
Gymnasieelever i annan regi	1482	1549	1576
Summa gymnasieskola (folkbokförda i Tyresö)	1819	1856	1880
Gymnasiesärskola			
Gymnasieelever i egen regi	39	37	35
- varav elev från annan kommun	-18	-19	-20
Gymnasieelever i annan regi	5	9	9
Summa gymnasieelever i gymnasiesärskola (folkbokförda i Tyresö)	26	27	24
Totalt antal folkbokförda elever i Tyresö	1845	1883	1904
Totalt antal folkbokförda elever i Tyresö enligt budget			1937
Avvikelse mot budget			-33

Gymnasie- och
arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde
Vuxenutbildningen

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

Innehåll

.....	1
1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	3
Livskvalitet – den attraktiva kommunen	3
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	5
Attraktiv arbetsgivare.....	5
3 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.	8
Riskhantering.....	8
4 Ekonomisk rapport- tabeller.....	9
Verksamhetsmått	10

1 Viktiga händelser

Fler vuxna har fått rätt till kommunal vuxenutbildning från den 1 januari 2017. Lagändringen innebär att alla vuxna över 20 år får rätt att gå en utbildning på komvux för att bli behöriga att söka in till högskolor eller yrkeshögskolor. Det finns ingen begränsning i hur många olika behörigheter någon får läsa in. Detta förväntas påverka antalet studerande på vuxenutbildningen i Tyresö.

2 Uppföljning och analys

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Kommentar

Tyresö kommuns vuxenutbildning erbjuder eleven ett stort utbud av kurser och utbildningar. Utbildningen anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Målet är att eleven ska kunna kombinera dels studier i flera skolformer inom vuxenutbildningen, dels studier med arbete. Eleven ska ges reella möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och ta ansvar för sina studier. Utbildningen på C3L anpassas utifrån individens behov och förutsättningar samt kan variera både till längd och innehåll. Vägledningsinsatser för elever och medborgare i Tyresö fyller en viktig funktion. Tyresöbor har tillgång till personal med sådan kompetens att medborgarnas behov av vägledning kan tillgodoses.

NÄMNDMÅL

Elevernas kunskapsresultat ska öka

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Vuxenutbildning - andel elever (%) som uppnått godkända betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå	90,3%	90,6%	91,7%	92,5%	100%	 Nära värde	 Ökad

Kommentar:

Komvux: En ökning med nästan en procentenhet är bra när måluppfyllelsen redan är på nivå över 90%.

Andelen godkända betyg 92,5%

Betygens fördelning:

Andel A: 11% B: 13,5 % C 23,5% D 22,5% E: 22% F: 7,5%

En övervägande andel F avser studier på distans.

SFI 100% godkända. Eleven byter inte kurs förrän hen fått kursbetyg.

Under 2017 har C3L fått statsbidrag (890 000 kronor) från SPSM för att stötta elever med olika funktionsvariationer. Lärartjänster har avsatts för handledning och kollegialt lärande

NÄMNDMÅL

Elevers delaktighet inom vuxenutbildningen ska öka.

Kommentar:

Enkätundersökningen visar på en ökning. Se indikator

STORSTHLM ksl/enkät svar:

Komvux: 82%

SFI/SFX: 82%

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag vet vem jag kan kontakta om jag har synpunkter eller klagomål"	80%	76%	76%	82%	100%	Nära värde	↗ Ökad

Kommentar:

STORSTHLM ksl/enkät svar:

Komvux: 82%

SFI/SFX: 82%

Vuxenutbildning - andel studerande som anger att de är nöjda med inflytandet de har över undervisningen	82%	78%	78%	Komvux (exklusive SFI/SFX): 82% SFI/SFX 78%	100%	Nära värde	↗ Ökad
---	-----	-----	-----	--	------	------------	--------

Kommentar:

STORSTHLM ksl /enkät svar:

Komvux: "Jag är nöjd med mitt inflytande på utbildningen" SFI/SFX : Mina erfarenheter används i undervisningen"

Elevernas utbildnings- och yrkesval inom vuxenutbildningen ska vara väl underbyggda.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Vuxenutbildning - andel elever som anger att: "Jag har träffat en studie- och yrkesvägledare på min skola"	71%	78%	77%	80%	100%	Nära värde	↗ Ökad

Kommentar:

På frågan som ställdes till eleverna i STORSTHLM (ksl) enkät var "Jag är nöjd med studie- och yrkesvägledningen på min skola". Inom SFI/SFX svarade 20% att de inte träffat någon studie- och yrkesvägledningen. Dock har SFX-eleverna redan träffat samordnaren för utbildningen i ett individuellt utvecklingssamtal. En övervägande del av komvuxeleverna svarar att de är nöjda.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	338	32	418	1 426	-1 000	 Nära värde	→ Oförändrad

Målet för 2017 på -1 miljon är en positiv ändring med 1,5 miljoner utifrån en tidigare budgetjustering. Den gjordes för att vuxenutbildningen skulle kunna ta i anspråk resurser motsvarande det statsbidrag som kommunen erhöll i samband med lagändringen och rätten till studier inom komvux, för behörighetsgivande studier. Lagstiftningen har inneburit att Tyresö Komvux har beviljat utbildningar i större utstäckning än tidigare till kommunmedborgare, vilket resulterat i ökade kostnader. Utökade kostnader har dock under våren balanserats av ökade externa intäkter. Intäkterna har ökat under våren då allt fler elever från andra kommuner söker SFX-utbildningar och SFY-utbildningar i Tyresö kommun.

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Kommentar:

Sjukfrånvaron har minskat under andra halvan av året.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Sjukfrånvaro (%) per enhet		3,08%	3,59%	3,30%	Under 4,00%	 Värde uppnått	Sjukfrånvaron har minskat

Kommentar:

Inrapporterade uppgifter är från Juni 2017

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål	100%	100%	100%	100%	100%	● Värde uppnått	→ Oförändrad

Kommentar:

I dagsläget känner skolledningen inte till att personalen önskar annan sysselsättningsgrad.

SAMMANFATTADE SLUTSATSER UTIFRÅN ANALYSUNDERLAG

I dag kombinerar mer än hälften av C3L:s elever studier med arbete vilket ställer krav på ett flexibelt förhållningssätt inom hela verksamheten. Under första halvåret 2017 har efterfrågan på all utbildning ökat både i klassrum och på distans. Elevantalet ökar så pass mycket att situationen börjar att bli kritisk. Bristen på lokaler är påtaglig för både elever och personal. Behovet av nyrekryteringar ökar i takt med att verksamheten expanderar. C3L:s styrka är att tillmötesgå elevernas individuella behov och förutsättningar genom bland annat studier på olika kursnivåer, studerandeteam, speciallärare och korta beslutsvägar vilket leder till att C3L har ett helhetsperspektiv på elevens lärande.

Ekonomi

Förutsättningarna för vissa statsbidrag förändrades den 1 januari 2017 därför är helårsbudgeten svår att prognostisera. Nytt är att de riktade statsbidragen för yrkesvux är villkorade och måste sökas ihop med andra kommuner. En elev som C3L erhåller statsbidrag för ska medfinansieras med en elev från C3L:s budget. C3L har ansökt om statsbidrag i samverkan med Stockholms kommun och fjorton andra medsökande kommuner. Alla tilldelade platser har inte kunnat användas på grund av att ansökningsvillkoren inte är anpassade efter skolornas behov av flexibla starter. Ett statsbidrag tilldelades 2017 kommunen centralt, 2,5 miljoner, samtidigt som rättighetslagstiftningen infördes och C3L tilläts därför överskrida sin budget med motsvarande belopp. Rättighetslagstiftningen har möjliggjort för Tyresöborna att söka nya utbildningsvägar och ta del av det livslånga lärandet. Lagstiftningen har inneburit att Tyresö Komvux har beviljat utbildningar i större utstäckning än tidigare till kommunmedborgarna vilket resulterat i ökade kostnader. Kommunen har tagit emot fler flyktingar som påbörjar studier på SFI. Utökade kostnader har dock under våren balanserats av ökade externa intäkter. Intäkterna har ökat under våren då allt fler elever från annan kommun söker SFX-utbildningar och SFY-utbildningar i Tyresö kommun. Resultatet har nu justerades upp med 1,5 miljoner från -2,5 miljoner till -1 miljon.

Vuxenutbildningen (ej SFI och SFX)

Prognosen för första halvåret visar på en mycket större ökning av antal elever inom Komvux än förväntat. Vid högkonjunktur brukar elever inte välja studier i lika stor utsträckning som vid lågkonjunktur. Trots rådande högkonjunktur har elevantalet på Komvux inte minskat. En orsak kan vara att arbetsgivarna i större utsträckning kräver dokumenterade kunskaper såsom betyg. Fortsatta höga avhopp från tidigare gymnasieutbildning kan vara en annan faktor.

Trainee

Arbetsförmedlingen har inte förmedlat några traineeplatser till Tyresö komvux. C3L har sökt partners inom kommunen för utbildning av tidsbegränsat anställda inom hälso- och sjukvården eller äldreomsorgen. Statsbidraget har lämnats tillbaka i sin helhet (190 000 kronor).

SFI och SFX

Stor ökning av elevantal inom både SFI och SFX. Stort behov av att utbilda programmerare och bussförare för anställning i Stockholms län. SFX är en viktig del av C3L:s budget.

Yrkesutbildningar inklusive SFY

Samarbetet med gymnasiet fortsätter med el- och målarlärling samt Second Chance School. C3L fortsätter även med utbildningar för ekonomiassistenter, undersköterskor och barnskötare. Från elevhåll finns stort intresse för gymnasiala yrkesutbildningar och ett stort behov från branscherna att utbildad personal finns att tillgå. SFY, svenska som andraspråk med inriktning vård har fallit ut väl med många sökande till kursstarterna. C3L planerar om så är möjligt, att starta ytterligare en SFY-utbildning med inriktning barnskötare, som är ett bristyrke. SFY är en viktig del av C3L:s budget

Fortbildning personal

Hela personalgruppen kommer under ett års tid att fortbildas utifrån temat "Mångfald, inklusion och värdegrund i vuxenutbildningen". Temat har tagits fram efter initiativ från personalen och med stöd av det "inventeringshjul" som Specialpedagogiska myndigheten, SPSM, tillhandahåller.

Medarbetarenkäten

Under APT har hela personalen arbetat med skolans utvecklingsområden från medarbetarenkäten. Personalen har gruppvis arbetat med frågeställningarna som redovisades på APT. Det har varit mycket uppskattat av personalen och bidragit till ett gott arbetsklimat, som framkom i den genomförda utvärdering som gjordes i början av augusti 2017, om C3L:s styrkor och utmaningar.

STORSTHLM elevenkät

Storsthlm-enkäten (tidigare KSL-enkäten) visar att Tyresö komvux:s värden generellt ökar på nästan alla frågor, men i jämförelse med andra Komvux ligger Tyresö något lägre. I resultatredovisningen står "en skillnad mellan t.ex. ett medelvärde på 4,4 och 4,7 är att betrakta som en väldigt liten skillnad. På frågan "Jag kan rekommendera min skola till andra" svarade 88 % (4,4/5) att så är fallet. Glädjande är också att 92% (4.6/5) av de tillfrågade svarade att "Min utbildning ger mig ökade möjligheter till arbete eller fortsatta studier", vilket är skolans primära mål med vuxenutbildningen. Intressant är elevernas relativt höga studiebakgrund, 51% har gymnasieutbildning och 20% har universitet, högskola eller yrkeshögskola. Få elever från Tyresö Komvux väljer att delta i enkäten vilket inte ger det underlag som önskas. En orsak kan vara att C3L:s praktikperioder ligger under samma period. En annan utmaning för skolläningen att fundera över är att 81% kvinnor och 19% män svarade trots att könsfördelningen är cirka 50% kvinnor/50% män.

Andelen godkända betyg

Andelen godkända betyg har ökat en procentenhet vilket är bra utifrån en redan hög nivå. På SFI är alla godkända eftersom eleven inte byter kurs förrän hen fått kursbetyg. C3L har under våren med stöd av statsbidrag från SPSM fokuserat på elever med funktionsvariationer vilket kan vara en förklaring till ökningen av godkända betyg. I analysen av betygen från våren 2017 ser vi att tendensen dock håller i sig att elever som väljer att läsa på distans har svårare att nå betyget godkänd än elever

som väljer klassrumsundervisning. Utmaningen är att fler elever, som studerar på distans, ska uppnå betyget godkänd.

Vuxenutbildningens mål och inriktning är att främja studerandes utveckling, deras lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska anpassas efter den studerandes behov, förutsättningar och kan därför variera till både längd samt innehåll. Under de senaste två åren har studerande från stora delar av världen påbörjat sina studier på skolan. Vuxenutbildningen i dag är mångkulturell och flexibel till sin struktur. Skolan ser att efterfrågan på yrkesutbildningar som snabbt leder till jobb ökar och även efterfrågan på distansstudier ökar. Flexibilitet är ett viktigt ledord för att nå verksamhetens mål.

3 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.

Riskhantering

De senaste årens antal av personer som kommit till Sverige från andra länder har medfört ett ökat behov av lärare med kompetens i Svenska som andra språk. I Stockholmsområdet är det mycket stor konkurrens om den lärargruppen och en risk finns att det inte går att rekrytera legitimerade lärare med kompetens i Svenska som andra språk. Det kan i så fall medföra kurser inte kan startas och att elever inte får utbildning inom föreskriven tid. För att kunna starta kurser kan obehöriga lärare från uthyrningsföretag komma att hyras in. De får i så fall stöttning av övriga lärare som arbetar med målgruppen.

4 Ekonomisk rapport- tabeller

Verksamhetsområdets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	41 602	27 735	31 716	-1 000
varav kommunbidrag	26 162	17 441	17 442	
varav statsbidrag	7 333	4 889	8 211	-1 000
varav försäljning skolplatser	6 717	4 478	5 572	
varav övriga intäkter	1 390	927	491	
Kostnader	41 602	27 735	30 151	0
Resultat	0	0	1 565	-1 000
Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet				
	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens	Prognos helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt (ansv 610, alla vht)	677	538	139	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Grundläggande kurser (vht 470)	2 211	2 222	-11	
Gymnasiala kurser (vht 47211)	5 547	3 842	1 705	-1 000
Gymnasiala yrkesutbildningar (vht 47212-47272)	10 529	11 534	-1 005	
Yrkehögskoleutbildningar (vht 475)	2 211	1 306	905	
Särvux (vht 474)	167	31	136	
Lärling (vht 47280)	1 201	1 296	-95	
SFI, SFX (vht 4762, 4768)	8 975	9 093	-118	
Uppdragsutbildning (vht 476)	198	289	-91	
Resultat	31 716	30 151	1 565	-1 000
TOTALT Nettoresultat			1 565	-1 000

Kommentar: Se sidan 5 under det strategiska målet *Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.*

Verksamhetsmätt

NYCKELTAL

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Vuxenutbildning - Antal elever vårtermin exkl. SFI och SFX	779	820	832	896
Vuxenutbildning - Antal elever hösttermin exkl. SFI och SFX	786	850	876	*
Kommentar: * Kurserna för hösten har nyligen startat. Därför kan inte antal elever meddelas för hösten i denna prognos.				
Vuxenutbildning - totalt antal elever på SFI	360	432	468	363
Kommentar: Under första halvåret har 363 elever varit inskrivna på C3L.				
Vuxenutbildning - totalt antal elever på SFX	86	117	129	143
Kommentar: SFX-IT : 118 elever SFB (Buss) 25 elever Stor efterfrågan på IT-utbildningar för akademiker med utländsk bakgrund				
Vuxenutbildning - Antal elever i gymnasial yrkesutbildning	350	541	563	419
Kommentar: 376: Gymnasiala kurser 43: SFY En ökning förväntas över hela året				
Vuxenutbildning - Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året.	163	229	213	273
Kommentar: Till och med augusti 2017 har 175 elever avslutat yrkeskurser och 98 elever avslutat en sammanhållande utbildning.				
Vuxenutbildning - Antal elever i YH- utbildning	103	75	73	53
Vuxenutbildning - Antal elever som genomfört YH- utbildning	28	23	28	25
Kommentar: C3L har ej beviljats nystart av YH-utbildning ht 2017.				

Gymnasie- och
arbetsmarknadshämnden
Verksamhetsområde
Arbete och integration

Innehåll

1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	3
Blomstrande näringsliv.....	3
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	4
Attraktiv arbetsgivare.....	4
Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden	5
3 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	7
4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.....	9
Riskhantering.....	9
5 Ekonomisk rapport- tabeller.....	10
6 Verksamhetsmått.....	10

1 Viktiga händelser

Det aktuella världsläget med många personer på flykt undan krig och förföljelse i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. Stort fokus ligger på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Det är mycket viktigt att hitta olika strategier för att kunna få tillgång till fler bostäder. Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning trädde ikraft 1 mars 2016 som innebär att kommunerna själva inte bestämmer om mottagandet av nyanlända. Tyresö kommer att anvisa 189 personer. Den största utmaningen för de närmaste åren blir att hitta bostäder till de flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd och som blir anvisade från Migrationsverket. Det sker ett intensivt arbete med att ta fram mark och göra exploateringsplaner för det ökande antal personer som vill bosätta sig i Tyresö.

2 Uppföljning och analys

Blomstrande näringsliv

STRATEGISKT MÅL

Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.

Kommentar: Arbetslösheten inklusive personer i arbetsmarknadsåtgärder är 3,2 % i Tyresö, i Stockholm 4,8 %, i riket totalt 6,1 %.

NÄMNDMÅL

Säkerställer inflytande och delaktighet för personer som har kontakt med Arbetscentrum

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Arbetscentrum - antal deltagare som upplever att de har inflytande och är delaktiga		100	100	100	100	 Värde uppnått	→ Oförändrad

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Skriftliga och muntliga enkäter	Ewa Eriksson	2017-01-02	2017-12-31		

Kommentar: Enkät har tagits fram och delas ut och samlas in löpande. Redovisning sker vid årsuppföljningen. Av de som svarat på enkät har alla uttryckt att de har inflytande och känner sig delaktiga.

Antal sommarjobb för ungdomar ska öka

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Arbetscentrum - Antal som fick sommarjobb		108	102	158	200	Nära värde	↗ Ökad

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Finna nya sätt att hitta arbetsplatser som vill anställa ungdomar	Ewa Eriksson	2017-03-01	2017-08-31	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #808000;"></div>

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr		1 246,0	800,0	800,0	0,0	Nära värde	↗ Ökad

Se kommentar på sidan 7 under rubrik *Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag*

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Den senaste medarbetarundersökningen som gjordes var 2016. Då kunde 85 % av medarbetarna från verksamhetsområdet rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Medarbetarindexet var 90.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,67%	6,80%	4,32%	1,52%		● Värde uppnått	Sjukfrånvaron minskar

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Kommentar: Samtliga anställda har enligt den senaste medarbetarenkäten den sysselsättningsgrad de önskar

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.

Det särskilda uppdraget är genomfört.

Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Samverkan i Samordningsförbundet Östra Södertörn och Etablering Södertörn	Ewa Eriksson	2017-03-01	2017-12-31	●	

Kommentar: Deltar i ledningsgrupper och planering av aktiviteter och projekt. Ett nytt arbetsmarknadsprojekt inleddes 20170401 tillsammans med Samordningsförbundet Östra Södertörn för att utveckla metoder och insatser för att personer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna komma närmare. Projektet heter MIA, Mobilisering Inför Arbete. Projektet löper till 20201231 med eventuell förlängning. Ansökan har också gjorts tillsammans med samordningsförbundet till ESF om ett integrationsprojekt som syftar till att snabba upp vägarna ut i arbete och självförsörjning för nyanlända. Svar på ansökan har skjutits upp till december.

Öka kapaciteten för flyktingmottagandet

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Öka inhyrning av bostäder från bostadsbolag och privata hyresvärdar för flyktingar med PUT i samverkan med fastighetsavdelningen	Ewa Eriksson	2017-01-02	2017-12-31	✓	

Kommentar: Det stora antal flyktingar som kom under 2015 gör det till en stor utmaning att få så många som möjligt ut i arbetslivet och egen försörjning. Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning trädde ikraft 1 mars 2016 som innebär att kommunerna själva inte bestämmer om mottagandet av nyanlända. Tyresö kommer att anvisas 189 personer med permanent uppehållstillstånd, PUT. En arbetsgrupp är tillsatt som arbetar med att få fram fler bostäder. Under 2016 fick 47 personer bostad enligt bosättningslagen i Tyresö. Resterande 123 förväntas kommunen bosätta under 2017 förutom de 233 personer som är det antal Migrationsverket räknat fram för året.

Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjandegraden.

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Fler platser för skyddade anställningar på kommunens enheter	Ewa Eriksson	2017-01-02	2017-12-31	✓	

Kommentar: 25 personer har under perioden olika former av skyddade anställningar inom kommunen. En ökning med 5 personer jämfört med samma period förra året.

Ta fram en Integrationsstrategi

AKTIVITET

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Tillsätta en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp	Ewa Eriksson	2017-02-08	2017-12-08	▶	
Kartläggning av vad som redan görs i kommunen	Ewa Eriksson	2017-01-01	2017-12-31	✓	
Genomgång av befintliga dokument i kommunen som berör området integration	Ewa Eriksson	2017-01-01	2017-12-31	▶	
Studera hur andra kommuner arbetar med frågan	Ewa Eriksson	2017-01-01	2017-12-31	✓	
Formulera några områden som kommunens verksamheter,	Ewa Eriksson	2017-01-01	2017-12-31	▶	

föreningsliv och civilsamhälle kan skapa aktiviteter inom

Kommentar: En kartläggning har gjorts av dokument för Tyresös kommuns integrationsplan. Information har hämtats från Interna styrdokument, egenproducerade planer samt information från andra relevanta myndigheter så som Migrationsverket, SKL med flera. Kontakt har också tagits från andra kommuner för att se hur de arbetar med integration.

3 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Inför 2017 beslutade kommunens ledningsgrupp att fördela om schablonersättningen som kommunen får från Migrationsverket. Tidigare år har kommunen valt att finansiera Integrationsenheten med dessa pengar och inte givit något anslag för verksamheten. Enligt den dåvarande ekonomichefen fick Integrationsenheten köra budgetlöst under 2017 för att det sedan skulle göras en utvärdering inför 2018 hur mycket av verksamheten som då behövde anslagsfinansieras. Enligt ekonomichefen var detta förankrat hos kommunledningen. Enligt lagen om kommunmottagande har kommunen skyldighet att ta emot ett visst antal flyktingar med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd. Det förutsätter att Integrationsenheten tilldelas bostäder. Då hyresnivåerna på de bostäder som erbjuds till flyktingarna är höga klarar de flesta sig inte på sin etableringsersättning utan måste söka kompletterande försörjningsstöd. Försörjningsstödet tas från den del av schablonersättningen som Integrationsenheten får. Inledningsvis 2017 prognostiserades det att Integrationsenheten skulle gå med 3 miljoner i förlust på grund av minskad tilldelning av schablonen. Då det har flyttat fler egenbosatta till kommunen än beräknat så går delar av deras schablon till att täcka kostnaderna för dem som kommer på anvisning från anläggningsboenden. Bemanningen på Integrationsenheten är i jämförelse med andra kommuner mycket liten vilket gör att det inte går att dra ner på personalstyrkan då flyktingmottagandet är förenat med mycket arbete. Dessutom är lokalerna där personalen vistas redan för små så det går inte att dra ner mer på yta. Kontakter har tagits för att hitta billigare lokaler och flytta från kommunhuset men eventuell flytt kan ske tidigast 2018.

Det är svårt att göra någon säkrare prognos då flera av de bostäder kommunen fått löfte om skjutits på framtiden. När bostäder sedan erbjuds medför det både ökade kostnader i form av hyror och försörjningsstöd men också ökade intäkter genom den schablonersättning som erbjuds då fler har möjlighet att mottagas. Bedömningen är ändå att Integrationsenheten kommer att ha ett underskott på 2 miljoner kronor för 2017.

Under både 2016 och 2017 fortsätter tudenningen på arbetsmarknaden att öka. Arbetslösheten minskar stadigt i grupper med en starkare ställning på arbetsmarknaden samtidigt som grupper med en svagare position får fortsatt svårt att hitta ett arbete. Under 2017 väntas denna grupp utgöra omkring tre fjärdedelar av de Inskrivna arbetslösa. Det märks även hos Centrum för Arbete och Integration där de personer som kommer till kommunen stannar kvar längre perioder innan de går till annan insats eller arbete. Det stora antalet nyanlända som skriver in sig på Arbetsförmedlingen medför även att antalet Inskrivna arbetslösa kommer att öka under nästa år.

Samtidigt krymper tillgången på utbildad arbetskraft vilket gör att arbetsgivarna kommer att få allt svårare att rekrytera. Bristen på arbetskraft är mycket tydlig inom den offentliga tjänstesektorn där arbetsgivarna redan har svårt att expandera sina verksamheter. Även de privata arbetsgivarna

märker av en stigande brist på arbetskraft. Under nästa år bedöms bristen hålla tillbaka ökningen av sysselsättningen. Under 2017 beräknas andelen inskrivna arbetslösa med utsatt ställning på arbetsmarknaden utgöra omkring 75 procent av samtliga inskrivna arbetslösa. (Till dessa grupper räknas utomeuropeiskt födda, arbetslösa 55-64 år, arbetslösa med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa med högst förgymnasial utbildning. I april 2016 uppgick andelen inskrivna arbetslösa födda i ett land utanför Europa omkring 40 procent av samtliga inskrivna arbetslösa. Eftersom många som väntar på besked om uppehållstillstånd bedöms få stanna i Sverige, kommer denna grupp att öka ytterligare framöver.

Det stora antal flyktingar som kom under 2015 gör det till en stor utmaning att få så många som möjligt ut i arbetslivet och egen försörjning. Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning trädde ikraft 1 mars 2016 som innebär att kommunerna själva inte bestämmer om mottagandet av nyanlända. Tyresö kommer att anvisas 189 personer med permanent uppehållstillstånd, PUT. En arbetsgrupp är tillsatt som arbetar med att få fram fler bostäder. Under 2016 fick 47 personer bostad enligt bosättningslagen i Tyresö. Resterande 123 förväntas kommunen bosätta under 2017 förutom de 233 personer som är det antal Migrationsverket räknat fram för året.

Nya lagändringar under 2016 har gjort att färre flyktingar har sökt sig till Sverige under året. En kraftig minskning har skett av antalet flyktingar och ensamkommande barn. Kontroller vid gränser och överenskommelse med Turkiet har gjort att antal asylsökande har minskar kraftigt under 2016, även lagändringar när det gäller återförening av närstående och tillfälliga uppehållstillstånd har bidragit till minskningen av asylsökande.

Hur detta kommer påverka behovet av bostäder på lång sikt är svårt att säga i dagsläget. Migrationsverket har reviderat mottagandet till kommunerna under 2017 från 30 000 till 23 000. Det innebär eventuellt också att kommunaltalen för 2017 kommer att revideras. Framtida mottagande kommer också att påverkas av vilka politiska beslut som fattas både nationellt och internationellt.

Behovet av bostäder till nyanlända är fortsatt stort. Att kunna erbjuda långsiktiga boendelösningar för nyanlända är högsta prioritet. Boendekedja som är idag innebär tillfälliga lösningar med många uppbrott för familjerna.

Behov av att få ungdomarna i arbete/sysselsättning som varken studerar eller arbetar. Det finns flera olika alternativ i kommunen. Bland annat Ung i Tyresö som riktar sig till ungdomar mellan 16 och 24 år som står längre ifrån arbetsmarknaden och som behöver ett ökat stöd från fler än en myndighet. Här finns möjlighet att delta i arbetsplatsförlagda yrkesutbildningar. Arbetsträning och praktik erbjuds i kombination med supported employment, ett metodstöd som ges hela vägen mot arbete och studier. Ett annat alternativ är Second Chance School, en ettårig lärlingsutbildning på Tyresö gymnasium. Programmet riktar sig till unga mellan 17 och 24 som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet. Arbetscentrum har idag verksamhet som är bra för vissa grupper och fortare leder till jobb i serviceyrken.

En ny modell infördes 2015 för sommarjobben. Ungdomar 16- och 17 åringar får själva söka sina sommarjobb och arbetsgivare som anställer dem får återsöka 50 % av lönekostnaden. Modellen har använts i två somrar nu och utfallet har inte blivit det förväntade och önskade. Efter utvärdering syns att arbetsgivare gärna anställer äldre ungdomar än vår målgrupp. Ungdomarna svarar att det är svårt att hitta sommarjobb om man inte har kontakter. Det gjordes en satsning 2016 på fler tillfällen där ungdomarna fick extra stöd och hjälp i sitt jobbsök. Inför 2017 har arbetsmarknadsenheten fått i uppdrag att utveckla fler vägar till sommarjobb för att öka antalet som får arbete.

4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.

Slutstatistik rapporteras i den årliga verksamhetsberättelsen. Där presenteras bland annat hur många som gått vidare till arbete och studier från arbetsmarknadsåtgärder. Varje deltagare får möjlighet att besvara en enkät när de slutar. Alla resultat redovisas i den årliga verksamhetsberättelsen.

Den ekonomiska uppföljningen följer årshjulet och åtgärder vidtas för att hålla en budget i balans.

Riskhantering

Antalet bostäder som avdelningen får sig tilldelad för flyktingar med uppehållstillstånd täcker inte behovet

Svårigheter att finna bostäder till det ökade antalet flyktingar och anhöriginvandrade till ensamkommande flyktingbarn som kommer till Tyresö

Åtgärder:

Kontakt med hyresvärdar där behovet påtalas

Samarbete med fastighetsavdelningen och kommunledningen

Kontrollinsatser

Möten med kommunledning, fastighetsägare och fastighetsavdelning. Avstämning om tillgången på bostäder överensstämmer med behovet.

Ansvar: Chef på Centrum för Arbete och Integration.

5 Ekonomisk rapport- tabeller

Verksamhetsområdets ekonomi				
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos helår
Intäkter	29 965	19 977	18 960	
varav kommunbidrag	9 207	6 138	6 089	
varav övriga intäkter	20 758	13 839	12 871	
Kostnader	37 500	25 000	19 503	-2 000
Resultat	-7 535	-5 023	-543	-2 000

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet				
	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens	Prognos helår
Övergripande beställare				
Förvaltningsgemensamt	316	395	-79	
Nämnd	184	67	117	
Anslagsfinansierade verksamheter				
Flyktingmottagande	7 271	7 921	-650	-2 000
Arbetsmarknadsåtgärder	8 235	8 034	201	
Rådet för funktionshinder	147	147	0	
Verksamheter	2 807	2 939	-132	
Summa	18 960	19 503	-543	-2 000
TOTALT Nettoresultat			-543	-2 000

6 Verksamhetsmått

NYCKELTAL

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Arbetslösa 16-64 år, både öppet och i arbetsmarknadsåtgärder- andel	3,20%	3,40%	3,10%	3,20%

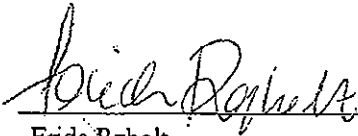
Datum 2017-09-19
Tid 18:30 – 20:30
Plats Bollmora, plan 1 kommunhuset

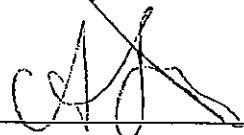
Beslutande Se närvarolista

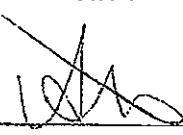
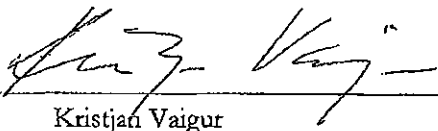
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Biblioteket i Tyresö centrum. 2017-09-25 klockan: 11:30.

Paragrafer 47 - 54

Sekreterare
Frida Ryholt

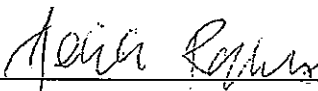
Ordförande
Anna Steele

Justerande
Anna Steele Kristján Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Sammanträdesdatum 2017-09-19
Datum då anslaget sätts upp 2017-09-26
Datum då anslaget tas ned 2017-10-20
Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, Östangränd 7.

Underskrift
Frida Ryholt

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anna Steele (L), ordförande
Kristjan Vaigur (S), 2:e vice ordförande
Bo Jakobsen (M)
Christian Delhage (KD)
Haralampos Karatzas (L)
Helen Dwyer (C)
David Westius (S)
Agneta Hallbeck (S)
Ulla Hoffmann (V)

Övriga

Utvecklingsförvaltningen Irene Hededal, Förvaltningschef
Utvecklingsförvaltningen Ewa Eriksson, Avdelningschef Centrum för arbete och integration
Utvecklingsförvaltningen Karin Sundström, Utredare
Utvecklingsförvaltningen Frida Ryholt, Utredare/Sekreterare

Frånvarande

Peter Odelvall (M), 1:e vice ordförande
Kaj Runelund (M)
Dennis Bengtson (M)
Dan Grönstedt (C)
Emil Kennerberg (KD)
Helena Rustas (S)
Selma Harki (S)
Luis Arias Vera (MP)
Ingmar Jansson (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

UTDRAG

§ 1077

Dnr 2017/SN 0067 10

Delårsrapport 2 för socialnämndens verksamhetsområden

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

1. Ett underskott med 28 138 tkr (varav flyktingmottagande 10 660 tkr) för individ- och familjeomsorgen, 1 733 tkr för Omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt 3 623 tkr för äldreomsorgen tillåts.

Socialnämndens beslut

2. Delårsrapport för tertial 2 2017 för socialnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
3. Redovisade pågående och planerade åtgärder noteras.
4. Förvaltningschefen får i uppdrag att fortsätta identifiera och initiera effektiviseringsåtgärder.
5. Delårsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Carl Johan Karlson (S) lämnar skriftlig reservation för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning (bilaga).

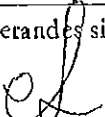

Särskilt yttrande

Peter Söderlund (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga).

Protokollsanteckning

Carl Johan Karlson (S) meddelar för de socialdemokratiska tjänstgörande ledamöternas räkning att socialdemokraterna inte deltar i beslutet avseende beslutspunkt 1 socialnämndens förslag till beslut till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige.

Peter Söderlund (MP) meddelar att han inte deltar i beslutet avseende beslutspunkt 1 socialnämndens förslag till beslut till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	---

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för socialnämnden och omfattar verksamhetsområdena individ- och familjeomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorgen. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och särskilda uppdrag samt verksamhetsuppföljning, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Yrkande

Carl Johan Karlson (S) och Peter Söderlund (MP) yrkar att socialnämndens beslutspunkt 2 ska ändras till att delårsrapport 2 för socialnämndens verksamhetsområden noteras.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om socialnämnden bifaller ordförandeförslaget.
Ordförande ställer frågan om socialnämnden bifaller Carl Johan Karlsons (S) och Peter Söderlunds (MP) yrkanden och finner att socialnämnden avslår dem.
Socialnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Bilagor

Tjänsteskrivelse delår 2.pdf

Delårsrapport 2 Individ- och familjeomsorgen 2017.pdf

Delårsrapport 2 Omsorgen om personer med funktionsnedsättning 2017.pdf

Delårsrapport 2 Äldreomsorgen 2017.pdf

Åtgärder Socialförvaltningen.pdf

Försörjningsstöd 2016 - 2017.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Reservation

Socialnämndens sammanträde den 27 september 2017

Ärende 1 Delårsrapport 2 för socialnämndens verksamhetsområden

Överröstade i frågan om att i beslutspunkt ²⁰¹⁷ ~~2~~ ordet "godkänns" borde ersättas med ordet "noteras" avger vi denna reservation.

På Tyresö kommuns hemsida angavs för en vecka sedan att Andreas Jonsson (M), socialnämndens ordförande i Tyresö, har lämnat in sin avskedsansökan. Han lämnar den 1 november då Anna Lund (KD), vice ordförande, tar över tills en ny ordförande är på plats efter årsskiftet.

Vi har vid sammanträdet efterfrågat om ytterligare information kommer att lämnas avseende denna förändring. Vi har fått ett nekande svar.

På endast 13 veckoarbetsdagar, dvs från förra sammanträdet i socialnämnden den 30 augusti fram till dess att aktuell tjänsteskrivelse författades den 18 september, har det prognosticerade helårsunderskottet inom socialnämndens politikområde ökat från 22,9 miljoner kronor till 44,6 miljoner kronor. En ökning av det prognosticerade helårsunderskottet med 21,7 miljoner kronor eller med 95 %. Per arbetsdag blir ökningen av underskottet närmare 1,7 miljoner kronor.

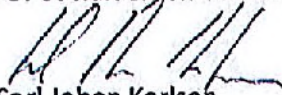
Vi socialdemokrater har ställt frågor till den styrande alliansen hur de ser på denna situation. Vänligt med bestämt har vi fått veta av de styrande moderaterna i socialnämnden att de avböjer att ge något svar.

I rådande situation har vi socialdemokrater avstått från att delta i beslut som avser att lägga fram förslag till beslut att tillåta visst underskott (Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige).

Den styrande moderata alliansen har placerat socialnämndens politikområde i en hiss med riktning mot källaren. Farten nedåt ökar okontrollerat. Ovan nämnda uteblivna svar från ansvariga politiker i detta kritiska läge kan inte ses på något annat sätt än att de

styrande moderata politikerna inom socialnämnden helt har klivit av uppdraget att ta ansvar för att styra verksamheten.

För socialdemokraterna i socialnämnden

Carl Johan Karlson

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Särskilt yttrande

Socialnämnden 27 september 2017

Delårsrapport 2 för socialnämndens verksamhetsområden

Miljöpartiet väljer att inte delta i besluten:

- ~~1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för socialnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.~~
- ~~2. Redovisade pågående och planerade åtgärder noteras.~~
- ~~3. Förvaltningschefen får i uppdrag att fortsätta identifiera och initiera effektiviseringsåtgärder.~~
4. Socialnämnden anhåller att kommunfullmäktige tillåter ett underskott med 28 138 tkr (varav flyktningmottagande 10 660 tkr) för individ- och familjeomsorgen, 1 733 tkr för Omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt 3 623 tkr för äldreomsorgen.
5. Delårsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen.
6. Paragrafen justeras omedelbart. *ändrat besl. konsekvensanalys 1/10/17*

Miljöpartiet har många gånger påpekat att socialnämndens verksamhet är underfinansierad, så också detta år. Utöver det anser vi att verksamheten missköts under lång tid. Förebyggande verksamhet har plockats bort – med konsekvenser som att fler barn och unga anmäls för att de får illa, personal har slutat, dyra konsulter har tagits in, med bristande kontinuitet och fler dyra externa placeringar etc. Förvaltningen har själva gjort Lex Maria-anmälningar och Tyresö kommun har ett flertal ggr också fått betala viten, pga brister i att leva upp till lagstiftningen. Allt detta har urholkat ekonomin och förlorare är de som behöver stöd, anhöriga och personal.

I delårsrapporten hävdas att många mål är delvis uppfyllda, vilket vi ser som märkligt när situationen är så allvarlig. Sannolikt lär flera av dessa mål inte uppfyllas.

Vi undrar också hur rimliga alla besparingsåtgärder är utan några presenterade konsekvensanalyser?! Vad vi kan utläsa är att konsekvenserna endast belyses utifrån perspektivet ekonomi. Inga konsekvenser för brukare eller personal finns. Hur påverkas dessa av åtgärderna?

Angående flyktningverksamheten, så har kommunen tidigare fått ett stort överskott, då ersättningen från staten varit högre än kommunens kostnader. Detta överskott skulle täcka upp längre fram. Vad händer?

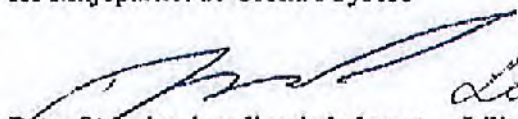
Vi anser framför allt att det saknats fokus på förebyggande insatser och förbättringar inom verksamheten, att alliansens politik under de senaste åren lett till en ytterst svår arbetssituation inom socialtjänsten, samt att alliansens fokus på konkurrensutsättning är ett mål som oroande nog går före allt annat. Situationen inom utredningsenheten hos socialtjänsten med brist på socialsekreterare och hög omsättning av personal är ett resultat av alliansens politik.

Miljöpartiet hade en egen kommunplan med ett eget budgetförslag, där socialnämnden gavs helt andra förutsättningar – med stora resursförstärkningar, andra mål och uppdrag. Vi lägger stor vikt vid långsiktiga förbättringar, tidiga insatser i samverkan mellan socialförvaltning och landstingets missbruks- och psykiatriverksamheter för att rädda fler ungdomar från att hamna snett.

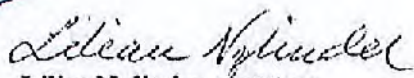
Även de äldre skulle få det bättre med en miljöpartistisk budget och kommunplan. God hälsa, social samvaro och stimulerande aktiviteter är viktigt i alla åldrar. Miljöpartiets ambition med omsorgen av äldre och de funktionsnedsatta, är ökad livskvalitet, kontinuitet och trygghet.

Miljöpartiet anser att det rimliga är att socialnämnden snarast söker ett ekonomiskt tilläggsanslag från kommunstyrelsen, för att få budgeten i balans.

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Peter Söderlund, ordinarie ledamot

Lilian Nylinder, ersättare

Tytesö kommun
Socialförvaltningen
Johan Öhrberg
Verksamhetscontroller

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-18
1 (2)

Diatenummer
2017/SN 0067

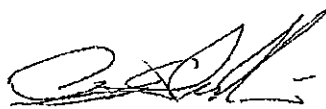
Socialnämnden

Delårsrapport 2 2017 för socialnämndens verksamhetsområden

Förslag till beslut

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för socialnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.
2. Delårsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Johan Öhrberg
Verksamhetscontroller

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för socialnämnden och omfattar verksamhetsområdena individ- och familjeomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorgen. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och särskilda uppdrag samt verksamhetsuppföljning, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Uppföljning av mål och särskilda uppdrag

Inget av socialförvaltningens tre verksamhetsområden når målet att respektive verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Förvaltningen har genomfört ett antal åtgärder för att motverka det negativa resultatet 2017. Ytterligare åtgärder hinner inte få någon effekt under innevarande budgetår. Utöver tidigare nämnda åtgärder har förvaltningen identifierat potentiella åtgärder som skulle kunna ha effekt under 2018.

Inte heller når något av förvaltningens verksamhetsområden målet rätt medarbetarnas frånvaro ska vara lägre än fyra procent. Samtliga verksamhetsområden arbetar dock aktivt för att minska sjukfrånvaron.

I övrigt så uppfyller socialförvaltningens tre verksamheter helt eller delvis samtliga strategiska mål.

Samtliga uppdrag som ålagts socialförvaltningens tre verksamhetsområden är påbörjade eller genomförda.

Verksamhetsuppföljning

Socialförvaltningen Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
IFO myndighet	113 206	-132 152	-18 946	-22 800
FO myndighet	190 973	-192 609	-1 636	-3 500
ÄO myndighet	238 336	-233 344	4 992	4 500
Flyktingverksamhet myndighet	42 416	-52 636	-10 221	-13 500
Totalt myndighet	584 931	-610 741	-25 810	-35 300
IFO kommunal regi	13 565	-12 097	1 467	1 300
FO kommunal regi	66 029	-66 127	-98	1 400
ÄO kommunal regi	107 348	-115 962	-8 615	-10 900
Flyktingmottagande kommunal regi	4 969	-5 409	-439	-600
Totalt kommunal regi	191 911	-199 595	-7 684	-8 800
Förändring semesterlöneskuld				-500
Totalt socialförvaltningen	776 842	-810 336	-33 494	-44 600

Socialförvaltningens tre verksamhetsområden redovisar tillsammans per augusti ett underskott motsvarande 33 494 tkr. Helårsprognosen för 2017 visar ett underskott motsvarande 44 600 tkr.

Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen uppgår till -28 138 tkr till och med augusti. I nettoresultatet är flyktingverksamhetens underskott om 10 660 tkr inkluderat. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott om 35 600 tkr varav underskottet för flyktingverksamheten förväntas uppgå till 14 100 tkr.

Nettoresultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppgår till -1 733 tkr till och med augusti. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 2 100 tkr.

Äldreomsorgens nettoresultat uppgår till -3 623 tkr till och med augusti. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 6 400 tkr.

Socialnämnden

Individ- och familjeomsorgen

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	5
2.1 Strategiska mål och nämndmål	5
2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag	8
2.3 Kvalitetsgarantier	10
2.4 Verksamhet och kvalitet	11
2.5 Verksamhet och ekonomi	11
3 Slutsatser och konsekvenser	17
4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser.	20
4.1 Åtgärder 2017	20

1 Viktiga händelser

Förvaltningsövergripande

Nya riktlinjer för trygghet och säkerhet inom socialnämndens verksamheter togs fram i januari.

En omfattande revidering av nämndens delegationsordning genomfördes under våren.

Socialförvaltningen tog fram en strategi för hur en hög arbetsbelastning på myndighetsutövningen inom socialnämndens verksamhetsområden kan undvikas.

En översyn av det anhörigstöd som finns i kommunen genomfördes. Översynen visade att det finns mycket indirekt och direkt stöd till anhöriga som vårdar sina närstående, och att det i huvudsak fungerar bra.

Ett arbete för att förbereda inför införandet av dataskyddsförordningen i maj 2018 startades under våren. Dataskyddsförordningen ersätter tidigare gällande personuppgiftslagen. Bland annat görs en omfattande inventering av förvaltningens alla register och personuppgifter.

Ett omtag gjordes under våren kring förvaltningens kvalitetsråd.

Ny förvaltningschef för socialförvaltningen och ny stabschef började i februari.

En nyrekrytering av personligt ombud skedde i mars.

Myndighet

Årets första månader påverkades starkt av den stora personalbristen, som rådde under 2016, i kombination med en stor ökning av antalet barnavårdsanmälningar under januari och februari 2017. När personalbristen var som störst under våren och sommaren 2016, hade barn- och ungdomsenheten bara möjlighet att ta emot de barn och ungdomar som var i akut behov av hjälp. När situationen stabiliserades under hösten fanns därmed ett uppdämt behov av stöd i olika former.

Under andra kvartalet var antalet anmälningar avseende barn och unga fortsatt högt vilket innebär att antalet inledda barnavårdsutredningar också ökade. Oroligheter bland vissa ungdomar i Tyresö fick till följd att flera ungdomar blev omhändertagna enligt LVU.

Familjevårdsenheten med familjerätt fick under perioden en ny enhetschef, efter att ha varit utan chef under en längre tid.

Introduktionsprogrammet för nyanställda socialsekreterare startades upp under årets början. Programmet består av en övergripande del som metodstödarna ansvarar för och en enhetsspecifik del som enheten ansvarar för.

Försörjningsstöds- och vuxenenheten hbtq-certifierades för att säkerställa ett gott bemötande av samtliga medborgare som söker sig till verksamheterna. Vidare utvecklingsarbete inom området pågår under våren.

Vuxnenheten startade ett projekt som innebär att de även kommer att erbjuda stöd till våldsutövaren, i relationer där våld i nära relation förekommer.

Försörjningsstödsenheten gick med i projektet MIA (Mobilisering inför arbete) som drivs av samordningsförbundet. Verksamheten vänder sig till personen som står långt ifrån den öppna arbetsmarknaden.

Stödboendet Källan för vuxna missbrukare drivs sedan 1 september 2017 av Attendo Care. Verksamheten drevs tidigare av Frälsningsarmén på entreprenad från kommunen.

Verksamhet i kommunal regi

Möjligheterna för att skapa en familjecentral utreddes och förvaltningen fick i uppdrag att arbeta för att få till stånd en sådan samverkan.

En ny enhetschef för socialpsykiatrien började i juni och en ny föreståndare för boendekedjorna för ensamkommande börjar sin tjänst i oktober.

Såväl skola som polis larmade om att cannabissmissbruk är ett stort problem bland Tyresös ungdomar. För att kunna erbjuda ungdomarna och deras föräldrar stöd och behandling inleddes ett samarbete mellan socialtjänsten och Mini-Maria. Sex familjebehandlare kommer att få utbildning för att fördjupa kompetensen kring missbruk och föräldrastöd.

Den föräldrautbildning i ABC som resursenheten nu kan erbjuda föräldrar, bedöms vara en tidig insats som bidrar till målet att utveckla tidiga insatser inom individ- och familjecomsorg. Två ABC-föräldrautbildningar genomfördes under våren där sammanlagt 24 föräldrapar deltog. Utbildningarna var väldigt populära och två nya utbildningsomgångar kommer att äga rum under hösten. Utvärdering och analys sker senare i höst.

2 Uppföljning och analys

2.1 Strategiska mål och nämndmål

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt eftersom merparten av beviljade insatser följs upp systematiskt. En fortsatt förbättring förutsätter en fortsatt stabil personalsituation på de olika enheterna.

NÄMNDMÅL

Den enskildes situation förbättras genom kontakt med individ- och familjeomsorgen

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt eftersom merparten av beviljade insatser följs upp systematiskt. En fortsatt förbättring förutsätter en fortsatt stabil personalsituation på de olika enheterna.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Medborgarfokus – Varje Tyresöbo i centrum

STRATEGISKT MÅL

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Den stora personalomsättningen under föregående år innebär en försämrad kommunal service under första början av året men kompenseras till viss del av det

förbättrade samarbete som har påbörjats inom avdelningen. En fortsatt förbättring förutsätter stabilitet i arbetsgrupperna.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning

Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt. För verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen uppgår nettoresultatet till och med augusti till -28 138 tkr. I nettoresultatet är flyktingverksamhetens underskott om 10 660 tkr inkluderat.

NÄMNDMÅL

Ekonomiskt bistånd är en kortvarig försörjning

Bedömning

Hög grad uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Tyresö kommun har en låg andel av befolkningen som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.

Arbetet med projektet En väg in har varit framgångsrikt och flertalet personer har gått ut i annan ersättning, arbete eller studier. Ett arbete med förändringsplaner vars syfte är att ta ett nytt grepp om personer med långvarigt bidragsberoende kvarstår.

Genom god samverkan med olika övriga aktörer som Centrum för Arbetet och Integration, Ung i Tyresö, Arbetsförmedlingen med flera kan tiden den enskilde erhåller ekonomiskt bistånd hållas relativt kort. Dock finns personer som står långt från den öppna arbetsmarknaden och därför behöver mycket stöd för att komma vidare. Genom deltagandet i ESF-stödda projektet MIA (Mobilisering inför arbete) som riktar sig till personer mellan 16 och 64 år som står särskilt långt från arbetsmarknaden och som är i behov av samordnat stöd för att nära sig arbetsmarknaden.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Resultatet från medarbetarenkäten redovisas först i verksamhetsberättelsen för 2017.

År 2016 uppnåddes ej målvärdet. I föregående års medarbetarenkät uppgav 53 procent av individ- och familjeomsorgens anställda att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, 33 % uppgav att de var neutrala och 14 % uppgav att de inte skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning

 Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Den ackumulerade sjukfrånvaron till och med augusti månad för tillsvidareanställd personal inom verksamhetsområdet var 5,64 procent.

För att minska sjukfrånvaron tar verksamheten tidigt kontakt med sjukskrivna och påbörjar rehabiliteringen.

NÄMNDMÅL

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. För att minska sjukfrånvaron tar verksamheten tidigt kontakt med sjukskrivna och påbörjar rehabiliteringen.

2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Konkurrensutsättning

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplanet) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. En ny upphandling av familjerådgivning har genomförts och det nya avtalet med fyra olika utförare träder i kraft från och med maj 2017.

Ett förfrågningsunderlag till en upphandling för heldygnsplaceringar av barn- och unga håller på att tas fram tillsammans med Nacka kommun.

I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört. Brukare inom omsorg för personer med funktionsnedsättning erbjuds hälsofrämjande insatser. Boende på boenden enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.

Hur behovet av anhörigstöd tillgodoses inom socialnämndens verksamheter utreddes under år 2017.

Anhörigstödet avseende omsorg för personer med funktionsnedsättning belystes i översynen.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Avgifter justeras enligt fastställt index.

Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under 2015 och visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjestödssamtal utan utredning. Utvecklingen av dessa insatser pågår och sammanfaller delvis med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Resursenheten har utbildat personal i syfte att erbjuda föräldrastöd enligt ABC. Två utbildningstillfällen har hållits under våren.

Genomlys behovet av boendeplatser inom individ- och familjeomsorgen i alla kommundelar

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört. Behovet av boendeplatser ingår i den kommunövergripande lokalförsörjningsplan som tagits fram under våren 2017.

Fortsätta öka självförsörjningsgraden

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. Enligt Socialstyrelsens årliga rapport minskade kostnaden för ekonomiskt bistånd totalt från 692 kr/invånare 2015 till 635 kr/invånare 2016. Andelen utbetalt bistånd var 399 kr/invånare 2016 vilket är lägre än de 488 kr/invånare från 2015. De administrativa kostnaderna ökade dock från 204 kr/invånare 2015 till 235 kr/invånare 2016. Tyresö kommun har en låg andel av befolkningen som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.

Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört.

NÄMNDUPPDRAG

Individ- och familjeomsorgen ska bidra till att barn och unga som har pågående insatser ska ha hög närvaro i skolan

Status

Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. Närvaron i skolan är en del i den löpande uppföljningen i varje individärende.

2.3 Kvalitetsgarantier

Vi är tillgängliga – Du behöver bara ringa ett samtal till individ- och familjeomsorgen för att komma i kontakt med en person som kan hjälpa dig.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Om du söker försörjningsstöd – När du har lämnat en komplett ansökan om försörjningsstöd får du ett skriftligt beslut skickat till dig senast inom sju arbetsdagar.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Stöd till barn och ungdom – Om du ansöker om hjälp och stöd erbjuds du tid för personligt besök snarast möjligt, senast inom två veckor.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Stöd till barn och ungdom – En anmälan om att barn och ungdomar misstänks fara illa tas emot omgående och en första bedömning om ärendet är akut görs samma dag.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Familjehemsvård – Socialsekreterarna besöker alla barn och ungdomar som bor i familjehem minst två gånger per år och pratar med barnen utan att familjehemsföräldrarna är närvarande.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Familjerätt – Barn i skilsmässofamiljer erbjuds att delta i gruppverksamhet.

Garantin bedöms ej vara uppfylld. På grund av personalbrist kan gruppverksamhet inte erbjudas.

Stöd till personer med missbruksproblem – Alla nya besökare får en besöks tid snarast möjligt, och senast inom två veckor. Om du vill kan vi erbjuda dig fem besök där du kan vara anonym.

Garantin bedöms vara uppfylld.

2.4 Verksamhet och kvalitet

Lex Sarah och lex Maria

Under perioden januari till augusti 2017 gjordes två lex Sarah-rapporter. Dessa rapporter har inte resulterat i några anmälningar till Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO.

Ingen anmälan enligt lex Maria upprättades under första eller andra kvartalet 2017.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis de beslut som ej verkställts till Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO. Sammanställningar redovisas för socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Per den 31 augusti redovisades 82 SoL-beslut inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen. 58 av dem avser familjehem, 21 avser öppenvård och tre avser avbrott i öppenvård.

Uppföljningar

Den gemensamt upphandlade missbruksvården följdes upp tillsammans med Nacka och Värmdö kommun. En brist som framkom gäller verksamheternas egen avvikelserapportering. En kompletterande uppföljning genomförs i september.

2.5 Verksamhet och ekonomi

Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen uppgår till -28 138 tkr, till och med augusti 2017. I nettoresultatet är flyktingverksamhetens underskott om 10 660 tkr inkluderat. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott om 35 600, tkr varav underskottet för flyktingverksamheten förväntas uppgå till 14 100 tkr.

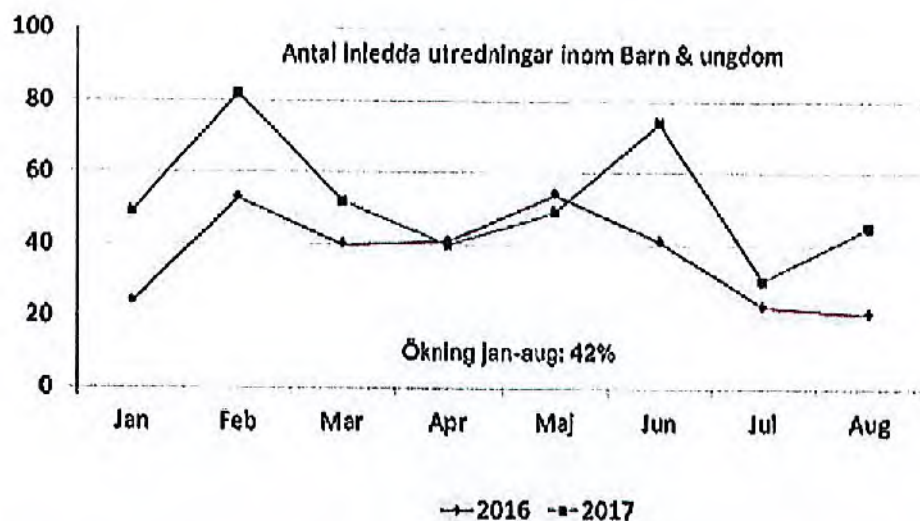
Myndighet

Ifo Myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	38 603	-42 899	-4 296	-4 800
Institutionsvård vuxna	6 516	-8 493	-1 977	-1 600
Institutionsvård barn & ungdom	13 531	-17 589	-4 057	-5 600
Familjehem vuxna	127	-70	58	0
Familjehem barn & ungdom	14 544	-14 097	447	1 700
Jourhem barn & ungdom	1 718	-3 603	-1 885	-1 800
Öppna insatser vuxna	10 235	-12 779	-2 544	-3 600
Öppna insatser barn & ungdom	15 287	-18 994	-3 707	-5 500
Ekonomiskt bistånd	12 333	-13 062	-728	-1 300
Familjerätt & familjerättsgivning	311	-568	-256	-300
Totalt Ifo myndighet	113 206	-132 152	-18 946	-22 800

Nettoresultatet för myndigheten inom individ- och familjec omsorgen uppgår till -18 946 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 22 800 tkr.

Flera orsaker bidrar till att utfallet och prognosen för 2017 förändrats till det sämre. Effekten av de besparingar myndigheten gjort i form av hembesök och omplaceringar motverkas av en kraftig ökning av nya ärenden. Några få mycket kostsamma placeringar i HVB och mellanvård har tillkommit och antalet placerade i skyddade boenden har ökat. Oklarheter kring ett statsbidrag gör att den intäkten tagits bort från prognosen.

Myndigheten har vidtagit flera åtgärder för att minska det negativa resultatet. Effekterna av detta har dock motverkats av en stor ökning av antalet barnavårdsanmälningar, och anmälningar gällande våld i nära relation. Antalet barnavårdsanmälningar under perioden januari till och med augusti ökade med cirka 30 procent, jämfört med samma period 2015 (från 993 till 1272). Antalet inledda barnavårdsutredningar ökade med cirka 40 procent (från 315 till 434) jämfört med 2015. Antalet inledda barnavårdsutredningar fortsätter att öka under 2017. Per augusti 2017 har antalet inledda barnavårdsutredningar ökat med 42 procent.

De anmälningar som inkommit gäller i mer än hälften av fallen barn och ungdomar mellan 12-18 år. Kommunens insatser för denna målgrupp är mycket begränsade. Ett samarbete mellan barn- och ungdomsenheten, resursenheten, vuxenheten och Mini-Maria har inletts för att kunna erbjuda insatser för missbrukande ungdomar och deras familjer. Kommunens arvoderade familjehem har inte kunnat ta emot ungdomarna då problematiken varit alltför omfattande – och placering i FIVB har därför varit nödvändigt. Placeringar har i flera fall varit nödvändigt för att bryta ett destruktivt beteende.

En stor ökning av antalet placerade barn och ungdomar i olika behandlingsskolor har också konstaterats. Myndigheten gör nu en striktare bedömning av ansökningar om behandlingsskolor, med hänvisning till att skolan har det huvudsakliga ansvaret för barns skolgång. Denna åtgärd ger begränsad utdelning i år eftersom flertalet har beviljats insatsen för hela året.

Under perioden har det även inkommit 36 procent fler ärenden gällande våld i nära relation, vilket påverkat såväl vuxenheten som försörjningsstödsenheten ekonomiskt. Hittills i år har 16 vuxna personer placerats i skyddat boende. Motsvarande period förra året innefattade 12 personer. Flertalet av de placerade har även haft barn med sig.

En ny rutin för att arbeta med personer som aktualiseras på grund av våld i nära relation, innebär att den våldsutsatta snabbt träffar representanter från vuxenheten, barn- och ungdomsenheten samt försörjningsstödsenheten. En bedömning görs för att tillgodose behovet av skydd utifrån ett barnperspektiv; utifrån följande rangordning; det egna nätverket, vandrarhem/hotell, kvinnojour samt skyddat boende/institution.

Myndigheten har vid några tillfällen använt insatsen jourhem för våldsutsatta personer med barn. Det har varit bra för barnen, men har också inneburit en betydligt lägre kostnad för kommunen. Planeringen är att fortsätta utveckla det arbetssättet.

Vuxenheten har vidtagit flera åtgärder för att minska kostnaderna;

- Omplaceringar till billigare boende
- Avslag till fortsatt boende i de fall personen inte aktivt arbetar med sin nykterhet/drogfrihet

- Behandlingshem beviljas normalt för tre månader med fortsatt öppenvård på hemmaplan

För att motverka kostsamma institutionsplaceringar beviljas boendestöd och arbetsträning i större utsträckning, ofta i kombination med den egna öppenvården Måsen. Måsen kommer att utvecklas under hösten 2017, samt våren 2018, för att fler insatser ska kunna genomföras på hemmaplan.

Personalsituationen inom myndigheten har förbättrats och antalet socionomkonsulter har minskat under perioden. Från och med september kommer det endast att finnas tre konsulter inom myndigheten. Sjukfrånvaron har också minskat, vilket tyder på att arbetsmiljön har förbättrats. Introduktionsprogrammet för nyanställda startade i mars och innebär ett bättre omhändertagande av ny personal.

Verksamhet i kommunal regi

IFO Kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Öppna insatser barn & ungdom	8 556	-7 460	1 096	1 300
Öppna insatser vuxna	5 009	-4 637	372	0
Totalt IFO kommunal regi	13 565	-12 097	1 467	1 300

Nettoresultatet för verksamheten i kommunal regi inom individ- och familjeomsorgen uppgår till 1 467 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar på ett överskott på 1 300 tkr.

Öppna insatser barn och ungdom visar ett positivt resultat till följd av att vakanta tjänster. Ytterligare vakanta tjänster har uppstått och rekrytering pågår. Prognosen visar ett positivt resultat på 1 300 tkr.

Flyktingmottagande myndighet

Flykting myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Totalt flyktingmottagande	53 080	-52 636	443	
Kommunbidrag	-10 664		-10 664	
Nettoresultat	42 416	-52 636	-10 221	-13 500

Nettoresultatet för flyktingmottagandet uppgår till -10 221 tkr. Årsprognosen uppskattas till -13 500 tkr.

Anledningen till det negativa resultatet är att kommunen anpassat sig till Migrationsverkets nya ersättningsnivåer för perioden januari till juni. Nettoeffekten av detta beslut motsvarar cirka 8 500 tkr.

Utfallet per augusti påverkas även av de nya ersättningsnivåer som gäller från och med juli. Resultatet för perioden juli och augusti genererar ett underskott på 1 500 tkr. Anledningen till det negativa resultatet beror på att verksamheten inte kan matcha nu gällande ersättningsnivåer.

Perioden september till och med december 2015 fick Tyresö ta emot över 150 ensamkommande barn och ungdomar. För att lösa deras akuta behov vad gäller boende och omsorg tecknades avtal med olika entreprenörer. Kostnaden för detta täcktes av Migrationsverket enligt ett system där kommunerna, generellt, ersättes med faktiska kostnader alternativt 1900kr/dygn.

Under 2016 beslutade Migrationsverket att ändra ersättningen till kommunerna enligt en ny ersättningsförfordning som baseras på schablonersättningar per barn utefter ålder och asylstatus. I korthet innebär detta följande:

- 0-17 år 1350 kr/dygn
- 18-21 år med PUT/TUT(längre än 12 månader) 750 kr/dygn
- 18-21 år i asylprocess faktiska vårdkostnader ifall de uppfyller vårdbehov med LVU- liknandekriterier. I övrigt utgår ingen ersättning.
- 0-21 år vård med stöd av LVU ersätts med faktiska kostnader

Den minskade ersättningen innebär att kommunen både behöver omplacera barn som att förhandla ned kostnaderna på externa placeringar och se över kostnaderna för placeringar i egen regi. För att ha möjlighet att förhandla priserna har myndigheten sagt upp nästan samtliga avtal. Avtalen löper ut vid olika tidpunkter, de första 2017-09-30 och de sista 2017-12-31.

Kommunens arvoderade familjehem och egna stödboende har en lägre kostnad än den ersättning som erhålls från Migrationsverket.

Flyktingmottagande verksamhet i kommunal regi

Flykting kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	4 969	-5 409	-439	-600
Totalt flyktingmottagande	4 969	-5 409	-439	-600

Nettoresultatet för verksamheten i kommunal regi inom flyktingmottagande uppgår till -439 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar på ett underskott på 600 tkr.

Boendekedjans negativa resultat förklaras av oförväntade hyreshöjningar samt högre kostnader för somnaten än planerat.

3 Slutsatser och konsekvenser

Nettoreultatet för individ- och familjeomsorgen uppgår till -28 138 tkr till och med augusti 2017. I nettoresultatet är flyktingverksamhetens underskott om 10 660 tkr inkluderat.

Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott om 35 600 tkr varav underskottet för flyktingverksamheten förväntas uppgå till 14 100 tkr.

Individ- och familjeomsorgen uppfyller delvis samtliga strategiska mål, med två undantag. Det första målet som inte uppnås avser att verksamhetsområdet ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Det andra målet som inte uppnås är att medarbetarnas frånvaro ska vara lägre än fyra procent.

Samtliga uppdrag som ålagts individ- och familjeomsorgen är genomförda eller påbörjade.

Myndighet

Personalsituationen inom myndigheten förbättrades och antalet socionomkonsulter minskade under perioden. Från och med september kommer det endast att finnas tre konsulter inom myndigheten. Sjukfrånvaron minskade också, vilket tyder på att arbetsmiljön har förbättrats.

Introduktionsprogrammet för nyanställda startade i mars och innebär ett bättre omhändertagande av ny personal.

Myndigheten vidtog flera åtgärder för att minska budgetunderskottet men det motverkades av en stor ökning av antalet barnavårdsanmälningar, samt ärenden gällande våld i nära relation. Det totala resultatet påverkades därför inte nämnvärt.

Av de anmälningar som inkom gällde mer än hälften av fallen barn och ungdomar mellan 12-18 år. Eftersom kommunens insatser för denna målgrupp är mycket begränsade har ett samarbete mellan barn- och ungdomsenheten, resursenheten, vuxenheten och Mini-Maria inletts för att kunna erbjuda insatser för missbrukande ungdomar och deras familjer.

Under perioden inkom även fler anmälningar och ansökningar gällande våld i nära relation, vilket påverkade såväl vuxenheten som försörjningsstödsenheten ekonomiskt.

En stor ökning av antalet placerade barn och ungdomar i olika behandlingsskolor har också konstaterats. En striktare bedömning av dessa placeringar kommer att göras med utgångspunkt i att skolan har det huvudsakliga ansvaret för barns skolgång. Socialtjänsten kan endast i undantagsfall medverka till skolplaceringar, och då främst när barnen har en mycket omfattande social problematik.

Placeringar i egna familjehem har inte kunnat ske i planerad utsträckning. Målgruppen 12 till 18-åringar ökade, en målgrupp som ofta är svår att placera i familjehem. Många barn och ungdomar har också en problematik som innebär att de inte är lämpliga att placera i familjer med egna barn och ungdomar. Detta har medfört ökade kostnader för placeringar i HVB-hem.

Vuxenheten har vidtagit flera åtgärder för att minska kostnaderna; omplaceringar till billigare boende, avslag till fortsatt boende – i de fall personen inte aktivt arbetar med sin nykterhet/drogfrihet, samt att behandlingshem beviljas normalt för tre månader med fortsatt öppenvård på hemmaplan. För att motverka kostsamma institutionsplaceringar beviljas boendestöd och arbetsträning i större utsträckning, ofta i kombination med den egna öppenvården Måsen.

En ny rutin för att arbeta med personer som aktualiseras på grund av våld i nära relation, innebär att den våldsutsatta snabbt träffar representanter från vuxenheten, barn- och ungdomsenheten samt försörjningsstödsenheten. En bedömning görs för att tillgodose behovet av skydd utifrån ett barnperspektiv utifrån följande rangordning; det egna nätverket, vandrutiem/hotell, kvinnojour samt skyddat boende/institution.

En diskussion inleddes också med verksamhetschefen för kommunal regi för personer med funktionsnedsättning & individ- och familjecomsorg gällande att kommunens eget boende, Hästskon, bättre ska kunna möta förändrade behov hos individ- och familjecomsorgens målgrupp.

Förändringar i sättet att arbeta med främst färdigbehandlade missbrukare samt våldsutsatta personer innebär att kostnader kommer att förskjutas från främst vuxenheten, och även i viss mån från barn- och ungdomsenheten, till försörjningsstödsenheten. Dock kommer nettokostnaden för myndigheten att bli betydligt lägre.

Inom ekonomiskt bistånd ökade kostnaderna under början av året. Anledningen är bland annat en ökad andel ärenden där det förekommer våld. I sådana ärenden behövs oftast extraordinära insatser, såsom dubbla hyror, flyttkostnader med mera. Enheten hade också ett flertal barnfamiljer som hotades av vräkning på grund av hyresskuld. Till sommaren kommer den första etableringsfamiljen över till enheten, vilket också kommer att innebära högre kostnader. Till följd av ett aktivt arbete från kommunens invandrerhet har flertalet familjer en egen försörjning, vilket kommer att begränsa effekten.

Utbetalt försörjningsstöd är relativt oförändrat, jämfört med 2016, men utbetalt bistånd per hushåll har ökat på grund av att gruppen har mindre egna inkomster, i kombination med hyreshöjning. Även effekten av återsökning från Försäkringskassan minskade jämfört med förra året och budget. Det aktiva arbete som gjorts för att hjälpa personer att söka sjuk- eller aktivitetsersättning ger inte längre samma ekonomiska resultat, eftersom det finns allt färre antal personer som uppfyller kriterierna för dessa.

Verksamhet i kommunal regi

Öppna förskolans verksamhet har varit fortsatt välbesökt. Vid upprepade tillfällen fick besökare avvisas då det blev för många besökare i lokalerna samtidigt.

Mobila teamets samarbete med barn- och ungdomsenheten kring problematisk skolfrånvaro har varit givande. Teammedlemmarna kommer tillsammans med andra representanter från kommunen också att erbjudas en utbildningsinsats av KSL, i syfte att höja kompetensen kring målgruppen. Förhoppningsvis kan arbetet resultera i en konkret handlingsplan.

Familjeteamet har i dagsläget inte någon lång kö, vilket beror på den nya tjänst som tillsattes inför 2017. Hälften av medarbetarna i familjeteamet har börjat sin tjänst under 2017 men har redan kommit in i arbetet på ett positivt sätt. I samarbete med Barn och ungdomsenheten, vuxenheten och Mini-Maria inleddes ett samarbete för att hitta bättre samverkansformer för att möta ungdomar som har missbruksproblematik.

Intensivt familjearbete (IFA) med familjer som har omfattande svårigheter, bedöms nå rätt målgrupp. I IFA:s uppdrag ingår också att erbjuda stöd till ungdomar och familjer som får bo i verksamhetens träningsboenden.

Hur Migrationsverkets förändrade ersättningsnivåer för ensamkommande kommer att påverka verksamheten inför 2018, är fortfarande oklart. Verksamheten måste se över eventuella organisationsförändringar för att nå en budget i balans.

4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser.

4.1 Åtgärder 2017

Reviderad delegationsordning inom socialnämndens verksamhetsområden (beslut socialnämnden 2017-03-29)

En ny delegationsordning antogs och gäller från och med 2017-05-01. Förändringarna i delegationsordningen syftar till ökad kostnadskontroll.

Kommentar:

Förändringarna i delegationsordningen har ännu inte medfört några kostnadsminskningar.

Ekonomisk uppföljning per 31 mars (beslut socialnämnden 2017-04-26)

I samband med ärendet om ekonomisk uppföljning uppdrogs förvaltningschefen att: säkra överskott i de verksamheter där det finns förutsättningar för detta.

Kommentar:

Överskott har säkrats inom verksamheten i omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt inom äldreomsorgens myndighetsutövning.

Förvaltningschefen uppdrogs även att föreslå ändringar i Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande missbruks-, riskbruks- och beroendevård inom individ- och familjeomsorgen och Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen. Syftet med dessa förändringar är att anpassa verksamheten till budget.

Kommentar:

Beslut om riktlinjerna kommer att tas av socialnämnden i november.

Förvaltningschefen fick också i uppdrag att säkerställa att det finns fungerande rutiner för återsökning av kostnader för vård- och omsorg från Migrationsverket.

Kommentar:

Socialförvaltningen har fungerande rutiner för återsökning av kostnader för vård- och omsorg från Migrationsverket.

Ekonomisk uppföljning per 31 mars (beslut socialnämnden 2016-12-21)

Förvaltningschefen uppdrogs att snarast rekrytera egna jour- och familjehem för att sänka kostnaderna för placeringar av barn och unga. Förvaltningschefen uppdrogs även att avtala med fastighetsägare för att säkra tillgången på lägenheter i syfte att minska kostnaderna för förvaltningen under 2017. Socialförvaltningen kommer att redovisa uppdragen i kommande månadsrapport.

Kommentar:

Många av de barn och ungdomar som varit i behov av placering i familjehem har haft så omfattande problematik så att de inte kunnat placeras i vanliga familjer.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys.....	5
2.1 Strategiska mål och nämndmål	5
2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag	8
2.3 Kvalitetsgarantier.....	9
2.4 Verksamhet och kvalitet	10
2.5 Verksamhet och ekonomi.....	12
3 Slutsatser och konsekvenser	14
4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser	16
4.1 Åtgärder 2017.....	16

1 Viktiga händelser

Förvaltningsövergripande

Nya riktlinjer för trygghet och säkerhet inom socialnämndens verksamheter togs fram i januari.

En omfattande revidering av nämndens delegationsordning genomfördes under våren.

Socialförvaltningen tog fram en strategi för hur en hög arbetsbelastning på myndighetsutövningen inom socialnämndens verksamhetsområden kan undvikas.

En översyn av det anhörigstöd som finns i kommunen genomfördes. Översynen visade att det finns mycket indirekt och direkt stöd till anhöriga som vårdar sina närstående, och att det i huvudsak fungerar bra.

Ett arbete för att förbereda inför införandet av dataskyddsförordningen i maj 2018 startades under våren. Dataskyddsförordningen ersätter tidigare gällande personuppgiftslagen. Bland annat görs en omfattande inventering av förvaltningens alla register och personuppgifter.

Ett omtag gjordes under våren kring förvaltningens kvalitetsråd.

Ny förvaltningschef för socialförvaltningen och ny stabschef började i februari.

En nyrekrytering av personligt ombud skedde i mars.

Myndighet

En utredning genomfördes i syfte att undersöka orsakerna till de ökande kostnaderna för turbundna resor, och samtidigt utröna möjligheter för att minska dessa kostnader.

Enhetschefen för myndigheten avslutade anställningen under juni månad. En tillförordnad enhetschef tillsattes i avvaktan på att tjänsten som enhetschef återbesätts. Rekrytering av ny enhetschef är påbörjad och beräknas vara klar under september.

Myndigheten rekryterade en handläggare inom psykiatri/hemtjänst under 65 år. Syftet var att minska handläggningstiden, förbättra uppföljningen och att minska arbetsbelastningen på myndigheten.

Den kommunala personliga assistansen utförs från och med februari av Omsorgshuset. Sammantaget övertog Omsorgshuset den personliga assistansen för 27 brukare. En uppföljning av hur brukarna upplever den personliga assistansen kommer att ske framöver.

Under april genomfördes en fokusgruppundersökning gällande framtida gruppboheter. Syftet var att öka delaktigheten och inflyandet hos boende/anhöriga för att få tillgång till fler perspektiv i framtagandet av en förstudie gällande byggandet av kommunens nästa gruppbohet.

Delegeringar av hälso- och sjukvårdsinsatser i ordinärt boende avslutades i januari. Det innebär att de delegerade arbetsuppgifter som utföras inom hemtjänsten tidigare utförde återgick till Landsünget.

Utformningen av nya och uppdaterade riktlinjer inom LSS påbörjades.

Myndigheten utformade rutiner för uppföljningar och nyprövningar gällande insatser inom funktionsnedsättningsområden. Förändringen innebär ett mer strukturerat arbetssätt, en ökad rättssäkerhet och en bättre matchning mellan utrett behov och beviljade insatser.

Planering av två gruppbofäder påbörjades under perioden. En av gruppbofädetna avser en utökad gruppbofäde motsvarande sex lägenheter. Gruppbofädet kommer att upplåtas på Strandvägen. Den andra gruppbofädet är en ersättning för nuvarande gruppbofädet Granbacken. Gruppbofädet kommer att byggas på Stjärnvägen och innehålla sex lägenheter.

Verksamhet i kommunal regi

Kostnaden för nedläggningen av personlig assistans i kommunal regi beräknas till 2 600 tkr. Ett tjugotal medarbetare valde att stanna kvar i kommunens tjänst. De som valde att tacka nej till omplaceringserbjudanden arbetade under sin uppsägningstid. Några valde att korta ner sin uppsägningstid genom egen uppsägning.

Verksamheten tog tillsammans med IT fram en prioriteringslista för enheter som behöver bättre internetuppkopplingar. Totalt berörs nio av tolv enheter.

I början av året genomfördes flera stora satsningar på kompetensutveckling av personal. En utbildning hölls i motiverande samtal där 40 medarbetare deltog. Denna utbildning bestod av en heldags föreläsning följt av två workshoppar. Därutöver har medarbetarna fått ta del av en föreläsning om åldrande och demens inom LSS. Ett antal medarbetare inom verksamheten har även genomgått utbildning i lågaffektyvt bemörande, hbtq och AST.

Verksamheten är även med i projektet DigIt som bidrar till digital kompetensutveckling. DigIt-ombud har utsetts i alla enheter och en studiecirkel kommer att anordnas i höst.

Det var lättare att rekrytera inför årets sommar än tidigare, men det är fortfarande svårt att få tag på erfaren personal med rätt kompetens.

Arbetet med kompetensförsörjning har fortsatt under året. Praktikanter från C3I, Centrum för Livslångt Lärande. 16 praktikanter har varit ute i verksamheterna under våren.

Ett avtal skrevs med Fredrika Bremers vård och omsorgscollege där verksamheten garanteras fem praktikplatser för studenter på vård- och omsorgsprogrammet. Verksamheten får dessutom en plats i det lokala programrådet och får därmed möjlighet att påverka programutbudet.

Åldrande och demens är två områden där kompetensen behöver förbättras. Därför planeras kompetensutvecklingsinsatser inom dessa områden.

2 Uppföljning och analys

2.1 Strategiska mål och nämndmål

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

STRATEGISKT MÅL

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Ett utvecklingsarbete som bland annat består av att tydliggöra rutiner, roller och ansvar mellan myndighet och egen regi är påbörjat och berör LSS-insatser. Kompetensutveckling med juridisk inriktning för biståndshandläggare genomfördes under våren. En brukarundersökning kommer att genomföras under senare delen av hösten. Resultatet presenteras i verksamhetsberättelsen.

NÄMNDMÅL

Brukarna inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning är nöjda

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Brukarenkäten besvaras i oktober 2017 och redovisas i verksamhetsberättelsen. Samtliga enheter går igenom föregående års resultat och tar fram aktiviteter för att öka nöjdheten bland brukarna.

NÄMNDMÅL

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Bedömning

 hög grad uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Alla brukare ska ha en genomförandeplan där man beskriver hur insatsen ska utföras. Där personen inte kan eller vill vara delaktig upprättas en genomförandeplan med eventuell företrädare.

Resultat från brukarenkäten redovisades för alla medarbetare och brukare. Resultatet redovisades även på Tyreso.se och i tidningen Mitt i Tyresö. Kvalitetsgranskning sker regelbundet och även den redovisas offentligt. I verksamhetsplanen beskrivs verksamhetens mål, uppdrag och aktiviteter.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning

Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt. För omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppgår nettoresultatet till och med augusti till -1 733 tkr.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Resultatet för indikatorn redovisas först i samband med verksamhetsberättelsen för år 2017.

Målet för år 2016 är delvis uppfyllt. I årets medarbetarenkät uppgav 53 procent av de anställda inom verksamhetsområdets kommunala regi att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, 34 % uppgav att de var neutrala och 13 % uppgav att de inte skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning

 Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Den ackumulerade sjukfrånvaron till och med augusti månad för tillsvidareanställd personal inom verksamhetsområden var 9,74 procent.

Verksamheten arbetar även aktivt med rehabiliteringsprocesser och har förstadagsintyg på personer med hög sjukfrånvaro. Åtgärderna har haft effekt och sjukfrånvaron minskar.

NÄMNDMÅL

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Myndigheten arbetar ständigt med klimatet på arbetsplatsen.

Verksamheten arbetar aktivt med rehabiliteringsprocesser och har förstadagsintyg på personer med hög sjukfrånvaro. Åtgärderna har haft effekt och sjukfrånvaron minskar.

NÄMNDMÅL

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt. I år har fyra medarbetare inom utförarverksamheten erbjudits högre sysselsättningsgrad och samtliga har accepterat erbjudandet. Verksamheten kommer att fortsätta erbjuda ökad sysselsättningsgrad när möjlighet finns. Inom verksamhetsområdets myndighetsutövning erbjuds alla den tjänstgöringsgrad som de önskar.

2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Konkurrensutsättning

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Upplandning av boende med särskild service för personer med funktionsnedsättning genomförs tillsammans med Nacka kommun.

Upplandning av enstaka platser i bostad särskild service för vuxna LSS genomförs tillsammans med Huddinge, Haninge, Nynäshamn och Botkyrka kommuner.

Upplandning planeras av nya gruppboendestäder.

Kommunövergripande upplandning av persontransporter pågår.

I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört. Brukare inom omsorg för personer med funktionsnedsättning erbjuds hälsofrämjande insatser. Boende på boenden enligt LSS erbjuds i grupp eller enskilt varje vecka att delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet. Hur behovet av anhörigstöd tillgodoses inom socialnämndens verksamheter utreddes under år 2017. Anhörigstödet avseende omsorg för personer med funktionsnedsättning har belysts i översynen.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter justeras årligen utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering.

Genomlysna behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget har genomförts i det underlag till lokalförsörjningsplan som tagits fram och presenterats för socialnämnden.

2.3 Kvalitetsgarantier

Vi är tillgängliga - När du ansöker om boende, daglig verksamhet, korttidsverksamhet, personlig assistans eller någon annan insats får du en personlig handläggare.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Vi bär synlig identitetsbricka - Alla biståndshandläggare som gör hembesök hos dig bär en synlig identitetsbricka.

Denna garanti bedöms delvis vara uppfylld. Handläggare bär inte synlig identitetsbricka men har identitetskort.

Planering - När insatsen börjar görs en genomförandeplan tillsammans med dig inom en månad. Vi följer upp planen efter tre månader och sedan minst en gång om året.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Information om boende - Varje år får du information om vilka boenden som finns i kommunen, och vilka nya bostäder som planeras. Du får också informationen vid andra tillfällen om du behöver det.

Garantin bedöms inte vara uppfylld. Oftast ges denna information enskilt vid andra tillfällen.

Stödperson på boendet - Du får en stödperson på boendet redan innan du flyttar in.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Arbete, daglig verksamhet, studier - Du erbjuds stöd för att komma i arbete, sysselsättning, daglig verksamhet eller börja studera.

Garantin bedöms vara uppfylld.

2.4 Verksamhet och kvalitet

Lex Sarah och lex Maria

Under januari-augusti 2017 upprättades sju lex Sarah-rapporter. Dessa rapporter har inte resulterat i några anmälningar hos Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO.

Ingen anmälan enligt lex Maria upprättades under perioden januari-augusti 2017.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis de beslut som ej verkställts till Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO. Sammanställningar redovisas för socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Till och med den 30 juni redovisades 18 ej verkställda rapporterats till IVO. Tolv avser kontaktperson, ledsagning och avlösarservice varav fyra avser avbrott. Fem avser boende enligt LSS. En avser kontaktperson enligt SoL.

Granskningar

Kvalitetsenheten har genomfört en granskning av boendestödet. Arbetet med de förbättringsområden som lyfts i granskningen kommer att återrapporteras till nämnden under hösten.

Stora Sköndals boendestöd håller en god kvalitet, med personal som har kompetens för uppdraget. Personalen arbetar enligt en tydlig formulerad arbetsbeskrivning och tillämpar arbetssätt för att insatsen ska bli så bra som möjligt för den enskilde.

Granskningen av Lindalens boendestöd visade på att verksamheten behöver förbättra verksamheten inom flera områden. Personalen behöver öka sin kompetens gällande psykiska funktionsnedsättningar och även öka kompetensen gällande beprövade arbetsmetoder. Personalen behöver även få handledning eller inplanerad tid för reflektion. Vidare behöver personalkontinuiteten säkerställas och den sociala dokumentationen förbättras.

Boendestödet på Bra Liv har en god kvalitet enligt kvalitetsenhetens granskning. Verksamheten har bra metoder för att säkerställa en bra kvalitet i den sociala dokumentationen och ett tydligt och väl utvecklat kvalitets- och ledningssystem. Verksamheten behöver dock säkerställa att personalen har relevant utbildning.

Inom kommunens egna boendestöd visade granskningen på flera utvecklingsområden och några brister som behöver åtgärdas. Verksamheten behöver upprätta vissa väsentliga rutiner och säkerställa att rutinerna är kända hos personalen. Verksamheten behöver säkerställa ett hållbart och långsiktigt ledarskap. De brister som konstaterades var att det saknades flera genomförandeplaner samt att den sociala dokumentationen var bristfällig. Vidare saknades det en skriftlig beskrivning av boendestödjarens uppdrag. Arbetet med förbättringsområden inom kommunal regi som har initierats på grund av granskningen kommer att återrapporteras till nämnden under hösten.

Åtgärder inom MÅF med anledning av kvalitetsenhetens uppföljande granskning

En utbildning i handläggning LSS och SoL med juridisk inriktning fortgår. Handläggarna har fått mer kunskap kring juridiken i handläggning vilket har lett till att besluten som fattas är rättssäkrare idag och att likabehandlingen har ökat.

Uppfyllelsen av avdelningens kvalitetsgarantier följs upp regelbundet genom avstämningar på veckomöten och APT.

2.5 Verksamhet och ekonomi

Nettoresultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppgår till -1 733 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 2 100 tkr.

Myndighet

FO Myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	11 058	-11 488	-430	-600
Hemtjänst ordinärt boende	7 958	-8 182	-224	-500
Boendestöd ordinärt boende	4 477	-3 743	734	900
Korttidsboende	1 832	-2 826	-994	-1 100
Särskilt boende/annat boende	19 055	-20 477	-1 422	-2 300
Övriga insatser ordinärt boende	4 199	-5 199	-1 000	-1 400
Boende vuxna LSS	58 224	-60 941	-2 717	-5 400
Boende barn & unga LSS	9 903	-6 743	3 160	4 400
Personlig assistans LSS/SIB	27 763	-29 132	-1 369	-1 700
Daglig verksamhet LSS	28 184	-25 853	2 331	3 000
Korttidsvistelse LSS	9 023	-9 331	-307	200
HsL LSS	2 402	-2 022	379	600
Övriga insatser LSS	6 896	-6 672	224	400
Totalt FO myndighet	190 973	-192 609	-1 636	-3 500

Nettoresultatet för myndighetsutövningen inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppgår till -1 636 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 3 500 tkr.

En stor del av underskottet är föranlett av volym- och kostnadsökningar inom köpta platser för särskilt boende. Under 2018 planeras att upplåta träningsbostäder på Töresjövägen. Tillgången till dessa bostäder möjliggör hemtagningar och minskar behovet av att köpa platser motsvarande 2 500 tkr på årsbasis. Dessutom bidrar de till att insatsen korttidsplatser för personer under 65 år verkställs inom kommunen, vilket motsvarar en kostnadsminskning på motsvarande 1 000 tkr.

Myndigheten har fram till augusti haft lägre personalkostnader än budgeterat. Orsaken har varit en lägre bemanning, till följd av att handläggare har varit föräldralediga. Från september är samtliga tjänster tillsatta då ordinarie handläggare återvänder från föräldraledigheten.

För perioden har kostnaderna för köpta boenden enligt SoL ökat. Volymen har varit konstant vilket innebär att köpta boendeplatser som avslutats har haft ett lägre pris än de nyligen köpta.

Insatsen personlig assistans visar på ökade kostnader under perioden. Det är volymökningar avseende beviljade timmar inom personlig assistans och sjuklönekostnader som bidrar till kostnadsökningen.

Inom daglig verksamhet fortsätter kostnaderna att minska. Det är förändrade avtalsvillkor som bidrar till lägre kostnader. Sedan juli månad har nya avtalsvillkor stipulerats gällande turbundna resor. Det är dock för tidigt att dra några slutsatser avseende hur de påverkar kostnaderna, men en effektivare samåkning kommer sannolikt att leda till lägre kostnader.

Verksamhet i kommunal regi

FO Kommunal regi Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	2 223	-1 969	254	200
Hemtjänst ordinärt boende	482	-243	239	200
Boendestöd ordinärt boende	1 054	-1 522	-468	-600
Korttidsboende	0	-50	-50	0
Särskilt boende/annat boende	4 213	-4 671	-458	-200
Övriga insatser ordinärt boende	584	-572	12	0
Boende vuxna LSS	33 259	-33 354	-95	0
Personlig assistans LSS/SIB	7 124	-7 838	-713	0
Daglig verksamhet LSS	10 451	-9 282	1 169	1 600
Korttidsvistelse LSS	3 051	-3 005	46	200
Övriga insatser LSS	3 590	-3 622	-32	0
Totalt FO kommunal regi	66 029	-66 127	-98	1 400

Nettoreultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi uppgår till -98 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett överskott på 1 400 tkr.

TYDA gör ett mer positivt resultat än förväntat, under hösten belastas dock verksamheten med kostnader för flytt och högre hyror. Prognosen är en positiv avvikelse på 1 600 tkr. Prognosen inkluderar det positiva resultat som verksamheten tar med sig från föregående år.

Korttidsvistelse har haft en hög omsättning på personal, samt flera sjukskrivningar, vilket har lett till höga personalkostnader som påverkar resultatet negativt.

Det negativa resultatet för boendestöd i ordinärt boende innefattar även föregående års negativa resultat. Prognosen är -600 tkr.

3 Slutsatser och konsekvenser

Nettoreultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppgår till -1 733 tkr till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på -2 100 tkr.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning uppfyller helt eller delvis samtliga strategiska mål, med två undantag.

Det första målet som inte uppnås avser att verksamhetsområdet ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Det andra målet som inte uppnås är målet att medarbetarnas frånvaro ska vara lägre än fyra procent.

Samtliga uppdrag som ålagts omsorgen om personer med funktionsnedsättning är genomförda eller påbörjade.

Myndighet

Den personliga assistansen enligt LSS visade på en ökning, vilket beror på att fler personer har beviljats personlig assistans. Volymökningen härrör till viss del från personer som fått sin personliga assistans indragen från Försäktingskassan och beviljats personlig assistans enligt LSS.

Kostnaderna för daglig verksamhet minskade under perioden, som en effekt av genomförda förändringar i LOV-avtalet.

Förslag på reviderade riktlinjer för handläggning inom LSS togs fram. Beslut kommer att fattas av socialnämnden under hösten.

Enhetschefen för myndigheten avslutade sin anställning under perioden. En tillförordnad enhetschef tillsattes i väntan på att tjänsten återbesätts. Rekrytering påbörjades under sommaren. Tillsättning beräknas ske under slutet av 2017.

Antalet ärenden per handläggare minskade succesivt under perioden och ligger numera på en rimlig nivå. Det beror på att myndigheten anställde en LSS-handläggare och att två LSS-handläggare återvände efter avslutad föräldraledighet.

Sjukfrånvaron på myndigheten är lägre än under motsvarande period föregående år.

Verksamhet i kommunal regi

Som ett första led i att utveckla ett systematiskt arbetssätt för hela Hästskon skapades en gemensam digital plattform. Vidare behöver alla grupper på Hästskon, förutom APT, ha regelbundna strukturerade personalmöten där grupperna hanterar de olika utmaningar som de ställs inför.

Verksamheten har sökt statsbidrag för att anordna en MI-utbildning, för att öka personalens förmåga att motivera människor till förändring.

Verksamheten behöver även samverka med myndigheten för att tydliggöra målet för de olika boendena.

Boendestödet visar ett minusresultat. Det beror på att antalet utförda timmar är för lågt. Arbetet med en åtgärdsplan är påbörjat. Vid den senaste kvalitetsgranskningen av boendestödet fick verksamheten anmärkning på att genomförandeplaner saknades i flera ärenden. Personalen har sedan dess fått utbildning i det kvalitetsledningssystem som används.

Inför hösten valde inga nya elever från skolan att ha TYDA som daglig verksamhet. TYDA arbetar dock aktivt för att utveckla verksamheten så att fler brukare väljer den kommunala utföraren.

För att bli mer attraktiv som utförare kommer verksamheterna på Kryddgården och Stjärngården under hösten att flyttas till Industrivägen. I de nya lokalerna finns mer möjligheter att exempelvis kunna arbeta i kök, eller med montering och paketering. Verksamheten i kommunal regi kommer även att behöva starta upp nya verksamheter som efterfrågas – och arbetar hela tiden för att finna fler samarbetspartners. I höst planeras till exempel en verksamhet i samarbete med Färda Ridskola starta.

En satsning på utbildning i kommunikation och förhållningssätt genomfördes. Flestallet av medarbetarna på TYDA fick utbildning i lågaffektivt förhållningssätt, vilket gjort att antalet avvikelser har minskat.

Det nya LOV-avtalet för daglig verksamhet med nya ersättningsnivåer, ändrad ersättning vid frånvaro samt höjd habiliteringsersättning - har påverkat verksamhetens intäkter negativt.

Det var lättare att rekrytera inför årets sommar än föregående år. Det är dock fortfarande svårt att få tag på erfaren personal med rätt kompetens.

Som ett steg i att höja kvaliteten i verksamheten infördes ett kvalitetsråd på avdelningen. Kvalitetsrådet leds av verksamhetsutvecklare, en representant från varje enhet och två enhetschefer.

De långa sjukskrivningarna i verksamheten är ofta inte arbetsrelaterade utan beror i många fall på fysisk sjukdom. Verksamheten arbetar aktivt med de korta sjukskrivningarna. Rehabamtal och förstadagsintyg har införts för personal med många frånvarotillfällen. Åtgärderna har gett effekt och sjukfrånvaron minskar.

4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser.

4.1 Åtgärder 2017

Reviderad delegationsordning inom socialnämndens verksamhetsområden (beslut socialnämnden 2017-03-29)

En ny delegationsordning antogs och gäller från och med 2017-05-01. Förändringarna i delegationsordningen syftar till ökad kostnadskontroll.

Kommentar:

Förändringarna i delegationsordningen har ännu inte medfört några kostnadsminskningar.

Förändringar i LOV daglig verksamhet enligt LSS (beslut socialnämnden 2016-11-30)

Beslut om reviderad ersättningsmodell för LOV daglig verksamhet i syfte att nå en effektivare styrning av kostnadsutvecklingen från och med 2017-03-01.

Kommentar:

Besparingar har skett genom att förändrade ersättningsnivåer införts. Dessutom utgår ersättning numera utifrån faktisk närvaro. Effekterna är redan synliga och beräknas motsvara kostnadsminskningar på ca 3 000 tkr på helårsbasis.

Översyn av kostnader för turbundna resor till och från daglig verksamhet inklusive åtgärder för att minska kostnaderna (beslut socialnämnden 2017-03-29)

I samband med att rapporten presenterades för socialnämnden uppdrogs förvaltningschefen att snarast besluta om en ny geografisk gräns för valfrihetssystemet, i syfte att minska reskostnad och miljöbelastning.

Kommentar:

Sedan juli månad har nya avtalsvillkor stipulerats gällande turbundna resor. I det nya avtalet krymptes den geografiska avgränsningen och samåkning. Det är dock för tidigt att dra några slutsatser avseende hur de påverkar kostnaderna, men en effektivare samåkning kommer sannolikt att leda till lägre kostnader.

Ekonomisk uppföljning per 31 mars (beslut socialnämnden 2017-04-26)

I samband med ärendet om ekonomisk uppföljning uppdrogs förvaltningschefen att säkra överskott i de verksamheter där det finns förutsättningar för detta.

Kommentar:

Överskott har säkrats inom verksamheten i omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt inom äldreomsorgens myndighetsutövning.

Nämnden beslutade också att avvecklingskostnaderna för den personliga assistans som hittills bedrivits i kommunal regi ska återsökas av kommunstyrelsen.

Kommentar:

Kommunstyrelsen har tagit ansvar för avvecklingskostnaderna på ca 2 600 tkr.

Äldreomsorgen

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	5
2.1 Strategiska mål och nämndmål	5
2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag	8
2.3 Vårdighetsgarantier	10
2.4 Verksamhet och kvalitet	12
2.5 Verksamhet och ekonomi	13
3 Slutsatser och konsekvenser	15
4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser.	17
4.1 Åtgärder 2017	17

1 Viktiga händelser

Förvaltningsövergripande

Nya riktlinjer för trygghet och säkerhet inom socialnämndens verksamheter togs fram i januari.

En omfattande revidering av nämndens delegationsordning genomfördes under våren.

Socialförvaltningen tog fram en strategi för hur en hög arbetsbelastning på myndighetsutövningen inom socialnämndens verksamhetsområden kan undvikas.

En översyn av det anhörigstöd som finns i kommunen genomfördes. Översynen visade att det finns mycket indirekt och direkt stöd till anhöriga som vårdar sina närstående, och att det i huvudsak fungerar bra.

Ett arbete för att förbereda inför införandet av dataskyddsförordningen i maj 2018 startades under våren. Dataskyddsförordningen ersätter tidigare gällande personuppgiftslagen. Bland annat görs en omfattande inventering av förvaltningens alla register och personuppgifter.

Ett omtag gjordes under våren kring förvaltningens kvalitetsråd.

Ny förvaltningschef för socialförvaltningen och ny stabschef började i februari.

En nyrekrytering av personligt ombud skedde i mars.

Myndighet

En ny enhetschef tillträdde i februari. Den tidigare vakansen är därmed tillsatt.

Myndigheten rekryterade en avgiftshandläggare som påbörjade anställningen under augusti.

Från och med 1 januari blev samtliga trygghetslarm avgiftsfria, vilket innebär att alla numera erhåller det kostnadsfritt.

Under mars månad påbörjades utformningen av förfrågningsunderlag gällande upphandling av vård- och omsorgsplatser. Syftet är att tillgodose behovet av nuvarande och kommande behov av vård- och omsorgsplatser. Ett avtal slöts med Vardaga gällande Villa Basilika, som kommer att ha 63 vård- och omsorgsplatser.

Under juni sades avtalet med Ansvar och Omsorg upp gällande Ängsgårdens äldreboende.

Utförandet av delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser i ordinärt boende, på uppdrag av primärvården, avslutades i januari. Det innebär att de delegerade arbetsuppgifter som utförarna inom hemtjänsten tidigare utförde, återgick till Landstinget.

Nya riktlinjer SoL äldreomsorg beslutades under våren och börjar gälla från september 2017.

Beslut om nya värdighetsgarantier togs under våren och börjar gälla från och med januari 2018.

Myndigheten utformade rutiner för uppföljningar och nyprövningar gällande insatser inom äldreomsorgen. Förändringen innebär ett mer strukturerat arbetssätt, en ökad rättssäkerhet och en bättre matchning mellan utrett behov och beviljade insatser

Verksamhet i kommunal regi

Socialnämnden förväntas den 27 september ta beslut om att det nya centrumnära vård- och omsorgsboende, som ska stå färdigt 2020, kommer att drivas i kommunal regi. Förslaget om en avveckling av Björkbacken förutsätter att ett nytt vård- och omsorgsboende byggs och står färdigt 2020. Det har tidigare inte varit klart huruvida detta tillkommande boende skulle drivas i kommunal regi eller upphandlas. Men den 27 september förväntas socialnämnden ta beslut om att det centrumnära vård- och omsorgsboendet ska drivas i kommunal regi.

I november 2016 genomförde PWC en översyn av bemanningen och arbetssättet på Björkbackens vård- och omsorgsboende, i syfte att hitta möjligheter att effektivisera verksamheten. Resultatet blev en åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten. Åtgärdeerna är påbörjade och ska genomföras under 2017.

Silvncertifieringen av hemtjänsten påbörjades i mars.

För att få bättre kontroll över varuflödet av förbrukningsmateriel på Björkbacken införde verksamheten ett centrallager som används av samtliga enheter.

Under våren genomfördes digital medicinhantering i systemet Alfa, på Kastanjen och Syrenen. Arbetet fortsätter under året och ska genomföras på samtliga enheter.

Vård- och omsorgsboendet och hemtjänsten fick ett skalskydd installerat, då verksamheten deltagit i ett pilotprojekt för kommunens nya inpasseringssystem.

Kostnadsfria trygghetslarm i hemtjänsten infördes i januari vilket resulterat i en stor ökning av antal larm. Under 2017 har antalet larm ökat från 597 till 713.

Rekrytering av sommarbemanningen på Björkbacken fortlöpte under hela sommaren på grund av att många vikarier inte fungerade i verksamheten. Då rekryteringsläget var fortsatt svårt ersattes dessa istället med fast personal som arbetade övertid. Beslutet att ta in personal från bemanningsföretag ledde inte till den avlastningen som förväntades. Flera utav den personal som beställdes saknade undersköterskekompetens/relevant erfarenhet för att lyckas med uppdraget.

Hemtjänsten hade likartade problem som de som beskrivs ovan för särskilt boende. Inom hemtjänsten gjordes bedömningen att inhyrd personal inte kunde ersätta erfaren personal, därför anlätades inget bemanningsföretag.

2 Uppföljning och analys

2.1 Strategiska mål och nämndmål

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet – den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Riktlinjer uppdateras och implementeras i verksamheten.

Sjuksköterskor, rehab-personal och undersköterskor jobbar i team för att förbättra den enskildes vård och omsorg för att uppnå god livskvalitet utifrån den enskildes förutsättningar. Enheterna arbetar strukturerat och systematiskt och använder sig av beprövade metoder.

En omstrukturering av HSL-organisationen har genomförts.

Varje boende har en egen kontaktman (undersköterska) som har ansvar enligt förankrad rutin där relationsskapande närståendesamtal ingår. Detta arbetssätt har mycket god effekt på de boendes välbefinnande och uppskattas hos närstående.

NÄMNDMÅL

Verksamheten inom vård- och omsorgsboenden för äldre bidrar till bättre hälsa

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Riktlinjer uppdateras och implementeras i verksamheten.

Sjuksköterskor, rehab-personal och undersköterskor jobbar i team för att förbättra den enskildes vård och omsorg för att uppnå god livskvalitet utifrån den enskildes förutsättningar. Enheterna arbetar strukturerat och systematiskt och använder sig av beprövade metoder.

En omstrukturering av HSL-organisationen har genomförts. Munhälsovårdsbedömning görs regelbundet och följs upp i vårdplaner.

Varje boende har en egen kontaktman (undersköterska) som har ansvar enligt förankrad rutin där relationsskapande närståendesamtal ingår. Detta arbetssätt har mycket god effekt på de boendes välbefinnande och uppskattas hos närstående.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

STRATEGISKT MÅL

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Socialstyrelsens brukarenkät för innevarande år presenteras senare i höst och kommer att redovisas i samband med årsredovisningen. Resultatet från 2016 års brukarenkät visade att de äldre i Tyresö kommun var nöjda med äldreomsorgen. De upplevde att de fick ett bra bemötande av hemtjänsten och på vård- och omsorgsboende.

NÄMNDMÅL

Brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Socialstyrelsens brukarenkät för innevarande år presenteras senare i höst och kommer att redovisas i samband med årsredovisningen. Resultatet från 2016 års brukarenkät visade att de äldre i Tyresö kommun var nöjda med äldreomsorgen. De upplevde att de fick ett bra bemötande av hemtjänsten och på vård- och omsorgsboende.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning

 Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms ej vara uppfyllt. För verksamhetsområdet äldreomsorg uppgår nettoresultatet till och med augusti till -3 623 tkr.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Resultatet av årets medarbetarenkät redovisas först i samband med verksamhetsberättelsen för år 2017.

För 2016 uppnåddes målvärdet uppnås ej. I medarbetarenkäten uppgav 56 procent av de anställda inom verksamhetsområdets kommunala regi att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, 24 % uppgav att de var neutrala och 20 % uppgav att de inte skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

I medarbetarenkäten för 2015 var svarsalternativet för den här frågan utformat på ett annat sätt vilket omöjliggör en jämförelse med 2016. Därför redovisas inget resultat från 2015.

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning

Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Den ackumulerade sjukfrånvaron till och med augusti månad för tillsvidareanställd personal inom verksamheten i kommunal regi var 10,18 procent. Många enheter har aktiviteter inplanerade under 2017 för att motverka den höga sjukfrånvaron.

NÄMNDMÅL

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna

Bedömning

Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Under sommaren har det varit mycket sjukskrivningar bland ordinarie personal och vikarier. Verksamheten har sammanställt sjukfrånvaron på individnivå och enhetscheferna följer upp i samtal med personal för att kunna sätta in stödjande insatser för att stoppa utvecklingen.

NÄMNDMÅL

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Bedömning

 Delvis uppfyllt

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt.

Resultatet för indikatorn redovisas först i verksamhetsberättelsen.

Målvärdet uppnåddes ej för år 2016. I medarbetarenkäten uppgav 78 procent av de anställda inom verksamhetsområdets kommunala regi att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Resultatet är oförändrat jämfört med föregående år.

Inom myndigheten erbjuds alla den tjänstgöringsgrad som de önskar.

2.2 Särskilda uppdrag och nämnduppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Konkurrensutsättning

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status

 Färdig

Kommentar:

En upphandling av vård- och omsorgsboendet Villa Basilika genomfördes under våren. Det nya boendet öppnar sin verksamhet under våren 2018.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter justerades utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Beslut om ny taxa för äldreomsorg fattades till följd av minskade statsbidrag från och med 1 januari 2017. Den nya taxan bedöms motsvara de minskade statsbidragen. Kommunfullmäktige beslutade under året om att införa avgiftsfria biståndsbedömda trygghetslarm. Larmen blev avgiftsfria från och med januari 2017.

Säkerställa tillkomsten av ytterligare boendeplatser inom äldreomsorgen genom nya vård- och omsorgsboenden

Status

 Påbörjad

Kommentar:

En upphandling av vård- och omsorgsboendet Villa Basilika genomfördes under våren. Det nya boendet öppnar sin verksamhet under våren 2018.

Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Mat och måltider-utbildningen pågår på Björkbackens vård- och omsorgsboende och den kommunala hemtjänsten i samarbete med Utsikten. På enhetsnivå arbetar respektive enhetschef för att förbättra måltidssituationen för brukarna.

Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Genomförandet av Silviacertifiering har uppehåll från mitten av juni från till september på grund av sommarledigheterna i verksamheten. För perioden planerade insatser har genomförts enligt plan. Avslutande tillfällen för tre dagars grundutbildning, chefsutbildning och handledarutbildning beräknas vara klara så verksamheterna som klarar av provet ska sina certifikat i december.

Genomlysna behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört. Behovet av boendeplatser ingår i den kommunövergripande lokalförsörjningsplan som tagits fram under våren 2017.

NÄMNDUPPDRAG

Möjliggöra innovation i äldreomsorgen med hjälp av ny teknik

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. I behovsanalysen som genomförts för socialnämndens verksamheter identifieras olika prioriterade utvecklingsområden inom teknik, där tillsyn nattetid via webbkameran är en teknologi som förvaltningen avser att arbeta vidare med.

Socialförvaltningen kommer delta i ett projekt tillsammans med bland annat Kungliga Tekniska Högskolan om användningen av kommande mobilteknologi inom omsorg om äldre.

Digital signering inom hälso- och sjukvårdsinsatser införs inom verksamheterna i kommunal regi.

2.3 Vårdighetsgarantier

Önskemål om särskilt boende - När du har beviljats äldreboende får du välja vilket äldreboende du helst vill bo på.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Möjlighet att bo tillsammans - Genom olika boendeformer kan du få ökad möjlighet att leva tillsammans med din make/maka/partner, även om inte båda har behov av särskilt boende.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Utevistelse och gemenskap - Du erbjuds att gå ut varje dag om du bor på äldreboende. Vi planerar tillsammans med dig var, när och hur du vill vistas ute. Du erbjuds möjlighet till gemenskap och aktiviteter.

Garantin bedöms inte vara uppfylld då brukarundersökningen visade låg nöjdhet inom detta område. Avvikelserna är dock i somliga fall svårbedömda, då vissa brukare inte önskar ha uteaktiviteter.

Aktiviteter anordnas utifrån den enskildes behov. Det finns utrymme för att planera fler aktiviteter i vardagen.

Kost - Du ska uppleva att maten är av god kvalitet, smakar gott och att du har inflytande över hur din måltidssituation ser ut. Du kan välja mellan minst två rätter till lunch.

Garantin bedöms inte vara uppfylld. Boende, brukare och deras anhöriga förde under året fram synpunkter gällande matens kvalitet. Även resultatet av Socialstyrelsens brukarundersökning visade att de boende inte var nöjda med maten. Maten lagas på restaurang Utsikten och verksamheterna hanterar maten efter befintliga instruktioner. Utöver detta har verksamheterna begränsade möjligheter att påverka matens kvalitet.

Samtal då insats eller boende beviljas - Senast på inflyttningsdagen erbjuds du samtal med enhetschef, verksamhetschef eller omvårdnadsansvarig sjuksköterska.

Garantin bedöms delvis vara uppfylld. Vissa inflyttningar sker under helgerna, då inte alltid ansvarig person är i tjänst.

Planeringssamtal - Senast inom två veckor från inflyttning på särskilt boende erbjuds du - och dina anhöriga om du vill - samtal för att göra en planering. Planeringen för din vård och omsorg (genomförandeplan) görs tillsammans med din kontaktman.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Uppföljningssamtal - Minst var tredje månad samtalar du och din kontaktman om hur dina förväntningar på vården och omsorgen har infriats.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Brytpunktssamtal vid förändrat hälsotillstånd eller vid vård i livets slut - Ditt behov av vård och omsorg kan förändras på grund av förändrat hälsotillstånd eller behov av vård i livets slut.

Garantin bedöms vara uppfylld.

Efterlevandesamtal - Anhöriga erbjuds samtal en tid efter dödsfall.

Garantin bedöms delvis vara uppfylld. Verksamheten arbetar aktivt med att förbättra dokumentationen av samtalen.

Trygghet - Sjuksköterska finns tillgänglig dygnet runt. Vi besvarar larm inom tre minuter och är på plats omedelbart vid akuta situationer. Vi som arbetar på äldreboende bär alltid synlig namnskyld.

Garantin bedöms vara uppfylld.

3 Slutsatser och konsekvenser

Nettoreultatet för äldreomsorgen uppgår till -3 623 tkr till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 6 400 tkr.

Äldreomsorgen uppfyller helt eller delvis samtliga strategiska mål, med två undantag.

Det första målet som inte uppnås avser att verksamhetsområdet ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Det andra målet som inte uppnås är målet att medarbetarnas frånvaro ska vara lägre än fyra procent.

Samtliga uppdrag som ålagts äldreomsorgen är genomförda eller påbörjade.

Myndighet

Myndigheten visar ett överskott för perioden. Den sammanlagda efterfrågan på äldreomsorg har varit något lägre än budgeterat.

Myndigheten utökade bemanningen under perioden, vilket innebar mindre antal ärenden per handläggare. Under hösten kommer ytterligare en handläggare att anställas för att utveckla arbetet med uppföljningar.

Under perioden har en avgiftshandläggare/fakturagranskare anställts. Syftet är att minska sårbarheten och förbättra uppföljningsarbetet kring fakturagranskningen.

Sjukfrånvaron ökade under perioden och ligger högre än motsvarande period föregående år. Ökningen beror i första hand på att ett fåtal medarbetare varit sjukskrivna en längre tid. Då myndigheten har relativt få anställda blir påverkan ändå påtaglig. Individanpassade rehabiliteringsinsatser påbörjades av enhetschefen på myndigheten. Syftet är att få medarbetarna att, så snart det är möjligt, återgå till ordinarie tjänst.

Avtalet med Ansvar och Omsorg AB gällande Ängsgården sades upp. Avtalet löper ut i mars 2018. Antalet motsvarade 21 platser.

Nytt avtal avseende vård- och omsorgsplatser slöts med Vardaga AB, gällande Villa Basilika. Avtalet gäller 63 vård- och omsorgsplatser, och börjar gälla från 2018-03-01.

Verksamhet i kommunal regi

Generellt har vårdtyngden ökat vid Björkbackens äldrecentrum över tid. De personer som beviljas särskilt boende har idag ett omfattande omvårdnadsbehov dygnets alla timmar, som kräver stora personalresurser. Det innebär att bemanningen måste anpassas för att säkerställa en god vård och omsorg utifrån de behov som finns i verksamheten.

Samtlig personal har genomfört Silvautbildning och fyra undersköterskor har utbildat sig till Silviasyster. Björkbackens äldreboende certifierades i december 2016.

Utbildningsinsatser och ökad bemanning utifrån boendes behov har under 2017 genomförts med hjälp av stimulansmedel.

Digitaliseringen av läkemedelshandlingen fortsätter, och kommer att vara genomförd på samtliga avdelningar i oktober 2017.

Osäkerhet om Björkbackens framtid, efter Arbetsmiljöverkets granskning, har skapat oro och påverkat personalomsättningen negativt. Det är en utmaning att under resterande delen av året behålla personal och kompetens trots osäkerheten om Björkbackens framtid. Det är viktigt att samtliga medarbetare får kontinuerlig information och får vara delaktiga.

När det gäller personalresurser har det varit svårigheter att rekrytera undersköterskor under året. För att trygga personalförsörjningen har verksamheten för avsikt att införa en intern poolfunktion. Den ska arbeta över hela verksamheten för de kontinuerliga behov som uppstår i samband med planerad och oplanerad frånvaro.

Målet att medarbetarnas sjukfrånvaro ska vara lägre än fyra procent, innebär att verksamheten måste arbeta mer aktivt utifrån kommunens rehabiliteringsprocess.

Inom hemtjänsten har J.OV-avtalets kompetenskrav blivit allt svårare att uppfylla. Antalet sökande till lediga tjänster är periodvis obefintlig. Enhetscheferna har deltagit i rekryteringsdagar, ordnat öppet hus samt haft kontakt med olika utbildningar – men dessa insatser har inte lett till rekryteringar.

Många i personalen upplever att kommande förändringar i medicinska delegeringen från 2017, där den medicinska delegeringen återkallas från primärvården, medför att de inte kommer att ha användning av sina medicinska kunskaper.

För att öka kvaliteten har enheten skapat ett palliativ- och demenssteam med spetskompetens, i syfte att handleda övrig personal då behov finns. Arbetsgrupperna har handledning kontinuerligt en gång i månaden. Deltagarna i dessa team har även gått lämpliga utbildningar under året.

Det finns även behov av ökad kunskap inom missbruksvård och bemötande av personer med psykisk ohälsa. Utbildningsinsatser planeras inom dessa områden.

Hemtjänsten använder sig av TES-placeringsystem. Systemet ska underlätta och säkerställa placeringen av alla beviljade insatser hos kunder. För att kunna nyttja TES optimalt, genomförs det så kallade TES-lyftet under våren.

4 Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser.

4.1 Åtgärder 2017

Reviderad delegationsordning inom socialnämndens verksamhetsområden (beslut socialnämnden 2017-03-29)

En ny delegationsordning antogs och gäller från och med 2017-05-01. Förändringarna i delegationsordningen syftar till ökad kostnadskontroll.

Kommentar:

Förändringarna i delegationsordningen har ännu inte medfört några kostnadsminskningar.

Ekonomisk uppföljning per 31 mars (beslut socialnämnden 2017-04-26)

I samband med ärendet om ekonomisk uppföljning uppdrogs förvaltningschefen att säkra överskott i de verksamheter där det finns förutsättningar för detta.

Kommentar:

Överskott har säkrats inom verksamheten i omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt inom äldreomsorgens myndighetsutövning.

Översyn av bemanning och arbetsstyrka på Björkbackens vård- och omsorgsboende (beslut socialnämnden 2016-12-21)

I samband med att översynen redovisades för nämnden uppdrogs förvaltningschefen att redovisa åtgärder för att effektivisera verksamheten vid socialnämndens möte i februari 2017.

Kommentar:

En översyn av grundbemanning påbörjades i våras och arbetet har intensifierats under hösten. Arbetet är ännu inte slutfört, men bedömningen i dag är att minst fem heltidstjänster från grundbemanningen kommer att försvinna. Det ger en effekt på ca 2 000 tkr per år. Detta ska förhandlas med fackliga företrädare. Verksamheten kommer i samband med avvecklingen av Syrenen och Näckrosen även att gå igenom IISL-tjänsterna i relation till verksamhetens behov.

Two tjänster vakanshålls tills vidare - en fysioterapeut och en arbetsterapeut. För augusti – december ger detta en besparing på 284 tkr, och helårsbesparingen ger 853 tkr.

En enhetschefstjänst avvecklas då en chef från boendet flyttar över till hemtjänsten och ersätter en chef som har sagt upp sig. Förhandling med fackliga organisationer kommer göras inom kort. Två tjänster som samordnare avvecklas, en redan per september och en vid årsskiftet.

2.4 Verksamhet och kvalitet

Lex Sarah och Lex Maria

Hittills under 2017 har fem rapporter enligt Lex Sarah inkommit. Dessa rapporter har inte resulterat i några anmälningar hos IVO.

Ingen anmälan enligt Lex Maria upprättades under perioden januari-augusti 2017.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis de beslut som ej verkställts till Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO. Sammanställningar redovisas för socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Till och med juni har nio ej verkställda beslut avseende dagverksamhet och åtta beslut avseende vård- och omsorgsboende rapporterats till IVO.

Granskningar

En uppföljande granskning av Björkbackens vård- och omsorgsboende har genomfördes och visade att verksamheten arbetat aktivt med att åtgärda tidigare brister. Den sociala dokumentationen är dock fortfarande ett utvecklingsområde.

Åtgärder inom MÄF med anledning av kvalitetsenhetens uppföljande granskning

En utbildning i handläggning LSS och SoL med juridisk inriktning fortgår. Handläggarna har fått mer kunskap kring juridiken i handläggning vilket har lett till att besluten som fattas är rättssäkrare idag och likabehandlingen har ökat.

En plan för att förbättra uppföljningen inom äldreomsorgen har påbörjats.

En workshop för att förbättra dokumentationen inom äldreomsorgen har genomförts. Utifrån workshopen kommer en åtgärdsplan att upprättas, för att fortsätta utvecklingsarbetet inom enheten.

Uppfyllelsen av avdelningens kvalitetsgarantier följs upp regelbundet genom avstämningar på veckomöten och APT.

Uppföljningar

Under våren genomfördes en uppföljning av Trollängens vård- och omsorgsboende. Uppföljningen visade att verksamheten bedrivs i enlighet med uppdraget.

2.5 Verksamhet och ekonomi

Nettoreultatet för äldreomsorgen uppgår till -3 623 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 6 400 tkr.

Myndighet

ÄO Myndighet Tkr	Intäkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	16 646	-16 646	0	-700
Hemtjänst ordinärt boende	67 581	-61 683	5 897	8 600
Korttidsboende	25 163	-21 966	3 197	4 000
Dagverksamhet	3 398	-3 399	-1	0
Vård- & omsorgsboende	123 255	-126 972	-3 718	-6 800
Öppen verksamhet	101	-90	12	0
Övriga insatser ordinärt boende	2 192	-2 588	-396	-600
Totalt ÄO myndighet	238 336	-233 344	4 992	4 500

Nettoreultatet för myndighetsutövningen inom äldreomsorgen uppgår till 4 992 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett överskott på 4 500 tkr.

Myndigheten har fram till augusti haft lägre personalkostnader än budgeterat, vilket förklaras av att återbesättning av tidigare vakanser dragit ut på tiden. Anledningen till dröjsmålet har varit en bristande tillgång på kvalificerade handläggare, samt en del långtidssjukskrivningar. Vakanserna har hanterats med hjälp av bemanningsföretag. Under hösten räknar myndigheten med att vara fullt ut dimensionerad. Sammantaget innebär det att kostnaderna för den gemensamma administrationen, fram till augusti, blev lägre än budgeterat vilket påverkat prognosen positivt.

Kostnaderna för hemtjänsten har ökat succesivt vilket förklaras av en ökad efterfrågan. Ökningen är inte markant men påverkar både resultat och prognos.

Trycket på köpta korttidsplatser har minskat och balanserar upp ökningen av beviljade hemtjänsttrimmar. Under hösten kommer myndigheten att ersätta den kommunala utföraren för ett kunduppehåll inom hemtjänsten, motsvarande 500 tkr som blivit felaktigt registrerat i verksamhetssystemet.

Kostnaderna för köpta vård- och omsorgsplatser ökade något under perioden och är en effekt av prisjusteringar under våren innevarande år.

Perioden har också inneburit ökade kostnader för bostadsanpassning. Bostadsanpassning möjliggör ett ökat kvarboende och bedömningen är att ökade kostnader inom denna insats minskar kostnaderna för vård- och omsorgsboende. Detta genom en fördröjd inflyttning och ett minskat behov av korttidsplatser.

Verksamhet i kommunal regi

ÄO Kommunal regi Tkr	Inläkt	Kostnad	Resultat	Prognos
Gemensamt/Administration	2 838	-3 346	-508	-400
Hemtjänst ordinärt boende	44 755	-47 851	-3 096	-3 500
Korttidsboende	11 181	-11 470	-289	-500
Dagverksamhet	3 356	-2 946	410	500
Vård- & omsorgsboende	43 191	-48 343	-5 152	-7 000
Övriga insatser ordinärt boende	2 027	-2 007	20	0
Totalt ÄO kommunal regi	107 348	-115 962	-8 615	-10 900

Nettoresultatet för äldreomsorgen i kommunal regi uppgår till -8 615 tkr, till och med augusti 2017. Prognosen för helåret 2017 visar ett underskott på 10 900 tkr.

För särskilt boende innebar sommaren ökade lönekostnader, vilka belastar helårsprognosen. Verksamhetschefen har en dialog med leverantören angående kompensation för de inhyrda undersköterskorna som ej levererades under sommaren. Under ordinära förutsättningar stabiliserar verksamheten sin ekonomi under hösten. I år föreligger dock en risk att stabiliseringen uteblir på grund av ökad oro och osäkerhet ute i verksamheten, i väntan på besked kring verksamhetsavvecklingen. Redan kommer signaler från verksamheten som tyder på en kommande ökad omsättning av personal, samt högre kostnader för sjukskrivning. I samråd med facket har en riskanalys och åtgärdsplan tagits fram.

Även för hemtjänsten medförde sommaren större kostnader än prognostiserat, på grund av det svåra rekryteringsläget. Prognosen är baserad på att de höga kostnaderna för sommaren även belastar septemberresultatet. Därefter är förväntningen att ekonomin stabiliseras fram till årsskiftet. I hemtjänstens resultat per augusti ingår -493 tkr som avser föregående års negativa resultat.

I prognosen för hemtjänsten ingår effekten av det politiska beslutet att göra larm kostnadsfria för hemtjänstens kunder, från och med 1 januari 2017, vilket resulterat i en stor ökning av antal larm. Under perioden 1 maj till 14 augusti har 89 trygghetslarm installerats, vilket ger 152 larm totalt hitills i år.

Under hösten kommer myndigheten att ersätta den kommunala utföraren för ett kunduppehåll inom hemtjänsten, motsvarande 500 tkr, som blivit felaktigt registrerat i verksamhetssystemet.

För den kommunala utföraren av äldreomsorgen har lönekostnaderna ökat i befintlig verksamhet, som följd av föregående års lönerörelse och den extra satsningen för undersköterskor.

Nr	Aktivitet	Individ- och familjecentraler	beskrivning	Verksamhet	Status	Ansvar	Enligt 2017 (del)	Konstateringar
1	Hemstämning/Ansvarstjänst: Hemstämning/Ansvar		En hemstämning har utgjorts med uppdrag att se över samvårdspåbörare för att utvärdera verksamheten, genomförande av utbildning, förbättringsarbete samt utvärdering av verksamheten. Utvärderingen har genomförts i form av en enkätundersökning.	HVB	Ävenstämning	Ena Tulländer	1 746 350	Ävenstämning för att utvärdera verksamheten, genomförande av utbildning, förbättringsarbete samt utvärdering av verksamheten. Utvärderingen har genomförts i form av en enkätundersökning.
2	Myndighetsutövning: Inskattning BUE		Innan beslut om påbörjad utvärdering ska utföras samråd med ansvarig myndighet och berörda parter.	HVB	Ävenstämning	Ena Tulländer	-	Såväl utvärdering som beslut om påbörjad utvärdering ska utföras i samråd med ansvarig myndighet och berörda parter.
3	Hemstämning/Ansvarstjänst: Familjehandling		Inga ytterligare planeringar i samband med familjehandling. Ytterligare möten och utvärderingar genomförs i samband med utvärderingen. Begäran om utvärdering av familjehandlingarna har genomförts i form av en enkätundersökning.	Familjehandling	Ävenstämning	Ena Tulländer	337 433	Inga ytterligare planeringar i samband med familjehandling. Ytterligare möten och utvärderingar genomförs i samband med utvärderingen. Begäran om utvärdering av familjehandlingarna har genomförts i form av en enkätundersökning.
4	Myndighetsutövning: Skolinsatser		Inga ytterligare planeringar i samband med skolinsatser. Grundskolan har påbörjat att arbeta med insatserna för att utvärdera insatserna.	Medlemstjänst	Ävenstämning	Ena Tulländer	459 000	Såväl utvärdering som beslut om påbörjad utvärdering ska utföras i samråd med ansvarig myndighet och berörda parter.
5	Myndighetsutövning: Omställningsutövning till tillgångsövning		Omställningen av ett antal omställningsutövare har påbörjats.	Skolinsatser	Ävenstämning	Carina Engström	487 035	Ävenstämning för att utvärdera omställningen av ett antal omställningsutövare.
6	Hemstämning/Ansvarstjänst: Förordning till HVB		Planering av utbildning och utvärdering av utbildningen för att utvärdera utbildningen.	HVB	Ävenstämning	Carina Engström	357 570	Ävenstämning för att utvärdera utbildningen av ett antal omställningsutövare.
7	Myndighetsutövning: LVM		Arbetet med att utvärdera omställningen av ett antal omställningsutövare har påbörjats.	LVM	Ävenstämning	Carina Engström	-	Ävenstämning för att utvärdera omställningen av ett antal omställningsutövare.
8	Hemstämning/Ansvarstjänst: Myndighetsutövning		En ny rutin för utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare har utvärderats.	Skolinsatser	Ävenstämning	Carina Engström	53 740	Ävenstämning för att utvärdera omställningen av ett antal omställningsutövare.
9	Myndighetsutövning: Förebyggande insatser		Förebyggande arbete vid utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare.	Förebyggande insatser	Ävenstämning	Sara Leth	-	Ävenstämning för att utvärdera omställningen av ett antal omställningsutövare.
10	Övrigt: Utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare		Utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare.	Utvärdering	Ävenstämning	En Tulländer	1 200 000	Utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare.
11	Myndighetsutövning: Utvärdering		Utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare.	Utvärdering	Ävenstämning	Anna Lena Engström/Ena Tulländer	-	Utvärdering av omställningen av ett antal omställningsutövare.

Nr	Aktivitet	Innehåll	Verksamhet	Ansvar	Effekt 2017 (M€)	Effekt 2018 (M€)	Effekt 2019 (M€)	Antagningskommentar
12	Rådningstjänster Ombudsmanstjänster	Formella primära och sekundära plattformar som utvärderas och utvärderas för att säkerställa att de överensstämmer med de grundläggande värdegrunderna (grundläggande värdegrunder).	Alla plattformar och rapporter	Stellan (Monika Anders)	-	-	-	Planerat september 2017. Genomgång av plattformar och rapporter för att om möjligt förbättra dem genom att utvärdera och utvärdera plattformarna för att säkerställa att de överensstämmer med de grundläggande värdegrunderna (grundläggande värdegrunder).
13	Övrigt	Rekurserna	Studieresor	Caroline Evans (BNS)	-	-	-	Projekt upptas i september 2017. Start i oktober 2018.
14	Rörande andra plattformar och samarbete	Årslärande av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Förklaring	Ösa Tuohimäki	-	-	-	För att utvärdera tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
15	Internationella/Regionella konferenser och plattformar	Genomgång av tekniska externa plattformar med syfte att hitta utmaningar och möjligheter i utvärderingen av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Alla plattformar	AMIS-LISA Espen/Valter/Andreas	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
16	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Gunnar Stenlund	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
17	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Samarbete med Miro-Marko, Veronika, TuC och Samarbete för att utvärdera tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Ösa Tuohimäki/Projektledare	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
18	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Behandling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Behandling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Ösa Tuohimäki/Projektledare	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
19	Effektiva beslutsfattande/Beställning	Arbete i samband med utvärderingen av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Gunnar Stenlund	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.
20	Internationella/Regionella konferenser och plattformar	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.	Utveckling av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till	Amalika Sagar/John Hannu	-	-	-	Planerat start november 2017. Förväntat resultat är en tydlig bild över tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till. Utvärdering av tekniska verktyg för att kunna förhålla sig till.

Nr.	Atvikalet	inochill	Status	Answer	Verkamhet	Stærð	Antugrónd/Kommentar
1	Forvaxing avall: National Vela Linde	Avall með öðru emorg avveinile velen eart rippaga.	Þjálfandi	innviðstærð	US\$ gróppinn	1.300	Stök flygandi Vela Linde. Þefillig avall er upplagt og er eart með samvaxið þótt.
2	Forvaxing avall: ephandit þessari ástans	Þessari avallinn veflinn nunnur av Örngróppinn.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	2.000	Örngróppinn. Þessari avallinn er eart með samvaxið þótt.
3	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet US	Enn til næstvefðingun þessari. Forvaxing avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	3.000	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Enn til næstvefðingun þessari. Forvaxing avallinn er þigj vorkamhet.
4	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Geogrífik og þessari forvaxing avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Geogrífik og þessari forvaxing avallinn er þigj vorkamhet.
5	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.
6	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.
7	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.
8	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.
9	Forvaxing avall: Avallinn er þigj vorkamhet	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.	Þjálfandi	innviðstærð	Þessari avallinn	-	Þessari avallinn er þigj vorkamhet. Þessari avallinn er þigj vorkamhet.

Nr. Aktivitet	Innehold	Status	Ansvare	Ansvare	Ansvare
Aldersomsorg					
1	Myndighetstiltak: Forvaltningsrådets oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Lage forvaltningsrådets oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
2	Erfolkeforvaltningsrådets oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
3	Erfolkeforvaltningsrådets oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
4	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
5	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	1.500.000	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
6	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
7	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.
8	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.	Planlagt	Myndighet	-	Oppfølging av saker som er pådratt av kommunen.

Konstaktskoncern
 Effekt 2017 (100) Effekt 2018 (per planerat förändringsunderlag) (100) eller annan basvärden

nr	Ändring	Innehåll	Verksamhet	Status	Ansvar	Effekt 2017 (100)	Effekt 2018 (per planerat förändringsunderlag) (100) eller annan basvärden	Ärskaps/Kommentar
9	Centralaffär	Under våren infördes ett centraliserat HR-ansvar och HR-ansvaret överförs till centraliserat HR-ansvar.	ÅO Kommunal regi	Verksamhet	Verksamhetschef	500 000	200 000	Under våren påbörjades arbetet med att införa ett centraliserat HR-ansvar. Den överförda centraliserade HR-ansvaret omfattar HR-ansvar för alla kommunala verksamheter, med undantag för utbildningsverksamheten.
10	Stöd i verksamhetsförhållanden	Kommunikations- och utbildningsverksamhet	ÅO Kommunal regi	Stöd i verksamheten	Stöd i verksamheten	-	-	Bedrivningen av utbildningsverksamheten med HR-ansvar för utbildningsverksamheten samt utbildningsverksamheten för alla kommunala verksamheter, med undantag för utbildningsverksamheten. Genomgående förändringar kommer att göras.
11	Överför verksamheten	Överför verksamheten till kommunal regi	ÅO Kommunal regi	Överför verksamheten	Verksamhetschef	-	-	Överför verksamheten till kommunal regi. Verksamheten är verksamheten för utbildningsverksamheten.
12	Utbildningsverksamheten	Utbildningsverksamheten överförs till kommunal regi	ÅO Kommunal regi	Utbildningsverksamheten	Verksamhetschef	294 000	853 000	Utbildningsverksamheten överförs till kommunal regi. Verksamheten är verksamheten för utbildningsverksamheten.
13	Ändring av verksamhetsförhållanden och verksamheten	Ändring av verksamhetsförhållanden och verksamheten	ÅO Kommunal regi	Ändring av verksamheten	Verksamhetschef	200 000	2 295 000	En verksamhetsförändring genomförs för att förbättra verksamheten. Verksamheten är verksamheten för utbildningsverksamheten.
14	Grundläggande	Grundläggande verksamheten	ÅO Kommunal regi	Grundläggande verksamheten	Verksamhetschef	-	2 155 000	En övergång av grundläggande verksamheten till kommunal regi. Verksamheten är verksamheten för utbildningsverksamheten.

Nr	Aktivitet	Innehåll	Volsamhet	Status	Ansv	Effekt 2017 (tkr)	Kompletter	
							Effekt 2017 (tkr)	Effekt 2018 (tkr)
15	Spelföraro hemjämt	Planering av lag i samband med	ÄO Kommunal rep	Psögnad	Enhetlicher hemjämt	-	-	<p>Hemjämtcheferna fortsätter att utvärdera vad det är för typ av spel som spelarna vill ha. Detta gäller både i planeringen för det kommande året och i samband med spelplaneringen. Hemjämtcheferna utvärderar också vilka spel som ska erbjudas till spelarna.</p>
16	Övertid hemjämt	Enhetlicher med hemjämt	ÄO Kommunal rep	Psögnad	Enhetlicher hemjämt	630 000	-	<p>Med 2016 genomförde hemjämtcheferna en planering för att minska övertiden. Detta gjordes genom att öka antalet administrativa personaler som ska vara med på övertiden. Detta var ett överordnad beslut som gjordes i samband med att det beslutades om att öka antalet administrativa personaler till 2017 och att förbättra arbetsvillkoren för dem.</p>
17	Införande av ES-webb sid, applikation	Effektivisering av arbetet med hemjämt	ÄO Kommunal rep	Planerad	Enhetlicher hemjämt	-	-	<p>Införandet av ES-webb sid och applikation kommer innebära ett effektivare sätt att planera ES. ES-personalen ska kunna se över ES-planeringen och kunna se över ES-planeringen och kunna se över ES-planeringen. Detta är ett överordnad beslut som gjordes i samband med att det beslutades om att införa ES-planeringen och att förbättra arbetsvillkoren för dem.</p>
18	Effektiva planering	Effektiva planering av arbetet med ES-planering	ÄO Kommunal rep	Utförd	Verksamhetschef	-	-	<p>De hemjämt som är bosatta långt borta från hemjämtcheferna får snabbt kontakt med ES-planeringen och ES-planeringen. Detta är ett överordnad beslut som gjordes i samband med att det beslutades om att införa ES-planeringen och att förbättra arbetsvillkoren för dem.</p>
19	Kultursid	Kommunens kultur och möjligheter att utveckla	ÄO Kommunal rep	Utförd	Verksamhetschef	-	-	<p>Informera kunder om möjligheten att utveckla kultur och möjligheter i verksamheten av detta. Informera kunder om möjligheten att utveckla kultur och möjligheter i verksamheten av detta. Informera kunder om möjligheten att utveckla kultur och möjligheter i verksamheten av detta.</p>

Tyresö kommun

Försörjningsstöd

En jämförelse mellan år 2016 och år 2017

Sofia Lidén
2017-08-07

I november 2016 påbörjas en ökning av utbetalt försörjningsstöd i Tyresö kommun efter en period av väldigt lågt utbetalt försörjningsstöd. Jämför man under en längre tidsperiod ligger utbetalt ekonomiskt bistånd fortfarande lågt jämfört med tidigare år. Jag ska här jämföra år 2016 med år 2017 för att kartlägga vad skillnaderna är och analysera vad som ger en ökad kostnad.

Tabell 1: Utfall 2011-2017

Månad	Utfall 2011	Utfall 2013	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
jan	2,22	2,16	2,55	1,68	1,73	1,35	1,35
febr	2,32	2,42	1,65	1,72	1,74	1,50	1,77
mars	2,85	2,71	2,14	1,89	2,23	1,71	1,79
april	2,25	2,24	1,90	1,81	2,18	1,47	1,63
maj	2,46	2,72	2,56	1,93	2,08	1,76	1,82
juni	1,98	2,20	1,85	1,97	2,09	1,36	1,66
juli	2,09	2,45	2,32	2,03	2,25	1,68	1,59
aug	2,07	2,48	2,18	1,62	1,75	1,49	1,54
sept	2,27	1,99	1,98	1,91	1,97	1,63	
okt	1,80	2,76	2,22	2,17	2,05	1,36	
nov	2,28	2,31	1,80	1,85	1,81	1,50	
dec	2,67	2,04	2,00	2,10	1,89	1,81	

Medel: 2,27 2,37 2,10 1,89 1,98 1,55 1,64

Totalt: 27,25 28,48 25,15 22,68 23,77 18,6

Tabell 2: Antal hushåll 2016/2017

Månad	Hushåll 2016	Hushåll 2017
Jan	204	175
Febr	197	209
Mars	220	204
April	203	190
Maj	215	197
Juni	204	190
Juli	208	209
Aug	196	202
Sept	199	
Okt	179	
Nov	193	
Dec	199	

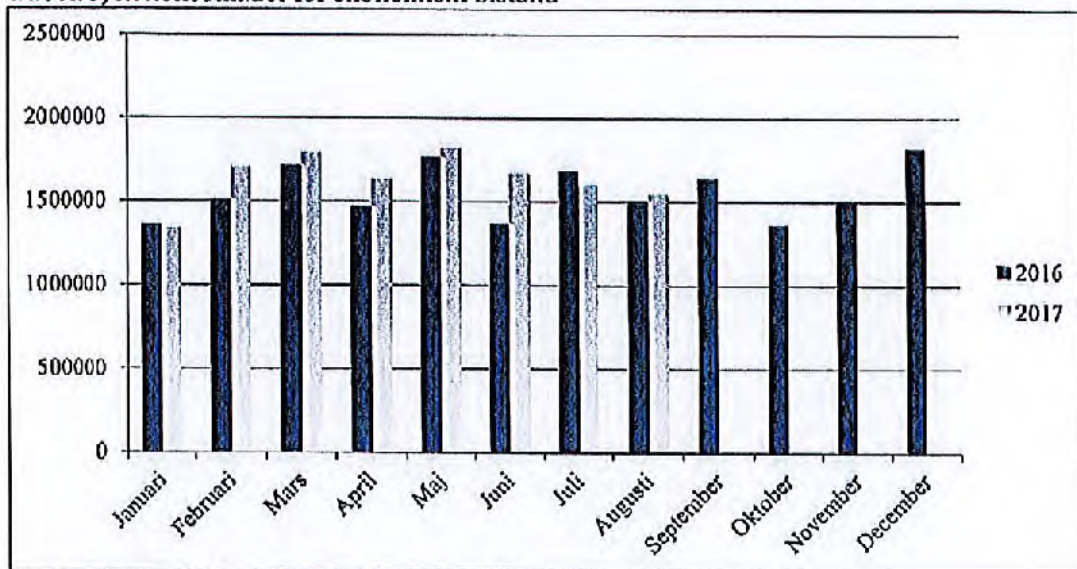
Medel: 201 196

Antalet hushåll som fått ekonomiskt bistånd har legat relativt stabilt under 2016 och 2017 med en lägsta notering på 175 i januari 2017 och en högsta på 220 i mars 2016. Det innebär att varken antalet eller andelen biståndsmottagare ökar i kommunen.

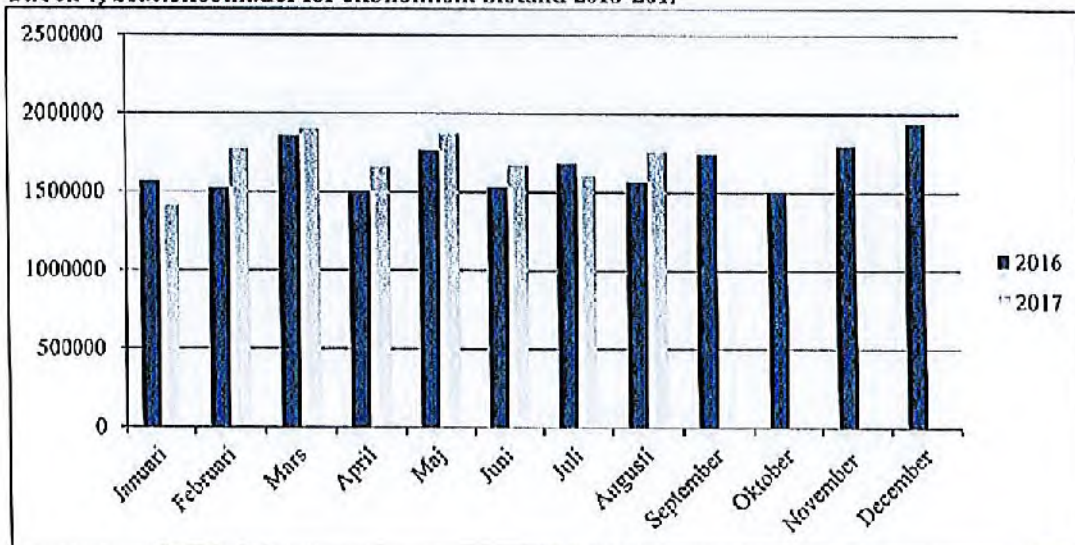
Netto- och bruttokostnader för försörjningsstöd 2016-2017

Normalt sett presenteras utbetalt försörjningsstöd som en nettokostnad där inkomster återsökta från migrationsverket, a-kassorna och försäkringskassan dras av innan, men det kan vara intressant att titta även på hur bruttokostnaderna sett ut. Inkomster kommer ifrån att vi återfår ekonomiskt bistånd som betalats ut i väntan på annan myndighets handläggningstid till exempel. Under 2016 gick många av våra klienter ut i annan försörjning i form av sjukersättning som resultat av ett långt arbete med samverkan med Försäkringskassa, arbetsförmedling, konsultläkare och primärvård (Lin Väg In). Det medförde en ökad andel intäkter för enheten under 2016 jämfört med första halvan av 2017. När intäkterna räknas bort märks en viss utjämnningseffekt. Under andra halvan av 2017 ökar intäkterna till enheten igen.

Tabell 3, nettokostnader för ekonomiskt bistånd

Tabell 4, bruttokostnader för ekonomiskt bistånd 2016-2017

Tabell 5; Utbetalt bistånd per hushåll netto:

Månad:	2016	2017	Skillnad
Januari	6656	7628	+ 972 (14,6%)
Februari	7655	8566	+ 911 (11,9 %)
Mars	7780	8780	+ 1000 (12,8%)
April	7232	8593	+ 1307 (18 %)
Maj	8195	9241	+ 1046 (12,7%)
Juni	6685	8782	+ 2097 (31%)
Juli	8076	7647	- 429 (-5%)
Augusti	7643	7619	- 24 (-0,003%)
September	8214		
Oktober	7595		
November	7749		
December	9137		
Snitt:	7718	8356	+638 (+8%)

Tabell 6; Utbetalt bistånd per hushåll brutto

Månad:	2016	2017	Skillnad
Januari	7669	8052	+383 (4,9%)
Februari	7733	8908	+1175 (15%)
Mars	8446	9328	+882 (10%)
April	7369	8734	+1365 (18,5%)
Maj	8213	9468	+1255 (15,2%)
Juni	7501	8782	+1281 (17%)
Juli	8076	7669	- 407 (-5%)
Augusti	7990	8674	+684 (8,5 %)
September	8735		
Oktober	7740		
November	9250		
December	9723		
Snitt	8203	8702	499 (6%)

Som synes i ovanstående tabell har medelbidraget per mottagare gått upp. Jag har redovisat både netto och brutto för att påvisa vad intäkterna har för effekt på det ekonomiska biståndet.

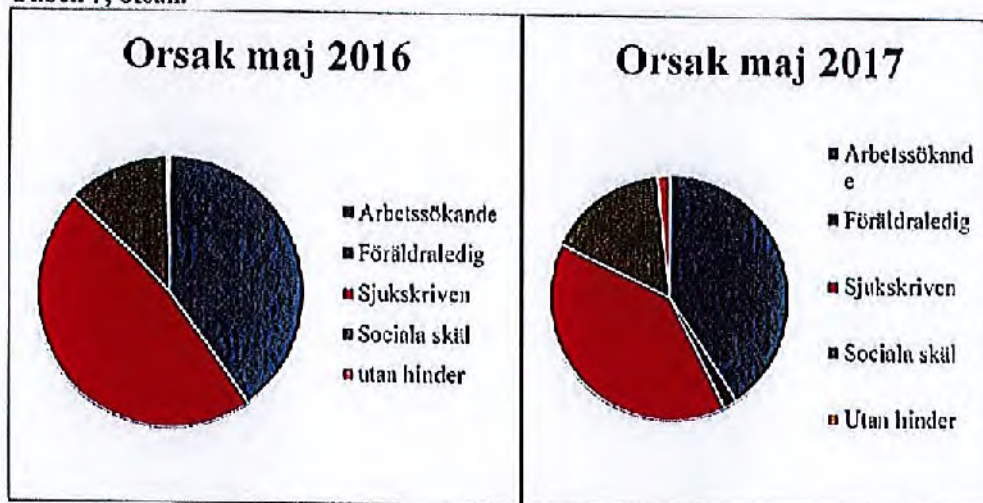
En förändrad målgrupp?

I samtal med de andra av Södertörns kommuner, vittnar de alla om samma utveckling; antalet hushåll går ner under tid men medelbidraget går upp. Så, hur kommer det sig? Jag kommer nedan presentera ett antal bidragande faktorer som förklarar i alla fall en del av den här utvecklingen.

För vissa av våra klienter är ekonomiskt bistånd enda inkomstkällan och för andra är det en komplettering till andra ersättningar, bidrag eller egna inkomster. Barnfamiljer har till exempel ofta fler inkomster i form av barnbidrag, bostadsbidrag, och underhållsstöd vilket gör att en barnfamilj kan behöva mindre ekonomiskt bistånd än en ensam vuxen. En person som har ekonomiskt bistånd som komplement till sjukersättning, lön, aktivitetsstöd eller aktivitetsersättning får såklart ett mindre ekonomiskt bistånd än en person som står helt utan andra inkomster.

När antalet hushåll går ner och arbetsmarknaden är god ökar generellt bidragstiderna och *andelen* personer som har långvarigt bistånd. Långvarigt bistånd medför, förutom att det är troligt att man står längre från egen försörjning än någon med kostvarigt behov, också ökade kostnader då försörjningsstödet inte är utformat för att uppbäras under en längre tid. Det kan till exempel uppkomma behov av kompletterande möbler, omfattande tandvård, insatser för barnen och liknande.

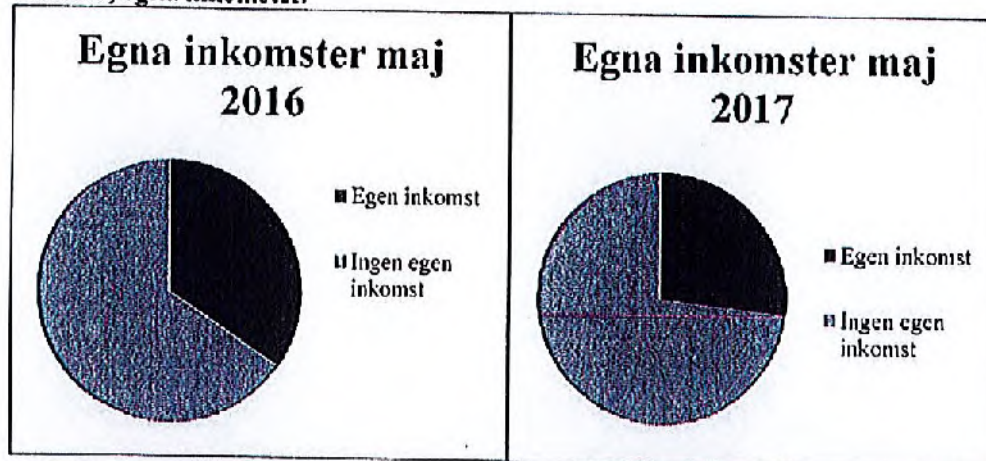
Tabell 7; orsak.

I ovanstående diagram ser vi hur målgruppen förändrats bara över ett år. Andelen sjukskrivna har minskat, dock har andelen med sociala skäl som arbetshinder ökat. Det här rimmar väl med samhällsutvecklingen, de som har kapacitet och står nära arbetsmarknaden har inte längre samma behov av ekonomiskt bistånd. Men det medför att gruppen som blir kvar har en mer komplex problematik och därför blir kvar under en längre tid.

En relevant faktor att titta på i målgruppen, när man vill analysera en ökning av medelbiståndet, är om de har egna inkomster. I nedanstående diagram ser vi att både andelen och antalet personer som står helt utan annan ersättning har ökat. Det kan till exempel bero på att de har gått igenom hela jobb och utvecklingsgarantin via Arbetsförmedlingen med aktivitetsstöd från Försäkringskassan men nu står utan ersättning eller att de har förlorat sjukpenning efter hårdnande krav från Försäkringskassan. Att fler personer har försörjningsstöd som enda inkomstkälla under 2017 jämfört med 2016 har en direkt påverkan på att medelbiståndet går upp.

Tabell 8; egna inkomster?

Vilka övriga poster är det som ökar?

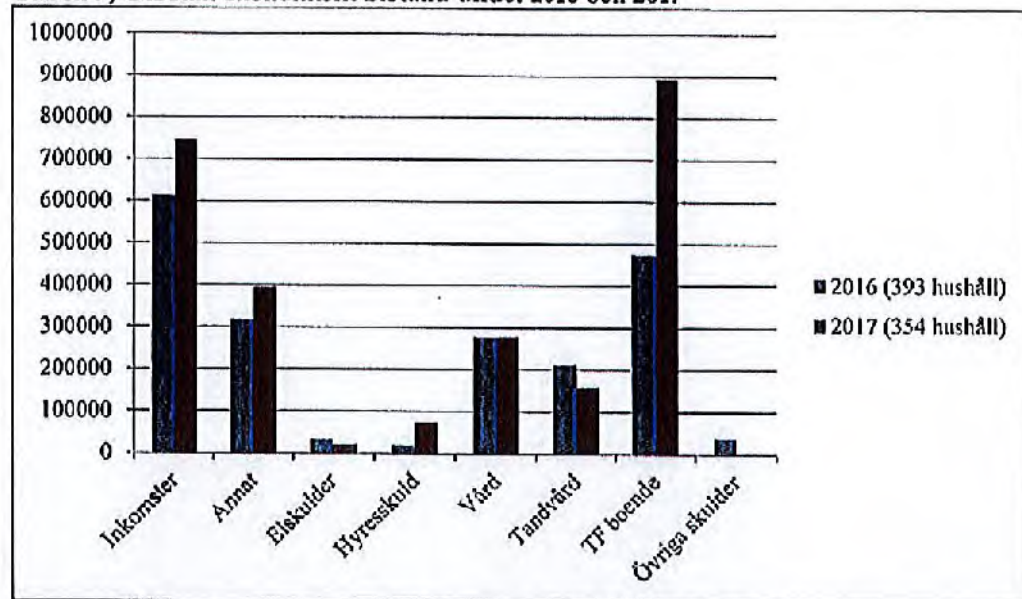
Totalt utbetalt ekonomiskt bistånd samt försörjningsstöd under 2016 under perioden januari till augusti: 12 349 091,46 kr, varav försörjningsstöd 11 424 255,43 kr. detta fördelat på 393 hushåll.

Totalt utbetalt ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd under 2017 januari till maj är 12 959 628,18 kr varav 11 724 482,59 kr är försörjningsstöd, detta fördelat på 354 hushåll.

Det visar alltså en ökning av själva försörjningsstödet per biståndstagare, vilket dels förklaras av att en större andel står helt utan andra inkomster. En annan trolig förklaring är de allt dyrare hyrorna i Stockholm (gäller första hand, andrahand samt inboendekontrakt).

Resterande utbetalningar avser ekonomiskt bistånd och fördelar sig som redovisas i nedanstående;

Tabell 9; Utbetalt ekonomiskt bistånd under 2016 och 2017

I ovanstående bild kan vi se att kostnaderna för tandvård och läkarvård har varit lägre, vilket torde bero på att andelen sjukskrivna har minskat efter att ha fått ersättning från Försäkringskassan istället. Det är en grupp som traditionellt sett har höga kostnader för läkarvård och tandvård. Även bistånd till elskulder och övriga skulder har minskat något.

Dock kan vi se att ett flertal poster har ökat såsom ekonomiskt bistånd till "annat", hyresskulder och tillfälligt boende. "Annat" avser till exempel begravningskostnader, möbler, flyttkostnader. Vi har under perioden sett en ökning av ansökningar gällande begravningskostnader.

I Individ och familjeomsorgen överlag har märkts en kraftig ökning av anmälningar till Barn och Ungdomsenheten samt till Vuxenheten vad gäller våld i nära relation. Detta märks givetvis också på försörjningsstödsenheten. Vanligt i familjer där det förekommer våld är att ekonomin blir lidande med hyresskulder som följd. Där kan även finnas ökat behov av flyttkostnader, bistånd till möbler eller tillfälligt boende för en tid för de personer som inte har skyddsbehov men som ändå inte kan vara hemma.

Vad gäller tillfälligt boende är bostadslösheten ett allvarligt problem i hela Stockholm. I Tyresö Kommun finns ingen tak-över-huvudetgaranti, men när det gäller personer som riskerar att fara illa såsom barn eller personer som är sjuka, finns ändå ett behov av tillfälligt boende. Även om kostnaden går upp har vi sett en viss omsättning i gruppen vilket är positivt. Människor har hittat till egna boenden vilket också leder till initiala kostnader som kodas som "annat" såsom flyttkostnad och möbelutrustning. Tillfälliga boenden är dyra om det handlar om en större familj. En placering för en enskild familj med fyra barn på tillfälligt boende kan kosta upp till 60 000 kronor per månad.

Åtgärder

Vad gäller försörjningsstödenheten är vårt främsta och viktigaste uppdrag att se till att människor har en egen försörjning. Det innebär att fokus alltid bör ligga på att släpa på och forma våra insatser efter en alltmer komplex målgrupp som verkar stå längre och längre från vanlig arbetsmarknad. Vi kommer att ha ett tätare samarbete med Centrum för arbete och Integration och de kommer att till exempel hjälpa oss att göra arbetsförmågebedömningar i de fall en person inte fungerar i en arbetsträning, förhoppningsvis hjälper det människor till rätt ersättning. Vi kommer också delta i MIA-projektet som arbetar med mobilisering inför arbete för att försöka öka arbetsförmågan hos de klienter som varit borta från arbetsmarknad en lång tid. Vi behöver fundera på vilka insatser som kommer vår målgrupp mest till dels. Socialtjänsten måste vara evigt elastisk och ständigt forma sig efter de behov som finns.

Ett annat stort område som vi kommer att fokusera på är boendefrågan. Med ny bostadskonsulent ska vi ta en mer aktiv roll i ett tidigare skede när en person inte betalar sin hyra. Många människor har stor kapacitet och kan lösa sin hyresskuld på egen hand om den inte växer för stor. Det är också viktigt att förebygga att hemlösheten växer sig större.

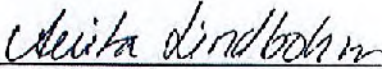
Datum 2017-09-27
Tid 18:30-21:30
Plats Myggdalen plan 1 kommun huset

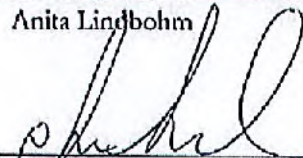
Beslutande Se närvarolista

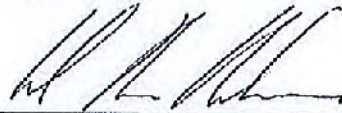
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2017-09-28 kl 15:00

Paragrafer 1077

Sekreterare
Anita Lindbohm

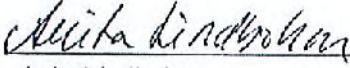
Ordförande
Anna Lund

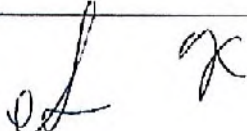
Justerande
Carl Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
Sammanträdesdatum 2017-09-27, § 1077
Datum då anslaget sätts upp 2017-09-28
Datum då anslaget tas ned 2017-10-20
Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift
Anita Lindbohm

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

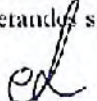

Anna Lund (KD), ordförande
Carl Johan Karlson (S)
Gerd Dufberg (M)
Peter Freij (M)
Birgitta Soccorsi (M)
Tony Thorén (L)
Tom Nilstierna (C)
Barbro Rådberg (S)
Bertil Johansson (S)
Jesper McNac (S)
Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Jesper Lithman (M)
Christina Melzén (L)
Amanda Kennerberg (KD)
Lilian Nylinder (MP)

Övriga

Anita Lindbohm, sekreterare, socialförvaltningen
Magnus Lublin, förvaltningschef, socialförvaltningen
Anna-Lena Engstedt, myndighetschef, socialförvaltningen
John Henriksson, myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1077-1083
Håkan Wramner, utredare, socialförvaltningen, §§ 1077-1083
Anna Larsson, verksamhetschef, socialförvaltningen, §§ 1077-1083
Auli Metsänsalo, verksamhetschef, socialförvaltningen, §§ 1077-1083
Johan Öhrberg, verksamhetscontroller, socialförvaltningen, §§ 1077-1083
Magnus Dahlquist, controller, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1077-1083
Sofia Rockström, controller, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 1077-1083
Sofia Lidén, enhetschef, socialförvaltningen, § 1077
Åsa Persson Blom, HR-specialist, kommunstyrelseförvaltningen, § 1077

Justeraandes sign 		Utdragsbestyrkande
--	---	--------------------

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)

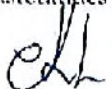

Fredrik Bergquist (M)

Margitha Applegate (S)

Gisela Jansson (S)

Alejandro Ozano (MP)

Christina Rosén (V)

Justerares sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------

§ 66

Dnr 2017 BNS0306.042

Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 15

Byggnadsnämndens beslut

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för Byggnadsnämnden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

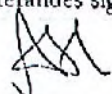
Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden maj – augusti 2017 för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet och omfattar verksamhetsområde 15. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Bilaga

Delårsrapport 2 B-nämnd 2017.pdf

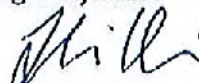
Justeraandes sign

LJ

JU

Urdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Andréa Ström
Tf stabschef
08-5782 98 58
andrea.strom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-11
1 (4)

Diarienummer
2017/BNS 0306

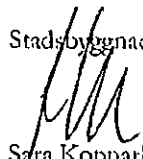
Byggnadsnämnden

Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 15

Förslag till beslut

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för Byggnadsnämnden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Sara Kopparberg
Förvaltningschef

Andréa Ström
Tf Stabschef

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden maj – augusti 2017 för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet och omfattar verksamhetsområde 15. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder

snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Mål och uppdrag

Tre nya medarbetare har anställts till bygglovsenheten under våren och sommaren. Ytterligare två medarbetare som tidigare var vikarier har tillsvidareanställts. Enhetschefen har gått på föräldraledighet och under tiden har en verksamhetsansvarig utsetts från gruppen. Ansvarig för verksamheten arbetar nära avdelningschefen som kom tillbaka från sin föräldraledighet i våras. Under våren har e-arkivet kommit på plats och i april beslutade byggnadsnämnden om att vi efter scanning och kvalitetskontroll kan gallra alla inkommande pappershandlingar med undantag av signerade dokument. Byggnadsnämnden beslutade också att vi kan betrakta den digitala akten som vår originalakt. Dessa två beslutspunkter innebär för bygglovsenheten att från och med vecka 20 kommer alla bygglovärenden att handläggas digitalt fram till dess att ärendet ska expedieras.

Bygglövscoordinatorerna i staben är fullbemannade och under hösten kommer en medarbetare att arbeta heltid med arkivering. Det är engångsinsats för att kunna arkivera gamla ärenden som har förvarats på förvaltningen i väntan på införandet av E-arkiv. Alla nya handläggare på bygglovsenheten är nu klara med kursen Bygglov i praktiken vilket säkerställer att alla medarbetare arbetar på samma sätt.

Att öka servicegraden till medborgarna genom att digitalisera stora delar av förvaltningens arbete är ett viktigt mål under 2017. Ett nytt ritningsarkiv har publicerats på webben vilket innebär att medborgare kan hitta ritningar direkt på nätet själva. I höst byter förvaltningen verksamhetssystem till Vision för att bättre möjliggöra kopplingar till andra system förvaltningen arbetar med.

Slutsatser och konsekvenser

Resultatet i '12 ligger i linje med den analys som gjordes i '11 och nämndplanen. Både antalet ansökningar och beslut har ökat de senaste åren. Detta har skett med samma medarbetarantal vilket har fått upp produktionen per årsarbetare samtidigt som vi har behållit relativt korta handläggningstider, dock finns risk

för att kvaliteten går ner och arbetsmiljön för handläggarna blir ansträngd. Rekrytering av två nya medarbetare har gjorts innan sommaren.

Trots det ökade antalet ärenden uppfylls lagkraven för handläggningstiderna förutom för utskick av kompletteringsbrev. Trenden som visar på längre handläggningstider framför allt vad gäller utskick av kompletteringsbrev har hållit i sig under våren och sommaren. Det kan förklaras genom den ökade ärendemängden i kombination med att vi har haft vakanser, dels på grund av föräldraledighet och en längre sjukskrivning men framför allt på grund av att två personer slutade under 2016 och ytterligare en person slutade innan sommaren. Mycket tid går till handledning och att utbilda de nya handläggarna. Det gör att den ryggsäck vi drog på oss under förra året har tagit tid att jobba ikapp. Med våra nya handläggare tillsammans med att tre handläggare har gått klart sin utbildning gör att det ser ljus ut inför framtiden.

För 2017 valde byggnadsnämnden att fokusera på områdena kompetensutveckling och effektivitet, därför är det glädjande att se att andelen elektroniska ansökningar fortsätter att öka.

Under de kommande fem åren behöver bygglovsverksamheten öka effektiviteten för att fortsätta hålla en hög kvalitet, kunna omfördela resurser och för att dagens anslag ska räcka även kommande år. Ett led i det är att enheten idag arbetar aktivt med att digitalisera bygglovsprocessen. En del av det förändringsarbete som behöver göras, både i kommunen i stort och på bygglovenheten, är att utveckla den digitala hanteringen av ärenden.

Staben har full bemanning och bygglovscoordinatorerna har ett bra flöde för alla arbetsuppgifter. Nya rutiner har skrivits fram för att möta de ändrade arkivprocesserna. Under många år har hanteringen av ärenden gällande obligatorisk ventilationskontroll inte gjorts på förvaltningen. För att lösa situationen har tid avsatts i staben och en av bygglovscoordinatorerna gick en OVK-utbildning under våren. Under sommaren har coordinatorerna arbetat intensivt med OVK-bevakningen och är snart i fas så att vi hanterar bevakningen löpande. Att öka servicegraden till medborgarna genom att digitalisera stora delar av förvaltningens arbete är ett viktigt mål under 2017. Ett

nytt ritningsarkiv har publicerats på webben vilket innebär att medborgare kan hitta ritningar direkt på nätet själva.

Arbetet med namnsättning av vägar och platser i kommunen är numera placerat hos en ansvarig koordinator. Ansvarig koordinator arbetar för att ta fram namn som förankras med kommunens invånare och som är väl lämpade. Ett exempel på det är processen som har genomförts för att ge namn till Kulparken. Namnet togs fram genom att förskolan bredvid parken engagerades och alla barn fick rösta på olika namn. Parken kommer att invigas senare i höst.

I oktober kommer stadsbyggnadsförvaltningen att uppdatera sitt verksamhetssystem Byggreda till en ny version som heter Vision för att bättre möjliggöra kopplingar till andra system förvaltningen arbetar med. Denna övergång kommer medföra att verksamhetssystemet kommer att ligga nere cirka en vecka och det påverkar kommunens förmåga att svara på löpande frågor, både hos servicecenter och i staben. Detta kommuniceras till medborgarna i flera olika kanaler under september och oktober.

Staben fortsätter att prioritera framtagandet olika rutiner för att på så sätt minska verksamhetens utsatthet vid personalförändringar. Eftersom staben arbetar med många olika arbetsuppgifter i olika system och för olika enheter är detta ett fortsatt viktigt utvecklingsområde under hela året.

Byggnadsnämnden

Verksamhetsområde 15

Delårsrapport 2
31 Augusti
2017

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017	3
1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	4
<i>Strategiskt målområde</i> Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	4
Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	4
<i>Strategiskt målområde</i> God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	7
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	7
<i>Strategiskt målområde</i> Attraktiv arbetsgivare	8
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.	8
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	9
Sysseisättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.....	9
Särskilda uppdrag	10
• I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.....	10
• Taxor och avgifter	10
3 Verksamhetsmätt	10
4 Slutsatser och konsekvenser	12

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmått och målk indikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1 Viktiga händelser

Förvaltningens nya organisation har börjat hitta sin form och de flesta funktioner är på plats, även om det finns vakanser på vissa enheter och nya medarbetare fortfarande kräver upplärning. Fyra av förvaltningens elva chefer är för närvarande föräldralediga, vilket ställer högre krav på de chefer och medarbetare som finns på plats. Fördelen är dock att fler får chans att pröva på chefsrollen som tillförordnad chef eller får ökat ansvar på annat sätt.

Tre nya medarbetare har anställts till bygglovsenheten under våren och sommaren. Ytterligare två medarbetare som tidigare var vikarier har tillsvidareanställts. Enhetschefen har gått på föräldraledighet och under tiden har en verksamhetsansvarig utsetts från gruppen. Ansvarig för verksamheten arbetar nära avdelningschefen som kom tillbaka från sin föräldraledighet i våras.

Under våren har e-arkivet kommit på plats och i april beslutade byggnadsnämnden om att vi efter scanning och kvalitetskontroll kan gallra alla inkommande pappershandlingar med undantag av signerade dokument. Byggnadsnämnden beslutade också att vi kan betrakta den digitala akten som vår originalakt. Dessa två beslutspunkter innebär för bygglovsenheten att från och med vecka 20 kommer alla bygglovärenden att handläggas digitalt fram till dess att ärendet ska expedieras.

Bygglovskoordinatorerna i staben är fullbemannade och under hösten kommer en medarbetare att arbeta heltid med arkivering. Det är engångsinsats för att kunna arkivera gamla ärenden som har förvarats på förvaltningen i väntan på införandet av E-arkiv. Alla nya handläggare på bygglovsenheten är nu klara med kursen Bygglov i praktiken vilket säkerställer att alla medarbetare arbetar på samma sätt.

Att öka servicegraden till medborgarna genom att digitalisera stora delar av förvaltningens arbete är ett viktigt mål under 2017. Ett nytt ritningsarkiv har publicerats på webben vilket innebär att medborgare kan hitta ritningar direkt på nätet själva. I höst byter förvaltningen verksamhetssystem till Vision för att bättre möjliggöra kopplingar till andra system förvaltningen arbetar med.

2 Uppföljning och analys

Mål och uppdrag

Strategiskt målområde

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god nåbarhet, gott bemötande och stor lyhörddhet gentemot medborgarna - både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhörddhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Strategiskt mål

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning	Trend
⊖ Delvis uppfyllt	↔

Nämndmål

Servicen ska förbättras genom arbete med effektivisering och kompetensutveckling på bygglovsenheten

Bakgrund: En enkät skickas kontinuerligt ut till de sökande efter att ett beslut i deras ärende tagits. Denna enkät skickades till en början ut tillsammans med Stockholm Business Alliance (SBA) för att möta företagen nöjdhet med kommunernas service inom olika områden däribland bygglovverksamheten. 2015 ändrades enkäten till att också gälla privatpersoner och samarbete med Sveriges kommuner och landsting (SKL) startades. Enkäten behandlar 6 områden som är viktiga i myndighetsutövning och service. Dessa sex områden är: - Bemötande - Tillgänglighet - Effektivitet - Information - Rättssäkerhet - Kompetens.

Bedömning	Trend
⦿ Delvis uppfyllt	→

Indikator

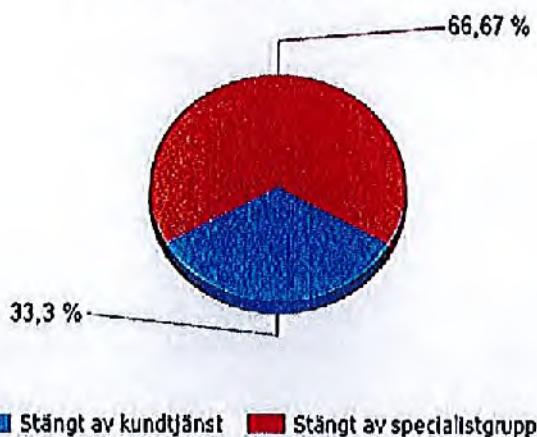
Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Bygglov- andel elektroniska ansökningar	3,00 %	15,00 %	21,00 %	40,00 %	50,00 %	⦿ Nära värde	↗ Ökad
Kommentar: Vi ser en stadig ökning i antalet elektroniska ansökningar. Vi satte ett högt mål i början av året och vi är på god väg. Insatser i form av återkommande annonsering på hemsida och lokaltidning samt rabatterat pris för elektroniska ansökningar har gett resultat. Vi fortsätter därför detta året ut.							
Nöjd Kund- Index - Effektivitet	65	61	46	46	70	⊖ Lj accepterat värde	↘ Minskad
Nöjd Kund- Index - Kompetens	71	67	62	59	70	⦿ Nära värde	→ Oförändrad
Nöjd Kund- Index - totalt	68	63	56	52	70	⊖ Lj accepterat värde	↘ Minskad

Kommentar:

Nämnden följer upp NKI-mätning för privatpersoner och företag vi tertiärboksluten. NKI totalt för 2016 var 56. Svartfrekvensen var 48 %. För 2017 är NKI totalt 52 för januari till juni. Svartfrekvensen är 62 %. Under våren gick tre stycken handläggare på utbildning några dagar varannan vecka. Efter att denna mätning gjorts har två stycken handläggare anställts och kommit in bra i handläggningen. Den nya rutinen för handläggning blivit också mer genomarbetad av övriga handläggare. Prognosen för året är att siffrorna kommer se bättre ut än T2 men vi når troligtvis inte målet i år. Vi behåller därför målet om effektivitet till 2018 och ser att vårt digitaliseringsarbete ska ge resultat. Effektivitet är den parameter som viktas högst av sökande.

Under året arbetar staben intensivt med att öka servicenivån till medborgarna genom ett gott bemötande och snabba svar. Staben arbetar tillsammans med servicecenter för att förbättra flödet mellan de olika verksamheterna. I bilden nedan syns fördelningen av svar mellan servicecenter och staben (specialistgrupp). Under hösten kommer staben att skapa en svarsbank med särskilt genomarbetade svar för att säkra kvalitet och likvärdighet. Svar på frågor som kommer in ofta till förvaltningen kommer att flyttas till den nya webbplattformen när den är klar.

Fördelning ärendetyper (avslutade)

Nyckeltal

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Bygglov - Handläggningstider i Attefallärenden mäts varje månad	0,7	2,8	3,3	4,6
Bygglov - Handläggningstider mäts varje månad (antal veckor)	2,4	3,0	3,8	4,1
Bygglov - Kompletteringsbrevutskick (antal dagar)	5,7	6	16	26

Kommentar:

Trots det ökade antalet ärenden uppfylls handläggningstiderna förutom utskick av kompletteringsbrev. Trenden som visar på längre handläggningstider framför allt vad gäller utskick av kompletteringsbrev har hållit i sig under våren och sommaren. Det kan förklaras genom den ökade ärendemängden i kombination med att vi har haft vakanser, dels på grund av föräldraledighet och en längre sjukskrivning men framför allt på grund av att två personer slutade under 2016 och ytterligare en person slutade innan sommaren. Mycket tid går till handledning och att utbilda de nya handläggarna. Det gör att den ryggsäck vi drog på oss under förra året inte har kunnat arbetas i kapp under våren och sommaren. Nu är handläggarna i full produktion och två nya handläggare har börjat och kommit in i handläggningen snabbt. Detta kan bidra till att vi når målen som vi satt upp för 2017. Som följd av de nya arbetssätten så har tiden för utskick av kompletteringsbrev ökat ganska kraftigt. Vi har justerat inflödet av nya ärenden till handläggarna. Detta har gjorts för att handläggarna

ska få mer arbetsro att koncentrera sig på sina pågående ärenden vilket har fått upp produktionen i totala antalet beslut. Till och med april i år var siffran 30 dagar. Prognosen för helåret är att siffran kommer gå ner ytterligare nu när arbetssättet har satt sig.

Strategiskt målområde

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
☐ Ej uppfyllt	☒

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	-77,0	-988,0	836,0	-433,0	0,0

Verksamhetsområdets ekonomi			
	Årsbudget	Utfall jan-aug	Prognos
Intäkter	11 081 000	6 981 000	10 481 000
varav kommunbidrag	5 254 000	3 503 000	5 254 000
varav övriga intäkter	5 827 000	3 478 000	5 227 000
Kostnader	11 081 000	7 414 000	11 181 000
Resultat	0	-433 000	-700 000

Kommentar:

För 2017 ligger budgeterat ett nollresultat. För att uppnå detta krävs 5,8 mkr i bygglovsintäkter, att jämföra med 5,7 mkr för 2016. Förvaltningen bedömer att troligtvis blir intäkterna lägre i år då färre stora bygglov kommer att beslutas jämfört med föregående år. Mot slutet av föregående år fakturerades ett större bygglov vilket gav ett resultat om 836 tkr för 2016.

Per T2 är bygglovsintäkterna 400 tkr lägre än budgeterat. Bygglovsenheten har under 2017 nyttjat större del av förvaltningens Stab vilket underlättat arbetet för bygglovshandläggarna. Det medför att enheten för 2017 kommer ta något större del av förvaltningens kostnader för Staben.

Vi ser att personalkostnaderna för helåret blir något högre än budgeterat till följd av att enheten behövt stärka upp för att ersätta sjukskivnen personal samt ta höjd för framtida pensionsavgångar. För helåret prognostiseras därför ett resultat om - 700 tkr.

*Strategiskt målområde***Attraktiv arbetsgivare**

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Bedömning	Tred
☒ I hög grad uppfyllt	☐

Indikator

Titel	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	87,0 %	94,0 %	Inget värde	-

Kommentar:

Inget värde har tagits fram än utan en ny undersökning kommer att genomföras av HR-avdelningen under hösten 2018. Stadshyggnadsförvaltningen ska ständigt arbeta för att alla ska ha de bästa förutsättningarna att göra ett bra jobb. Förvaltningen arbetar hårt för att kunna erbjuda attraktiva villkor, goda arbetsförhållanden och möjlighet till vidareutbildning, attraktiva lokaler, studieresor etc.

för att på så vis kunna behålla kompetent personal. Tre nya medarbetare har anställts till bygglovsenheten. Ytterligare två medarbetare som tidigare vikarierade har blivit tillsvidareanställda. Bygglovskordinatorerna i staben är fullbemannade och under hösten kommer en medarbetare att arbeta heltid med arkivering. Alla nya handläggare på bygglovsenheten har gått kursen Bygglov i praktiken för att alla medarbetare ska arbeta på samma sätt.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Bedömning	Trend
 Nej uppfyllt	

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,16%	3,35%	4,70%	11,71%	4,00%	 Nej accepterat värde	 Oförändrad
Kommentar: Enheten har haft en långtidssjukskriven medarbetare sedan september 2016, vilket har stor påverkan på värdet för den totala sjukfrånvaron på enheten. Sedan 1 september återgår medarbetaren i arbete stegvis. Aktiviteter kopplade till arbetsmiljö fortsätter att prioriteras. Under våren togs en ny rutin fram för att fördela arbetsbelastningen på handläggarna på ett bättre sätt, arbetet utvärderas löpande.							

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	

Indikator

Titel	Utfall 2016 (SBF)	Utfall 2016 (Tyresö kommun)
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål	85 %	89 %
Nej jag vill arbeta mer	2 %	4 %
Nej jag vill arbeta mindre	13 %	7 %

Kommentar:

På Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar de medarbetare som vill heltid. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att skapa en organisation som ökar medarbetarnas möjligheter till flexibla arbetstider som går att kombinera med det individuella livspusslet. Det kan till exempel handla om att möjliggöra för de som är föräldralediga att komma tillbaka succesivt genom att få arbeta deltid.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

- I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Förvaltningen bevakar att reglerna om tillgänglighet enligt plan- och bygglagen efterföljs. Det görs vid byggsamråd och i samband med att bygglov ges.

- Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status
 Färdig

Kommentar:

Plan- och bygglovstaxan, som även innehåller taxa för mät- och kartverksamheten revideras och avgiften höjs med ca 10 % 2018. Börjar gälla 1 januari 2018.

3 Verksamhetsmått

Byggnadsnämnden följer varje månad upp handläggningstider, andelen kompletta ärenden, andelen elektroniska ansökningar, andelen ärenden som klarar tio veckors handläggningstid, ekonomi, överklagade ärenden och fastställda domar i högre instanser, rättssäkerhet i beslut fattade av högre instans och beslut fattade på delegation. Nämnden följer halvårsvis upp NKI-mätning för privatpersoner och företag.

Statistik delårsbokslut 2017 (jan-aug)				
Bakgrundsdata	2017	2016 (delår 2)	2015 (delår 2)	2014 (delår 2)
Ansökningar/anmälningar	437	451	495	399
Antal delegationsbeslut	923	677	685	789
Antal nämndbeslut	26	26	22	24
Antal överklagade beslut	18	16	15	11
Handläggningstider - lov (veckor)	2017	2016 (helår)	2015 (helår)	2014 (helår)
Tid från komplett ärende till beslut - medel	4,1	3,8	3	2,4
Tid från komplett ärende till beslut - median	2,9	2,4	1,6	1
Tid från ansökan till expediering - medel	15,8	12,5	8,5	8
Tid från ansökan till expediering - median	12,1	9,6	6	4,9

Handläggningstider - alltfall (veckor)	2017	2016 (helår)	2015 (helår)	2014 (juli-dec)
Tid från komplett ärende till beslut - medel	4,6	3,3	2,8	0,7
Tid från komplett ärende till beslut - median	2,3	1	1,4	0,6
Tid från ansökan till expediering - medel	18,5	13,4	9,3	4
Tid från ansökan till expediering - median	10,8	9,1	6,1	2,7

Kompletteringsbrev (dagar)	2017	2016 (helår)	2015 (helår)	2014 (helår)
Tid från ansökan till begäran om komplettering	26	16	6	5,7

Mittbygge	2017	2016 (helår)	2015 (helår)	2014 (helår)
Andel ärenden Inkomna via mittbygge.se	40%	19%	15%	3%

Påbörjade bostäder - kommundelar	2017	2016 (helår)
Bollmora	242	106
Trollbäcken	15	11
Strand	10	72
Östra Tyresö	8	5
Totalt	275	194

Påbörjade bostäder - projekt	2017	Byggherre
Hasselbacken	48	Tyresö bostäder
Norra Tyresö centrum - etapp 1	47	SMÅA
Temyntan	140	Tyresö bostäder
Totalt	235	

Färdiga (alla) bostäder - kommundelar	2017	2016 (helår)
Bollmora	18	252
Trollbäcken	17	37
Strand	45	84

Östra Tyresö
Totalt

4	20
84	393

Färdigställda bostäder - projekt	2017	Byggherre
Malmstigen	10	Listudden
Strandängarna	40	Besqab
Totalt	50	

4 Slutsatser och konsekvenser

Resultatet i T2 ligger i linje med den analys som gjordes i T1 och nämndplanen. Både antalet ansökningar och beslut har ökat de senaste åren. Detta har skett med samma medarbetarantal vilket har fått upp produktionen per årsarbetare samtidigt som vi har behållit relativt korta handläggningstider, dock finns risk för att kvaliteten går ner och arbetsmiljön för handläggarna blir ansträngd. Rekrytering av två nya medarbetare har gjorts innan sommaren.

Trots det ökade antalet ärenden uppfylls lagkraven för handläggningstiderna förutom för utskick av kompletteringsbrev. Trenden som visar på längre handläggningstider framför allt vad gäller utskick av kompletteringsbrev har hållit i sig under våren och sommaren. Det kan förklaras genom den ökade ärendemängden i kombination med att vi har haft vakanser, dels på grund av föräldraledighet och en längre sjukskrivning men framför allt på grund av att två personer slutade under 2016 och ytterligare en person slutade innan sommaren.

Mycket tid går till handledning och att utbilda de nya handläggarna. Det gör att den ryggsäck vi drog på oss under förra året har tagit tid att jobba ikapp. Med våra nya handläggare tillsammans med att tre handläggare har gått klart sin utbildning gör att det ser ljus ut inför framtiden.

För 2017 valde byggnadsnämnden att fokusera på områdena kompetensutveckling och effektivitet, därför är det glädjande att se att andelen elektroniska ansökningar fortsätter att öka.

Under de kommande fem åren behöver bygglovsverksamheten öka effektiviteten för att fortsätta hålla en hög kvalitet, kunna omfördela resurser och för att dagens anslag ska räcka även kommande år. Ett led i det är att enheten idag arbetar aktivt med att digitalisera bygglovsprocessen. En del av det förändringsarbete som behöver göras, både i kommunen i stort och på bygglovenheten, är att utveckla den digitala hanteringen av ärenden.

Staben har full bemanning och bygglovscoordinatorerna har ett bra flöde för alla arbetsuppgifter. Nya rutiner har skrivits fram för att möta de ändrade arkivprocesserna. Under många år har hanteringen av ärenden gällande obligatorisk ventilationskontroll inte gjorts på förvaltningen. För att lösa situationen har tid avsatts i staben och en av bygglovscoordinatorerna gick en OVK-utbildning under våren. Under sommaren har koordinatörerna arbetat intensivt med OVK-bevakningen och är snart i fas så att vi hanterar bevakningen löpande. Att öka servicegraden till medborgarna genom att digitalisera stora delar av förvaltningens arbete är ett viktigt mål under 2017. Ett nytt ritningsarkiv har publicerats på webben vilket innebär att medborgare kan hitta ritningar direkt på nätet själva.

Arbetet med namnsättning av vägar och platser i kommunen är numera placerat hos en ansvarig koordinator. Ansvarig koordinator arbetar för att ta fram namn som förankras med kommunens invånare och som är väl lämpade. Ett exempel på det är processen som har genomförts för att ge namn till Kulparken. Namnet togs fram genom att förskolan bredvid parken engagerades och alla barn fick rösta på olika namn. Parken kommer att invigas senare i höst.

I oktober kommer stadsbyggnadsförvaltningen att uppdatera sitt verksamhetssystem Byggreda till en ny version som heter Vision för att bättre möjliggöra kopplingar till andra system förvaltningen arbetar med. Denna övergång kommer medföra att verksamhetssystemet kommer att ligga nere cirka en vecka och det påverkar kommunens förmåga att svara på löpande frågor, både hos servicecenter och i staben. Detta kommuniceras till medborgarna i flera olika kanaler under september och oktober.

Staben fortsätter att prioritera framtagandet olika rutiner för att på så sätt minska verksamhetens utsatthet vid personalförändringar. Eftersom staben arbetar med många olika arbetsuppgifter i olika system och för olika enheter är detta ett fortsatt viktigt utvecklingsområde under hela året.

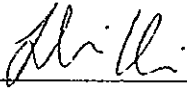
Datum 2017-09-19
 Tid 18:05–18:55
 Plats Myggdalen

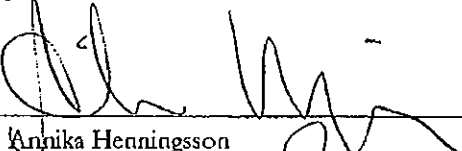
Beslutande Se närvarolista

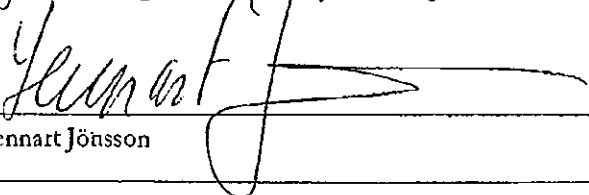
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Stadsbyggnadsförvaltningen 2017-09-25

Paragrafer 65 - 71

Sekreterare
 Julia Uhrdin

Ordförande
 Annika Henningsson

Justerande
 Lennart Jönsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Byggnadsnämnden
 Sammanträdesdatum 2017-09-19
 Datum då anslaget sätts upp 2017-09-26
 Datum då anslaget tas ned 2017-10-18
 Förvaringsplats för protokollet Samhällsbyggnadsförvaltningen

Underskrift
 Julia Uhrdin

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Daniel Thorsell (C), tjänstgörande ersättare för Helen Dwyer (C) under § 68-71
 Annika Henningsson (M)
 Helen Dwyer (C), § 65-67
 Lennart Jönsson (S)
 Jan-Åke Svensson (M), tjänstgörande ersättare för Mikael Onegård (M)
 Tony Thorén (L)
 Emelie Eklånge (KD), tjänstgörande ersättare för Janis Salts (KD)
 Tommy Blomster (S)
 Ann-Christine Jansson (S), tjänstgörande ersättare för Barbro Nordlöf (S)
 Johan Rydén (MP)

Ersättare

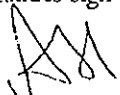

Eva von Vogelsang (M)
 Thomas Sundblad (L)
 Ann Ödlund (V)

Övriga

Julia Uhrdin, sekreterare, stadsbyggnadsförvaltningen
 Johanna Brolin, bygglovhandläggare
 Martin Fahlman, chef Kart- och bygglovsavdelningen

Frånvarande

Mikael Onegård (M)
 Janis Salts (KD)
 Barbro Nordlöf (S)
 Anders Bergérus (S)
 Julia Fedioutchek (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

§ 114

Dnr 2017KSM0488

UTDRAG

Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 10

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets beslut

- Paragrafen justeras omedelbart.

Beskrivning av ärendet

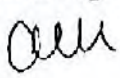

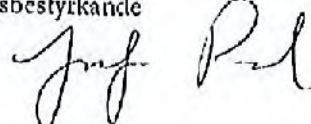
Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden maj – augusti 2017 för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet och omfattar verksamhetsområde 10. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Delårsrapport 2 MSU.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--

Tyresö kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
Andréa Ström
Tf stabschef
08-5782 98 58
andrea.strom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-11
1 (3)

Diarienummer
2017/KSM 0488

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

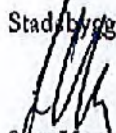
Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde 10

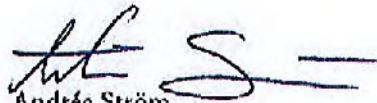
Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet förslag till kommunstyrelsen

1. Delårsrapport för tertial 2 2017 för Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Sara Kopparberg
Förvaltningschef

Andréa Ström
Tf Stabschef

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden maj – augusti 2017 för miljö- och samhällsbyggnadsutskottet och omfattar verksamhetsområde 10. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Mål och uppdrag

I juni antogs kommunens nya översiktsplan, Tyresö 2035, som blir ett effektivt redskap för att styra kommunens framtida utveckling och lägger grunden till möjligheterna att fortsätta skapa attraktiva livsmiljöer.

Förvaltningens nya organisation har börjat hitta sin form och de flesta funktioner är på plats, även om det finns vakanser på vissa enheter och nya medarbetare fortfarande kräver upplärning. Fyra av förvaltningens elva chefer är för närvarande föräldralediga, vilket ställer högre krav på de chefer och medarbetare som finns på plats. Fördelen är dock att fler får chans att pröva på chefstollen som tillförordnad chef eller får ökat ansvar på annat sätt.

Fokus under året har legat på genomförandet av färdiga planer samt pågående planprojekt som startats tidigare år. Ovanligt få planprojekt har startats upp under året, vilket kommer påverka bostadsproduktionen negativt på sikt. Genomförandet av projekten Kryddvägen och Temyntan i södra Bollnora samt kvarteret Järnet 7 i norra Bollnora har startats.

Planarbete i granskningskedet pågår i projekten Granitvägen och Granängstorget, där kommunen kommer att anvisa mark för både hyresrätter och bostadsrätter. I samband med respektive planarbete ses också allmän platsmark över och åtgärder för t ex förbättrad infrastruktur, ökad trafiksäkerhet och gestaltning planeras. För varje projekt tas ett kvalitetsprogram fram för att säkerställa attraktiva bostädet och utemiljöer.

Planen för Apelvägen är ute på samråd under maj månad, vilket inleddes med ett välbesökt samrådsmöte. Arbete med bebyggelsens placering, volymer och gestaltning pågår tillsammans med tilltänkta byggherrar.

Planerna för Granängsvägen och Kryddvägen etapp2 förväntas antas innan årsskiftet.

Detaljplan och tillhörande avtal för Södergården samt Skola och äldreboende vid Fornudden har antagits. Båda planerna har dock överklagats.

För att trygga den kommunala lokalförsörjningen har ett planarbete för en förskola i Bollmora och för ett LSS-boende i Trollbäcken påbörjats.

Under våren har vi tagit ytterligare steg i arbetet med det nya bostadsområdet Hasselbacken. Just nu läggs el, tele/fiber, fjärrvärme samt vatten och avlopp ner i gatan. Utbyggandet av gång- och cykelbanan längs Njupkärrsvägen, som en del av genomförandet av projektet Pluto, pågår. Systemhandling för Norra Tyresö centrums infrastruktur har arbetats fram.

Slutsatser och konsekvenser

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer att ha en intensiv höst framför sig. Ett stort antal projekt planeras få beslut om samråd och granskning samtidigt som arbetet med utbyggnaden av Östra Tyresö är inne i en intensiv fas. Flera nya kompetenser har rekryterats till förvaltningen för att minska beroendet av externa konsulter. Det ökar våra möjligheter att hålla ihop våra projekt från start till mål.

När förvaltningen växer och nya kompetenser har rekryterats till olika enheter ställer det stora krav på att vi håller ihop arbetet och ser till att alla bidrar till en gemensam helhet. Det är projektens behov som får styra vem som arbetar i vilket projekt och enhetscheferna arbetar intensivt för att ha en gemensam prioriteringsordning av olika projekt. En större förvaltning ställer högre krav på att mål och beslutsprocesser är tydligt förankrade hos alla medarbetare. Därför pågår ett arbete med våra interna styrprocesser och ett kvalitetsarbete för att säkerställa att alla medarbetare känner en tydlig koppling till de mål de arbetar gentemot.

**Miljö- och
samhällsbyggnadsutskottet
Verksamhetsområde 10**

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017	3
1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	4
Livskvalitet - den attraktiva kommunen.....	4
Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner	4
Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	6
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet	7
Blomstrande näringsliv	8
Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.	8
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	9
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	9
Attraktiv arbetsgivare.....	11
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	11
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	12
Syssestättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.....	12
• I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.....	13
• Taxor och avgifter	13
• Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud.....	14
• Planera Trädgårdsstadens tredje etapp.....	14
• Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera	14
• Utveckla nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum	15
• Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen	15
Nämnduppdrag	16
• En ny strategi för Östra Tyresö tas fram som möjliggör fler alternativ för utbyggnaden och planeringen av området.	16
3 Slutsatser och konsekvenser	19

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmätt och mållindikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1 Viktiga händelser

I maj antogs kommunens nya översiktsplan, Tyresö 2035, som blir ett effektivt redskap för att styra kommunens framtida utveckling och lägger grunden till möjligheterna att fortsätta skapa attraktiva livsmiljöer.

Förvaltningens nya organisation har börjat hitta sin form och de flesta funktioner är på plats, även om det finns vakanser på vissa enheter och nya medarbetare fortfarande kräver upplärning. Fyra av förvaltningens elva chefer är för närvarande föräldralediga, vilket ställer högre krav på de chefer och medarbetare som finns på plats. Fördelen är dock att fler får chans att pröva på chefsrollen som tillförordnad chef eller får ökat ansvar på annat sätt.

Fokus under året har legat på genomförandet av färdiga planer samt pågående planprojekt som startats tidigare år. Ovanligt få planprojekt har startats upp under året, vilket kommer påverka bostadsproduktionen negativt på sikt. Genomförandet av projekten Kryddvägen och Temyntan i södra Bollmora samt kvarteret Järnet 7 i norra Bollmora har startats.

Planarbete i granskningskedet pågår i projekten Granitvägen och Granängstorget, där kommunen kommer att anvisa mark för både hyresrätter och bostadsrätter. I samband med respektive planarbete ses också allmän platsmark över och åtgärder för t ex förbättrad infrastruktur, ökad trafiksäkerhet och gestaltning planeras. För varje projekt tas ett kvalitetsprogram fram för att säkerställa attraktiva bostäder och utemiljöer.

Planen för Apelvägen är ute på samråd under maj månad, vilket inleddes med ett välbesökt samrådsmöte. Arbete med bebyggelsens placering, volymer och gestaltning pågår tillsammans med tillänkta byggherrar.

Planerna för Granängsvägen och Kryddvägen etapp2 förväntas antas innan årsskiftet.

Detaljplan och tillhörande avtal för Södergården samt Skola och äldreboende vid Fornudden har antagits. Båda planerna har dock överklagats.

För att trygga den kommunala lokalförsörjningen har ett planarbete för en förskola i Bollmora och för ett LSS-boende i Trollbäcken påbörjats.

Under våren har vi tagit ytterligare steg i arbetet med det nya bostadsområdet Hasselbacken. Just nu läggs el, tele/fiber, fjärrvärme samt vatten och avlopp ner i gatan. Utbyggandet av gång- och cykelbanan längs Njupkärrsvägen, som en del av genomförandet av projektet Pluto, pågår. Systemhandling för Norra Tyresö centrum's infrastruktur har arbetats fram.

Tyresö kommun började arbeta i Södertörns kommunernas gemensamma kartsystem (SGD). SGD ska bidra till effektivare verksamheter inom mät-, kart- och GIS-området. Att ha gemensamma arbetsprocesser gör att medarbetarna får fler kollegor och fler personer att söka stöd och hjälp från då kollegorna inte bara arbetar i samma kommun. Resursdelningen ska minska nyckelpersonsberoendet och ledningsgruppen för GIS-samverkan Södertörn har visioner om att utveckla samverkan ytterligare. Att utveckla ett gemensamt system innebär att varje kommun bara betalar en bråkdel av utvecklingskostnaden vilket är ekonomiskt.

2 Uppföljning och analys

Mål och uppdrag

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden - närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen - ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗

Nämndmål

Kommunens tre centrumområden utvecklas med nya bostäder till attraktiva livsmiljöer i enlighet med visionen i ÖP 2035*

*Som centrumområden räknas här 1 km radie kring Tyresö Centrum, Trollbäckens Centrum och Strandtorget.

Bedömning	Trend
🟡 I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

I maj antogs översiktsplanen, Tyresö 2035, som lägger grunden för framtida projekt. I juni invigdes byggstarten vid Kryddvägen och Temyntan i södra Bollmora och kvarteret Järnet 7 i norra Bollmora.

Arbetet med att planera kommunens nya stadsdel Norra Tyresö Centrum pågår och planarbetet för etapp 2 och 3 är återupptagna nu när systemhandlingen för infrastrukturen är färdig. Granskningen är planerad till kvartal 4.

Ett av våra största projekt framöver kommer att vara de 800 bostäder som ska byggas vid Wättingestaket. Under hösten genomför vi en markanvisningstävling för etapp 1 i projektet.

Under vår och försommar har vi arbetat intensivt med att ta fram ett planprogram för Trollbäckens centrumstråk. Under hösten kommer vi även att gå ut på samråd med förslaget och i samband med det genomföra en bred dialog med fastighetsägare, Trollbäckenbor och intresserade byggherrar.

Stadsbyggnadsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram indikatorer för att kvantitativt kunna bedöma nämndmålet kvalitetsdel "attraktiva livsmiljöer". Då detta inte är klart än är måluppfyllelsen om kvalitet svårare att analysera fullt ut. Arbete med kvalitetsprogram i planprojekten kopplat till avtal med byggherrarna ger ändå visst säkerställande av hög kvalitet på bostäderna som byggs. Att komma igång med stadsbildsanalyser i planarbetet kan ytterligare stärka kvaliteten. Stadsbildsanalys är en metod för att beskriva en stads karaktär genom att analysera stråk, knutpunkter, områden, gränser och landmärken.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Plan och exploatering - antal bostäder i autagna detaljplaner under året	33	51	674	265	400	🟡 Nära värde	↔ Oförändrad

Kommentar:

Det är stora variationer mellan åren, utfallet för 2016 var högre än målet och 2018 förväntas också resultatet bli högre än målet. Variationen beror på hur skedena i planprocesserna faller ut under året. Prognosen för 2017 är att målet om 400 bostäder precis kommer kunna uppnås.

Utfallet för 2017-08 är oförändrat från period 1 då inga detaljplaner med bostäder har antagits sedan dess. I utfallet ingår: Södergården 230 bostäder, Töresjövägen 15 bostäder, Kryddvägen etapp 3 20 bostäder.

Plan och exploatering - antal bostäder i antagna detaljplaner under året i kommunens tre centrumområden				230	300	 Nära värde	→ Oförändrad
Kommentar: Bedömningen är att målet med 300 bostäder i antagna detaljplaner i de tre centrumområdena kommer att uppfyllas rätt precis under året. Det är antagandet av planerna för Södergården, Töresjövägen och Granängsvägen som kommer att bidra till att målet uppfylls. Under året kommer planerna för Granängstorget, Apelvägen, NTC etapp 2 och 3 samt Granitvägen vara under ett granskningsskede, vilket kommer att leda till att resultatet för antagna planer 2018 borde se något bättre ut.							
Plan och exploatering - antal färdigställda lägenheter och småhus i kommunens tre centrumområden	-	-	238	17	225	 Ej accepterat värde	* Minskad
Plan och exploatering - Antal färdigställda lägenheter och småhus per 1 000 invånare, årsgenomsnitt	9,56	6,63	8,30	1,80	6,52	 Ej accepterat värde	* Minskad
Kommentar: Med antalet färdigställda bostäder inom centrumområdena kommer inte målet nås detta år. Det är projektet Trädgårdsporten, som beräknas stå klart för inflyttning i december, som bidrar mest till målet. Även här ser prognoserna för 2018 bättre ut.							

*Som centrumområden räknas här 1 km radie kring Tyresö Centrum, Trollbäckens Centrum och Strandtorget.

Strategiskt målområde

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna - både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens

vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- Medborgarperspektiv: Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- Valfrihet: Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- Respekt: Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- Nähet: Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- Tillgänglighet: Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Strategiskt mål

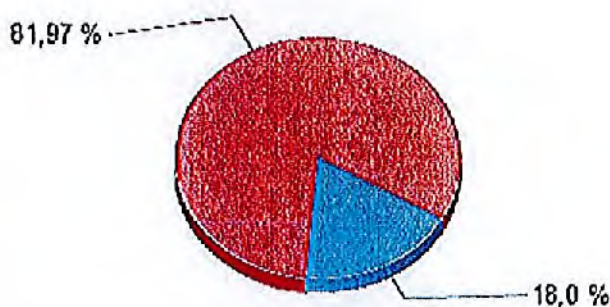
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Bedömning	Trend
🟡 I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

Att kontinuerligt utveckla servicen och förbättra medborgarperspektivet inom våra stadbyggnadsprocesser är ett tydligt mål för Stadsbyggnadsförvaltningen. Under året arbetar staben intensivt med att öka servicenivån till medborgarna genom ett gott bemötande och snabba svar. Staben arbetar tillsammans med servicecenter för att förbättra flödet mellan de olika verksamheterna. I bilden nedan syns fördelningen av svar mellan servicecenter och staben (specialistgrupp). Under hösten kommer staben att skapa en svarsbank med särskilt genomarbetade svar för att säkra kvalitet och likvärdighet. Svar på frågor som kommer in ofta till förvaltningen kommer att flyttas till den nya webbplattformen när den är klar.

Fördelning ärendetyper (avslutade)

■ Stängt av kundtjänst ■ Stängt av specialistgrupp

Kommunikatörerna har tagit ett nytt grepp om förvaltningens kommunikation till medborgarna för att ligga steget före och väcka intresse för våra olika projekt, bland annat genom facebook, instagram och filmer. Under hösten kommer kommunens webbplatsform och intranät att göras om och moderniseras, detta är ett steg mot att kunna attrahera fler besökare på webben, oavsett om det är medborgare, byggherrar eller potentiella medarbetare. Kommunikatörerna fokuserar också på att utveckla våra medborgardialoger samt ser till att vi får en enhetlig grafisk formgivning av det material vi ger ut.

Att öka servicegraden till medborgarna genom att digitalisera stora delar av förvaltningens arbete är ett viktigt mål under 2017. Ett nytt ritningsarkiv har publicerats på webben vilket innebär att medborgare kan hitta ritningar direkt på nätet själva. I höst byter förvaltningen verksamhetssystem till Vision för att bättre möjliggöra kopplingar till andra system förvaltningen arbetar med.

Förvaltningen har även som mål att på olika sätt utveckla formerna för samråd i de olika planprocesserna för att öka deltagande och engagemang hos de grupper som inte vanligtvis yttar sig. Översiktsplaneprocessen var ett framgångsrikt exempel på detta. Några nya idéer kommer att prövas i samlingsdialogen för Trollbäckens centrumstråk.

Blomstrande näringsliv

Entreprenörssandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö - kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

Strategiskt mål

Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.

Bedömning	Trend
👍 I hög grad uppfyllt	→

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Mål 2017

Tyresös ranking i Årets företagarkommun	39	46	Inget värde	25
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	43	62	18	25

Kommentar:

Den 26 september 2017 presenteras årets ranking av alla kommuner, därmed redovisas samtliga indikatorer i verksamhetsberättelsen.

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	504,0	-62,0	32,0	-97,0	0,0

Verksamhetsområdets ekonomi			
	Budget	Utfall jan-aug	Prognos
Intäkter	54 385 000	36 408 000	53 385 000
varav kommunbidrag	27 620 000	18 413 000	27 620 000

varav övriga intäkter	26 765 000	17 995 000	25 765 000
Kostnader	60 790 000	36 505 000	56 385 000
Resultat	-6 405 000	-97 000	-3 000 000

Verksamhet	Periodiserad budget	Utfall	Prognos
Mark och exploatering	-1 542 000	-1 763 000	-2 500 000
Plan	-2 728 000	1 730 000	-500 000
Mät och kart	0	-65 000	0

Kommentar:

Förvaltningen har för 2017 budgeterat för ett underskott om 6,4 mkr. Mark och Exploateringsavdelningen samt Mät och Kartenheten följer i stort sett budget. Planavdelningen har en positiv avvikelse och redovisar ett plusresultat om 1 730 tkr per T2.

Under tertial 1 gjordes slutfakturering av flera detaljplaner som antagits (en fördröjd fakturering mot arbetad tid) samt debitering med fakturering månadsvis påbörjades i april. Detta kan förklara högre intäkt för perioden. Det har även bidragit till att konsultkostnader i förhållande till planintäkter varit lägre än beräknat då kostnader kan ha tagits under ett tidigare planskede. Prognosen för helåret är dock lägre intäkter av planavgifter på grund av en lägre produktionstakt med detaljplanerna under 2017.

Detaljplaneringsenhetens personalkostnader är något lägre än budgeterat för perioden, vilket förklaras av vakanser inom enheten. Under tertial 1 slutade två planarkitekter och två nya planarkitekter anställdes och under tertial 2 slutade en planarkitekt vilket gjort att tid för avslut och för introduktion varit i fokus och mindre tid har kunna lagts på planprojekt samt investeringsprojekt än budgeterat. Det har också inneburit en lägre produktionstakt med detaljplaner, där mindre tid lagts på investeringar med lägre personalkostnader som följd. Kostnaderna för plan- och byggkonsulter är mycket lägre än budgeterat för perioden vilket också förklaras av lägre produktionstakt. Detta resulterar i lägre intäkter med samma nivå sett över året.

Översiktsplaneringsenheten har under året haft lägre kostnader för projekt inom park- och trafikstrategi då dessa skjutits framåt till följd av två förändradigheter och prioritering av andra projekt med mer tidspress. Förvaltningen ser dock att en stor del av budgeterade kostnaderna kommer att användas under resterande del av året.

Generellt för förvaltningen gäller att en mindre mängd tid rapporterats mot investeringar än budgeterat. Det får till följd att större personalkostnad påverkar förvaltningens drift. En kombination av sjukfrånvaro och uteblivna/senarelagda anställningar bidrar dock till att förvaltningens personalkostnader per T2 är 700 tkr under budgeterat.

Minskad personalstyrka kommer bidra till att produktionstakten under hösten går ned och prognosen för detaljplanintäkter ligger 1 mkr under budgeterat. Sett till att förvaltningen också kommer ha ökade kostnader för driftsprojekt bedöms prognosen till -3 mkr för 2017.

Mät- och kartenheten har en budget i balans och prognosen är ett nollresultat. Enheten ligger just nu ca 200 tkr över budget, men på grund av bokföringstekniska omständigheter vid delårsbokslutet så påverkar utvecklingskostnader för nytt kartsystem enhetens ekonomiresultat. Per helåret så kommer denna kostnad tas av finansförvaltningen enligt tidigare beslut. Enhetens kostnader är lägre än budget. Mindre personalkostnader än budget beror på att enheten drabbats av sjukskrivningar, några medarbetare har arbetat deltid och enheten har lagt en del tid på investeringar och ersättningen redovisas genom en minskad personalkostnad. Intäkterna ligger under budget, men kan återhämtas när de nya Södertörns-gemensamma kartavtal som har tecknat med Skanova och Trafikverket faktureras.

Kostnader för konsultarbete med gränsutredningar kommer troligen att generera kostnader omkring 250 tkr under hösten (enligt budget). Risken för fortsatt sjukskrivning tillsammans med flera medarbetares önskan om att arbeta endast 80 % kommer under hösten troligen göra att personalkostnaderna är fortsatt låga. Men detta är ej hållbart med dessa vakanser för verksamheten och personalen och alternativet att ta in konsulter och nyanställa bearbetas. Detta skulle då leda till ökade konsultkostnader och/eller personalkostnader.

Förvaltningen kostnader för den gemensamma kommunikationen och administrationen har minskats och ligger cirka 250tkr under budgeterat. Detta beror främst på det arbete som gjordes under våren när alla medarbetare i staben började rapportera sin tid i rapporteringsverktyget TOJ och därmed började föra sin tid direkt mot de projekt man arbetar i. På så sätt kan kostanden flyttas från driftsbudgeten till investeringarna.

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗

Indikator

Titel	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-04
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	87,0 %	94,0 %	Inget värde

Kommentar:

Inget nytt värde tas fram i år. Stadsbyggnadsförvaltningen ska ständigt arbeta för att alla ska ha de bästa förutsättningarna att göra ett bra jobb. Förvaltningen arbetar hårt för att kunna erbjuda attraktiva villkor, goda arbetsförhållanden och möjlighet till vidareutbildning, attraktiva lokaler, studieresor etc. för att på så vis kunna behålla kompetent personal. Alla enheter har upprättat egna handlingsplaner för den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön. Handlingsplanen följs upp i samband med enhetsmöten.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	→

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,55 %	6,42 %	8,16 %	7,32 %	4,00 %	 Ej accepterat värde	* Minskad
<p>Kommentar: Den redovisade sjukfrånvaron är precis som i TI siffrorna för hela stadsbyggnadsförvaltningen. Sjukfrånvaron har saktat börjat vända neråt. Förvaltningen har förhöjd sjukfrånvaro som delvis kan förklaras med att förvaltningen har flera medarbetare som är långtidssjukskrivna av ej arbetsrelaterade orsaker. Förvaltningen tar dock på största allvar att siffrorna ligger förhållandevis högt och arbetar intensivt med att ge både medarbetare och chefer de verktyg som behövs för att upptäcka och förhindra långvarig stress och hög arbetsbelastning. Vi arbetar också förebyggande, återkommande och individuellt med kartläggning med hjälp av verktyget "livshjulet" som stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med.</p>							

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Bedömning	Trend

 Helt uppfyllt

Kommentar:

Under 2017 planeras inget nytt värde att tas fram eftersom medarbetarundersökningen görs vartannat år. På Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar de medarbetare som vill heltid. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att skapa en organisation som ökar medarbetarnas möjligheter till flexibla arbetstider som går att kombinera med det individuella livspusslet. Det kan till exempel handla om att möjliggöra för de som är föräldradediga att komma tillbaka succesivt genom att få arbeta deltid.

Särskilda uppdrag

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

- I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Förvaltningen bevakar att reglerna om tillgänglighet enligt plan- och bygglagen efterföljs. Det görs vid byggsamråd och i samband med att bygglov ges.

- Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status

 Färdig

Kommentar:

Plan- och bygglovstaxan, som även innehåller taxa för mät- och kartverksamheten, föreslås revideras. Ett förslag till detta kan antas på kommunfullmäktige i september och börjar i så fall gälla 1 januari 2018.

- Konkurrensutsättning

Status
🟡 Påbörjad

Kommentar:

Upphandlingar av konsulter och entreprenader görs löpande enligt LOU.

- Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud

Status
🟡 Påbörjad

Kommentar:

Under kvartal 1 ändrade Trollbäckens centrumstråk inriktning från att utreda kommande centrumutveckling i Trollbäcken till att ett planprogram enligt PBL ska upprättas. Under våren hölls två workshops i syfte att ta fram underlag till övergripande vision för den framtida utvecklingen av Trollbäcken. Samråd för centrumutvecklingsplanen planeras i höst, beslutet togs i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet i juni. Inriktningen för trafiklösningen är fastställd till samrådshandlingen. Eventuella justeringar kan ske. Antagande planeras kring årsskiftet 2017/18.

- Planera Trädgårdsstadens tredje etapp

Status
🔴 Ej påbörjad

Kommentar:

Arbetet har inte påbörjats. Området har för närvarande ett mycket stort värde som masshanteringsplats för utbyggnad av VA och vägar på Östra Tyresö, som annars skulle behöva köras långa sträckor till andra delar av Stockholm för mellanlagring, vilket skulle innebära stora konsekvenser för miljön och kommunens ekonomi. Projektet bedöms dessutom inte vara konjunktukänsligt, vilket gör att förvaltningen hittills prioriterat utveckling av andra områden.

- Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera

Status

 Ej påbörjad

Kommentar:

Det som kvarstår av uppdraget är en närmare genomlysning och eventuellt framtagna av ett planprogram för Bollmora industriområde vilket planeras påbörjas under 2018. Inga aktiviteter planeras under 2017.

- Utveckla nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Inom detaljplan för Norra Tyresö Centrum etapp 2 ingår delar av lokalförsörjningen genom att äldreboende och förskola planeras. Däremot har kulturverksamhet och skola utgått inom etapp 2 genom beslut om förnyad inriktning för planarbetet.

- Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv

Status

 Färdig

Kommentar:

Under våren hölls ett flertal workshops inom förvaltningen samt med miljö- och samhällsbyggnadsutskottet. Arbetet är nu färdigt och har ändrat namn till markförsörjningsplan. Ärendet togs upp i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 1 september och går vidare för beslut i kommunstyrelsen 3 oktober.

- Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Arbetet med en ny gc-tunnel vid Petterboda, som ska förbättra framkomligheten vid cirkulationsplatsen, påbörjas i september. Cirkulationsplatsen, eventuellt kombinerat med första sträckan av det tredje körfältet, planeras byggas ut under 2019. Vattenfall har påbörjat nedgrävning av en kraftledning. En projektgrupp som ska arbeta fram en lämplig lösning för övergången vid Bäverbäcken har tillsats. Projekteringen planeras påbörjas under slutet av året. Förvaltningens kommunikatörer arbetar intensivt med den externa kommunikationen i projekten, bland annat med hjälp av film och kommunikation i sociala medier.

- Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön

Status
🟡Färdig

Kommentar:

Översiktsplaneringsenheten har tagit fram förslag på ungefärlig utbredning av naturreservatet. Mät- och kartenheten arbetar med att utreda de fastighetsgränser som finns i området runt Telegrafberget. Gränsutredningsarbetet innefattar bland annat inmätning av gränspunkter. Mätningen är pausad under sommaren då mätningförhållandena inte är optimala. Mycket lov på träden försvårar mätning med GNSS-utrustning genom att störa/blockera signalerna. Inmätningen återupptas under hösten. Beställning av kartor pågår och kommer att levereras kvartal 1, 2018.

Ett ärende om Barnsjön håller just nu på att förberedas och kommer upp för beslut i miljö- och samhällsbyggnadsutskottet under hösten.

Nämnduppdrag

Nämnduppdrag

- En ny strategi för Östra Tyresö tas fram som möjliggör fler alternativ för utbyggnaden och planeringen av området.

Status
🟡Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget är påbörjat. Beslut om godkännande av förslag till reviderad etappindelning och tidplan för Inre Brevik har tagits av miljö- och samhällsbyggnadsutskottet. Beslut om att utföra trafikanalys

för hela området har tagits, samt beslut om att föra dialog med boende på Yttre Brevik gällande frågan om huvudmannaskap. Workshops planeras av kommunikatörerna.

Byggledning och projektering har tagit fram reviderade kalkyler för inre Brevik och har påbörjat grova kalkyler för yttre Brevik. Förslag på tidplan, som nu godkänts och etappindelning har arbetats fram. Projektör ska involveras i strategigruppen som tekniskt stöd.

Översiktsplaneringsenheten har bevakat strategin inom trafik- och belysningsfrågor och detaljplaneringsenheten har bistått med resurser för planfrågor gällande byggrätternas storlek samt har deltagit vid framtagande av strategin.

Investeringar

Stadsbyggnadsförvaltningen har till och med idag beslutat investeringsvolym om 603 mnkr. 145 mnkr (netto) hör till de två största projekten, Solberga och Ugglevägen, som planeras avslutas i år. I år har vi hunnit uppbeta ca 43 mnkr vilket är ca 1/3 del av hela prognostiserade summan för 2017.

Till och med augusti månad har förvaltningen upparbetat 395 mnkr (ackumulerat) utav dem 603 mnkr. I de volymerna räknar vi inte med intäkter för markförsäljning vilket ger en lite missvisande bild på projekten för att vi inte ser helheten av alla intäkter och kostnader.

I den nya kommunplanen har vi ansökt om ytterligare 310 mnkr till den befintliga budget vilket ger den totala investeringsvolymen om 768 mnkr, som är 165 mnkr mer än den är nu, om vi räknar bort de avslutade projekten. Under 2017 planerar Stadsbyggnadsförvaltningen att få in intäkter av markförsäljning om 75,3 mnkr samt i form av exploateringsbidrag 30,6 mnkr.

Det ökade äskandena beror fram för allt på ökade volymer av investeringar. En till anledning är att vi har gått över budget för de ovan nämnda projekten, Solberga och Ugglevägen. Kostnaderna ökade med cirka 50 % på de två projekten bland annat på grund av felaktigt antagande gällande mängd och kvalitet hos massorna.

Den lokala masshanteringen sparar stora summor och belastningen på miljön. För att masshanteringen ska kunna skötas effektivt nu när många områden byggs ut samtidigt har Stadsbyggnadsförvaltningen sedan i våras anställt en masshanteringsstrateg som utvärderar den tidigare framtiget masshanteringsstrategi och uppdatera det. Vi har även påbörjat arbetet med att titta på alternativa entreprenadsformer.

Stadsbyggnadsförvaltningen planerar att arbeta mer aktivt med projektavslut och avsluta och slutredovisa ett 10-tal investeringsprojekt vid årsskiftet. Vi kommer även att arbeta med delavslut av de pågående projekt som innehåller olika etapper för att få rättvisande bild på resultatet för respektive verksamhet.

Projekt som troligtvis kommer att avslutas i år är:

- Solberga etapp 7
- Ugglevägen etapp 9

- Järnet 11 (delavslut)
- Strandängarna (delavslut)
- Simvägens förlängning till Forellen 4+ny tvärväg
- Pluto/Njupkärrsvägen
- Tegvägen
- Lastbilen 7
- UR-tomten

De stora projekt som vi har startat eller kommer att påbörja under 2018 är:

- Kryddvägen Etapp, 1 och 2 – projektbudget ca 45 mkr minus Intäkter ca 49 mkr, marköverlåtelsen med exploateringsbidrag, Netto 4 mkr överskott.
- Raksta Etapp 8 – projektbudget ca 125 mkr minus Intäkter om 56 mkr. Netto – 69 mkr underskott. Projektet kommer troligen att vara överklagad hela 2017.
- Brobänken Etapp 10 – Preliminär projektbudget 63 mkr minus Intäkter om 21,5 mkr. Netto 41,5 mkr underskott.
- Nyfors - Detaljplanen är överklagad. Mark- och miljööverdomstolen gav inte prövningstillstånd i målet. De klagande har överklagat att de inte får överklaga mark- och miljööverdomstolens beslut till Högsta domstolen.

Arbetet med investeringsprocessen pågår för fullt. Vi vidareutvecklar ett befintligt systemverktyg, Bestyr, som kommer att hjälpa våra projektledare att följa upp sina projekt på ett mycket bättre sätt än det är idag. Projektledare kommer att kunna jobba mer effektivt, med bättre kvalitet, prognoser, budgetarbete, likviditetsprognoser etc. Redan idag har alla projektledare fått tillgång till systemet Bestyr. Tidigare hade de inte haft det utan gjorde allt i Excel.

Vi vill implementera en ny mall för tertialrapporteringen till politiken där alla pågående projekt samt prognoser finns med.

Stadsbyggnadsförvaltningen förbereder en rad nya rutiner inom investeringsprocessen som till exempel tydliga och mer strukturerade beslutsunderlag till politiker, interna processer med tydliga beställningar mellan verksamheter samt tidiga och noggranna utredningar med bättre förkalkyler m.m. Detta kommer att förbättra den nuvarande investeringsprocessen, projektkontroll, projektadministration och efterlevnadsprincipen kommer att fungera betydligt bättre med enklare uppföljning och projektekonomi i helheten som följd. Konsekvenserna blir att medborgare får mer valuta för pengarna, kommunen blir mer attraktiv samt uppnår lättare sina mål.

Vårt huvudmål med exploateringsprojekten är fram för allt god ekonomi som beror av andra olika åtgärder och parametrar.

De viktiga parametrar som vi vill följa upp och mäta är tidsplaner för genomförande av projekt (antal färdigställda projekt i tid), budgetram mot utfallet (minska % avvikelser), rättvisande mängdberäkning i projekteringsfasen m.m. Sedan måste vi se till att samhällsnytta vägs in i de projekten som finansieras med skattemedel.

3 Slutsatser och konsekvenser

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer att ha en intensiv höst framför sig. Ett stort antal projekt planeras få beslut om samråd och granskning samtidigt som arbetet med utbyggnaden av Östra Tyresö är inne i en intensiv fas. Flera nya kompetenser har rekryterats till förvaltningen för att minska beroendet av externa konsulter. Det ökar våra möjligheter att hålla ihop våra projekt från start till mål. Under hösten planeras dessa projekt gå ut för samråd, granskning och antagande.

Samråd under hösten:

*Bäverbäcken

*Hanviken 2:1 (LSS-boende)

*Trollbäckens centrumprogram

Granskning under hösten:

*Apelvägen

*Vallmon

*Granitvägen

*Granängstorget

*Förskola vid Akvarievägen

Antagande under hösten:

*Granängsvägen

*Kryddvägen etapp 2

När förvaltningen växer och nya kompetenser har rekryterats till olika enheter ställer det stora krav på att vi håller ihop arbetet och ser till att alla bidrar till en gemensam helhet. Det är projektens behov som får styra vem som arbetar i vilket projekt och enhetscheferna arbetar intensivt för att ha en gemensam prioriteringsordning av olika projekt. En större förvaltning ställer högre krav på att mål och beslutsprocesser är tydligt förankrade hos alla medarbetare. Därför pågår ett arbete med våra interna styrprocesser och ett kvalitetsarbete för att säkerställa att alla medarbetare känner en tydlig koppling till de mål de arbetar gentemot.

Kvalitetsarbetet leds från staben och under hösten kommer ytterligare resurser att prioriteras i form av att den ekonomikoordinator som började i våras kommer att fördjupa sig i måluppföljning och resultatstyrning. Att jämföra resultatstyrningen och analysarbetet mellan kommunens olika förvaltningar bidrar till att skapa en likvärdighet i arbetet över hela kommunen och förenklar att följa arbetet externt.

Efter årsskiftet kommer flera av de föräldralediga medarbetarna tillbaka. Det ställer krav på överlämning och ansvarfördelning för att arbetet ska fortgå på ett effektivt sätt. Just nu arbetar förvaltningens kommunikatörer med att utveckla alla enheters externa mallar, exempelvis detaljplanerens samrådshandlingar och bygglovsenhetens brevmallar. Syftet är att få enhetlig kommunikation till medborgarna som är skriven för att lagkraven tydligt ska framgå och medborgarna ska veta var man ska vända sig vid frågor. Arbetet sker i dialog med de medarbetare som använder materialet idag.

Under hösten pågår ett intensivt arbete för att ställa om förvaltningens arbete och verksamhetssystem för att möta de krav den nya lagstiftningen GDPR ställer. I nära nog 20 år har personuppgiftslagen, PUL, styrt hur och vem som får hantera personuppgifter men från och med 25 maj 2018 är det GDPR – General data protection regulation – som slår fast reglerna för all form av behandling av information som direkt eller indirekt kan knytas till en person. Den nya lagstiftningen ställer krav på att vi går igenom alla lagrade personuppgifter, både digitalt och i pappersform, och fattar beslut om vilka uppgifter som ska kvarstå och vad som ska gallras.

Byggläsnings- och projekteringsenheten har många nyanställda som börjar komma in i sina respektive roller. I oktober kommer en ny projekteringsledare som kommer få ett stort ansvar i flera av förvaltningens prioriterade projekt. Därefter bedöms enheten ha de kompetenser förvaltningen behöver. Eftersom en del av de nyrekryterade medarbetarna har roller som tidigare inte har funnits på förvaltningen pågår ett arbete för att forma hur var och en ska arbeta för att uppnå ett optimalt flöde.

För exploateringsenheten pågår arbetet med många projekt där vårt arbetssätt innebär att vi lägger resurser på bland annat att teckna avtal samt uppföljning av genomförandeaftal och detaljplaner så att bebyggelse, utemiljöer och allmän plats uppnår de goda kvaliteter vi planerar för och avtalar om. Förnyelseplanerna är för mark- och exploateringsavdelningen resurskrävande men där kommunen vid projektslut kommer att ha utbyggt VA-nät, större byggrätter samt kommunala gator. Strategi för Östra Tyresö samt markförsörjningsplanen är del i det strategiska arbetet som enheten bidrar till och som också är resurskrävande. Exploateringsenheten får också löpande frågor kopplat till markförvaltning från medborgare och andra, framförallt frågor gällande avstyckningar. Eftersom enheten vuxit de senaste åren och många nya tillkommit finns ett ökat behov av att hitta gemensamma arbetssätt samt mallar och rutiner som gör att arbetet kan utföras smidigare.

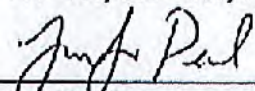
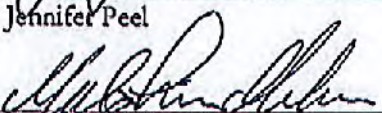
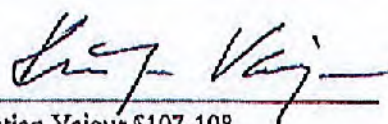
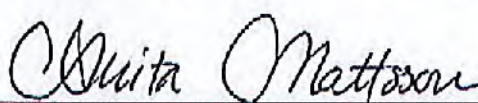
Mät- och kartenheten har en hög arbetsbelastning delvis på grund av högt beställningstryck på våra tjänster men också på grund av att vi arbetar i ett nytt kartsystem vilket vi behöver lära oss. Systemet har även en del barksjukdomar som måste åtgärdas av leverantör. Det går åt mycket tid för att förtydliga och förbättra arbetsprocesserna gemensamt på Södertörn som har handlat upp systemet tillsammans. Handläggningstiderna är därför något längre. Det höga beställningstrycket på mät- och kartuppdrag fortsatte en bit in i semestertiderna vilket påfrestade personalen. Inom GIS har enheten arbetat med att förbereda övergången till den interna webbkartan FB Webb samt andra interna uppdrag. Innan sommaren skedde lanseringen av FB Webb som ersatte den interna webbkartan TekisWebb. Även ett internt projekt gällande arbete med 3D-modeller på förvaltningen har påbörjats och kommer att pågå under hösten.

Detaljplaneringsenheten har fortfarande vakanser och är lågt bemannade i förhållande till planerad mängd pågående planprojekt, under sommaren har fyra av åtta tjänster varit bemannade. Det har

gjort att produktionstakten har varit lägre än förväntat. Framdriften av Norra Tyresö Centrum med framtagande av systemhandlingar samt framtagande av samrådshandlingar för Trollbäcken planprogram har utgjort en stor del av enhetens arbete. Flera av planprojekten drivs av plankonsulter, bland annat Granängstorget, Granitvägen, Granängsvägen, Apelvägen, Bäverbäcken och Norra Tyresö Centrum etapp 3. Det är resurskrävande projekt där fokus varit på att ha en tydlig förankring i vår Tyresömodell så att planprocess och kvalitetsarbete är lika för samtliga projekt. Samtidigt är det fortsatt högt tryck från intresserade byggaktörer, allt från både större företag till privatpersoner. Det innebär många förfrågningar om avstyckningar och ansökningar om planbesked som hanteras trots den begränsande bemanningen. För enhetschefen har stor kraft lagts på rekryteringsarbete i en mycket svårrekryterad bransch där konkurrensen om planarkitekter är stor och särskilt svårt att hitta erfarna planarkitekter. Tid för introduktion och handledning har avsatts för två nya planarkitekter som började i mars, varav en tyvärr redan har slutat, och det kommer att fortsätta för ytterligare två nya planarkitekter som börjar i oktober. Det blir ett prioriterat arbete att få in de nya planarkitekterna i arbetet med förväntan att öka produktionstakten igen efter årsskiftet. Rekryteringsarbetet för de kvarstående vakanserna avvaktar därför en period.

På översiktplaneringsenheten är ordinarie chef tillbaka efter föräldraledighet och en andra trafikplanerare har anställts. Personen i fråga går dock snart på föräldraledighet, vilket kommer innebära hårt tryck på kvarvarande trafikplanerare då motsvarande roll inte längre finns på Tekniska kontoret och därmed ingen avlastning därifrån. Under hösten kommer enhetens andra landskapsarkitekt tillbaka efter föräldraledighet. Rekrytering av en arkitekt för tidiga skeden pågår. Syftet med tjänsten är att ha en person som kan utveckla och skissa på projekt i tidiga skeden, i mellanrummet mellan den strategiska översiktsplanen och detaljplanerna. Arbetsbelastningen är hög och de inkommande resurserna är efterlämnade. Med två landskapsarkitekter och med stöd av trafikkonsulter räknar gruppen med att ha resurser att äntligen kunna dra igång arbetet med de två strategiska dokumenten: packstrategi och trafikstrategi. Då enheten arbetar mycket med mellankommunala frågor, remissvar och stöd till övriga förvaltningar behöver mycket tid gå till internt löpande arbete. Gruppen har idag inte möjlighet att bida med stöd till detaljplaneprojekten i den utsträckning som önskas från båda sidor. Inom enheten diskuteras hur vi kan delta med specialistkunskaper i tidiga detaljplaneskedet, vilket tillsammans med de strategiska dokumenten skulle kunna innebära fler lösta förutsättningar och färre frågeställningar under arbetets gång.

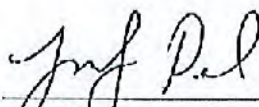
Datum	2017-09-25
Tid	08:30–11:00
Plats	Bollmora
Beslutande	Se närvarolista
Övriga deltagare	Se närvarolista
Justeringens plats och tid	2017-09-25
Paragrafer	107 -108, 112 – 115, 118 - 120
Sekreterare	 Jennifer Peel
Ordförande	 Mats Lindblom §109-126 Kristjan Vaigur §107-108
Justerande	 Anita Mattsson

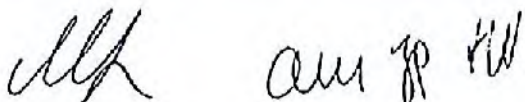
ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ	Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet
Sammanträdesdatum	2017-09-25
Datum då anslaget sätts upp	2017-09-25
Datum då anslaget tas ned	2017-10-17
Förvaringsplats för protokollet	Samhällsbyggnadsförvaltningens arkiv

Underskrift

Jennifer Peel

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

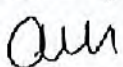

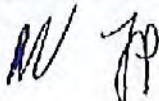
Marika Marklund (KD)
Mats Lindblom (L) ordförande § 109-126, ej tjänstgörande §107-108
Anki Svensson (M)
Peter Odelvall (M)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Anita Mattsson (S)
Kristjan Valgur (S) ordförande § 107-108
Lennart Jönsson (S)
Peter Bylund (MP)
Helen Dwyer (C) tjänstgörande §107-108

Ersättare

Anders Linder (S)

Övriga

Carolln Andersson, Planarkitekt, Stadsbyggnadsförvaltningen
Carolina Fintling Rue, Enhetschef för översiktsplaneringsenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen
Christina Bolinder, Planarkitekt, Stadsbyggnadsförvaltningen
Emelle Häll, Exploateringsingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen
Emilia Reiding, projektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Hampus Rubaszkin, politisk sekreterare, Miljöpartiet
Ida Olén, Enhetschef för detaljplaneringsenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen
Jennifer Peel, Projektsamordnare, utskottssekreterare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Johan Nilsson, byggprojektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Marla Harvig, kommunikatör, Stadsbyggnadsförvaltningen
Marita Bertilsson, politisk sekreterare, Socialdemokraterna
Sara Kopparberg, Stadsbyggnadschef, Stadsbyggnadsförvaltningen
Veronica Mofalk, byggprojektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
Helena Swahn, Enhetschef för mät- och kartenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen
Göran Bardun, Kommunekolog, Stadsbyggnadsförvaltningen
Emelie Häll, Exploateringsingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen
Eugène Teterin, Projektcontroller, Stadsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Emelie Malaise, tf enhetschef för exploateringsenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Benny Berg, Controller, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Adam Nyman, Praktikant, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Mattias Endredi, Praktikant, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Johan Smeder, Exploateringsingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Åsa Ström, Exploateringsingenjör, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Johanna Wadhstorp, Planarkitekt, Temagruppen
 Carina Lindberg, Masshanterare, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Pernilla Sundling, Datasamordnare, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Ronald Gustavsson, Byggprojektledare, Stadsbyggnadsförvaltningen
 Martin Wallin, Chef för byggleddning och projekteringsenheten, Stadsbyggnadsförvaltningen

Frånvarande

Fredrik Saweståhl (M), Ordförande
 Marie Åkesdotter (MP), 2:e vice ordförande
 Dick Bengtson (M)
 Anna Steele (L)
 Anna Lund (KD)
 Katrin Ljung (S)
 Inger Gemicioglu (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Kommunstyrelsen

Näringsliv

Gemensam verksamhet

Verksamhetsområde 16-17

**Delårsrapport 2
31 augusti
2017**

tyresö kommun

Innehållsförteckning

VO 16 - Näringsliv	3
Uppföljning och analys	3
Blomstrande näringsliv	4
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	6
Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden.....	6
Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser. ...	7
Ekonomisk rapport- tabeller	7
VO 17 – Gemensam verksamhet.....	8
Uppföljning och analys	8
Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	8
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	10
Attraktiv arbetsgivare	13
Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden.....	14
Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser. .	18
Ekonomisk rapport- tabeller	19

Delårsrapport 2 per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmått och målindikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

VO 16 - Näringsliv

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

Ekonomiskt utfall

Arbetet fortgår inom ram för budget. Näringslivsdagen kommer att genomföras med hjälp av sponsorer och organisationen Företagarna.

Risker

Resurserna används i första hand till de aktiviteter som ska ge ett fördjupat samarbete med det lokala näringslivet; Tyresö Näringslivdag, frukostmöten, företagsbesök samt att närvara vid nätverksmöten. För att även främja nyföretagandet prioriteras samarbetet med Nyföretagarcentrum, som sker tillsammans med Nacka och Värmdö kommun.

För att möta framtida behov behöver verksamheten hålla sig uppdaterad om näringslivets utveckling såväl lokalt men även nationellt, dock saknas det ibland utrymme för att utveckla detta område.

Det har även visat sig att det är svårt att stötta förvaltningarna med deras arbete och uppföljning av handlingsplanen "Ett blomstrande näringsliv". Om inte förvaltningarna avsätter tid till detta arbete finns en risk att det blir svårare att uppnå målen i NKI-undersökningarna och SBA-undersökningen.

Näringsliv är ett av kommunens fem strategiska målområden. Det ingår dock inte i introduktionspaketet för nyanställda i Tyresö kommun. Eftersom kommunen har en hög andel nyanställda bör det lyftas fram som ett viktigt målområde för att säkra arbetet med en god attityd gentemot företagande i kommunen.

Resultat från undersökningar och enkäter

Tyresö kommun deltar i två undersökningar varav den ena är en NKI-undersökning som visade sig vara bristfälligt genomförd. Flera myndighetsområden saknades och svarsfrekvensen var för låg för att kunna anses helt tillförlitlig. Undersökningen visade trots allt på ett NKI på 69 vilket är ett godkänt resultat, på gränsen till högt. Det är en liten ändring från år 2015 då resultatet låg på 70.

Samtliga serviceområden ligger samlade med ett index på mellan 62-80. Det myndighetsområde som ges högst betyg är brandtillsyn (86) och det som ges lägst betyg är bygglov (58).

I slutet av september kommer resultatet av Svenskt näringslivs undersökning att presenteras med rankingplacering. Delar av svaren har presenterats innan sommaren och av de svaren ser vi en risk att kommunen kommer att tappa placeringar i årets undersökning även om vi troligtvis kommer att vara bättre placerade än 2013 och 2015. Enligt enkätsvaren är det främst lägre betyg på service, upphandlingar och information.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Blomstrande näringsliv

STRATEGISKT MÅL

Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Analysen av resultaten av enkätsvar i Sveriges näringslivs undersökning visar en liten försämring sedan förra året, men bättre än 2013 och 2015. Det är små förändringar överlag, men några saker att fundera över som gäller främst de lägre betygen på service, upphandlingar och information. I slutet av september kommer resultatet av Svenskt näringslivs undersökning att presenteras med rankingplacering.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	43	62	18	-	25	● Värde uppnått

STRATEGISKT MÅL

Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Kommentar:

Det krävs en sammanhållande resurs för att följa upp handlingsplanen då de undersökningar som har gjorts under året har visat att företagarna bedömer att servicen inte är tillfredsställande.

För att kunna öka nöjdheten krävs det ett fortsatt arbete med att öka bemötande och service.

Företagslotsen är med på frukostmöten och målet är att även integreras mer i näringslivsarbetet för att säkerställa att rätt kunskap inhämtas.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Så uppfattar företagare kommunens den service de fått från kommunen - SBA Servicemätning	68	70	69	-	75

STRATEGISKT MÅL

Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Arbetslösheten inklusive personer i arbetsmarknadsåtgärder är 3,2 % i Tyresö, i Stockholm 4,8 %, i riket totalt 6,1 %.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	→

Kommentar:

Verksamheten bedrivs inom ramen för tilldelade resurser, eftersom bidrag erhålls till vissa aktiviteter från det lokala näringslivet. Dock är det svårare detta år än året innan och det finns därmed en lägre summa till att genomföra en viktig aktivitet för det lokala näringslivet, Tyresö näringslivsdag.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	139,0	6,0	99,0	84	0

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet för att stärka företagsklimatet

Status
● Påbörjad

Kommentar:

Det pågår ett fortsatt arbete med aktiviteter såsom företagsbesök för att lära känna företagen i kommunen och även erbjuda möjligheter för befintliga och nya företagare att mötas och nätverka för att stärka det lokala företagandet.

Att sprida information och ge möjligheter till samverkan såsom näringslivsdagen är ett viktigt inslag som dock tar stora resurser i anspråk.

Ta fram strategi för turism och stärkt besöksnäring

Status

🟡 Påbörjad

Kommentar:

En ny verksamhetsledare för Södertörnssamarbetet har anställts. Frågan kring samverkan och återkoppling kring besöksnäring kommer att diskuteras under hösten.

Det interna arbetet med besöksnäring har inte kunnat prioriteras under perioden.

Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.

Inga ekonomiska risker har identifierats.

Den risk som finns inom området avser möjligheten att arbeta med ambitionen att stärka besöksnäringen.

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
Verksamhetsområde 16, totalt	889	806	84	0
Totalt för verksamhetsområdet	889	806	84	0

VO 17 – Gemensam verksamhet

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

Verksamheterna inom Gemensam verksamhet arbetar mot de strategiska målen. Arbetet har under perioden inriktats på processkartläggning, effektivare arbetsmetoder, automatisering och digital utveckling.

Styrprocessen och beslutstödssystemet har utvecklats för att ge bättre stöd med uppföljning och analys. Det finns behov av att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheterna. Kompetens, stöd och verktyg behövs för att driva utvecklingen framåt. Samverkan med förvaltningarna fungerar väl genom bland annat nätverk.

Många nya chefer och medarbetare har anställts på grund av den personalrörelse som råder i Stockholmsregionen. Det påverkar givetvis utvecklingstakten i verksamheterna. En rad lyckade rekryteringar har dock gjorts den senaste tiden, vilket på sikt höjer kompetensen inom verksamhetsområdet.

De särskilda uppdrag som tilldelats verksamhetsområdet går framåt och beräknas vara klara i tid.

Verksamhetsområdet bedrivs inom ramen för tilldelade resurser.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

STRATEGISKT MÅL

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	→

NÄMNDMÅL

Den kommunala servicen ska präglas av innovativa individanpassade lösningar med fokus på digitala tjänster

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Kommentar:

Ny webbplats 2018

En mer ändamålsenlig, lättillgänglig och lättnavigerad webbplats kommer att underlätta detta nämndmål. Utvecklingen av digitala tjänster och möjligheten till individanpassade lösningar ligger till grund för hela designen av den nya webbplatsen.

Ökad utvecklingen av nya e-tjänster

10 nya e-tjänster till medborgarna har införts sedan 1 januari. Det rör främst skola, förskola och kulturområdet. 12 nya interna e-tjänster har införts som ett led i att digitalisera verksamheterna främst inom skola och förskola. 13 e-tjänster eller webbförmulär är moderniserade i ett led att förenkla för medborgarna.

H-tjänsten för skolskjuts har utvecklats. 40 procent av de som ansöker om SL-kort gör det på grund av att de har långt till skolan, där har automatiska beslut införts. En beräkning av avstånd i e-tjänsten har lett till ett omedelbart besked. Det har inneburit kortare beslutsväg, snabbare beslut och handläggning. SL-korten skickas hem efter beslut, tidigare fick eleven eller vårdnadshavaren hämta kortet på skolan eller i servicecenter.

En e-tjänst för specialkost är under utveckling och beräknas kunna börja användas av gäster och vårdnadshavare under vårterminen 2018.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Gemensam verksamhet - Antal nya införda målgruppsanpassade digitala tjänster				22	ökning	 Värde uppnått	↗ Ökad
Kommentar: Mätning börjar 2017. 10 nya externa e-tjänster och 12 nya interna e-tjänster.							

STRATEGISKT MÅL

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

Införandet av medborgarförslag, Tyresöinitiativet, har ökat Tyresöbornas möjlighet att påverka kommunens verksamhet. Hittills i år har 26 förslag publicerats. 13 förslag har behandlats av nämnd. 9 förslag fick inte tillräckligt antal röster (50) under röstningsperioden. Övriga är fortfarande publicerade.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→

Kommentar:

IIR-avdelningen: Det ekonomiska utfallet visar på ett överskott av 2,1 miljoner kronor i T2. Beräknat överskott på helårsprognos är 750 000 kronor. Ledarutvecklingsprogrammet startar under hösten.

Medborgarfokus: Det ekonomiska utfallet visar på ett överskott av 4,4 miljoner kronor i T2. Årsprognosen visar på ett överskott på 1,4 miljoner kronor. Vakanta tjänster har tillsatts under hösten.

Fastighet: Beräknat underskott på helårsprognos är 8 miljoner kronor. T2 visar på ett överskott av knappt 7 miljoner kronor. Överskottet beror på släpande underhållsinsatser som i de flesta fall utförs under sommarhalvåret.

Måltidsservice: Det ekonomiska utfallet visar på ett underskott av 0,8 miljoner kronor i T2. Måltidsservice har under året etablerats som enhet. Priser för måltider har satts baserat på föregående års utfall i den gamla strukturen, omvandlat till pris per inskrivet barn/elev för förskola, grundskola och gymnasium. För äldreomsorg inklusive hemtjänst användes samma prismodell som i tidigare avtal med Fazer. Utvärdering av pris och kostnader har visat att priset per barn/elev har varit något för högt för grundskola och förskola. En första justering har skett till skola/förskola. Eventuellt kan ytterligare en justering göras i samband med årsbokslut. Gymnasiet uppskattas till att vara i balans. Under hösten har även köket i gymnasiet börjat tillaga all mat på plats, vilket kan komma att sänka kostnaderna något.

Kostnaden för köket Björkbacken/Utsikten är inte i balans med intäkterna. Detta beror dels på engångseffekter i samband med övertagandet från Fazer, men också på att volymerna är lägre än prognos för äldreboendet, gäster i café/restaurang och matlådor till hemtjänsten. Helårsprognosen visar på ett underskott på 2 miljoner kronor.

IT-avdelningen: Det ekonomiska utfallet visar på ett underskott av 2 miljoner kronor i T2. Uthyrning av verksamhetsdatorer har genererat underskott motsvarande ca 5 miljoner kronor framförallt på grund av stora inköp under augusti till barn- och utbildningsförvaltningen. Viss återhämtning beräknas ske under resterande månader och underskott för verksamhetsdatorer per helår har prognos på – 3 miljoner kronor.

Övrig IT-verksamhet bedöms generera ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Årsprognos IT-avdelningen – 1,5 miljoner kronor.

Ekonomiavdelningen: Utfallet per augusti är något bättre än plan. Tjänsten som chef för ekonomiavdelningen har varit vakant under våren. Medel avsattes för konsultrinsats för befolkningsprognos. Denna gång gjordes en något begränsad prognos med egna resurser. Inför 2018 bedömer vi att en statistiker behövs för att utveckla arbetet med bland annat befolkningsprognoser. Utvecklingskostnader för Bestyr, beslutstödsystemet, är något högre än budgeterat.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Ekonomiskt resultat, Tkr	-	- 2 978	- 2 754	8 368	0	● Värde uppnått

NÄMNDMÅL

De kommunövergripande verksamheternas arbete ska präglas av effektivitet och service

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Kommentar:

Kvalitetsenhetens arbete med kommunövergripande kvalitetsledningsmodell har skapat bättre strukturer. Stödet till verksamheterna har prioriterats och arbetet med verksamhetsutveckling är mer konsekvent. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver prioriteras och utvecklas i hela kommunen.

Ny leverantör för lokalvård och facility har introducerats och driften fungerar väl.

Digitaliserade anställningsavtal som skrivs in direkt i Heroma ska minska administrationen på sikt och ska framför allt göra att felrekvensen minskar.

Processen vid avslutad anställning automatiseras så att varje medarbetare som säger upp sig själv får möjlighet att utvärdera sin anställningstid i kommunen via webenkät.

NÄMNDMÅL

Varje verksamhetsområde ska sträva efter digitala lösningar som tar sin utgångspunkt i Digitala Tyresö smart, öppet och framåt

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→

Kommentar:

Ett beslut har tagits för att föra över hyresavtal och arrendeavtal till Fastighet o facility. Detta medför effektivare arbetsätt vid debiteringar. Detta kommer att vara fullt genomförd 2018.

Planerat underhåll hanteras numera i ett digitalt drift- och underhållsystem.

Projektet med att införa e-handelssystemet är avslutat och systemet i drift. Syftet med systemet är bland annat att skapa en effektivare hantering av kommunens beställningsflöde och större avtalstrohet. Satsningen ska utvärderas efter två och efter 2020.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Andel av kommunens verksamhetslokaler som är anslutna med fast förbindelse för dataöverföring på minst 50 Mbit/s	-	--	-	65 %	70,00%	
Belastningsgraden för dataanslutningar till verksamhetslokaler					75,00%	Mätmetod är inte framtagen än.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	→

Kommentar:

Målet är inte uppnått. Sjukfrånvaron inom Gemensam verksamhet är 6,7 procent.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,39 %	6,17 %	6,13 %	6,70 %	4,00 %	 Ej accepterat värde	→ Oförändrad

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Tyresö kommun har uppnått målet på 30 procent ekologiska inköp. Arbetet fortsätter nu med att se över inköpen och göra mer medvetna och hållbara val. Dels genom att utbilda all personal på måltidsservice i hållbarutveckling, vad som är det bästa livsmedelsvalen ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Men även en granskning av var produkterna som vi köper in i kommunen är producerade, där fokus inledningsvis ligger på animaliska produkter. Detta för att kunna minska andelen kött uppfött i länder som inte har samma långtgående djurskyddslagstiftning som vi har i Sverige.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Taxor och avgifter för verksamheterna har behandlats inför ny kommunplan 2018.

Utveckla Tyresö kommun till en 24-timmars serviceorganisation bland annat genom att löpande utveckla nya e-tjänster

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Nya e-tjänster:

*10 nya e-tjänster till medborgarna har införts sedan 1 januari främst till skola, förskola och kulturområdet.

*12 nya interna e-tjänster som ett led i att digitalisera verksamheterna främst inom skola och förskola.

*13 e-tjänster eller webbförmulär är moderniserade i ett led att förenkla för medborgarna.

E-tjänsten för skolskjuts har utvecklats. Automatiska beslut för de elever som ansöker om SL-kort har införts. För den som ansöker har det lett till ett omedelbart besked. Endast 40 procent av de som ansöker har tillräckligt långt till skolan för att vara berättigade till SL-kort. Beräkning som utgör underlag för bedömning är nu helt automatiserad. Det har inneburit kortare beslutsväg, snabbare beslut och handläggning. SL-korten skickas hem efter beslut, tidigare fick eleven eller vårdnadshavaren hämta kortet på skolan eller i servicecenter.

Fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastigheter

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Arbetet pågår enligt tidplan.

Drift och underhållssektionen tilldelas medel för att utföra energibesparande åtgärder i kommunens fastigheter. Dessa åtgärder utförs och dokumenteras löpande under året för att sedan kunna följas upp.

Implementera e-handel i syfte att minska kostnaderna för inköp av varor och tjänster

Status
 Färdig

Kommentar:

Utbildningsinsatser och driftsättningen för e-handel har skett enligt projektplan, projektet avslutades i februari.

Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt att minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaden med 10 procent

Status
 Påbörjad

Kommentar:

0-värde är ej ännu framtaget . Ett förslag som är aktuellt är att börja med att titta på livsmedelskostnaderna under året eftersom det är den enda "hela" gruppen som är inne i E-inköp och därmed kan följas upp. Uppstartsmöte är genomfört.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera och projektera för nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum i samverkan med andra aktörer

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Lokalförsörjningsplan ska vara klar under 2018.

Redovisa det långsiktiga behovet av investeringar i skollokaler och andra verksamhetslokaler

Status
 Påbörjad

Kommentar:

En långsiktig plan för underhåll och reinvesteringar är framtagen till kommunledning och politiker.

Säkerställa att IT-infrastrukturen i kommunens verksamheter är god samt att förändringsarbetet sker i takt med utvecklingen och samhällets digitalisering

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Förbättring av anslutningar till kommunala verksamheter. Plan finns för merparten av alla kritiska enheter, väntar installation av leverantör för flera av dessa.

Det finns bra dialog med verksamheter/exploatering så att IT blir involverade vid markarbete och exploatering. Det behöver ses över rutiner med fastighetsavdelningen kring principer.

Ta fram ny strategi för kommunens fastighetsinnehav

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Ett arbete pågår med att ta fram underlag och analys. Detta arbete beräknas vara klart under hösten. Därefter kommer en strategi att arbetas fram.

Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Andelen miljöfordon ökar. Det pågår ett systematiskt utbyte till bättre elfordon avseende kommunens verksamhetsfordon.

Ta fram strategier för långsiktig finansiering av investeringar i kommunkoncernen

Status

Kommentar:

Under våren har en långsiktig finansiell analys för kommunen tagits fram, som dels visar på ett stort investeringsbehov och även ett stort finansieringsbehov framgent.

Ett arbete med att förbättra investeringsprocessen har inletts, i syfte att göra denna mer transparent, tydlig och framför allt att förbättra uppföljningen av våra investeringsprojekt.

Frågan om långsiktig strategi för finansiering av investeringar hänger tydligt ihop med kommunens övergripande ekonomiska strategi, och målet att skapa ett stabilt ekonomiskt resultat. Arbetet med att faktisk formulera strategin och att ta denna till politiskt beslut planeras till våren 2018.

Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid risker och/eller avvikelser.

Ekonomiska risker finns inom IT och Måltidsservice.

Kostnaderna för datorer tas som en engångspost på IT-avdelningen och sedan debiteras enheterna månadsvis under 3 år. Detta kvarstår tills alla enheter har nått sin balans i antalet datorer. Fortfarande pågår uppbyggnad av en till en inom grundskolan.

Beslut måste fattas om hanteringen av Björkbackens kök i samband med övriga beslut kring Björkbackens verksamhet då prognosen visar på ett underskott för året.

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde.

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
Kommunchef	13 304	11 034	2 270	4 100
Ekonomiavdelningen (exkl. Upphandling och ekonomiservice)	10 490	9 944	546	250
Ekonomiservice	6 101	6 045	56	0
Upphandling	4 161	4 195	-33	-200
HR (exkl lönenheten)	13 275	11 123	2 152	750
Lönenheten	3 721	3 480	241	200
Medborgarfokus	17 491	15 019	2 472	900
Kommunkansli	9 379	-7 430	1 949	500
IT	27 640	29 672	-2 031	-1 500
Måltidsservice	44 112	44 850	-780	-2 000
KSK-stab och projektkontor, inkl kostchef	4 169	2 643	1 526	2 000
Fastighet och Facility	232 039	225 062	6 977	-8 000
Totalt för Gemensam verksamhet	385 882	355 637	15 345	-3 000

Kommunstyrelsen

Tekniska kontoret

Verksamhetsområde 11-14

Delårsrapport 2
31 augusti
2017

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 per 31 augusti 2017	4
VO 11 – Vaghållning och Park	4
Uppföljning och analys	4
Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag.....	4
Livskvalitet - den attraktiva kommunen	5
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	5
Attraktiv arbetsgivare	6
Ekonomisk rapport- tabeller	7
Verksamhetsmätt	7
VO 12 – Miljö och Trafik.....	8
Uppföljning och analys	8
Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag.....	8
Livskvalitet - den attraktiva kommunen	9
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	10
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	10
Attraktiv arbetsgivare	10
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent	10
Ekonomisk rapport- tabeller	12
Verksamhetsmätt	13
VO 13 – Vatten och Avlopp	14
Uppföljning och analys	14
Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag.....	14
Livskvalitet - den attraktiva kommunen	15
Ekonomisk rapport- tabeller	18
Verksamhetsmätt	18
VO 14 – Renhållning	19
Uppföljning och analys	19
Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag.....	19

Livskvalitet - den attraktiva kommunen	19
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	20
Attraktiv arbetsgivare	22
Ekonomisk rapport- tabeller	23
Verksamhetsmått	23

Delårsrapport 2 per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmått och målnindikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

VO 11 – Väghållning och Park

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

Från oktober 2017 kommer Solberga detaljplaneområde och Ugglevägens detaljplaneområde att ingå i väghållning och parks driftområde. Driften ökar i omfattning för verksamheten vilket är tillgodosett i planeringen för vinterväghållningen. Det återstår att se vilka effekter det har på kvalitetsgarantierna, för till exempel sandupptagningen. En ökning av områdenas storlek kan innebära att arbetet inte hinner bli klart senast den 15 maj i egen regi. I takt med att fler områden hamnar under kommunalt huvudmannaskap samt att nya metoder och maskiner kommer att krävas för att sköta driften, till exempel i norra Tyresö centrum, kommer verksamheten behöva se över arbetsstyrkan samt maskinparken för att motsvara de nya förändringarna och kunna hålla kvalitetsgarantierna.

Verksamheten arbetar på ett effektivt sätt med upphandlingar samt optimering av arbetsätt för den befintliga driften. Verksamheten fortsätter att hålla god och långsiktig hushållning med resurser.

Verksamheten har en kontinuerlig omvärldsbevakning för att hålla sig förändringsbenägen.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

NÄMNDMÅL

Verksamheten inom väghållning och park präglas av effektivitet och service

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	-

Kommentar:

Målet bedöms i hög grad uppfyllt. Sträckan på Tyresövägen som numera sopsaltas har förlängts. Ytterligare vägar kommer att sopsaltas till vintersäsongen 2017/2018. Under året har en utsliten väglinjemålning på övergångsställen förbättrats på bland annat följande vägar: Tyresövägen, Bollmoravägen och Vendelsövägen. Det återstår att utföra ett förhöjt övergångsställe på Bollmora gårdsväg för att aktiviteten ska anses helt uppfyllt. En förtätning av parkbänkar har gjorts på bland annat Wättinge Gårdsväg, Örtstigen samt i hundrastgården.

Aktivitetet att utreda förutsättningar för att publicera GPS- övervakning över snöröjning på kommunens hemsida under pågående vinterväghållning har utgått. Bedömning är att det inte tillför någon positiv utveckling för den operativa driften för vinterväghållningen i Tyresö kommun utan riskerar att försvaga verksamheten. Detta grundar sig på samtal med Nacka kommun som har prövat detta.

En uppluckring av fallskydd i lekplatser utförs i september månad. Det har tyvärr varit en lång väntan på att en entreprenör har haft möjlighet att komma till Tyresö.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
 I helt uppfyllt	-

Kommentar:

Utfallet visar på fortsatt positivt resultat för verksamheten. För verksamheten prognosticeras ett överskott för helåret med omkring 3 miljoner kronor. En reservation bör dock tas med vid händelse av ett intensivtinterväder som kan kräva stora insatser och därmed högre kostnader..

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Ekonomiskt resultat, Tkr	5 799,0	3 313,0	8 056,0	8 244,0	3 000,0	● Värde uppnått

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE**Attraktiv arbetsgivare****STRATEGISKT MÅL****Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent**

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	-

Kommentar:

Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Det har satsats mer på gemensamma aktiviteter för personalen än tidigare. Det kan ha inverkat positivt på resultatet.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	7,43 %	8,29 %	3,18 %	2,01 %	4,00%	● Värde uppnått	↘ Minskad

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde.

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
Gata	48 189	-38 307	9 882	3 000
Park	7 072	-8 126	-1 054	0
Alby	2 132	-2 141	-9	0
Sidordnad	271	-845	-574	0
Totalt för verksamhetsområdet	57 664	-49 420	8 244	3 000

Verksamhetsmått

Nyckeltal för verksamheten/ verksamhetsmått	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Antal inkomna felanmälningar	973	1 325	1 182	1 033
Antal inkomna synpunkter	769	978	963	963
Kommentar: Antalet felanmälningar har ökat med cirka 31 procent jämfört med 2016. Servicecenters mål är att kunna handlägga och avsluta 80 procent av ärendena, idag är andelen 20 procent.				

VO 12 – Miljö och Trafik

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

De 16 nationella miljömålen som ska vara uppfyllda till 2020 visar dystra prognoser. Det är bara målet om skyddande ozonskikt som ser ut att hålla. Länsstyrelsen har i uppdrag att höja hastigheten i arbetet med målen vilket kommer att innebära högre förväntningar på åtgärder i kommunerna. Det särskilda uppdraget att ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi är försenat på grund av sjukskrivningar och resursbrist. Uppdraget beräknas dock genomföras under 2018. Under året har verksamheten påbörjat arbetet med att ta fram en Kemikaliehanteringsplan för skolor och förskolor tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen, fastighet och facility och upphandlingsenheten, inom ramen för det nationella målet "Giftfri miljö". En måttstock för arbetet med målet är indikatorn "Andel miljöcertifierade skolor och förskolor". Andelen är relativt låg både i Tyresö och i landet och målet om 20 procent certifierade förskolor och skolor kommer troligtvis inte att nås under 2017. När kemikaliehanteringsplanen är klar och kommuniceras kan den bidra till en ökning. Ett nytt naturreservat (Klövbergets naturreservat) har bildats utifrån uppdrag i kommunplanen och fler står på tur 2018 och framåt vilket medför utökad skötsel för Naturvårdsenheten.

Trafikbelastningen ökar i takt med att Tyresö och övriga länet växer. Belastningen går inte endast att möta med bättre infrastruktur. Det behövs nya grepp för att påverka val av resesätt och resebeteenden (Mobility management). Arbetet med påverkansåtgärder för att främja hållbara transporter och för att minska koldioxidutsläppen fortgår. Flera projekt pågår eller har genomförts. Resultaten är inte sammanställda än men flera av dem ser initialt lyckosamma ut.

Förväntningar och behov förändras utifrån den tekniska utvecklingen. Lokala trafikföreskrifter (trafikregler) samlas till exempel i nationella databaser. Föreskrifterna måste med stor noggrannhet stämma överens med vägmärkens placering eftersom informationen även används för andra tillämpningar.

Arbetet med att göra en trafikbullerkartläggning och en åtgärdsplan för trafikbuller påbörjades 2016. Kartläggningen är klar men åtgärdsplanen är försenad på grund av resursbrist. Arbetet med åtgärdsplanen återupptas 2018.

Många av cykelplanens åtgärder är genomförda och under hösten 2017 kommer ytterligare några åtgärder att genomföras inom de ramanslag som finns till förfogande. De åtgärder som återstår blir mer och mer komplicerade att genomföra och kommer till större del att kräva spetskompetens och konsultstöd. Anslagen för åtgärder enligt cykelplanen ökade från 4 miljoner kronor till 8 miljoner kronor under 2017 vilket ökar behoven av personella resurser. Nya prioriteringar i cykelplanen kommer att göras under 2018. Stadsbyggnadsförvaltningen som står för den trafikstrategiska verksamheten kommer att påbörja en revidering av cykelplanen under 2018-19.

Belastningen på Tekniska kontorets trafikkompetens har mångdubblats de senaste åren. Det gäller framför allt schakttillstånd, trafikordningsplaner, markupplåtelse, lokala trafikföreskrifter, långtidsuppställda fordon (skrotbilar), synpunkter, felanmälningar, förslag på trafiksäkerhetsåtgärder och åtgärder enligt cykelplanen. Verksamheten kommer att utöka sina resurser från två till fyra helridstjänster inom trafikområdet 2018. Rekrytering pågår och en visstidstjänst stöttar under 2017.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

NÄMNDMÅL

Verksamheten ska möta det ökade informationsbehovet om trafiken från medborgarna

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	↗

Kommentar:

Nya rutiner för synpunktshandling har införts. Veckovisa möten där trafikansvariga tjänstemän tillsammans svarar på synpunkter har påbörjats. Det säkrat kvaliteten på svar och likabehandling av frågeställningar. En del standard svar har formulerats och en bank med svar håller på att etableras. Uppklarandegraden som servicecenter har som mål är 80 procent.

NÄMNDMÅL

Kvalitetssäkra och anpassa verksamheten efter ny informationsteknik

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	-

Kommentar:

Merparten av Tyresös lokala trafikföreskrifter har fått en genomlysning och justerats. En rad nya föreskrifter saknas och kommer att behöva upprättas. Ambitionen är att samtliga föreskrifter ska vara upprättade och korrekta till årsskiftet 2017-18.

Nya gatubilder finns insamlade och är publicerade för internt bruk.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	-

Kommentar:

Prognosen beräknas hamna på noll för helår.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Ekonomiskt resultat, Tkr	-880,0	-1 403,0	1 232,0	316,0	0,0	 Värde uppnått

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning	Trend
 Ej uppfyllt	-

Kommentar:

Sjukfrånvaron för verksamhetsområdet är mycket hög. Detta är relaterat till långtidssjukskrivning.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	0,51%	2,36%	1,87%	15,88%	4,00%	 Ej accepterat värde

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi

Status
 Försenad

Kommentar:

Uppdraget är försenat. Ambitionen är att arbetet ska påbörjas under hösten 2017 och bli klart under 2018.

Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Tekniska kontoret samarbetar med Stadsbyggnadsförvaltningen som utöver detta uppdrag har ett särskilt ordförandeuppdrag för ökad framkomlighet längs Gudöbroleden. Ett antal åtgärder har föreslagits Trafikverket som till exempel ett kollektivkörfält i södergående riktning mellan busshållplatserna Strandkyrkogården och Hanviken, cirkulationsplatser i korsningen Gudöbroleden-Skogsängsvägen, Gudöbroleden-Skrubba malmväg och Gudöbroleden-Tegvägen. Tillsammans har det även hållits möten med Trafikverket och Nobina där det framhållits problem med framkomlighet. Trafikverket pekar på kommande åtgärdsvalsstudie för stråket Gudöbroleden som ska initieras om några år. Vad det gäller regionalt cykelstråk, Vendelsöstråket Handen till Skrubba så genomförs planläggning under kommande år. Planerna beräknas klara till år 2023.

Enligt Trafikverkets framkomlighetsprogram är kravet att trafiken längs Gudöbroleden ska rulla. Korsande trafik får stå tillbaka. Kapaciteten i höjd med Trollbäcken och i övrigt stora delar av sträckningen längs Gudöbroleden kan inte höjas mer med så kallade trimningsåtgärder. Trafikverket ser inte ett regionalt problem med köbildning längs Gudöbroleden i norrgående riktning varför inga åtgärder i nuläget är planerade för att minska köbildningen. Det har från kommunens sida framhållits att det är ett lokalt problem som behöver åtgärdas.

Vad det gäller sträckan längs Gudöbroleden söderut från Strandkyrkogården till Skrubba malmväg ser Trafikverket nu över om det med så kallade trimningsåtgärder går att skapa ett nytt kollektivtrafikskörfält. Trafikverket ska studera bärighet för vägrenen, finns bärigheten kan byggandet genomföras när medel säkras.

Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skälsätra

Status
✓ Färdig

Kommentar:

Uppdraget är genomfört. Busslinje 820 trafikerar Skälsätra, södra Hanviken, Alléplan, Sofieberg och Södergården i en ringlinje med hållplatser och vinkområden. Linjen har varit i trafik sedan 2015.

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde.

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
Trafikreglering	2 483	-2 557	-74	0
Hållbar utveckling	1 333	-1 349	-16	0
Natur och miljö	1 533	-1 077	455	0
Viltvård	0	-11	-11	0
Övrig verksamhet	0	-39	-39	0
Totalt för verksamhetsområdet	5 349	-5 033	316	0

Verksamhetsmått

Nyckeltal för verksamheten/ verksamhetsmått	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Antal inkomna synpunkter	240	210
Antal inkomna felanmälningar	87	154

VO 13 – Vatten och Avlopp

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

VA-verksamheten har uppnått en hög förnyelsetakt i ledningsnät vilket bidrar till att hålla en fortsatt hög vattenkvalitet samtidigt som leveranssäkerheten bibehållits och kvalitén på levererat vatten har fullgjorts under aktuell period. Dessutom har verksamheten utökats med en särskild arbetsenhet för att på sikt minska tillflödet av dagvatten till spillvattennätet. Arbeten med att inventera och koppla bort felkopplat s.k. tillskottsvatten från fastigheter till kommunens spillvattennät har skett fortlöpande i enlighet med årets interna aktivitetsplan. Sistnämnda arbeten är fortsatt goda och resultatgivande och hittills omfattat cirka 550 fastigheter vilket minskar behandlingskostnader, översvämningsskador i fastigheter samt minskar miljöriskerna genom att bräddning av spillvatten till recipienter undviks. Verksamheten kommer även att fortsätta att utveckla dagvattenhanteringen för att omhänderta ökande flöden av nederbörd.

Verksamhetens förnyelsetakt i ledningsnät har fortgått i enlighet med årets planering. Utvärdering av tillämpliga nyckeltal anger att målsättningarna för samtliga vattennängder följer tidigare fastställd prognos.

Under perioden har även en ytterligare nyanlagd dagvattenanläggning vid Prästängen, Krusboda, tagits i drift.

Den låga andelen sjukfrånvaro samt att sysselsättningsgraden uppfyller uppsatta mål och önskemål från samtliga medarbetare bidrar till hög, effektiv kontinuitet i utförande av verksamhetens mål, uppdrag och tjänster.

Det ekonomiska utfallet för perioden följer årets prognos trots ökad belastning till följd av vissa akuta ledningsåtgärder.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

NÄMNDMÅL

Långsiktigt minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

Inom VA-verksamheten pågår löpande arbeten årligen med att förnya äldre bestånd av ledningsnät och tillhörande anläggningar vilket i dess förlängning medför en ökad säkerhet, funktion och kvalitet i ledningsnäten. Det minskar också riskerna för påverkan på berörda vattenmiljöer och enskilda fastigheter. Dessutom bedrivs ett löpande och aktivt arbete med att minska belastningarna på VA-anläggningarna och miljöeffekterna från felkopplade dag- och spillvattenavlopp inom fastigheter. Vidare sker också ett fortlöpande arbete med att tillskapa anläggningar för ett mer långsiktigt och hållbart omhändertagande av dagvatten inom hela kommunen. Dessa anläggningar har även en viktig funktion för att i möjligaste mån minska effekterna av ökade nederbörds mängder som kan förväntas på grund av förväntade klimärförändringar.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Vatten och avlopp - Antal dagvattenanläggningar	4	5	6	7	7	 Värde uppnått	↗ Ökad
Kommentar: Ny dagvattenanläggning, Prästängendamarna, drifttagen i juni månad 2017.							
Vatten och avlopp - I-ränkopplade tak- och hårdgjorda ytor, kvm/år	80	200	1 000	900	1 000	 Nära värde	↗ Ökad
Kommentar: Arbete med inventeringar och bortkoppling av fel anslutna dagvattenledningar på privata fastigheter har fortsatt. Tendensen tyder på att målsättningen för året kommer att uppnås.							

Vatten och avlopp - förnyade VA-ledningar, m/år	2 700	3 500	2 500	1 350	3 500	● Nära värde	→ Oförändrad
Kommentar: Förnyelserakten jämfört med årets målsättning och för rapportperioden har avstannat något, främst till följd av att de avsedda resurserna inriktats till att i förtid färdigställa nya anslutningar till exploateringsobjekt, bl.a. Hasselbacken.							

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	-

Kommentar:

Det ekonomiska utfallet för perioden följer årets prognos trots ökad belastning till följd av vissa akuta ledningsåtgärder.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	3 836,0	-440,0	454,0	0,0	0,0	● Värde uppnått	→ Oförändrad
Kommentar: Prognosen visar på ett nollresultat för helåret.							

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE
Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	↗

Kommentar:

Målet för sjukfrånvaron uppfylls..

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	8,19 %	2,76 %	2,05 %	1,12 %	4,00 %	● Värde uppnått	↘ Minskad

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Ta fram en modell som kan medge större byggrätter

En förutsättning är att det finns individuella lösningar för avlopp och VA samt där kommunalt avlopp och VA ligger långt bort i tiden.

Status
● Färdig

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde.

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
<i>VA-verksamhet</i>	50 402	-50 402	0	0
Totalt för verksamhetsområdet	50 402	-50 402	0	0

Verksamhetsmått

Nyckeltal för verksamheten/ verksamhetsmått	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Vatten och avlopp - Inköpt mängd vatten i förhållande till såld mängd	80,00%	81,00%	80,00%	80,00%
Kommentar: Inköpta och levererade renvattenvolymer följer tidigare prognos.				
Vatten och avlopp - Mängd avloppsvatten som levereras till Henriksdal	4 200 000	4 300 000	3 650 000	2 450 000
Kommentar: Levererade spillvattenflöden följer tidigare prognos.				

VO 14 – Renhållning

Uppföljning och analys

Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

Kommentar:

En utveckling av verksamhetssystemet är påbörjat. Även förberedelser för utvecklad tömningsregistrering är påbörjad via upphandling och nya avtal som träder ikraft under hösten. Under avsnittet "Årets prioriterade områden", beskrivs hur verksamheten har utvecklats under verksamhetsdelåret med fokus på ökat resursutnyttjande.

Ännu har inget riksdagsbeslut fattats gällande ändrat insamlingsansvar för förpackningar och tidningar, men i väntan på ett beslut utreder renhållningsverksamheten olika alternativ till kvartersnära insamling av förpacknings- och tidningsinsamling för att på sikt ge fler medborgare möjligheten att källsortera avfall i närheten till hemmet.

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

STRATEGISKT MÅL

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

NÄMNDMÅL

Medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering ökar.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	↗

Kommentar:

Verksamheten har under året:

- Genomfört en regional matavfallskampanj som har inneburit ökat antal anslutna till matavfallsinsamlingen, då budskapet spridits genom flera kanaler i Stockholms län.
- Förberett för behovstömning av matavfall, så att det kan implementeras hos kommunens anslutna villahushåll under hösten. Detta för att göra tömningen av matavfall mer flexibel för kunden.
- Infört separat insamling av fallfrukt på kretsloppscentralen i syfte att låta frukten rötas och bli biogas och biogödsel.

- Besökt mellanstadieklasser och informerat om källsortering och återvinning, samt mottagit skolbarn på studiebesök på kretsloppscentralen i syfte att utbilda unga i avfall, återvinning och nedskräpning.

- Inlett arbete för att ta fram ytterligare fyra pedagogiska barnböcker om källsortering och återvinning som riktar sig till förskole- och lågstadiebarn, i syfte att utbilda unga i avfall, återvinning.

- Inlett arbete för att distribuera Miljötratten till kommunens hushåll och i samband med detta informera hushållen om vikten av att återvinna sitt matfett.

Effekter av arbetet är bland annat att andelen hushållsavfall minskar stadigt. Andelen matavfall ökar samtidigt kontinuerligt. Genomförda aktiviteter och effekterna av dessa går i linje med det uppsatta nämndmålet.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Renhållning - Hushåll som är anslutna till matavfallsinsamling	47,00%	50,00%	53,00%	53,00%	55,00%	● Nära värde	↗ Ökad
Kommentar:							
Antalet anslutna villahushåll har under verksamhetsårets första del ökat från 3522 till 3664 stycken hushåll. Vi ser även en fortsatt positiv trend och antalet anslutna ökar kontinuerligt.							

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

STRATEGISKT MÅL

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning	Trend
● Helt uppfyllt	-

Kommentar:

Prognosen pekar mot ett nollresultat i enlighet med budget. Verksamheten bedrivs effektivt inom ramen för enhetens ekonomiska resurser

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	1 942,0	-964,0	6 254,0	0,0	0,0	● Värde uppnått	→ Oförändrad
Kommentar: Prognosen pekar mot ett nollresultat i enlighet med budget.							

NÄMNDMÅL

Renhållningsverksamheten präglas av effektivitet och service

Bedömning	Trend
● I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Verksamheten har under året:

- Utvecklat interna möten, bland annat genom att halvårsvis genomföra en intern workshop där det identifieras positiva och negativa händelser under perioden.
- Utvecklat att årsplanering av verksamhetens aktiviteter sker gemensamt inom enheten, för att göra fördelningen av arbetsuppgifter jämnare och tydligare.
- Förbättrat samarbete genom möten med Servicecenter.
- Förbättrat samarbete genom möten och ökad kommunikation med SMOHF.
- Förbättrat samarbete med Stadsbyggnadsförvaltningen, bland annat genom gemensam översyn av mallar för exploateringsavtal.
- Fortsatt arbetet med digital tömningsregistrering och på så sätt minskat manuell administration för renhållningstjänster.
- Förbättrat samarbete med entreprenör, bland annat genom ändrad fysisk placering av Suez driftledare, till följd av nya avtal.

De genomförda aktiviteterna har bidragit till minskad sårbarhet för verksamheten, samt bidragit till att kunna uppnå långsiktiga mål. Genomförda aktiviteter och dess effekter är i linje med uppsatt nämndmål.

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Renhållning - andel reklamationer av renhållningstjänster	0,25 %	0,15 %	0,14 %	0,10 %		● Värde uppnått	↘ Minskad

STRATEGISKT MÅLOMRÅDE

Attraktiv arbetsgivare

STRATEGISKT MÅL

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Bedömning	Trend
● I del uppfyllt	-

INDIKATOR

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,19 %	0,99 %	2,24 %	1,24 %	4 %	● Värde uppnått	- Inget värde angivet

SÄRSKILDA UPPDRAG SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER MANDATPERIODEN

Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag

Status
● Påbörjad

Under verksamhetsdelåret har 57 fler lägenheter och fem fler verksamheter anslutit sig till matavfallsinsamlingen.

Tyresö bostäder har visat på ett ökat intresse för att ansluta en större andel av sitt bostadsbestånd till matavfallsinsamlingen. Under hösten planeras ytterligare åtta av Tyresö bostäders områden (ca 370 hushåll) få erbjudande om att ansluta sig.

Ekonomisk rapport- tabeller

Driftsredovisning per verksamhetsområde.

Tkr	Intäkter T2 2017	Kostnader T2 2017	Resultat T2 2017	Prognos 2017
Renhållningsverksamhet	28 843	-28 843	0	0
Totalt för verksamhetsområdet	28 843	-28 843	0	0

Verksamhetsmätt

Nyckeltal för verksamheten/ verksamhetsmätt	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Renhållning - andel reklamationer av renhållningstjänster	0,25 %	0,15 %	0,14 %	0,10 %
Kommentar: Renhållningsverksamheten stävar ständigt efter att förbättra servicen för hushållen. En del i arbetet är att sänka reklamationsgraden av renhållningstjänster, och här ser vi en tydligt nedåtgående trend.				
Renhållning - mängden (kg) hushållsavfall per invånare och år	192	188	184	182
Kommentar: Allt mindre avfall per invånare i Tyresö går till förbränning. Samtidigt ser vi en ökande mängd insamlat matavfall som istället för att förbrännas blir till biogas och biogödsel.				

UTDRAG

§ 60

Dnr 2017/KFN 0033 10

Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning

Kultur- och fritidsnämndens beslut

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Mikael Ordenius (MP) deltar inte i beslutet.

Protokollsanteckning

Gunilla Andersson (V) hade inte deltagit i beslutet om hon hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Utvecklingsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för kultur- och fritidsnämnden och omfattar verksamhetsområdet 9 Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

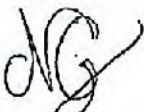
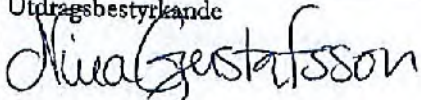
Yttrande

Karin Ljung (S) lämnar in ett särskilt yttrande.

Bilagor

Tjänsteskrivelse. Delår 2 2017 KFN.pdf

Delårsrapport 2 KFN.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--

Kultur och fritidsnämnden 2017-10-02

§ 60 Delårsrapport med mål- och budgetuppföljning

Med anledning av delårsrapport med mål- och budgetuppföljning vill vi socialdemokrater framföra våra farhågor rörande hur Alliansen hanterar projektet Attraktiva alby.. Trots att projektet pågått ett antal år har mycket lite hänt. Först tre år efter att förstudien är klar har en styrgrupp bildats – på initiativ från förvaltningen. Vi socialdemokrater har under en längre tid efterfrågat plan för projektet och fick nu under nämnden klart för oss att en sådan saknas trots att nämnden haft frågan på sitt bord under flera år.

Den obefintliga styrningen från Alliansen i detta projekt gör det i princip omöjligt att följa kostnadsutvecklingen. Vi konstaterar vidare att det tycks mycket oklart vad Alliansen egentligen vill med Alby. Vi saknar en långsiktig vision och plan för området. I dagsläget höftas de ekonomiska ramarna fram och investeringsbeslut tas med obefintligt underlag. Det är inte ett seriöst sätt att hantera skattemedel på.

När vi nu ser att fler uppdrag upptas i Alby-projektet ser vi det som en förutsättning att man tar ett helhetsgrepp om projektet och arbetar mer strukturerat framöver med uppföljning och planering av återstående delar.

För den socialdemokratiska gruppen

Karin Ljung

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström
Utredare
08-5782 95 09
karin.sundstrom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-09-13
1 (2)

Diarienummer
2017/KFN 0033 10

Kultur- och fritidsnämnden

Delårsrapport 2 2017 för verksamhetsområde; Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Förslag till beslut

- Delårsrapport för tertial 2 2017 för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden med mål- och budgetuppföljning samt prognos för helåret 2017 godkänns.

Utvecklingsförvaltningen

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Karin Sundström
Utredare

Beskrivning av ärendet

Utvecklingsförvaltningen har upprättat delårsrapport 2 för perioden januari – augusti 2017 för kultur- och fritidsnämnden och omfattar verksamhetsområdet 9 Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar. Delårsrapporten innehåller även en prognos för helåret 2017, uppföljning av mål och uppdrag samt verksamhetsanalys, allt redovisat per verksamhetsområde.

Förvaltningens uppdrag är att se till att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppnås samt att planerna för verksamheten och ekonomin följs. Vid befarat budgetöverskridande ska nämnden besluta om nödvändiga åtgärder snarast möjligt. Om åtgärderna i väsentlig utsträckning försämrar uppfyllandet av verksamhetsmål ska åtgärderna underställas kommunstyrelsen för förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Mål och uppdrag

Verksamhetsområdet är på väg att uppfylla de uppsatta nämndmålen. I nöjdmedborgarindex ligger Tyresö högre än alla andra kommuner och kommuner med samma storlek vad gäller idrotts- och motionsanläggningar samt fritidsmöjligheter. För kultur ligger Tyresö på samma nivå som föregående mätning. Tyresö kommun erbjuder inom kulturområdet många små och stora evenemang och har utvecklat utbudet för flera målgrupper. Antalet besökare på biblioteken har ökat jämfört med samma period förra året. Fritidsgårdarna arbetar för att erbjuda kostnadsfria aktiviteter utifrån ungdomarnas önskemål. Alby friluftsområde fortsätter att utvecklas.

Verksamheten uppfyller kommunmålet avseende sjukfrånvaro förutom biblioteket som har två långtidssjukskrivna. Verksamheten uppfyller målet om att varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Samtliga uppdragen har påbörjats.

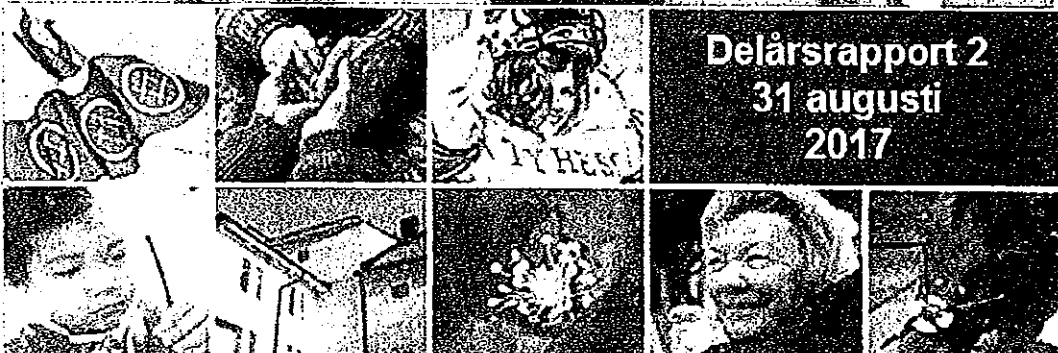

Kultur- och

fritidsnämnden

Verksamhetsområde Bibliotek,

kultur, fritid och friluftsgårdar

**Delårsrapport 2
31 augusti
2017**

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017	3
1.Uppföljning och analys	3
Mål och uppdrag.....	3
Ekonomisk rapport- tabeller	14
Verksamhetsmätt	18

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2017

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla utfall för verksamhetsmått och målk indikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1 Uppföljning och analys

Mål och uppdrag

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

I Statistiska centralbyråns mätning nöjd-medborgarindex ligger Tyresö index för idrotts- och motionsanläggningar samt fritidsmöjligheter högre än alla andra kommuner och kommuner med samma storlek. I mätningen för kultur blir måttet detsamma som vid förra mätningen, dvs. Tyresö ligger något under genomsnittet vid jämförelse med andra kommuner i samma storlek. Tyresö kommun erbjuder många små och stora evenemang inom kulturområdet och har utvecklat utbudet för flera målgrupper. Antalet besökare på biblioteken har ökat jämfört med samma period förra året. Fritidsgårdarna arbetar för att erbjuda kostnadsfria aktiviteter utifrån ungdomarnas önskemål. Utvecklingen av Alby friluftsområde fortsätter.

Nämndmål

Tyresöbornas uppfattning om våra idrotts- och motionsanläggningar ska vara mycket positiv.

Kommentar:

Tyresöborna tycker att kommunens idrotts- och motionsanläggningar är bra. Kommunens index är högre än alla andra kommuner och kommuner med samma storlek. SCB:s mätning genomfördes hösten 2016. I en jämförelse med både alla kommuner och med samma storlek ligger Tyresö kommun högre än genomsnittet.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn idrotts- och motionsanläggningar (Nöjd medborgar index)	68	-	67	-	69	○ Nära värde	→ Oförändrad

Tyresö ska ha ett kulturutbud som tillgodoser medborgarnas behov.

Kommentar:

Det finns inget utfall för perioden eftersom SCB:s medborgarundersökning som redovisar Nöjd medborgar index genomförs vartannat år. Kulturenheten erbjuder små och större evenemang för olika åldrar, ibland i samarbete med föreningar och andra enheter. Evenemangen och aktiviteterna marknadsförs både digitalt och i pappersform och i samband med Kulturtimmen kan besökare lämna in önskemål om framtida evenemang. Under perioden har Kulturenheten arrangerat och genomfört Medeltidsdagarna, Nationaldagsfirande, besök av Parkteatern och två utställningar i Konsthallen.

Kulturskolan kommer med hjälp av medel från Kulturrådet genomföra aktiviteter i Bergfoten och Stimmets för att nå nya grupper. Kulturskolan kommer använda fritidsgården Kringlan och undersöker vad som kan startas. Det förs en dialog med Cirkuspiraten om att starta verksamhet Tyresö under hösten 17 (kortkurser) och våren 18.

Fritidsgårdsverksamheten jobbar vidare i sina områden, dock är lokalerna i strandområdet uppsagda efter årsskiftet 17/18. Det finns ett behov i området men befintliga lokaler är inte anpassade för att driva en kvalitativ verksamhet

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn kultur (Nöjd medborgar index)	60	-	60	-	62	○ Nära värde	→ Oförändrad

Kommentar:

Mätningen genomfördes hösten 2016 och resultatet redovisades 2017.

Kommunens tre bibliotek ska vara platser som besöks av många medborgare, inte bara i syfte att låna böcker utan även för andra aktiviteter och syften.

Kommentar:

Antalet besökare ökade under perioden, jämfört med motsvarande period 2016. Biblioteket i centrum och i Trollbäcken har ökat medan Strand har minskat. Förvaltningens flytt till kontorslokaler bakom biblioteket i centrum sedan årsskiftet, i kombination med fler välbesökta programaktiviteter, förmodas bidra till resultatet. Den positiva utvecklingen för antalet besök på filialen i Trollbäcken hänvisas endast till det ökade antalet programaktiviteter.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Bibliotek - antal fysiska besökare på biblioteken	221 552	229 368	225 763	152 658	216 691	○ Inget värde angivet	↗ Ökad

Kommentar:

Antalet besökare ökade under perioden, jämfört med motsvarande period 2016. Se bilaga 1 om bibliotekens besöksstatistik. Ingen bedömning har gjorts eftersom det är helårssiffror som jämförs.

En stor del av kommunens medborgare ska utnyttja bibliotekens huvudtjänst, utlåning av böcker.

Kommentar:

Beräknas genom att man delar antalet aktiva låntagare med antalet kommuninvånare. KBs (Kungliga biblioteket) definition på en aktiv låntagare lyder: "Aktiva låntagare är de som under året utfört minst en transaktion. Här avses såväl privatpersoner som institutioner. Med transaktion avses utlån, återlämning, omlån eller reservation".

I bibliotekets brukarenkät framkom önskemål om möjlighet till återlämning av böcker när biblioteket är stängt. En återlämningslåda finns nu placerad utanför entrén till biblioteket i Trollbäcken vilket på sikt borde få positiv effekt på antalet aktiva låntagare.

Besökare erbjuds att lämna inköpsförslag både via webbplatsen, e-post och vid besök i biblioteket eller vid någon av bibliotekets aktiviteter riktade mot olika åldersgrupper.

Biblioteket genomför marknadsföring av läsfrämjande aktiviteter riktade mot sommarlovslediga barn bland annat via webbplatsen, sociala medier men också vid direkta möten som besök i skolor och pop-up biblioteket. Se redovisning av sommarlovsaktiviteter i bilaga 2.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Bibliotek - andel aktiva låntagare på biblioteken	12 %	11 %	11 %	13 %	11 %	○ Värde uppnått	↗ Ökad

Kommentar:

Antalet aktiva låntagare under perioden maj till och med augusti var 6399/47 103 = 13 %

Fritidsgårdarna ska skapa förutsättningar för en positiv livsstil och ett gott livsmönster bland kommunens ungdomar med fokus på gruppen 13-16 år och funktionshindrade medborgare 2017.

Kommentar:

Fritidsgårdarna bedriver verksamhet för ungdomar som är kostnadsfri eller kraftigt subventionerad och jobbar för att ungdomarna ska skaffa sig nya intressen eller få prova på saker som de i vanliga fall inte skulle provat. Fritidsgårdarna jobbar även med integration både av kulturer och även med ålder. Ett exempel är projektet Ung möter gammal. Aktiviteter som speglar detta är skidresa för ungdomar, utflykter under sommaren, gratis filmvisningar och Mångkulturella veckan där många olika generationer och kulturer möts. Fritidsgårdarna är och har varit en del av planerandet och genomförandet av Tyresöfestivalen som gick av stapeln den 2 september. Under hösten fortsätter arbetet med att jobba med det demokratiska arbetet runt ungdomsinitiativ.

Två ungdomar har under juni-juli sommarjobbat på Bergfotens fritidsgård under juni-juli, på allvar och med glädje.

En resa till Göteborg med Liseberg som mål genomfördes under vecka 27. Fem ungdomar med tre ledare deltog och resan upplevdes som en händelse utöver det vanliga. Bergfotens fritidsgård samverkar med kulturskolan. Under sommaren genomfördes en musikaktivitet och en musikalisk workshop. Det kommer att fortsätta under hösten då detta har varit en populär och utvecklande aktivitet för våra ungdomar. Innebandyförbundet kommer delta i nationella serier kommande säsong

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Fritidsgårdar - andel besökare som instämmer på påståendet "jag kan om jag vill vara med och ta ansvar och bestämma om vad som ska hända på fritidsgården/träffpunkten"				82,40%	90,00%	○ Nära värde	↘ Minskad

Kommentar:

Frågan i årets enkät är inte ställd exakt på detta sätt utan är ställd på följande sätt. Jag kan vara med o bestämma om vad som ska hända på fritidsgården. Vi kan se att det finns ett minskat intresse av att vara delaktig. På frågan om det är viktigt att vara delaktig så var det endast 50 % som tycker att det är viktigt. Under våren har en grupp med ungdomar bildats som tillsammans med ledare jobbar för att skapa verksamhet för andra ungdomar, bl.a. så vill man skapa en ungdomsfestival.

Den digitala informationen till föreningar och medborgare om nämndens verksamhet och evenemang ska nå fler mottagare.

Kommentar:

Anralet prenumeranter av Föreningsnytt har ökat marginellt sedan maj.

Det har skett en ökning av prenumeranter på Kulturnytt sedan april med 30 prenumeranter. Mer aktiv marknadsföring av tjänsten behövs, förslagsvis genom direkt dialog med besökare till olika aktiviteter och arrangemang samt erbjudande om prenumeration kopplat till inskrivningsrutinen för nytt bibliotekskort. Vid biljettförsäljning via simplesignupp ställs frågan om kunden vill prenumerera på Kulturnytt, tjänsten marknadsförs också vid olika arrangemang.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Fritid - antal prenumeranter av nyhetsbrevet Föreningsnytt		364	421	434	465	○ Inget värde angivet	↗ Ökad
Kultur - antal prenumeranter av nyhetsbrevet Kulturnytt		386	466	509	559	○ Inget värde angivet	↗ Ökad

Ingen bedömning har gjorts jämfört med målet eftersom 2017 inte är slut.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar:

Se kommentarer under kapitlet ekonomiska rapporter, tabeller.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017
Ekonomiskt resultat, Tkr	2 392	3 004	6 789	5 882	0,0

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Medarbetarenkäten genomfördes 2016. Då gällde den tidigare organisationen inom utvecklingsförvaltningen. För hela utvecklingsförvaltningen kan 54 procent rekommendera Tyresö som arbetsgivare, jämfört med 51 procent för hela kommunen.

Medarbetarindex uppgår till 75 på fritid, 64 på biblioteken, 80 på fritidsgårdarna och 79 på kulturskolan.

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	3,55%	4,05%	3,49%	4,40%	4,00%	☉ Värde uppnått	→ Oförändrad

För verksamhetsområdet som helhet uppgår sjukfrånvaron till 4,4 %, vilket gör att kommunens mål på 4 procent i princip uppnås. Sjukfrånvaron har ökat med en procentenhet sedan helåret 2016.

Sjukfrånvaron för perioden uppgår till 0,36 procent för fritid och friluft, 2,1 procent för fritidsgårdar och kulturskolan. På kultur och bibliotek uppgår sjukfrånvaron till 6,6 procent, vilket är en minskning från nio procent föregående period. Sjukfrånvaron på biblioteket beror på att två anställda är långtidssjukskrivna, medan korttidsfrånvaron inte avviker.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomföra den planerade Alby-utvecklingen

Kommentar:

En styrgrupp bestående av förvaltningschef för stadsbyggnadsförvaltningen, utvecklingsförvaltningen och chef för tekniska kontoret har bildats. En projektledare är utsedd. Fyra nya groddammar är iordningsställda och invigning har genomförts den 8 september. Nya sevärdhets- och orienteringsskyltar är framtagna. Arbetet med spår och leder inklusive skyltning pågår.

Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer.

Kommentar:

Diskussioner pågår med Skandiafastigheter om utformningen av Tyresö centrum.

Etablera en ny huvudentré från Alby friluftsområde till Tyresta naturreservat och nationalpark under år 2017.

Kommentar:

En arbetsgrupp är bildad och projektledare utsedd.

I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.

Kommentar:

Fritidsmässan Minfritid.nu med målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning genomfördes i maj. Botkyrka och Salem var värdkommuner, med deltagande av Tyresö och fem andra kommuner. Mässan hade 2 300 besökare. Tyresö varför sjunde året i rad, med och ordnade ett Beachparty på Dalarö för ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd. Tyresö kommun erbjuder även gratis naturguidningar för allmänheten. Guidningar anordnas för personer med nedsatt rörelseförmåga. För nionde året i rad anordnades Tyresöfestivalen med aktiviteter och upptåg för alla Tyresöbor. Där genomfördes särskilda aktiviteter för personer med funktionsvariationer.

Nämnduppdrag

Utreda och föreslå projekt som stimulerar nyanlända barn och ungdomar samt flickor med invandrarbakgrund att prova på aktiviteter som Tyresö föreningsliv inom kultur och idrott erbjuder.

Kommentar:

Samordnare utsedd på Fritid och Friluft. Samordnaren samverkar i första hand med kulturskolan, bibliotek, fritidsgårdarna och centrum för arbete och integration. Kunskapsinhämtning om målgruppen och hur vi når dem pågår.

Utreda hur Kulturskolan kan utnyttja sina lokaler mer effektivt (även på helgerna) och i egen regi, eller i samarbete med externa aktörer, bredda sitt utbud. Exempel nycirkus, sceneteknik (ljus/ljud/video)

Kommentar:

Förvaltningen kartlägger under året i vilken utsträckning lokalerna används, både av kulturskolans egen verksamhet, samarbeten internt och externt och genom uthyrning.

Som ett led i att utveckla i kulturskolans eget nyttjande av lokalerna har undervisning i dans på lördagar erbjudits.

Kursutbudet i studion utökas och åldern för deltagande sänks. Det finns goda erfarenheter från kortkurser i digitalt musikskapande för yngre och målet är att få in det i det i kulturskolans ordinarie kursutbud.

Kulturskolan har även riktade kurser för funktionshindrade elever.

Kulturskolan har introducerat ett nytt ämne cirkus och genomfört en sommarkurs. En översyn görs om att använda lokaler på Kvarnhjulet för denna verksamhet.

Utreda och föreslå aktiviteter för att stimulera fler unga till att röra sig även efter det man lämnat det organiserade föreningslivet, Juniorkorpserie Individuellt LOK-stöd

Kommentar:

En parkourpark ska anläggas och är nu färdigprojekterad och ska upphandlas. Den beräknas vara klar sommaren 2018.

Biblioteket får i uppdrag att arbeta mer uppsökande för att nå nya målgrupper som normalt inte besöker våra bibliotek.

Kommentar:

Innan sommarlovet genomfördes besök i skolorna bland annat för att marknadsföra läsprogrammet Sommarboken. I juni genomfördes en aktivitet tillsammans med fritidsgårdarna och kulturskolan i Granängsringen. Besök har också gjorts på Björkbacken för att starta samarbete kring läsecirkel. Bibblahojjen har använts för Pop-up bibliotek på olika platser dels för att marknadsföra bibliotekets olika sommaraktiviteter men också för att vara en aktivitet i sig själv. Marknadsföring av sommarens aktiviteter genom annonser i lokaltidningen Mitt i Tyresö, webb och sociala medier. I samband med de olika aktiviteterna marknadsförs också avdelningens ordinarie verksamhet.

Utreda hur obemannade bibliotek kan öka tillgängligheten för flera och dessutom frigöra personalresurser för uppsökande verksamhet

Kommentar:

Biblioteket har tagit fram ett underlag baserat på information från studiebesök, workshops och en enkätundersökning samt rapporten Meröppet - mer än bara mer öppet som sammanställts av biblioteken i Jönköpings län.

Entré biblioteket, förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten att skapa en mer välkomnande entré via gatuplanet till huvudbiblioteket i Tyresö Centrum.

Kommentar:

Avdelningen har tagit fram en lista på åtgärder som är möjliga att genomföra under hösten och har påbörjat arbetet med att genomföra dem.

Utreda förutsättningar och kostnader (investering och drift) för ett Natur- och kulturpedagogiskt centrum i Alby.

Kommentar

Uppdraget kopplas samman med utvecklingen av Attraktiva Alby.

Nyttjandet av kommunägda torp och kulturfastigheter

Kommentar

Förvaltningen har presenterat en delrapport kultur- och fritidsnämndens sammanträde i maj 2017.

Undersöka möjligheten att flytta biblioteket i Trollbäcken närmare Alléplan.

Kommentar:

Avdelningen Kultur och bibliotek har lämnat över en kravspecifikation för biblioteket i Trollbäcken till Stadsbyggnadsförvaltningen. En kontakt med Tyresö Bostäder är etablerad för att undersöka möjligheten i deras fastigheter, befintliga eller planerade.

Sammanfattande slutsatser

Kultur och bibliotek

Det finns en styrka i att den nya avdelningen samlar olika kompetenser. Nya arbetsgrupper har tillkommit och ändrade tillvägagångssätt genererar goda idéer. Avdelningen arbetar för att erbjuda tyresöborna bra fritidsaktiviteter inte bara under terminerna utan även under sommaren.

Under maj månad arrangerades Tyresö medeltidsdagar, en kulturhistorisk vandring och ett mycket välbesökt föredrag om Tyresö slott. Då var det också vernissage för sommarens uppskattade utställning med Pelle Perlefeldt i Konsthallen.

Juni inleddes med nationaldagsfirande med medborgarskapsceremoni. Biblioteket deltog i Tysammansdagen i Granängsringen 10/6, och erbjöd olika aktiviteter tillsammans med Fritidsgårdarna och Kulturskolan. Parkteatern besökte Tyresö för första gången, de två barnteaterföreläsningar som visades lockade sammanlagt 250 besökare en söndag i juni. Därefter startade Biblakollot som pågick under tre dagar på biblioteket i centrum.

I juni och juli var också pop-up biblioteket och bibblahojjen runt på olika platser i kommunen för att nå nya målgrupper, erbjuda aktiviteter för barn och locka besökare till våra andra verksamheter. Flera aktiviteter har också erbjudits på plats på biblioteken under sommaren, med pyssel, tävlingar och filmvisningar. Antalet besökare har ökat jämfört med motsvarande period 2016.

Kulturskola och fritidsgårdar

Avdelningen fortsätter jobba för att utveckla fler aktiviteter för barn och ungdomar i kommunen. 2017 har vi under sommarlovet haft dagkollo, musikallo, sommarcafé kvällstid, skatecafé samt ett antal olika aktiviteter för olika målgrupper. Det har dessutom varit två grupper under en veckas tid som testat cirkus med ca 40 deltagare.

Kulturskolan har flera projekt som möjliggjorts av bidrag från kulturrådet, vilka fortgår och utökas. Verksamheten möter många nya elevgrupper, gör prioriterade satsningar i utsatta områden, har verksamhet för nyanlända, ger möjligheter för funktionshindrade och utvecklar verksamheten pedagogiskt. Tillgängligheten ökar både geografiskt och målgruppsmässigt i samarbete med fritidshem och fritidsgårdar. Kulturskolans avancerade program har stabiliserats och utvecklats. Man har genomfört sin första konsert med enbart elever från det programmet, både bredd och spets rymt inom kulturskolan. Tillgång till undervisning i flera delar av kommunen har varit möjligt med fritidshem och fritidsgårdarna. Kulturskolan förlägger i höst en undervisningsdag på fritidsgården Kringlan och är kontinuerligt i samarbete med grundskolorna Njupkärr, Bergfoten, Stimmet och

Tyresö gymnasium. Bristen på planerade lokaler för kommunens fritidsaktiviteter i Östra Tyresö är ett hinder när kommunen nu expanderar i det området. För att göra situationen bättre för de barnfamiljer som bor i området, erbjuder Kulturskolan lördagsundervisning på Kvarnhjulet.

Kulturskolan står i startgroparna för en implementering av ett nytt digitalt verktyg för kulturskoleverksamhet. Under hösten kommer all personal få utbildning och vid årsskiftet går Kulturskolan över till det nya anmälningssystemet och den nya pedagogiska lärplattformen.

Under hösten kommer Tyresö kulturskola att bli observerad av Våga Visa, som är ett samarbete kring systematiskt kvalitetsarbete i kulturskola. Resultatet kommer ge verktyg till förbättringar och utveckling av verksamheten, som ska komma barn och ungdomar till del

Fritidsgårdsverksamheten har under våren genomfört en enkätundersökning och den kommer nu analyseras och ligga till grund för planering av 2018. Verksamheterna fortsätter jobba för att få ungdomar delaktiga i utbudet, och man fortsätter samverka med olika föreningar och andra intressenter för att skapa bra verksamhet för unga.

Fritid och friluft

Förvaltningen fick i uppdrag av Kultur- och fritidsnämnden att genomföra en brukarundersökning för föreningslivet inom kultur och idrott i Tyresö. Resultatet kommer att presenteras för föreningslivet på föreningskonferensen.

Fritid och friluft ser över vilka bad som kan bli tillgänglighetsanpassade. I ett första steg har badet i Alby fått ny badramp.

Alby friluftsområde fortsätter att utvecklas. Bland annat har fyra nya groddammar färdigställt. Klövberget naturreservat invigdes med hjälp av Fritid och friluft den 2 juni.

Naturskolan har genomfört äventyrsdagar för fem skolklasser och förskolegrupper med grottvandring i Klövberget och slätterdag i Ahlstorp, i naturvårdande syfte. Tidsplanen för parkourparken är framflyttad med ett år p.g.a. fördjupad projektering. Invigningen är planerad att ske i samband med Tyresöfestivalen 2018.

Ekonomisk rapport- tabeller, per augusti 2017

Resultaträkning för verksamhetsområde Bibliotek, kultur och fritid och fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2017 helår	Period-utfall (ack)	Period- budget (ack)	Period- avvikelse	Prognos avv helår
Intäkter					
Anslag från kommunfullmäktige	109 997	73 331	73 331	0	0
Övriga interna intäkter ¹	4 150	2 266	2 623	-357	38
Taxor och avgifter	2 600	2 472	2 101	371	385
Uthyrning av lokaler	2 782	2 421	1 857	564	851
Externa intäkter	620	1 402	25	1 377	1 540
Summa intäkter:	120 149	81 892	79 937	1 955	2 814
Kostnader					
Personalkostnader	35 828	23 351	23 972	621	415
Köp av verksamheter	257	80	171	91	92
Interna kostnader	14 195	8 139	9 464	1 325	1 020
Lokal kostnader	45 546	30 497	30 365	-132	-230
Övrigt ²	24 295	13 943	16 195	2 252	-993
Summa kostnader:	120 121	76 010	80 167	4 157	304
Resultat	28	5 882	-230	6 112	3 118

¹ Avser intäkter från andra förvaltningar i kommunen, främst från socialförvaltningen för Bergfotens fritidsgård.

² Övrigt innefattar bl.a. el, bidrag till föreningar, kurser och konferenser, dataprogramlicenser, konsulttjänster, studiebesök/föreläsare, annonser, fastighetsservice, avskrivningar och Ilysmedel

Analys av periodens resultat och prognos

Verksamhetsområdet gör en årsprognos på 3 118 tkr.

Resultaträkning för avdelning kultur och bibliotek

Belopp i tkr	Budget 2017 helår	Period-utfall (ack)	Period- budget (ack)	Period- avvikelse	Prognos avv helår
Intäkter					
Anslag från kommunfullmäktige	21 179	14 119	14 119	0	0
Övriga interna intäkter	300	224	200	24	20
Taxor och avgifter	455	382	303	79	59
Uthyrning av lokaler		1	0	1	1
Externa intäkter	35	141	24	117	0
Summa intäkter:	21 969	14 867	14 646	221	80
Kostnader					
Personalkostnader	10 596	6 730	7 078	348	170
Köp av verksamheter	12	0	8	8	12
Interna kostnader	349	263	233	-30	-60
Lokalkostnader	5 212	3 492	3 475	-17	-18
Övrigt	5 800	2 831	3 866	1 035	411
Summa kostnader:	21 969	13 316	14 660	1 344	515
Resultat	0	1 551	-14	1 565	595

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2017 jan-aug	Kostnader utfall 2017 jan-aug	Resultat
Gemensamt Kulturavd	3 134	2 756	378
Gemensamt Bibliotek	11 733	10 560	1 173
Totalt Kultur och bibliotek	14 867	13 316	1 551

Analys av periodens resultat och prognos

Avdelningen redovisar ett överskott på 1551 tkr. Överskottet förklaras av att personalkostnaderna är lägre än budgeterat med 348 tkr. Övriga kostnader avviker med ca 1000 tkr vilket avser kostnader för ej genomförda stora arrangemang, till exempel Muminutställningen i Konsthallen, Tyresöfestivalen och Kultur i höstmörkret, där kostnaderna ännu inte fallit ut. Under samma post finns också budgeterad kostnad för biblioteksdatasystem och medier som ännu inte har fallit ut. Under sista kvartalet kommer vissa lokalförbättringar i biblioteksentrén och Konsthallen att genomföras.

Resultaträkning för avdelning kulturskola och fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2017 helår	Period-utfall (ack)	Period- budget (ack)	Period- avvikelse	Prognos avv helår
Intäkter					
Anslag från kommunfullmäktige	22 274	14 849	14 849	0	0
Övriga interna intäkter	2 875	2 022	1 916	106	318
Taxor och avgifter	2 145	1 988	1 798	190	224
Uthyrning av lokaler		36	3	33	50
Externa intäkter	585	586	1	585	585
Summa intäkter:	27 879	19 481	18 567	914	1177
Kostnader					
Personalkostnader	19 950	13 329	13 363	34	100
Köp av verksamheter		12		-12	-15
Interna kostnader	138	137	92	-45	-68
Lokalkostnader	5 162	3 465	3 442	-23	-33
Övrigt	2 601	1 865	1 733	-132	-1061
Summa kostnader :	27 851	18 808	18 630	-178	-1077
Resultat	28	673	-63	736	100

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2017 jan-aug	Kostnader utfall 2017 jan-aug	Resultat
Ungdomscafé	26	798	-772
Gemensamt Kulturskola	7908	7953	-45
Fritidsgårdar	9497	7998	1499
Em v-het Bergfoten	1666	1608	58
Fritidsklubb	384	451	-67
Totalt Kulturskola och fritidsgårdar	19481	18808	673

Analys av periodens resultat och prognos

Avdelningen redovisar ett överskott totalt på 673 tkr. Överskottet förklaras av att det är högre intäkter med 1274 tkr än budgeterat varav 971 tkr är bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Skandia och Kulturrådet. Kostnader för projekten har ännu inte fallit ut. Årsprognosen är 100 tkr beroende på ej tillsatt tjänst på fritidsgården.

Resultaträkning för avdelning fritid och friluft (inkl förv gemensamt och nämnd)

Belopp i tkr	Budget 2017 helår	Period-utfall (ack)	Period- budget (ack)	Period- avvikelse	Prognos avv helår
Intäkter					
Anslag från kommunfullmäktige	66 544	44 363	44 363	0	0
Övriga interna intäkter	975	20	650	-630	-300
Taxor och avgifter	0	102	0	102	102
Uthyrning av lokaler	2 782	2 384	1 854	530	800
Externa intäkter	0	675	0	675	955
Summa intäkter:	70 301	47 544	46 867	677	1557
Kostnader					
Personalkostnader	5 282	3 292	3 531	239	145
Köp av verksamheter	245	68	163	95	95
Interna kostnader	13 708	7 739	9 139	1 400	1 148
Lokalkostnader	35 172	23 540	23 448	-92	-179
Övrigt	15 854	9 249	10 596	1 347	-343
Summa kostnader:	70 301	43 888	46 877	2 989	866
Resultat	0	3 656	-10	3 666	2423

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2017 jan-aug	Kostnader utfall 2017 jan-aug	Resultat
Gemensamt			
Förvaltningsgemensamt	1 323	1 178	145
Nämnd	163	104	59
Summa Gemensamt	1 486	1 282	204
Naturskolan	23	543	-520
Profilfritids	533	860	73
Gemensamt (300)	42 694	4 974	37 720
Aktivitetsbidrag		3 033	-3 033
Stöd till studieorganisationer		1 098	-1 098
Föreningslokaler (315)	873	3 352	-2 479
Hallar (340)	572	12 083	-11 511
Idrottsanläggningar inkl Alby (341)	630	15 267	-14 637
Ridanläggning	333	1 423	-1 090
Summa Fritid och Friluft	46 058	42 633	3 425
Totalt Fritid inkl gemensamt	47 544	43 915	3 629

Analys av periodens resultat och prognos

Avdelningen redovisar ett överskott totalt på 3629 tkr. Överskottet förklaras av låga elkostnader på grund av den milda vintern vilket ger ett överskott på ca 625 tkr. Därutöver är personalkostnader och interna kostnader lägre för perioden än budgeterat. Enheten redovisar 530 tkr i högre hyresintäkter och intäkter från Migrationsverket med 675 tkr mer än budgeterat samt lägre interna intäkter från barn- och utbildningsförvaltningen. Dessutom förväntas kostnaderna för aktivitetsstödet till föreningar ge ett underskott på helår på ca 468 tkr. På årsbasis beräknar avdelningen att intäkter ökar med 1557 tkr och kostnaderna minskar med 866 tkr vilket ger ett överskott på totalt 2 423 tkr. Detta är under förutsättning att medel från migrationsverket kommer att användas i verksamhet.

Verksamhetsmått*Nyckeltal*

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Bibliotek - antal fysiska besökare på biblioteken	221 552	229 368	225 763	152 658
Bibliotek - antal utlån	215 285	199 061	191 233	119 757
Bibliotek - antal webbesökare	97 000	96 779	93 972	68 218
Bibliotek - Antal öppettimmar	5 526	5 704	5 928	3 809

Verksamhetsmått fritidsgårdar och kulturskola

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017-08
Fritidsgårdar - ungdomars upplevelse av inflytande i verksamheten	75,00%	82,00%	90,50%	80,00%

Kommentar:

Vi kan se en minskat antal som säger sig vara med o arrangera eller hjälpa till i verksamheterna. Samtidigt kan vi se att endast ca 50 procent tycker att det är viktigt att man kan vara med o ta ansvar på gården.

Kulturskolan - andel elever i kulturskolan/invånare 7-19 år	17,0%	16,0%		14,5%
---	-------	-------	--	-------

Kommentar:

Utfallet för höstterminen 2017 mäts i slutet på oktober.

Den minskning som skett senaste åren beror främst på ett vikande intresse för gruppundervisning och personalbyten i den delen av verksamheten. Åtgärder för att öka intresset pågår. Vi har nu stabil personal på flera kurser och vi gör mer reklam för att motverka minskningen.

Tyresö når trots det fler elever per invånare i den här åldersgruppen än t.ex. Stockholms kommun. (Källa KSL utredning, kulturskola-idrott)

Fritidsgårdar - Årsöppettimmar	3 822	3 822	3 753	2 746
--------------------------------	-------	-------	-------	-------

Kommentar:

Verksamheten kommer ha öppet på årsbasis inkl café Bonzo 4500 timmar.

Större verksamheter som LAN, övernattningar mm är dock inte inräknade utan detta är endast den öppna verksamheten.

Kulturskolan - antal elever	1 402	1 340		1 251
-----------------------------	-------	-------	--	-------

Kommentar:

Utfallet för höstterminen 2017 mäts i slutet på oktober.

Åtgärder för att öka elevantalet pågår genom insatser som ökad geografisk spridning, fler tider i veckan att välja på och riktade insatser i de ämnen som tappat elever och uppsökande verksamhet till nya målgrupper.

Bilaga 1 Besöksstatistik på biblioteken

Besöksstatistik månad för månad biblioteket i Tyresö e				
	2015	2016	2017	Kommentar
Januari	13 869	13 869	15 400	Besöksräknaren ur funktion 2016
Februari	13 812	13 812	15 123	Besöksräknaren ur funktion 2016
Mars	15 559	12 904	16 691	Besöksräknaren i funktion från 2/3 2016
April	12 554	13 365	12 836	Biblioteksveckan 2016
Maj	12 059	11 262	13 212	
Juni	11 761	11 225	11 847	
Juli	11 004	9 147	9 654	
Augusti	10 925	13 105	13 050	

Besöksstatistik månad för månad biblioteket i Trollbäcken				
	2015	2016	2017	Kommentar
Januari	4 458	3 303	4 451	
Februari	3 864	3 994	4 542	
Mars	4 379	3 772	4 799	
April	3 543	4 009	3 665	
Maj	3 046	3 349	3 925	
Juni	1 929	2 071	2 147	
Juli	1 055	1 003	1 026	
Augusti	1 703	2 138	1 967	

Besöksstatistik månad för månad biblioteket i Strand				
	2015	2016	2017	Kommentar
Januari	2 981	2 736	2 794	
Februari	2 970	3 692	2 873	
Mars	2 884	2 844	2 204	
April	3 196	3 062	2 771	
Maj	2 990	2 724	2 539	
Juni	2 015	2 114	1 728	
Juli	858	618	672	
Augusti	1 395	2 207	1 632	

Bilaga 2 Sommarlovsaktiviteter på biblioteken

Besöksstatistik sommar 2017

	Annan plats	HB	STR	TR	Kommentar
Bibblakollo 19/6	16				
Bibblakollo 20/6	15				
Bibblakollo 21/6	15				
Sommarboken uppstart 15/6		56	15	30	
Sommarboken inlämnade foldrar		62	6		
Pop-up Slottsparken	0				Dåligt väder
Tema Harry Potter pyssel		25	0	13	
Tema Harry Potter tävling		24	0	4	
Minibio v.26		17	3	6	
Pop-up Alby	35				
Tema Spel pyssel		12	10	4	
Tema Spel tävling		32	5	9	
Minibio v.27		0	0	2	
Pop-up Kumlabadet	24				
Tema Disney pyssel		15	3	5	
Tema Disney tävling		10	0	2	
Minibio v. 28		22	0	15	

Pop-up Granängsringen	21			
Tema Djur och natur pyssel		16	0	8
Tema Djur och natur tävling		4	0	5
Minibio v. 29		3	0	4
Pop-up Skejtparken	25			
Tema Serier pyssel		18	3	7
Tema Serier tävling		3	0	0
Minibio v. 30		14	0	0
Pop-up Strandbadet	15			
Tema Pride pyssel		39	2	18
Minibio v. 31		20	0	0
Pop-up Fornuddsparken	29			
Tema Pokémon pyssel		33	0	42
Tema Pokémon tävling		75	4	30
Minibio v. 32		0	5	0
Pop-up Skejtparken	27			
Avslutning Sommarboken		50		
Sammanlagt	222	550	56	204

Besöksstatistik alla
aktiviteter:

1026

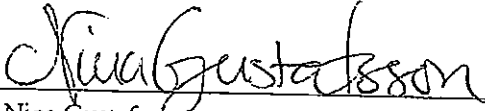
Datum 2017-10-02
Tid 18:30–20:45
Plats Myggdalen, plan 1 kommunhuset

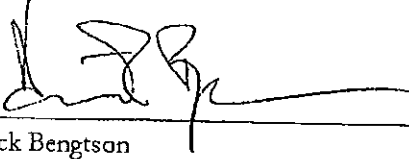
Beslutande Se närvarolista

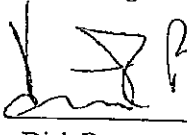
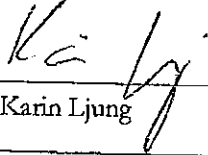
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Biblioteket i Tyresö centrum. 2017-10-03 klockan 17:45

Paragrafer 59 - 68

Sekreterare
Nina Gustafsson

Ordförande
Dick Bengtson

Justeraende
Dick Bengtson Karin Ljung

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
Sammanträdesdatum 2017-10-02
Datum då anslaget sätts upp 2017-10-04
Datum då anslaget tas ned 2017-10-27
Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, Östangränd 7

Underskrift

Nina Gustafsson

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Dick Bengtson (M)
Anders Olsson (C)
Erkki Vesa (M)
Thomas Sundblad (L)
Per Lindén (KD)
Karin Ljung (S)
Börje Eriksson (S)
Karin Sällberg (S) §§ 59-60
Niklas Wennergren (S) §§ 61-68
Mikael Ordenius (MP) §§ 59-60
Gunilla Andersson (V) §§ 61-68

Ersättare

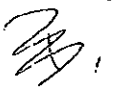

Lilian Edberg (M)
Agneta Hansson (L)
Lars-Gustaf Ericson (KD)

Övriga

Inger Lundin, Avdelningschef kulturskola och fritidsgårdar, Utvecklingsförvaltningen
Irene Hededal, Förvaltningschef, Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström, Handläggare, Utvecklingsförvaltningen
Lena Hellström, Fritidschef, Utvecklingsförvaltningen
Nina Gustafsson, Sekreterare, Utvecklingsförvaltningen
Susanne Tonnysson, Bibliotekschef, Utvecklingsförvaltningen

Frånvarande

Rickard Ljung (MP), 2:e vice ordförande
Klas Torstensson (M)
Tom Nilstierna (C)
Christoffer Holmström (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Datum 2017-10-03
 Tid 18:30–19:30
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

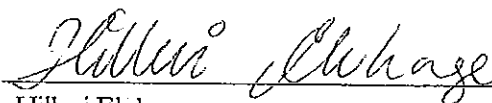
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2017-10-09

Paragrafer 168 - 189

Sekreterare

 Hillevi Elvhage

Ordförande

 Fredrik Saweståhl

Justerande

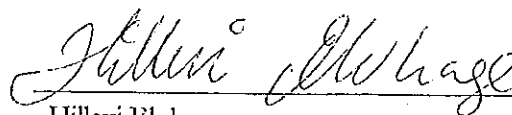

 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2017-10-03
 Datum då anslaget sätts upp 2017-10-10
 Datum då anslaget tas ned 2017-11-01
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

 Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande, ej närvarande §§ 175-176

Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande

Anki Svensson (M)

Andreas Jonsson (M)

Dick Bengtson (M)

Anna Steele (L), tjänstgörande ersättare för Mats Lindblom (L) §§ 175-176

Helen Dwyer (C), tjänstgörande ersättare för Ulrica Riis-Pedersen (C)

Anna Lund (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Carl Johan Karlson (S)

Lennart Jönsson (S), tjänstgörande ersättare för Jannice Rockstroh (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Anders Wickberg (SD)

Ersättare

Lotta Stjernfeldt (M)

Peter Odelvall (M)

Annika Henningsson (M)

Mats Larsson (L)

Marika Marklund (KD)

Karin Ljung (S)

Anders Linder (S)

Marie Axelsson Ahl (SD)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen

Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
kommunstyrelseförvaltningen

Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen

Mikael Onegård, politisk sekreterare, M

Marita Bertilsson, politisk sekreterare, S

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Leonid Yurkovskiy, politisk sekreterare, SD
Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Frånvarande

Ulrica Riis-Pedersen (C)
Jannice Rockström (S)
Peter Bylund (MP)
Marcus Obligado (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Datum 2017-10-19
 Tid 09:00–10:45
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

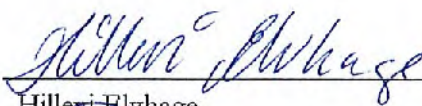
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2017-10-23

Paragrafer 162 - 176

Sekreterare

 Hillevi Elvhage

Ordförande

 Fredrik Saweståhl

Justerande

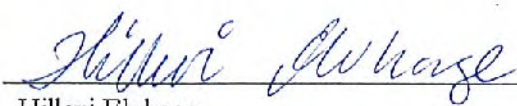

 Anita Mattsson

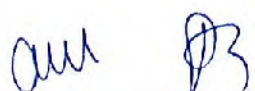
ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2017-10-19
 Datum då anslaget sätts upp 2017-10-25
 Datum då anslaget tas ned 2017-11-16
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Anna Lund (KD)
Kristjan Vaigur (S)
Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

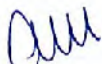

Helen Dwyer (C)
Marika Marklund (KD)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
kommunstyrelseförvaltningen
Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen, till och med § 170
Urban Petrén, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Inger Carlsson, handläggare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 169
Göran Norlin, chef miljö och trafik, kommunstyrelseförvaltningen
Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
Per Leckström, fastighetsstrateg, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 165

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)
Anna Steele (L)
Karin Ljung (S)
Anders Linder (S)
Marcus Obligado (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------